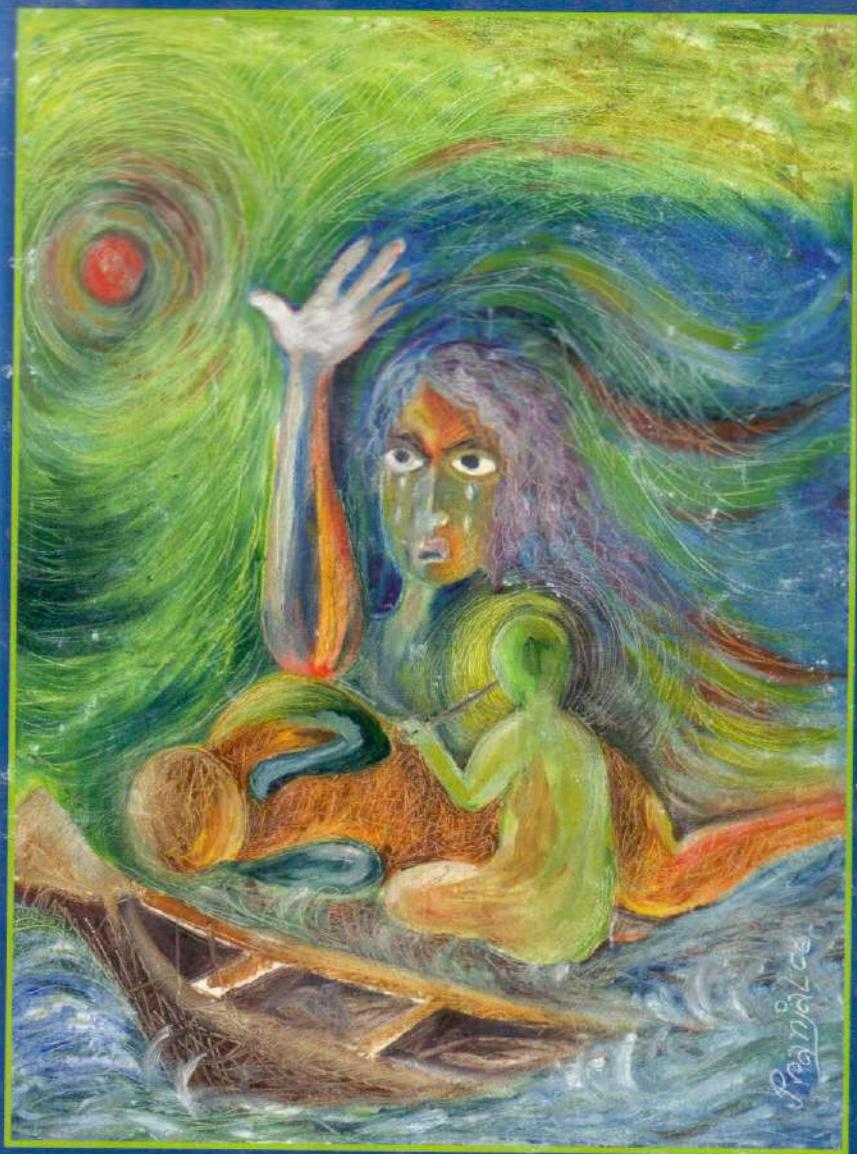

জেডিএচজ্যান

ঘৰন্ত মংথা ২০০৫-০৬

সম্পাদক : উমেশ হাজৰিকা

জেডিএচজিয়ান

জে. ডি. এছ. জি. মহাবিদ্যালয় আলোচনী

লৌণ্ডা কলাঞ্চর

(কলাঞ্চর) মুখ্য মন্ত্রকার্যালয় ০৭ :

(কলাঞ্চর প্রাধান্যালয়) মুখ্য ভবন ০৮ :

চৈম্যাল

কলাঞ্চরত

প্রধান কক্ষ

কলাঞ্চর

কলাঞ্চর প্রিয়দর্শন

লিঙ্গ বনী

অঙ্গকৃতি সপ্তদশ সংখ্যা

প্রকাশ : ২০০৫-২০০৬

কলাঞ্চর-চৰি কান্তকালী কলাঞ্চর মন্ত্রকার্য

ক্ষয়ালয় (প্রিয়) কান্তকালী

ন্যূন মন্ত্রিয়ালয় ক্ষয়ালয় কান্তকালী

শ্রদ্ধা আৰু আন্তৰিকতাৰে

বাবু হুগলি

কলাঞ্চর

প্রকাশনি

বহুত

সম্পাদক

১০৬৪৩-১০৬৪৪ প্রক্ষেপণ প্রাপ্তি কলাঞ্চর মন্ত্রকার্য

সম্পাদক : উমেশ হাজৰিকা

সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টা	ঃ ড° বিবেকানন্দ শর্মা (অধ্যক্ষ) ঃ ড° বিভা বৰা (অৱসৰপ্রাপ্ত অধ্যক্ষা)
তত্ত্বাধায়ক	ঃ জয়ন্ত দাস (প্রবক্তা)
শিক্ষক সদস্য	ঃ ড° ৰবী বৰা (প্রবক্তা)
সম্পাদক	ঃ উমেশ হাজৰিকা
সহযোগী সম্পাদক	ঃ জমিন্দার টেৰাং মনিছ স্বামী
সদস্য সদস্যা	ঃ বিতুপন নাথ মঞ্জু বৰা মন্টু মিলি কুশল গণ্গে জয়ন্ত দাস
পরিকল্পনা	ঃ সম্পাদক
বেটুপাত	ঃ প্রাঞ্জল পায়েং
মুদ্রালেখন আৰু অংগসভ্জা	ঃ উমেশ হাজৰিকা
মুদ্রণ	ঃ সুৰভি অফছেট প্রিন্টার্চ, বোকাখাত - ৯৮৩৫১-৫৪২০৩

আমি কৃতজ্ঞ

যিসকলে আমাক গঠনমূলক দিহা-পৰামৰ্শৰে
উৎসাহ আৰু প্ৰেণা যোগালে,
চিন্তা আৰু লিখনিৰে আলোচনীখন সমৃদ্ধ
কৰিলে.....

ଉଚ୍ଚଗା

ଆମାର ମତ୍ତିଦ୍ୟାଳଧିଷ୍ଠନ ସମୃଦ୍ଧ ଶୁଭକାଂକ୍ଷିତ

ଲଗତେ

ପିସକଳେ ସମାଜଥନର କଲ୍ପତା ଉଚ୍ଛେଦ କରାର ସମୋନ ଦେଖିଛେ,

ଆପଣ ଆଖୁ ଆଭିକତାରେ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନର ପୋଷଣ ଚିଚାଖିଛେ,

ଆଶା କବିତା ନୃତ୍ୟ ଦିନବ, ହଁତ ନାଥାକିରି ଅତ୍ମା, ଲୁଣ, ରର୍ବତା, ଅମାନରୀଧିତା ।

ସେଇସକଳର ଅତିତ ଏହି ସଂଖ୍ୟାଟୋ ଉଚିର୍ଗୀ କବିଲୋ ।

ଶ୍ରୀଅଞ୍ଜଳି

“ଶ୍ରୀ ଯୋଗାନନ୍ଦଦେର ସନ୍ଦାଧିକାର ଗୋପ୍ତାମୀ

ଯାବ ଆନ୍ତରିକ ଅନୁଦାନର ବାବେ ଆମି ଆଜିର ଅରସ୍ଥାତ ...

ଅଞ୍ଜଳି

ଅସମ ମହାବର୍ଥୀ, ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଶହିକିଆଦେର ବିଦେହୀ ଆହ୍ଲାବ ସଂଗତି

କାମନା କରି ଆମାର ଗଭୀର ଶ୍ରୀଅଞ୍ଜଳି ନିବେଦିଛେ ।

ଆମି ସେଇସକଳଲୈ ଆମାର ଅଞ୍ଜଳି ଯାଚିଛେ
ଯିସକଳ ନମସ୍ଯ ବ୍ୟକ୍ତିଯେ ଆମାର ଦେଶ ଆରୁ ଜାତିର ହକେ ନିଜର ଜୀରନର ଏକାଂଶ
ସମୟ ଆଗବଢ଼ାଇ ହେ ଗୈଛେ,
ଯିସକଳେ ଆମାର ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତିଜଗତଲୈ ଅରଦାନ ଆଗବଢ଼ାଇ ଆମାର ମାଜର
ପରା ମେଲାନି ମାଗିଲେ,
ଯିସକଳ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନୁହର ଅମାନରୀଯତାର ବଲି ହଲ, ବଲି ହଲ ପ୍ରାକୃତିକ ଘଟନାର ।

ସୁଲକ୍ଷ୍ଣ

বৰ্ষাকালাতৰ প্ৰেগমনল দৈন সজ্ঞাবিকাৰৰ শোঃস্থানী (জেই জি প্ৰ'থ জি) মহাবিদ্যালয়ৰ
মুখ্যপত্ৰ 'ভূতিগ্ৰচতুৰ্ভুল'-ৰ সম্পদশা সংখ্যাটো প্ৰকাশৰ প্ৰস্তুতিৰ অন্বেষণত বিশ্বায়ে আনিবলৈন পাই
মই পৰম আৱণ্ডিত হৈথোৰ্ছে। মেলা ১৪ জুনৱৰ্তী তাৰিখে অনুষ্ঠিত, মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত আদৰণি
সভাৰ মুঝে অতিবিকল্প মহাবিদ্যালয়ৰ শাৰ্ওণ্ড মই শিক্ষক সমাজ আৰু থুগু সমাজৰ উৎসহ-
উদ্দীপনা আৰু গ্ৰন্থাতিকতা দৃষ্টি মুঝে হৈছিলোঁ। মেই মধুৰ স্মৃতি মোৰ মনত প্ৰতিয়াও সঞ্চিত
হৈআছে।

অসমৰ মাটি-পানীৰ লগত সংপৃক্ত সাহিত্যৰ সৃষ্টিক্ষেত্ৰ বত হৈলাৰ থাবে মিডিলিঙ
ঠাইত মন্দিৰ মনোল প্ৰেৰণ শয় আৰু মিডিলিঙ ঠাইৰ পটভূমি আৰু পৰিৱেশ, তেন কৰ্মৰ থাবে
অনুকূল, মিডিলিঙৰ ভিতৰত ব্যৱহাৰত অঞ্চলটোও অন্যতম। যোগাযোগ এক সংগ্ৰাধিকাৰ
গোৱামী মহাবিদ্যালয়ৰ সম্পদশ তথা তাৰ পৰৱৰ্তী সংখ্যামূহৰত সেই জাটাইৰ মধ্যাচিত সন্দৰ্ভৰ
হ'ব আৰু প্ৰতিকলন ঘটিব বুলি মই একাত্তৰাখ আশা আৰু কামনা কৰিছোঁ।

সুন্দরপুর
বাধাগোরিন্দ বরুৱা পথ
গৱাহাটী- ৭৮১০০৫

Dr. C. M. S
28/7/2006

ଦେଖେନ ଦଶ

সক্রিয় বাজহরা কর্মী

চিঠা শিল্প

❖ KAZIRANGA NATIONAL PARK : ITS PROBLEMS....	Dr. Bibha Borah	১
❖ জাতীয় চেতনার ভেটিত ঐক্য আৰু জাতীয় সংহতি	অনন্দা শইকীয়া	৮
❖ হেম বৰুৱাৰ সাহিত্য কৰ্ম আৰু তেওঁৰ 'মমতাৰ চিঠি' - এটি দৃষ্টিপাত	বিমান বৰঠাকুৰ	৬
❖ মেহ দেৱীৰ গল্প	ড° ৰবী বৰা	১১
❖ কেতেকী কাব্যৰ এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন	দীপা বৰঠাকুৰ	১৪
❖ MICORO - CREDIT : ITS ORIGIN AND DEV.....	Prasanta Phukan	১৭
❖ বিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ বনাম	ৰলি খনিকৰ	১৯
❖ অল্পন কাল্য কী সৌন্দৰ্যস্থাস্ত্ৰীয় আলোচনা কা স্বৰূপ বিশ্লেষণ	কাঁতা অঘ্যাল	২২
❖ গণতন্ত্র আৰু শিক্ষা	শান্তিছাঁয়া বৰুৱা	২৩
❖ বৰ্তমান সমাজত ক্ৰীড়া চৰ্চা তথা শাৰীৰিক ব্যায়ামৰ প্রাসংগিকতা	সুবোধ বৰা	২৫
❖ নাৰী অধিকাৰ আৰু সুৰক্ষা	দীপা শইকীয়া	২৬
❖ The Youth Culture Today	Kowori Mahanta Borah	২৭
❖ আপোনাৰ ব্যৰহাৰেই আপোনাৰ পৰিচয়	মণ্ডুমণি নেওঁগ	২৮
❖ প্ৰদুষণৰ প্রতি সচেতনতা : স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনৰ ভূমিকা	অনিমা কুটুম	৩০
❖ সময়ৰ মূল্যবোধ	ড° বিবেকানন্দ শৰ্মা	৩১
❖ শিক্ষা ব্যক্তিগতকৰণ : এক অগণতাত্ত্বিক নীতি	অনুভূতি কাকতি	৩৩
❖ আজিৰ সমাজ ব্যৰস্থাত যুৱ-উশুংখলতা	নমিতা বৰা	৩৫
❖ এক জীৱন্ত ইতিহাস — 'মনালিছ'	কুশল গাঁগে	৩৯
❖ AIDS INFORMATION	Amrit Doley	৪১
❖ যৌতুক প্ৰথা আৰু নাৰী নিৰ্যাতন	মণ্ডু বৰা	৪৩
❖ পথিলাৰ সৈতে আমাৰ সম্পর্ক	আৰিফ হছেইন	৪৫
❖ <u>বিতৰ্ক</u>		৪৭

কবিতা

❖ ভোগদৈ	দিলীপ ফুকন / ৪৯
❖ শুণ্য সময়	আবিদুৰ বহমান / ৪৯
❖ আকাশখন মোৰ ভাল....	জিলমিল কাকতি / ৫০
❖ হাদয়ৰ উচুপনি	শান্তনু দাস / ৫০
❖ বৰষুণ ভালপোৱানে	ঞ্চৰজ্যোতি দত্ত / ৫১
❖ বাঁদৈ	সংজীৱ বাজগুৰু / ৫১
❖ অঙ্কু	মনীষা শইকীয়া / ৫১
❖ মুক্ত - দুখ্য:	কৃত্তা সাহ / ৫১
❖ এজাক বৰষুণৰ বাবে	বত্তা পুৰকায়ষ / ৫২
❖ বিষমতা	পূজা বৰদলৈ / ৫২
❖ BEAUTIFUL LADY	Dhiraj Kalita / ৫৩
❖ নাৰী স্নারি	মনোজ গোয়নকা / ৫৩
❖ খোড়	সীমা সাহু / ৫৩
❖ এতিয়া কেনেকৈ যাও	বিশ্বজ্যোতি শৰ্মা / ৫৪
❖ শব্দত	অমৰ শইকীয়া / ৫৪
❖ একতা	বাজীৰ ভূঞ্জা / ৫৪
❖ চকুলো	চিম্পকি শৰ্মা / ৫৪
❖ এজন বন্ধুৰ অকাল ...	ঞ্চৰজ্যোতি সাহা / ৫৫
❖ আই	প্ৰণৱ প্ৰকাশ গাঁগে / ৫৫
❖ মোৰ ঠিকনা নুসুধিবা	দীপ বড়ি / ৫৫

শব্দ শিল্প

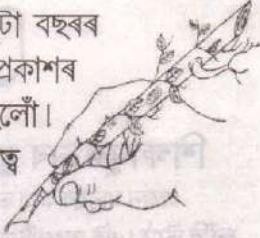
❖ মণিৎ বাক	জয়ন্ত দাস / ৫৬
❖ মাজনিশাৰ উচুপনি	মিস্ত্ৰ কলিতা / ৫৮
❖ Believe my account	Kushum Gogoi / ৬১
❖ অনান্দত	ইয়াচ্মিন চুলতানা / ৬২
❖ চক্ৰান্ত	ঞ্চৰ তামুলী / ৬৪
❖ জীৱন কী না঵	অনু - ভূমিয়া মোৰ / ৬৬
❖ অস্তৰাগ	পঞ্জবী বৰুৱা / ৬৭

ছবিঘৰ / ৬৯

প্রতিবেদন / ৭৩

লেখক পৰিচয় / ৭৬

মহাবিদ্যালয়ৰ দুটা বছৰৰ
দুখনকৈ আলোচনী প্ৰকাশৰ
দায়িত্ব কাৰ্য্যত লৈছিলো।
প্ৰথম বছৰৰ দায়িত্ব
যথাসাধ্য সুকলমে
পালন কৰিলো।

বিতীয় বছৰৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ লৈ বহুবৃ
আগবঢ়িলোঁ, কিমানদূৰ সফল হ'ব পাৰিম বা
নোৱাৰো নাজানো; তথাপি দায়িত্ব পালনত
অঞ্চলৰ হৈছেঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য
চৰিৰ একমাত্ৰ মঞ্চস্বৰূপ ‘জেডিএচ জিয়ান’ বিশেষ
কাৰণবশত দ্বিবাৰিক হৈ পৰিছিল, কিন্তু আমাৰ দুবছৰীয়া
কাৰ্য্যকালত আমি আলোচনীখন বাৰিক কৰি তুলিবৰ বাবে
যৎপৰোনাষ্টি চেষ্টা কৰিছেঁ আৰু যতদূৰ সম্ভৱ আমি সফল
হ'ম। লগতে আশা কৰোঁ, এই চেষ্টা প্ৰতিবছৰে অৰ্যাহত
থাকিব আৰু ভাৰিয়তে দায়িত্ব প্ৰহণ কৰা সম্পাদকসকল
এই দিশত সাফল্যমণ্ডিত হ'ব।

সাহিত্যই মানুহক কু-প্ৰৃতিৰ পৰা আতৰাই ৰাখে, সুস্থ
সমাজ জীৱন যাপনত সহায় কৰে। কিন্তু এনে এটা মহৎ
উদ্দেশ্য থকা দিশত নৱ-প্ৰজন্ম কিয় অঞ্চলৰ নহয়, সেয়া
বিচাৰ্যৰ বিষয়। মূলতঃ কিছুমান সংস্কৃতি ধ্যান-ধাৰণাই মানুহৰ
মন কলুষিত কৰিছে, ভোগবাদী মনোভাৱে আমাক
বিভ্রান্তিৰ গৰাহত পদ্ধতিগত কৰাইছে, আমি হৈ পৰিছেঁ
উখৰুৱা, হৃদয়হীন লগতে এলেহৰা। য'ত সাহিত্য বিষয়টো
হৈ পৰে অৰহীন, পোচাহীন।

আমাৰ দৰে পিছপৰা ৰাজ্যৰ অনঞ্চলৰ সমাজে আমাৰ
নিজৰ স্বাধীনতা আৰু অস্তিত্বৰ প্ৰতি বিশ্বায়নে সৃষ্টি কৰা
ভাুকিৰ লগত ওতঃপোতঃ ভাৱে জড়িত হৈ পৰিছে, সৃষ্টি
হৈছে আমাৰ সন্মুখত অনেক সমস্যা। কিন্তু আমি সমস্যাৰ
সন্মুখত মূৰ দোৱালে হ'বনে...? তাৰ বাবে আমি
প্ৰয়োজনীয় গুণৰ অধিকাৰী হ'ব লাগিব, সমস্যাৰ সমাধান
কৰি আমি আগুৱাই নিব লাগিব আমাৰ জাতীয় প্ৰগতিক।
সাহিত্য চৰিৰ দ্বাৰাই আমি এই বিষয়টোক শক্তিশালী কৰি
তুলিব নোৱাৰোনে...? আমি সকলোৱে আশা কৰোঁ এখন
সুস্থ-সৱল সমাজৰ, পোহৰৰ দিশত আগুৱাই যোৱা
সমাজৰ...।

নতুন দিনবোৰলৈ চালে আমি দেখিম যে আমাৰ চৰকাৰে
গণতন্ত্ৰৰ প্ৰকৃত প্ৰয়োগৰ দিশতকৈ ৰাজনীতিবিদৰ
আদৰ্শমূলক প্ৰহণযোগ্যতাৰহে বেছি প্ৰয়োগ কৰি তুলিছে।
কিয়নো আমাৰ মাজত বৰ্তমান চৰকাৰ গণতন্ত্ৰৰ আদৰ্শৰ

বিপৰীতে কেৰল হৈ পৰিছে শাসক আৰু
শোসক। যাৰ পৰিণতিত নানা সমস্যাত
জৰুৰিত আমাৰ সমাজ। এই গণতন্ত্ৰৰ
প্ৰয়োগ সাফল্যমণ্ডিত কেতিয়া হ'ব....?

সম্পাদকৰ একাষাৰৰ লগতে

‘জেডিএচজিয়ান’ আৰু আমাৰ ব্যক্তিগত অনুভৱৰ পৰা কওঁ—
বিগত সংখ্যাবোৰ দৰে এইবছৰো নিৰ্দিষ্ট লেখা
কেইটামানৰ বাহিৰে উপযুক্তলেখাৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত
হ'ল। অন্য মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ তুলনাত কেতিয়া
আমাৰ ‘জেডিএচজিয়ানে’ নিজকে জিলিকাৰ পাৰিব, কেতিয়া
মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা অৰ্থপূৰ্ণ সহায়-সহযোগ
পোৱা যাব ... ? অন্যথা, হয়তো ‘জেডিএচজিয়ানে’ মাত্ৰ
পৰম্পৰাৰ বক্ষা কৰিছে চলি থাকিব বুলি ভাৱ হয়, সম্পাদকৰ
দায়িত্ব প্ৰহণ কৰাসকল পৰাহত হ'ব লগা হয়। বিগত ০৪-
০৫ সংখ্যা ‘জেডিএচজিয়ান’ত কাৰীকৰি বিসংগতিৰ কাৰণে
শেষৰ পৃষ্ঠা কেইটা অনুজ্ঞল হ'ল। তথাপি পূৰ্বৰ সংখ্যাতকৈ
উন্নত কৰাৰ বাবে যথেষ্ট চেষ্টাও কৰিছিলোঁ। আলোচনী
এখনে প্ৰহণ কৰিব পৰা সকলো দিশকে সামৰিছিলোঁ। কম
পৰিমাণে হ'লেও সফল হোৱা যেন লাগিল।

বিগত সংখ্যা ‘জেডিএচজিয়ান’ৰ দুটা বছৰৰ জমা পুঁজিৰ
বিপৰীতে এই সংখ্যা ‘জেডিএচজিয়ান’ত মাত্ৰ এটা বছৰৰ
জমা পুঁজিৰে প্ৰকাশ কৰি উলিয়াওতে আমি আলোচনীখনৰ
অনেক সাল-সলনি কৰিব লগাত পৰিলোঁ। কম পুঁজিৰ
সহায়ত প্ৰকাশ কৰি উলিওৱা আলোচনীখন যাতে সদাশয়
পাঠকবৃন্দই অনিছাকৃত ভুল-ভৰ্তুৰ ক্ষমাৰ চকুৰে চাই
সহদয়তাৰে প্ৰহণ কৰে, এয়ে মোৰ সকলোৱে ওচৰত
অনুৰোধ।

এই আপাহতে আলোচনীখন প্ৰকাশত মোক
প্ৰতিটোখোজতে দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা শিক্ষাগুৰু জয়ন্ত
দাস মহাশয়লৈ, লগতে প্ৰাক্তন অধ্যক্ষা ড° বিভা বৰা
বাইদেউ আৰু বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ ড° বিবেকানন্দ শৰ্মা
মহাশয়লৈ ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক ধন্যবাদ
যাচিলোঁ। শেষত সমূহ সাহিত্যানুৱাগী পাঠকক সাহিত্য চৰ্চা
অৰ্যাহত ৰখাৰ লগতে আগন্তুক ‘জেডিএচজিয়ান’ৰ
সংখ্যাবোৰ আকৃষণীয় কৰি তুলিবৰ বাবে সকলোকে অনুৰোধ
জনালোঁ।

ধন্যবাদ

‘জেডিএচজিয়ান’ (ষষ্ঠদশ
সংখ্যা ২০০৪-০৫) : এটি
বিহুগম দৃষ্টিপাত।

এখন স্মৃতিথন্ত বা এখন
মুখপত্র সেই অনুষ্ঠানটোর লগত
জড়িত ব্যক্তিসকলৰ বাক্তিভৱ,
প্রতিভা আৰু বৌদ্ধিকতাৰ
নিষ্কলৎকৰ দাপোন। সেয়ে
‘জেডিএচজিয়ান’ৰ ষষ্ঠদশ সংখ্যা :
২০০৪-০৫ বৰ্ষৰ মুখপত্রখনি হাতত
লৈ এটি বিহুগম দৃষ্টিপাত কৰিব
খুজিছোঁ। ইয়াৰ সম্পাদক শ্ৰী উমেশ হাজৰিকা, শ্ৰী সমীৰ বৈষম্যৰ আৰু
শ্ৰী বাজীৰ গুণ্টা তত্ত্বাবধায়ক ইংৰাজী বিভাগৰ প্ৰতৱতা শ্ৰী জয়ন্ত দাস,
শিক্ষক সদস্যা ড° কৰী বৰা, আৰু উপদেষ্টা অধ্যক্ষা ড° বিভা বৰা।

সম্পাদকৰ সমত্ব হাতৰ পৰশ আৰু সুনিয়ন্ত্ৰিত পৰিকল্পনা
মুখপত্রখনিত স্পষ্ট। বিভিন্ন শিতান সমূহক নিজ নিজ স্থানত প্ৰতিষ্ঠাপন
আৰু বিভিন্ন প্ৰয়োজনীয় শিতানসমূহৰ সুন্দৰ সংযোজন ইয়াত এটি
লক্ষণীয় বিষয়।

‘সম্পাদকলৈ চিঠি’ৰ শিতানটো ৰখাটো ভাল হৈছে। কাৰণ ছা৤-
ছা৤ৰি সকলে মনৰ কথা ক'বলে এই পৃষ্ঠাটোৰ বৰ প্ৰয়োজন। ই যেন
এখন দলং।

অসমৰ দুজন স্বলামধন্য ব্যক্তি চিত্ৰশিল্পী নীলগৱন বৰুৱা আৰু
নাটকীয়াৰ বিকল্প হোচ্ছেইৰ সাক্ষাৎকাৰকেইটাৰ বৰ সময়োপযোগী হৈছে।
আমাৰ বোকাখাটীয়া অনুজ্ঞামে এই সাক্ষাৎকাৰৰ মাধ্যমেৰে এই দুজন
আপোন ব্যক্তিক আৰু অকনমান বিশদকৈ চিনিপাৰ। আশাকৰো
অনুপ্ৰেৰণা ও পাৰ।

বিভিন্ন বিষয়বস্তুৰ ওপৰত লিখা প্ৰবন্ধসমূহ সঁচাঁকৈয়ে এক
মননশীল সংযোজন। কৰিতা, গলা আদিও সুপাঠ্য, সৰস। অসমীয়াৰ
বাহিৰে ইংৰাজী আৰু হিন্দী মাধ্যমত প্ৰবন্ধ, গলা আৰু কৰিতাৰ সংখ্যা
কৰ। গতিকে সীমিত পৰিসৰতে ই সীমাবদ্ধ হৈ ৰল। এই ক্ষেত্ৰত
পৰৱৰ্তী সংখ্যাবোৰত অলপ গুৰুত্ব দিলে ভাল হ'ব।

প্ৰাঞ্জল পায়েঙ্গৰ ক্ষেত্ৰ বৰ সুন্দৰ হৈছে। বেটুপাতৰ পৰিকল্পনা
ভাল। প্ৰথমবাৰৰ বাবে ‘জেডিএচজিয়ান’ৰ বেটুপাত বহুবৰ্ণি হৈছে।
কিন্তু ইয়াত আৰু অলপ পৰিপৰ্কতাৰ অবকাশ থাকিল। নিশ্চয় ভাৰিয়তে
তেওঁৰ বং তুলিকা আৰু শক্তিশালী আৰু আকৰণীয় হ'ব। কাৰ্তুলৰ ধৰ্ম
অটুট বাচি প্ৰকাশ কৰা কাৰ্তুল কেইটা সুন্দৰ আৰু সাহসী হৈছে।

একেজন ব্যক্তিৰ একাধিক বচনা প্ৰকাশ নকৰা ভাল। এই ক্ষেত্ৰত
সম্পাদক সচেতন হোৱা ভাল। তাৰ ঠাইত অন্য কাৰোৰাৰ এটি বচনা
প্ৰকাশ হওক। কাৰণ ই মহাবিদ্যালয়খনিৰ বিভিন্ন ছা৤-ছা৤ৰিৰ মানসিকতাক
প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব।

যিসমূহ পৃষ্ঠাত আলোকচিত্ৰসমূহ চপা হয় সেই কাগজসমূহ অলপ
উন্নত মানৰ হ'লে আলোক চিত্ৰসমূহ স্পষ্ট হ'ব।

বৰ বেছি বানান বিভাট নাই যদিও ই যেতিয়া এটা সামুহিক কৰ্ম;
সদস্য-সদস্যাসকলে সেই ক্ষেত্ৰত সম্পাদকৰ পূৰ্ণ সহযোগ আগবঢ়ালে
এই বিভাট শূণ্যাৰ ঘৰলৈ গতি কৰিব। আৰু সম্পাদকেও অন্য জৰুৰী
দিশবোৰ যেনে চপা, বন্ধা, আলোকচিত্ৰ, অলংকৰণ আদি দিশবোৰত
এদৰীয়াকৈ চৰু দিব পাৰে।

মুঠতে ‘জেডিএচজিয়ান’ নামৰ মুখপত্রখনি তুলাচনীত তুলিলে
উন্নত দিশে গধুৰ হ'ব। পৰৱৰ্তী সংখ্যাত ই আৰু সুন্দৰ আৰু মনোগ্ৰাহী
হ'ব। সীমিত বাজেট, সীমিত পৃষ্ঠা আৰু সীমিত সময়ত এই প্ৰয়াস
নিশ্চয় প্ৰশংসাৰ যোগ্য।

শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুখপত্ৰ কেনে হোৱা উচিত

এজন মানুহৰ কথা ভাবিলেই মানুহজনৰ মুখখন আমাৰ মানসপটত
ভাঁহি উঠে। এই অংগটিয়েই মানুহ দেহৰ প্ৰধান অংগ — গতিকে মুখ
আখ্যা দিয়া হয়। ইংৰাজীত ‘Face is the index of mind’
বুলি একাবাৰ কথা আছে। মুখখন দেখিয়েই মানুহজনৰ বিষয়ে বহু কথা
উপলব্ধ হয়। সেইদৰেই এটি অনুষ্ঠানৰ মুখপত্রখন হাতত লৈয়েই সেই
অনুষ্ঠানটোৰ বিষয়ে সম্যক জ্ঞান বা ধাৰণা পাঠকক দিব পাৰিব লাগে।

এখন মহাবিদ্যালয় বা বিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখনিয়ে
(মুখপত্র) এই উদ্দেশ্য পূৰণ কৰাত সফল হ'ব লাগে। ইয়াৰ কাৰণে
আলোচনীৰ সম্পাদকজন সদা-সতৰ্ক হোৱা উচিত। তেওঁ ছা৤-
ছা৤ৰিৰ প্ৰকাশযোগ্য গলা-কৰিতা-প্ৰৱন্ধ আদি নিখাত উদগনি
যোগাব লাগে।

উপদেষ্টা আৰু সম্পাদনা সমিতিৰ সদস্যসকলৰ সক্ৰিয় সহযোগত
উপযুক্ত লিখনি আলোচনীখনিত স্থান দিব লাগে। চৌৰ্যবৃত্তি অৰ্থাৎ আনৰ
লিখনি যাতে নিজৰ বুলি প্ৰকাশ নাপায়, তাৰ কাৰণে বিশেষভাৱে
মনোনিবেশ কৰিব লাগে আৰু তাৰ কাৰণে প্ৰচৰ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন।

পৰাপৰক বৰ্তমান অধ্যয়নৰ বৰ্তমান ছা৤-ছা৤ৰিৰ প্ৰকাশ
কৰাত শুৰু দিব লাগে। অৱশ্যে প্রাক্তন ছা৤ আৰু শিক্ষক- শিক্ষয়াত্ৰী
সকলৰ প্ৰক্ৰিয়া-পাতিত আনুপাতিক হিচাবে প্ৰকাশ কৰিব লাগে। লিখনি
বাছনি কৰাত গুণগত দিশটোলৈ লক্ষ্য কৰা উচিত। লিখনি বাছনিৰ
ক্ষেত্ৰত পক্ষপাতিত বজৰীয়।

‘জুই শালত গঢ়িলেহে কমাৰশালত গঢ়িব পাৰি’ — বুলি এটি
প্ৰবাদ বাক্য আছে। স্কুল-কলেজৰ আলোচনীবিলাক জুইশাল। ইয়াতেই
লিখনি আৰুত কৰি বহুতো বিখ্যাত লিখক হোৱাৰ উদাহৰণ আছে।

একো একোজন সফল-সম্পাদকে সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ পথাৰখনত
একো একোটা যুগৰ সৃষ্টি কৰি গৈছে। যেনে — অৰগোদয় যুগ, আৰাহন
যুগ, প্ৰাক্তিক যুগ ইত্যাদি। এই আলোচনীসমূহৰ লিখনিৰ যোগেদিয়েই
আত্মপ্ৰকাশ কৰি বহুজনে সাহিত্য-সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত অৱদান দি মহান-লিখক
হিচাবে স্থীৰতি লাভ কৰিছে।

গতিকে স্কুল-কলেজৰ বা বিদ্যালয়-মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক
মুখপত্রখনিৰ অৱদান সাহিত্যসৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত অনন্বীকৰ্য। আলোচনীখনিত
সমাজৰ অতীত বৰ্তমান আৰু ভবিষ্যতৰ এখনি আশাপদাৰ প্ৰতিজ্ঞিবি
প্ৰতিফলিত হ'ব লাগে। প্ৰতিষ্ঠাকালত যিসকলে অনুষ্ঠানটি গঢ় দিয়াত
বৰঙণি যোগাইছিল সেইসকলৰ নাম আৰু সন্তুত ক্ষেত্ৰত ফটো দিয়াতো
বাধ্যনীয়।

অন্ততঃ পাঁচবছৰমানৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফলৰ বিশ্ববিদ্যালয় আৰু
মহাবিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাৰ উত্তীৰ্ণৰ হাৰ আনুপাতিক হিচাবে দেখুৰাই
মহাবিদ্যালখনিৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰগতিৰ বিষয়ে ৰাইজক (পাঠকক)
অৱগত কৰিব লাগে।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিৰুবণী থাকিব লাগে। প্ৰতিভা-
অধ্যাপকসকলৰ গবেষণা আৰু পুথি প্ৰকাশ আদিৰ বার্তা জনৰ লাগে।
ব্যবহাৰিক জীৱনৰ বিভিন্ন দিশত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা প্ৰাক্তন ছা৤-
ছা৤ৰিৰ প্ৰকাশ কৰিব লাগে। এনে কৰিলে হতশাণ্তি

ছাত্র-ছাত্রীসকলে ভবিষ্যতের আশাৰ বেঙ্গলি দেখা পাৰ।

বৰ্তমান যুগটো— বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তিবিদ্যা, ইলেক্ট্ৰনিকৰ যুগ। কম্পিউটাৰৰ শিক্ষাৰ অবিচ্ছেদ্য অংশ হৈ পৰিষে। গতিকে বিজ্ঞানৰ দ্বাৰা এইবিষয়ে প্ৰবন্ধপাতি প্ৰকাশ কৰাত গুৰুত্ব দিব লাগে।

আলোচনীৰ 'বেটুপাত' টো আকৃষণীয় হোৱা উচিত। গতিকে ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ মাজত বেটুপাত' অক্ষনৰ প্ৰতিযোগিতা পাতি শ্ৰেষ্ঠখনক বাচনি কৰিব লাগে। ঠায়ে ঠায়ে (মাজে মাজে) মহৎলোকৰ বাণী সমিবিষ্ট কৰিব লাগে।

মুঠতে শিল্প-কলা-বাণিজ্য-প্ৰযুক্তিবিদ্যা আদিৰ বিষয়ে সম্যক জ্ঞান দিব পৰা বিষয়বস্তু, প্ৰৱন্ধ আদি প্ৰকাশৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আলোচনীখন দ্বি-ভাষিক বা ত্ৰি-ভাষিক (প্ৰয়োজন অনুসৰে) কৰিলে ভাল হয়।

সদৌশেষত 'ধনেই ধৰ্মৰ মূল, ধন নহ'লে যায় জাতি কুল'— এই আপুবাক্যশাৰীলৈ লক্ষ্যৰাখি সম্পাদকে আয় চাইহে ব্যায় কৰিব লাগে। নহ'লে বছৰি বছৰি ধাৰৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি হৈ গৈ থাকে। ফলস্বৰূপে কলেজ-কৰ্তৃপক্ষ বিপদত পৰে। কেতিয়াৰা কেতিয়াৰা 'প্ৰেছ'ৰ ধন আদায় নিৰিয়াত অস্বত্ত্বকৰ পৰিৱেশৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়।

এই সকলোবিলাক দিশলৈ লক্ষ্য বাখি শাৰীৰিক-মানসিক কষ্ট-স্বীকাৰ কৰি সীমিত-ধনেৰেই এখনি সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ আলোচনী ৰাইজৰ হাতত তুলি দিব পৰাটোৱেই সম্পাদকৰ তথা পৰিচালকমণ্ডলীৰ কৃতিত্ব।

মহেন্দ্ৰ শৱিকীয়া

প্ৰতি সম্পাদক,

২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ আলোচনীখনৰ ছপাশালৰ কাম-কাজ কৰি থকা বুলি জানিব পাৰি ন'থৈ আনন্দিত হ'লো। আপোনাৰ সম্পাদনাত দুখনকে আলোচনী প্ৰকাশ কৰি আপোনাৰ নাম মহাবিদ্যালয়ত স্থায়ী কৰি ৰাখিব পাৰিব নিশ্চয়। লগতে আলোচনীখন ভবিষ্যতেও বাৰ্ষিক ভাৱে প্ৰকাশ হোৱাৰ আশা কৰিছোঁ।

এখন আলোচনীয়ে ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ সাহিত্য-চৰ্চাৰ উপৰিও বিভিন্ন ভুল-কৃটিবোৰ স্পষ্টভাৱে দেখুৱাই তাৰ সমাধানৰ বাবে সকলোকে আহুন জনাৰ পাৰে। বিভিন্ন দিশৰ সকলুৰ সুৰূ তথা জটিল সমস্যাবোৰ দৰে এটা সমস্যা হ'ল এখন সু-পৰিচালিত ছাত্র একতা সভা।

এখন মহাবিদ্যালয়ৰ বা কোনো শিক্ষানুষ্ঠানৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ আটু বাখিবৰ বাবে, ছাত্র-ছাত্রীৰ বিভিন্ন সমস্যা সমাধানৰ বাবে, বিভিন্ন দিশত উৎসাহিত কৰিবৰ বাবে, নিয়ম-শৃংখলাৰ বজাই বাখিবৰ বাবে ছাত্র একতা সভাৰ ভূমিকা অপৰিসীম। কিন্তু কাৰ্যক্ষেত্ৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত এই ছাত্র একতা সভাই দায়িত্ব পালনত কিমান দূৰ সফল হ'ব পাৰিছে বা নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিছে, সেয়া ভাবি চাবলগীয়া। মহাবিদ্যালয়ৰ পাঁচটা শৈক্ষিক বৰ্ষত আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে যে, মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র একতা সভাখনে নিজৰ দায়িত্ব সূচকৰূপে পালন কৰা দেখা নাযায়। দায়িত্ব পালনত ব্যৰ্থ হৈছে বুলি ক'লেও বহলাই কোৱা নহয়।

ছাত্র একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বী কৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বীসকলে গাড়ী ভাড়া কৰি ছাত্র-ছাত্রীৰ ঘৰে ঘৰে গৈ হাজাৰ

টকাৰ ওপৰত খৰচ কৰি কিয় বিষয়বাৰ ল'ব বিচাৰে, সেই কথা ভাৰি চাৰ লগীয়া। আসন দখলৰ আঁৰত এটা বিৰাট অভিপ্ৰায় থাকে। সেয়া সেৱাৰ নহয়, আঞ্চলিক হয়তো তেওঁলোকে দাবী কৰিব পাৰে— কি আমি মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ পতা নাই, সৰস্বতীপূজা, নৰাগত আদৰণি পতা নাই.....? হয় পাতিছে, কিন্তু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ বিষয়টো হ'ল, ছাত্র একতা সভাই সেয়া দায়িত্বহে পালন কৰে, যিখিনি কাৰ্যত পূজি থাকে। অৱশ্যে এইক্ষেত্ৰত সকলো বিষয়ৰ পদত থকা সদস্যসকলক সঞ্চৰিব নোৱাৰি। কিন্তু বিষয়বৰীয়াসকলে মহাবিদ্যালয়ৰ যোগায়োগ দিশৰ এনে কিছুমান কাম কৰিব পাৰে, যিখিনি কামৰ বাবে পূজিৰ আৰশ্যক নহয়।

ছাত্র একতা সভাত সদস্যসকল বিফল হোৱাৰ এটা প্ৰধান কাৰণ হ'ল উপযুক্তপ্ৰাৰ্থীৰ অমনোযোগিতা। যিসকলু সদস্যৰ দ্বাৰা এখন উন্নত, সুস্থ কমিটি গঠন কৰিব পাৰি, সেইসকল ছাত্র-ছাত্রীয়ে নিৰ্বাচনত সহযোগ নকৰে, কৰে সেইসকলেহে— যিসকলৰ অন্তৰত থাকে এটি অভিলাষ, বিশেষকৈ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদটোৱ। আনহাতে, বাজনীতিৰ প্ৰভাৱে ছাত্র একতা সভাসমূহক প্ৰাস কৰি পেলাইছে। (বাজনীতিৰ প্ৰভাৱত মাৰ-পিট, কটা-মৰা লগা উদাহৰণ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত আছে।) শেহতীয়াকে ছাত্র একতা সভাত সাধাৰণ সম্পাদকৰ ওপৰত মহাবিদ্যালয়ৰ সমবায় সমতিৰ পৰা ছাত্র-ছাত্রী আৰু শিক্ষকৰ বাবে অহা কেৰাচিন তেলৰ অভিযোগ উঠিছে। এনেৰোৰ কাৰকে মহাবিদ্যালয়ত শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰিছে।

ছাত্র একতা সভাই মহাবিদ্যালয়ৰ নাম-ঘৰৰ বাবে বহতো পূজিৰিহীন কাম কৰিব পাৰে। উদাহৰণস্বৰূপে ছাত্র-ছাত্রীক ইউনিফৰ্ম বাধ্যতামূলক কৰা, (বিষয়বৰীয়াসকলে নিজেই ইউনিফৰ্ম পৰিধান নকৰে) সেইদেৱে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত দেখা যায়, কিছুমান প্ৰাক্তন ছাত্র, বাহিৰ যুৱাকে ও আহি মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰে। ছাত্র একতা সভাই কিয় এই সমস্যা সমাধান নকৰে? অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত কৰ্তৃপক্ষও জগৰীয়া। ঠিক সেইদেৱে মহাবিদ্যালয়ৰ উচ্চংখল পৰিৱেশ সৃষ্টিত বাধা, মহাবিদ্যালয় পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্ন কৰি ৰখা, শ্ৰেণীসমূহ নিয়মীয়ালৈকে কৰাৰ দাবী আদি বিভিন্ন দায়িত্ব আৰু কৰ্তৰ্য কৰিব পাৰে। কিন্তু কাৰ্যক্ষেত্ৰত যি হয় সেয়া বিচাৰ্য বিষয়।

সেয়ে আমি ভাবো এই ছাত্র একতা সভাখন গঠন কৰাতকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ, সৰস্বতী পূজা আদি অনুষ্ঠানৰ কাৰ্যকৰী কৰাৰ দায়িত্ব আমাৰ শিক্ষাগুৰু সকলৰ হাতত সম্পূৰ্ণকৈ অৰ্গন কৰিবলৈই এই বাৰ্ষিক কৰ্তৰ্যাখনি নিয়াৰিকৈ সমাপন হ'ব (অৱশ্যে দায়িত্বগ্ৰহণ কৰাৰ শিক্ষাগুৰুসকল নিকা মনৰ হ'লৈহে এইক্ষেত্ৰত সুফল আশা কৰিব পাৰি)। বিশেষকৈ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পূজিত থকা মোটা অংকৰ টোপোলাটোৱে সন্দৰ্ভহাৰ হ'ব। গতিকে সম্পাদক ডাঙৰীয়া এই বিষয়টো আলোচনীৰ মাধ্যমে প্ৰচাৰ কৰি সকলোকে সজাগ কৰিবৰ বাবে আপোনাক অনুৰোধ জনালৈ।

বিজয় দাস

To,

The Editor, JDGIAN.

At the very outset take my heartiest gratitude. I am pleased and happy to know that 17th edition of the JDGIAN is going to be published. So having

notice on some imperfection and deficiency of the students and on the basis of my personal experiences and feelings I have written this letter.

College magazine is the first platform of the students which gives them a special encouragement, which helps in bringing out the talents and the intellectual power of the students. It is a good opportunity for them to show their intellectual and to deliver their talents.

In our college there are more than thousand students. So, there is no doubt of having more writings from the students. But in spite of that, it is seen that there are more writings from others. Only few are published from them, which tends to be good. And also it comes out after being repeated requests of the secretary. It can be said that the magazine is published as if to maintain the order of the past.

So, having my personal view on these points. I offer my regards for the 17th edition of our college magazine.

Thanking you.

Sirazul Islam

প্রিয় সম্পাদক,

পোন প্রথমে আপোনালৈ প্রীতি সন্তানণ আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। জনিবলৈ পায় সুধী হৈছো যে আপোনাৰ সম্পাদনাত বিতীয়খন ‘জেডিএচজিয়ান’ (২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ) প্ৰকাশ কৰিবৰ বাবে সাজু হৈছে। আলোচনী সম্পাদনাৰ দৰে যি গধুৰ দায়িত্ব মূৰ পাতি লৈছে, তাৰ বাবে আপোনালৈ অনুৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আশা কৰোঁ, বিগত বৰ্ষতকৈকেও এইবাৰ ‘জেডিএচজিয়ান’ খনে ন-কপ পাৰ।

বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীসমূহৰ দ্বাৰা একো একোজন ছাত্র-ছাত্রীৰ মাজত সুপু হৈ থকা প্ৰতিভাসমূহ প্ৰকাশ তথা বিকাশ কৰিবলৈ সুবিধা পায়। ইয়াৰ যোগেদিয়েই ভৱিষ্যতে একো একোজন প্ৰবন্ধকাৰ, গল্পকাৰ, কবি, চিত্ৰকাৰ হিচাবে সমাজত সু-প্ৰতিষ্ঠিত হ'বলৈ সুবিধা লাভ কৰে। এখন আলোচনী প্ৰাণ পায় উঠিবলৈ, উন্নতমানদণ্ডৰ হ'বলৈ লগতে ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ প্ৰতিভা বিকাশ কৰিবলৈ নিশ্চয় এক সু-সম্পাদনা লাগিব, যি আলোচনীখনৰ উচিত মানদণ্ড বজাই ৰাখিব পাৰে।

আপুনি সম্পাদক হিচাবে মহাবিদ্যালয়ৰ নতুন তথা পুৰণি সাহিত্যনুৰাগী ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ প্ৰতিভাসমূহ বিকাশ কৰাত যি আগভাগ লৈছে সি সঁচাকৈক অতুলনীয়। আপোনাৰ সম্পাদনাৰ যোগেদি বিশেষকৈকে নবীন চাম ছাত্র-ছাত্রীয়ে নিজৰ প্ৰতিভা প্ৰকাশ কৰাৰ স্বিধা পাই নিশ্চয় গৌৰবিষ্ট হ'ব আৰু তাৰ বাবে আপুনি নিশ্চয় ধন্যবাদৰ পাত্ৰ।

মই আশা ৰাখিছো যে ‘জেডিএচজিয়ানে’ এক সুবহৎ ভেটি স্থপন কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য চৰ্চাৰ দিশত প্ৰভৃত অবিহণ।

আগবঢ়াব। শেষত ‘জেডিএচজিয়ান’ৰ দীৰ্ঘায়ু কামনাৰে —

শ্ৰী উজ্জ্বল মহত্ত্ব

সৰস্বতী পূজা : এক অন্য অনুভৱ

প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ দিনৰে পৰাই সৰস্বতী পূজাৰ স্মৃতিবোৰ মনত আছে। প্ৰতিবছৰে বিদ্যাৰ দিন হিচাবে পালন কৰি আহিছোঁ। প্ৰাথমিক বিদ্যালয় আৰু মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত সাধাৰণ ভাবেই পালন কৰি থোৱা হয়। হাইস্কুল পৰ্যায়ৰ পৰা ক্ৰমে বহুলু হৈ মহাবিদ্যালয় স্বৰত ই হৈ পৰে অতাধিক ব্যবহৃত। প্ৰতিবছৰেই দেখাক দেখি গা উঠাৰ দৰেই আমি সৰস্বতীদেৱীক পূজাভাগ আগবঢ়াই আহিছোঁ। কিন্তু বিগত দুটা বছৰত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ লগত জড়িত হৈ সৰস্বতী পূজাৰ নিৰ্দিষ্ট দিনটো গতানুগতিক ভাৰবাদী দৰ্শনৰ আদৰ্শটোক অলপ সালসলনি কৰাৰ এটা অভিলাস জনিছে। মোৰ এই বাঞ্ছিগত অনুভৱক সদাশয় লোকসকলে ভাৰবাদী আদৰ্শৰ পৰা অলপ ফালৰি কাটি আহি আদৰি ল'লৈ ভৱিষ্যতে আমি ক্ষণেক হ'লৈও উপকৃত হ'ই।

বিদ্যাৰ দিন হিচাবে সৰস্বতী পূজাৰ দিনটো ছাত্ৰ-ছাত্রীসকলৰ বাবে এটা উৎসৱৰ দিন। সেইদিনা সকলোৰে সমিল-মিলেৰে উৎসৱত সহযোগ কৰে, দেৱীক সেৱা জনায় আগন্তুক পৰীক্ষা সাফল্যমণ্ডিতৰ কামনাৰে আৰু প্ৰসাদ প্ৰহণ কৰে। লগতে জলপান এটাৰ দিহা কৰা হয়। সাধাৰণতে উৎসৱ এটাৰ কাৰণে এয়া একান্তই প্ৰয়োজন। কিন্তু আমি সৰস্বতীপূজাৰ দিনটোত দেখা পাওয়ে এটা মূৰ্তি কিনি অনা হয়; খৰছৰ তালিকা পোদ্ধৰশৰ পৰা তিনিহেজোৰ পৰ্যন্ত হয়গৈ আৰু পিছদিনা মূৰ্তিটো নি মহাবিদ্যালয়ৰ অব্যৱহাত এটা কোঠাৰ চৰকত তাক সজাই থোৱা হয়। যিগৰাকী সৰস্বতী মূৰ্তিয়ে শুনিব লগা হয় — “(অশীল) সৰস্বতী, পাঁচটকা দি সেৱা কৰিছিলো, মোক ফেলহৈ কৰালি.....”।

এতিয়া কথাহ'ল প্ৰতিবছৰে আমি সেই মূৰ্তিটোৰ নামত পুঁজিৰ ধন কিয় অপব্যয় কৰোঁ? একান্তই যদি মূৰ্তিপূজাৰ পৰা কিবা লাভ হয়, তেন্তে আমি এটা সৰকৈ স্থায়ী সৰস্বতী মূৰ্তি স্থাপন কৰোঁ। তাৰ বিপৰীতে প্ৰতিবছৰে মূৰ্তিৰ বাবে অনুমোদিত হোৱা পুঁজিৰ ধনেৰে পূজাৰ বিগত বছৰটোত প্ৰকাশ হোৱা শ্ৰেষ্ঠ গ্ৰহণাজিক সংগ্ৰহ কৰোঁ, পূজাৰ মণ্ডপত যদি সেই গ্ৰহণাজিক প্ৰতিষ্ঠা কৰোঁ (প্ৰয়োজন হ'লৈ মূৰ্তিৰ আৰাধনা কৰাসকলৰ কাৰণে সৰকৈ এটা স্থায়ী মূৰ্তিও), সেই নিৰ্দিষ্ট দিনটোত যদি সেই গ্ৰহণাজিক আমি সমুখত সাক্ষাৎ সৰস্বতী মাত্ৰ বুলি ভাৰি আৰাধনা কৰোঁ আৰু পিছদিনা যদি উক্তগ্ৰহণাজিক আমি আমাৰ পুঁতিভৰালত সংগ্ৰহ কৰোঁ তেন্তে নিশ্চয় আমি অলপ হ'লৈও উপকৃত হোৱা যেন অনুভৱ কৰিম। যাৰ সহায়ত হিন্দুধৰ্মৰ মূৰ্তিপূজাৰ বিপৰীতে হিন্দু, ব্ৰাহ্মণ, মুচলিম আদি সকলো ধৰ্মৰ ছাত্ৰ-ছাত্রীয়ে সেই গ্ৰহণাজিক আৰাধনা কৰিব পাৰিব।

পাঠক মণ্ডলী, আমি বাকী বিদ্যাৰ দেৱী সৰস্বতীৰ এই পূজাৰ দিনটোক এই আদৰ্শৰে উদ্যোগন কৰিব নোৱাৰানোঁ? নে আমি মহাবিদ্যালয় পৰিয়ালৰ লোক হৈয়ো অতীতৰ সেই দেৱীপূজাৰ আদৰ্শকে অনুসৰণ কৰি আগবঢ়াইম..... ?

KAZIRANGA NATIONAL PARK – ITS PROBLEMS AND REMEDIES

Dr. Bibha Borah

The bestowing of the rare honour of a World Heritage Site on Kaziranga way back in 1985 was a great moment indeed, at least for the nature lovers. For, Kaziranga represents that rare biodiversity one can hardly imagine and the conferment of the honour was a step forward towards the in situ preservation/conervation of this diversity.

Notwithstanding this honour, Kaziranga has been the preferred habitat of multitudes of flora and fauna, various species of animals and insects. It provides that ambience of biodiversity well-suited to gratify the taste or flavour of a tourist connoisseur. But the sense of euphoria evaporates even for a moment if one ponders over the problems Kaziranga faces. In fact, the problems of Kaziranga are integrally related with its prospects. The problems are so related with Kaziranga's exotic bio-diversity that the analysis of one inevitably attracts discourse on the other.

Kaziranga National Park has a world-wide reputation for its one horned rhinoceros. Besides, it has wild buffaloes, elephant, bisons, tiger, leopards, wild boars,

various kinds of deers, monkeys reptiles and, many varieties of birds which include pelican, blue coot green pigeon, imperial pigeon, parrots, partridge, florican, horn bills, maina, water birds like white and black billed stocks, whistling teal, cormorants and varieties of migratory birds.

Kaziranga has a scenic beauty and a peaceful atmosphere vibrating with the sweet songs of numbers of birds. Besides, it has

varieties of plants and trees where many kinds of orchids bloom at different seasons and water bodies where dwell the crocodiles and various kinds of fishes. In fact, Kaziranga

is a beautiful national park and it has been attracting tourists all over the globe for many years.

There are different legends relating to the origin of the name 'Kaziranga'. However, the most accepted opinion is that 'Kazirannga' is a Karbi word, meaning a place where red goats, that is deers are found. There are still many 'beels' and streams inside the Kaziranga National Park which bear Karbi names. In the past, this place was inhabited by many Karbis.

Therefore the name 'Kaziranga' may rightly be a Karbi word.

When the British started tea gardens in Assam, they cleared lands for the purpose. In course of the operations, they killed many wild animals and came across one-horned rhinoceros. Lady Curzon received information from Mr. Charles Forbes, Manager, Naharjan Tea Estate that a giant beautiful animal of rare species was found in Kaziranga in 1905 to have a look of this rare species of animal. Nigona Sikari of Kaziranga guided Lady Curzon's team. Although Lady Curzon did not have the fortune to see one, she requested her husband to take step to preserve the animal. Accordingly, in January 1908, Lord Curzon declared Kaziranga a reserve forest which is a milestone in the history of Kaziranga National Park. Thereafter, the area of the Kaziranga Reserve Forest was expanded and on 10th Nov, 1916 it was declared a Game Sanctuary. Even thereafter, killing of wild animals continued. Realizing the situation, Mr. P.V.Chetri, the then chief conservator of forests declared Kaziranga a wild life sanctuary in 1950 and on 11th Feb, 1974, Kaziranga got the status of a National Park.

Kaziranga presently has an area of 408 sq. kilometers. 65% of the total rhinoceros of the world, 50% of the world's wide buffalos and 55% of the world's swamp deer are found in Kaziranga. As a National Park its place is next to the Corbett National Park.

But for a few years, Kaziranga has been facing a number of problems and obstacles which are threatening its existence. The most serious of these problems is flood. Due to various reasons, mainly deforestation in the upper catchment area of the

Brahmaputra, the intensity of the flood is continuously on the rise. During flood, most of the animals including the rhinos, have to migrate from the Park and take shelter in the adjacent high grounds in Karbi Anglong hills or wherever they find it suitable. While crossing the National Highway many animals, specially young, old and infants lose their lives by getting drowned or becoming victims of traffic accidents. Unless boundary walls or strong fencing are erected, this pitiable condition will continue. Floods also make the entire park submerged for a long period, during which the animals are deprived of food. The Forest Department has created some highlands within the park but these are small and unnatural. Therefore, these artificial highlands need scientific planning or some alternative arrangement for sheltering or the animals providing them food in times of flood.

Flood is accompanied by erosion. It is because of erosion that the area of the park has presently got reduced to 408 sq.km from its original 450 sq.km.

The other factor which poses a serious obstacle to the Kaziranga National Park is poaching, particularly of rhinos. There is a superstition among some people that the rhinoceros' horn has some medicinal value and its possession leads one to prosperity. It is because of this belief that inspite of the ban imposed on its trade, poaching of rhino is still going on. It be noted in this connection that the forest guards are not properly equipped to fight with the poachers who have strong and up-to-date arms.

There is also lack of medical facilities for treatment of sick animals. Because of the factor, many animals, even rhino and elephant suffer death. The government

should see to it that the park is equipped with modern medical facilities.

Increase in population of certain animals is also a matter of concern. For example in 1996, the number of rhinoceros was 366 which got increased to 1552 in 1999. the number of elephant was 471 in the same year (1966), but they got increased to 1148 in 2002 and 1862 in 2003 respectively. Unless the area of the park is extended and the animal population is controlled, the National Park would be facing vary serious problem in the near future.

There is a close relationship between the wild life of Kagiranga and the daily life of the common people dwelling in its suburbs. The wild elephant in particular, frequently cause much damage to the paddy fields of the poor people and destroy their houses and sometime even kill them. But it is these people who play an important role in rescuing the wild animals and providing them food during the time of flood. Therefore, efforts musts be taken to compensate these people for the lose they always incur being victim of attack of the elephants.

The Park should also be equipped with sufficient staff. It is alleged that there is shortage of found for which anti-poaching, provision for medical facilities and building up of boundary walls are not be taken up. It is therefore, necessary in the interest of all concerned that sufficient funds should be provided by the government to take up this measures and improve its managements.

Along-side a consciousness for eco-development should be build up so that bought men and animals can live side by side in harmony.

Surprisingly due to serve draught in Assam during this summer, the 'Bills' and the rivulets inside the National Park have dried up causing great scarcity of drinking water for the animals. Some of the animals like rhinos, elephant and buffaloes who take bath in water have the possibility of suffering from skin diseases. The government should better declared Assam a draught heat area and make arrangement for constructing artificial reservoirs for the animals.

There is an important tea plantation belt in the vicinity of Kaziranga National Park. The authorities should reflect on the impact of water pollution by Agro-chemicals like pesticides and fertilizers on the wild life of Kaziranga.

Lastly, another major problem faced by the Park in the recent years is the coming up of stone crushing industries in the buffer zones, habituating areas and corridors of animals. These industries create sound and air pollution for both men and animals. Again, the future of Kaziranga basically depends on the 'Char' area. But due to encroachment of forest land by immigrants and construction of hotels and resorts, the area of animal habitations is reducing day by day. There is also phenomenal. Increase in human popolation. If not regulated, these problems may prove disastrous for the Park in the long run.□□

জাতীয় চেতনার ভেঁটিত ঐক্য আৰু জাতীয় সংহতি

অনন্দা শইকীয়া

শিক্ষা সম্পূর্ণ জীৱন নিৰ্বাহৰ প্ৰশিক্ষণ মাথোন। সুন্দৰ ভাৱে জীৱন যাপন কৰিবলৈ হ'লৈ প্ৰথমেই জানিব লাগিব জীৱন কি? জীৱন সম্পৰ্কীয় জ্ঞান লাভ কৰিবলৈ বৌদ্ধিক প্ৰশিক্ষণৰ প্ৰয়োজন। সময়ৰ বেলেগ বেলেগ সুৰত জীৱনৰ অৰ্থও বেলেগ বেলেগ হৈ পৰে। মহাপুৰুষ শংকৰদেৱ মাধৱদেৱ প্ৰাদুৰ্ভাৱৰ আগত অৰ্থাৎ ত্ৰয়োদশ চতুৰ্দশ শতিকাত অসম ৰাজ্যত জীৱনৰ অৰ্থ যেনে আছিল মহাপুৰুষ দুজনাৰ বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ পিছত মানৱ জীৱনে বেলেগ বংশ পৰিথণ কৰে। বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ মূল-মন্ত্ৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আচাৰ-ব্যৱহাৰ, আদান-প্ৰদান, ভাৱ-চিন্তা, ৰীতি-নীতি প্ৰচলিত হৈ জীৱনৰ অৰ্থ বেলেগ হৈ পৰিল। এই মানৱ জীৱনৰ পৰিৱৰ্তন বৌদ্ধিক বিকাশৰ ফলস্বৰূপেই দেখা দিলে। বৌদ্ধিক বিকাশ হ'লৈই মানুহৰ জ্ঞান লাভ হয়। জ্ঞানৰ দ্বাৰা সমগ্ৰ বিশ্বক জানিব পাৰি। জ্ঞানে মানুহৰ মনক যিকোনো বিষয়ৰ বাবে জানিবলৈ উপযোগী কৰি তোলে। মানুহ আৰু বস্ত্ৰৰ সম্পূর্ণ জ্ঞানে মানুহৰ মনত মানৱীয় মূল্যবোধ জগাই তোলে। চক্ৰেটিছে কৈছিল, “যাৰ প্ৰকৃত জ্ঞান আছে তেওঁ সদাচাৰী বা ধাৰ্মিক নহৈ নোৱাৰে”। হৰ্বিটৰ মতে - “চৰিত্ৰ আৰু ব্যক্তিত্বৰ বিকাশ ঘটে আদৰ্শ জ্ঞানৰ যোগেদিহে। জ্ঞানে মানুহক বাস্তৱ দৃষ্টিভঙ্গী প্ৰদান কৰে। শাৰীৰিক, সামাজিক, নৈতিক, আধ্যাত্মিক আৰু অৰ্থনৈতিক জীৱনৰ সকলো দিশৰে জ্ঞানেই হ'ল সৰ্বস্ব”।

জ্ঞাননো কি? জ্ঞান মানুহৰ অভিজ্ঞতাৰ সমষ্টি মাথোন। মানুহে লাভ কৰা অভিজ্ঞতাৰ সমূহে মনৱ বিকাশ সাধন কৰে। মানুহে স্বাভাৱিকতে নিজৰ দেশ আৰু নিজৰ জাতিক ভাল পায়। ই মানুহৰ এক সাধাৰণ প্ৰবণতা। জ্ঞানৰ দ্বাৰা বৌদ্ধিক বিকাশ নহ'লৈ নিজৰ দেশ বা জাতিৰ প্ৰতি নিজৰ নিজৰ লগা ভাৱ-অনুভূতিয়েই সৃষ্টি নহয়। মানুহৰ মনত জাতীয় চেতনাবোধ জাগৃত নহ'লৈ দেশ বা জাতিৰ উন্নতি হ'ব নোৱাৰে। নিজৰ দেশ বা জাতিৰ মহান ঐতিহ্যক শ্ৰদ্ধা কৰি দেশৰ কল্যাণ আৰু উন্নতিৰ কাৰণে যিজনে চিন্তা কৰি কাম কৰে তেনে চেতনাকে জাতীয় চেতনা বুলি কোৱা হয়। জাতীয় চেতনাবোধে অন্য জাতিৰ প্ৰতি বিদ্বেষ ভাৱ থকা নুবুজায়, যেনেকৈ নিজ মাত্ৰক ভাল পোৱা বুলিলে আনৰ মাত্ৰক বেয়া পোৱা নুবুজায়।

বৰ্তমান সময়ত গোটেই বিশ্বজুৰি বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিয়ে সমাজবিলাক আশাতীত ভাৱে পৰিবৰ্তন ঘটাইছে। কেৱল ব্যৱহাৰিক লাহ-বিলাসৰ সামগ্ৰী সৃষ্টি আৰু ব্যৱহাৰে সমাজত প্ৰাধান্য লাভ কৰিছে। অৰ্থনীতি, সমাজ, সাহিত্য-সংস্কৃতি সকলো দিশতে বিশ্বায়নৰ টোৱে স্পৰ্শ কৰিছে। ই জাতীয় চেতনাৰ ওপৰতো প্ৰভাৱ পেলাইছে। ইয়াৰ মাজতো জাতিক শক্তিশালী কৰা, জাতিৰ ঐক্য আৰু সংহতি বজাই ৰখাটো প্ৰতিজন নাগৰিকৰ কৰ্তব্য। কিন্তু এইখিনি কেনেকৈ বজাই ৰাখিব? জাতীয় চেতনা মানুহৰ মাজত সৃষ্টি কৰিবলৈ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পৰিশোধন নিতান্তই প্ৰয়োজন। ব্যক্তিৰ আচাৰ-আচৰণ, ভাৱ-ভংগী, অভ্যাস আৰু দৃষ্টিভঙ্গী আদিয়ে এক নিৰ্দিষ্ট গঢ় লয় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ যোগেদিহে। শিক্ষাৰ যোগেদি জাতীয় চেতনাৰ ভেঁটি-নতুন পুৰুষৰ মাজত গঢ়ি তুলিব লাগিব। জাতীয় উৎসৱ বিলাকত পঢ়াশালিবিলাক বন্ধ নিদি ছা৤্ৰ-ছাৢ্রী সকলক পঢ়াশালিতে বন্ধু-বান্ধুৰ মাজত পালন কৰিবলৈ সুবিধা দিলে জাতীয় উৎসৱ বিলাকৰ যোগেদি জাতীয় চেতনা জাগি উঠিব। উদাহৰণ স্বৰূপে শংকৰদেৱ জন্মোৎসৱলৈকে আঙুলিয়াই দিব পাৰি। মহাপুৰুষজ্ঞানৰ জন্মোৎসৱ উপলক্ষে তেওঁৰ জন্মবছৰ তাৰিখ মনাৰ উপৰিও তেওঁৰ সৃষ্টি সাহিত্যৰ বিভিন্ন সমল যেনে- বৰগীত, নাট আদিৰ বিষয়েও জানিব। বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ ধৰ্মমূলক প্ৰস্তুতিৰ কীৰ্তন দশম, নামঘোষা, বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ যাদুঘৰস্বৰূপ নামঘৰ ইত্যাদি ইত্যাদি সুন্দৰকৈ জনাৰ সুবিধা পাৰি। অসমীয়া জাতিৰ বৈশিষ্ট্য বিলাক প্ৰতিজন ছা৤্ৰ-ছাৢ্রীৰ অন্তৰত ছা৤্ৰ অৱস্থাতে ঠাই পাব। বিহু সম্মিলন বিলাকৰ যোগেদি বঙালি বিহুৰ বৈশিষ্ট্য বিলাক নতুন প্ৰজন্মই জানিব পাৰিব।

ভাৰতবৰ্ষ বৃটিহৰ অধীনলৈ যোৱাৰ আগতে কিছুমান সৰু সৰু ৰাজ্যৰ সমষ্টি আছিল। স্বাধীনতাৰ পিছত এই ৰাজ্যবোৰ একেলগ হ'ল, কিন্তু ৰাজ্যবোৰ সীমা নতুন হ'ল, পুৰণি সীমাৰোৰ পৰিবৰ্তন হ'ল। ভাষা, ধৰ্ম, অঞ্চল আদিলৈ মানুহৰ মনত থকা দুৰ্বলতা, আনুগত্যা, চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্যৰ সলনি নহ'ল। মনৱ মাজত গভীৰ ভাৱে সাঁচ বহুওৱা পৰম্পৰা, ৰীতি-নীতি, ভাৱাবেগ আদি ৰাজনৈতিক সীমাই আঁতৰাব নোৱাৰিলে। একেখন পতাকাৰ তলতে থকা

ভালেমান বাজ্যৰ ভাৰতীয় মনত আঞ্চলিকতাবাদ, বিছিন্নতাবাদ, প্ৰাদেশিকতাবাদে গা কৰি উঠিল। এইখনি আন্তৰিকতাৰে উপলব্ধি কৰি সেই সময়ৰ স্বাধীন ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী জৰাহৰলাল নেহৰুৰে ১৯৬০ চনৰ ২৬ জুলাইত ঘোষণা কৰিছিল -

“আমি গণৰাজ্য ভাৰতবৰ্ষৰ নাগৰিকসকল সবলভাৱে থিয় হওঁ আৰু আমাৰ ভৱিয়োৰ আমাৰ দেশৰ মাটিৰ ওপৰত সুস্থিৰ ভাৱে লৈ আকাশলৈ মূৰ তুলি চাওঁ আৰু ভাৰতীয় সকলৰ মাজলৈ সংহতি আৰু ঐক্যৰ ভাৱ সংযোগ কঢ়িয়াই আনো। আমাৰ মাজত বাজনৈতিক সংহতি ইতিমধ্যে স্থাপন হ'ল। কিন্তু ইয়াৰ পিছত মই যি ক'ব বিচাৰিছে সেয়া হ'ল ভাৰতীয় সকলৰ মাজত ভাৰাবেগৰ সংহতি সাধন, যাৰ ঘোগেদি আমাৰ সকলো বৈশিষ্ট্য একেদেৰে ৰাখিও শক্তিশালী ঐক্যৰ ডোলেৰে বান্ধ খাইআমি এক ভাৰতীয় বুলি ক'ব পাৰো।”

ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী পণ্ডিত জৰাহৰলাল নেহৰুৰ এই ভাষণৰ পৰা ভাৰাবেগৰ দ্বাৰা জাতীয় সংহতি যে সাধিব পাৰি এইকথা স্পষ্ট হৈপৰিছে। ভাৰাবেগৰ সংহতি অবিহনে জাতীয় সংহতি অসম্ভৱ। Dr. K.L. Sharimali এ ভাৰাবেগ আৰু জাতীয় সংহতি সাধনত শিক্ষা ব্যৱস্থা এক প্ৰধান শক্তি বুলি মত প্ৰকাশ কৰিছে। জনসাধাৰণৰ মাজত জাতীয় চেতনা জগাই তুলিবৰ বাবে স্বতঃস্ফূর্ত ভাৱে প্ৰচেষ্টা চলাব লাগিব। শিক্ষাব নীতি-নিয়মবিলাক জাতীয় প্ৰয়োজন আৰু আৱশ্যকতাৰ দ্বাৰা নিৰ্দৰ্শণ কৰা হয়। বৰ্তমান সময়ত আটাইতকৈ প্ৰয়োজনীয় বিষয়টো হ'ল যুৱক সকলৰ মাজত জাতীয় চেতনাৰ ভাৱ জগাই তোলা। বিদ্যালয় বিলাকেহে এই আদৰ্শত উপনীত হ'বলৈ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। শিক্ষাই নৱ-প্ৰজন্মৰ যুৱক-যুৱতীসকলক অনুভৱ কৰিবলৈ শিকাব লাগিব যে তেওঁলোক জাতিৰ সৈতে এৰাব নোৱাৰাকৈ বান্ধ খাই আছে। জাতিৰ আনন্দ, জাতিৰ ভাগ্য, জাতিৰ দুৰ্দশা, জাতিৰ সংঘাত আদিৰ সৈতে তেওঁলোকৰ জীৱন সাঙ্গোৰ খাই আছে। সেয়েহে তেওঁলোকে গৌৰৱ আৰু ভালপোৱা ভাৱেৰে এইবিলাক নিজৰ বুলি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। দেশ আৰু স্বাৰ্থৰ হকে আন্তৰিকতাৰে কাম কৰিব লাগিব।

১৯৬১ চনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জাতীয় সংহতি গঠি তোলাৰ উদ্দেশ্যেৰে ‘আৱেগিক সংহতি সমিতি’ গঠন কৰে। এই আৱেগিক সংহতি সমিতিয়ে ভালেখনি পৰামৰ্শ

আগবঢ়ায়। সেই পৰামৰ্শৰে কিছু উল্লেখ কৰিছো।

“আমি ভাৰতীয় বহু সাংস্কৃতিক গাঁঠনিৰ কাঠামোৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব খুজিছো আৰু লগতে ভাৰতীয় সভাতা চক্ৰী কৰা বিভিন্ন সংস্কৃতিক সমানে সম্মান প্ৰদৰ্শন আৰু উন্নতি সাধনৰ মাজেদি বিভিন্নতাৰ মাজত একতা স্থাপনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব বিছাৰিছোঁ।”

পাঠ্যগ্ৰন্থ প্ৰস্তুত কৰণত ভাৰতীয় সংস্কৃতি আৰু ভাৰতীয় লোকৰ আশা আকাঙ্ক্ষাৰ ওপৰত যি পৰিমাণে গুৰুত্ব দিব লাগিছিল, তেনেকৈ দিয়া হোৱা নাই। ফলত জাতীয় সংহতি দুৰ্বল হৈ পৰাতহে সহায়ক হৈছে। দেশৰ প্ৰতিটো অঞ্চল, অতি সাবধানে, বিতংভাৱে ইয়াৰ বাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক বুৰঞ্জী, সাহিত্য, কলা-জীৱন, পৰম্পৰা, ভাষা আদি সকলো বিষয় অধ্যয়ন কৰিব লাগিব। যিবিলাক অঞ্চল লৈ দেশখন গঠিত হৈছে সেই অঞ্চলৰ বিষয়ে যদি অজ্ঞতা থাকি যায়, তেনেহ'লে ইমান এখন বিশাল দেশৰ মাজত জাতীয় সংহতি কেনেকৈ সন্তুৰ হ'ব পাৰে? ভাৰতৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ জনসাধাৰণ, সংস্কৃতি, বুৰঞ্জী আৰু ভূগোলৰ বিষয়ে শিক্ষার্থী সকলক বিতংভাৱে অবগত কৰিবলৈ ছবি, চলচিত্ৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰাও দৰকাৰ।

ভ্ৰমণ আৰু প্ৰাকৃতিক দৃশ্য উপভোগ কৰিবলৈ দিয়া সুবিধাৰ বাবে শিক্ষার্থী সকলে কিতাপত পঢ়িজনাতকৈ অধিক ফলপ্ৰসূতাবে বিষয়বোৰ আয়ত্ত কৰিব পাৰে। ঐক্য আৰু জাতীয় সংহতি স্থাপনত সহায়ক হ'বলৈ আঞ্চলিক শিক্ষা কতৃপক্ষই বিদ্যালয়ত বিভিন্ন অঞ্চলৰ শিক্ষার্থীসকলক সাংস্কৃতিক প্ৰদৰ্শনী, সংগীতানুষ্ঠান আদি একেলগে উপভোগ কৰিবলৈ সুবিধা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে ভাল হয়। আৱেগিক সংহতিও ইয়াৰদ্বাৰা গঢ়ি উঠিব। সকলো বাজ্যৰ গান, নাচ, নাটক, সাজ-পোচাক, ৰম্পন-প্ৰকৰণৰ সম্পর্কেও শিক্ষার্থীয়ে বিদ্যালয়ত আভাস পালে ঐক্য, জাতীয় সংহতি গঢ়ি উঠাত বহুত সহায় হ'ব।

১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগে জাতীয় সংহতি বৃদ্ধিৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়। শিক্ষকেহে শিক্ষার্থীৰ মাজত জাতীয় মূল্যবোধ আৰু জাতীয় চৰিত্ৰৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ অনুশীলন কৰাৰ পাৰে। শিক্ষানুষ্ঠান, সামাজিক অনুষ্ঠানবিলাকে নিজৰ কাৰ্যাবলীৰ ঘোগেদি সমাজত জাতীয় চেতনা জগাই তুলিব পাৰে। জাগত জাতীয় চেতনাই সমাজত ঐক্য আৰু জাতীয় সংহতি বৃদ্ধি কৰি জাতি আৰু দেশৰ শাস্তি-সম্প্ৰীতিত অবিহণা ঘোগাব। □□

হেম বৰুৱাৰ সাহিত্য কৰ্ম আৰু তেওঁৰ ‘মমতাৰ চিঠি’ - এটি দৃষ্টিপাত

বিমান বৰঠাকুৰ

জীৱনৰ বাটত ৰাজনীতি আৰু সাহিত্যসাধনা এই দুয়োটাকে দুয়োহাতে সমানে সাবটি লৈ আগবঢ়া মানুহ খুড়ুৰ কমেইহে ওলাব। এনে এক ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী এজন লোক হ'ল হেম বৰুৱা (১৯১৫-১৯৭৭)। দুখন বেলেগ জগত, এখনত আছে দেশৰ সমস্যা সমাধানৰ জটিল মেৰপক আৰু দলগত অবিয়াৱি আৰু আনখনত আছে বাস্তুৰ পৰা কল্পলোকলৈকে বিচৰণ কৰা কবি-সাহিত্যিকৰ সুন্দৰ পিয়াসী শিল্পীমনৰ কঠোৰ সাধনা। এই দুয়োখন জগততেই হেম বৰুৱাই খ্যাতিৰ শিখৰত বিচৰণ কৰিছিল। বৰুৱাই কৈছিল - “মই ৰাজনীতি কৰিছোঁ ইহকালৰ বাবে, সাহিত্য চৰ্চা কৰিছোঁ পৰকালৰ বাবে।” কিন্তু আজিৰ এই আলোচনাৰ বিষয় তেখেতৰ ৰাজনীতিৰ বহল ক্ষেত্ৰখন নহয়, এইয়া কেৱল তেখেতৰ সাহিত্যকৰ্মৰ দিশতহে কিঞ্চিত আলোকপাত।

হেম বৰুৱাৰ সাহিত্য প্রতিভাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ গ'লৈ এষাৰ কথাই বৰকৈ মনলৈ আহে- অবিৰাম সক্ৰিয় ৰাজনীতিত থকা এজন মানুহে সাহিত্য সৃষ্টিৰ সময়খনি বাবু ক'ত পায়? ইয়াৰ উভৰ বিচাৰি বেছি দূৰ যাব লগা নহ'ল। কিয়নো ‘মেকং নৈ দেখিলো’ৰ পাতনিত এই কথাৰ উভৰ তেখেতে নিজেই দি হৈ গৈছে- “কিতাপখন বৰ কষ্টৰে লিখিছোঁ। সময়ৰ নাটনি। সময়ৰ নাটনিৰ স'তে সংগ্রাম কৰি নিতো নিশা ২%, বজালৈকে উজাগৰে থাকি দুদিন নিশা ৩%। বজালৈকে বহি কিতাপখন লেখিলোঁ। ইমান কষ্টকৈ কিতাপ লেখিব লাগে কিয়? নেলেখিলোও দেখোন হয়। ৰাজনীতি কৰা মানুহৰ পক্ষে কিতাপ লিখাটো একপ্ৰকাৰ বিলাসিতা।” ইয়াৰ পৰাই তেখেতৰ সাহিত্য সাধনাৰ প্রতি থকা ধাউতিৰ উমান পাব পাৰি।

ছাত্ৰ অৱস্থাৰ পৰাই হেমবৰুৱাই সাহিত্য সাধনাত আঘানিয়োগ কৰে। ছাত্ৰ অৱস্থাতে লেখা হেম বৰুৱাৰ প্ৰথম চুটিগল্প ‘হিয়াৰ মিলন’। তেতিয়া হেম বৰুৱা আছিল কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এম.এ, শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ আৰু নাম আছিল হেমকান্ত শৰ্মাৰবৰুৱা। সেই সময়তে ১৮৫৮ শকৰ ‘আৱাহন’ৰ অষ্টম বছৰ তৃতীয় সংখ্যাত এই ‘হিয়াৰ মিলন নামৰ গল্পটি প্ৰকাশিত হয়। পাহাৰৰ দাঁতিত থকা শ্ব-মিলৰ কেৱাণী হিতেন বৰুৱা আৰু মিৰি-গাভৰ বেমীৰ প্ৰেম কাহিনীক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই বৰুৱাই এই গল্পটি বচনা কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত মোপাঁচাৰ ‘নেকলেচ’ গল্পটো বৰুৱাই অসমীয়ালৈ অনুবাদ

কৰে। অৱশ্যে গল্প সাহিত্যত বৰুৱাই নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব নোৱাৰিলে। মাত্ৰ কেইটামান গল্প বচনা কৰিয়েই বৰুৱা গল্প বচনাৰ পৰা আঁতৰি আহে।

হেম বৰুৱা একেধাৰে এগৰাকী কবি, সাংবাদিক, সমালোচক, কথা সাহিত্যিক আৰু ব্রহ্ম কাহিনী লিখক। তেখেতৰ সাহিত্য কৰ্ম বিচাৰ কৰিলে দেখা যায় যে, তেখেতে অসমীয়াৰ উপৰিও ইংৰাজী ভাষাতো কেইবাখনো পুথি বচনা কৰি যায়। এই দুয়োটা ভাষাতে বচিত প্ৰায় ত্ৰিশখন পুথি বৰুৱাই অসমীয়া তথা বিশ্বসাহিত্য ভঁাৰালৈ আগবঢ়ায়। সমালোচনা সাহিত্যত হেম বৰুৱাৰ কৃতিত্ব যথেষ্ট। প্ৰথমেই ‘আৱাহন’ত তেখেতে পার্ল-বাকৰ বিষয়ে এটি প্ৰৰ্বন্ধ লিখে। ইয়াৰ পিছত ‘আৱাহন’ত তেখেতৰ কেইটামান প্ৰৰ্বন্ধ প্ৰকাশ হয়। হেম বৰুৱাৰ সমালোচনা সাহিত্যৰ ভিতৰত মাত্ৰ দুখন পুথিয়েই পৰে। এখন ‘আধুনিক সাহিত্য’(১৯৫০) আৰু আনখন ‘সাহিত্য আৰু সাহিত্য’(১৯৬২)। এই দুখন পুথিৰ উপৰিও সমালোচনা আৰু সংস্কৃতি এই দুয়োটাকে সাঙুৰি থকা তেখেতৰ কেইখনমান পুথি হ'ল- সানমিহলি(১৯৫৮), আঁচুফুল (১৯৬০), সত্য আৰু অহিংসা গান্ধীজী(১৯৭১), ছিমুল(১৯৭৩) আৰু তলসৰা(১৯৭৬)। ‘পছোৱাৰ ৰেঙনি’ (১৯৬৯) হেম বৰুৱাৰ অন্য এখনি প্ৰৰ্বন্ধ পুথি। ‘আৱাহন’ আৰু ‘বামধেনু’ত প্ৰকাশিত এঘাৰখন চিঠিৰ সংকলন ‘ডাক পথিলী’ হেম বৰুৱাৰ এখনি পত্ৰ প্ৰৰ্বন্ধৰ পুথি। ইয়াৰ উ পৰিও ‘ভাৰত অতীত আৰু ভবিষ্যত’ (১৯৬০), ‘গণবিপ্লবত অসম’ (১৯৪৬) তথ্য সমৃদ্ধ দুখনি প্ৰাপ্ত।

বৰুৱাই ইংৰাজী ভাষাত বচনা কৰা পুথিৰ ভিতৰত ‘গণবিপ্লবত অসম’ৰ বিষয়বস্তুৰে বচনা কৰা- ‘August Revolution in Assam’, ‘Idle hours 1961’(1962), The Red River and the Blue Hill’ (1954), ‘Fairs and Festivals of Assam’ (1957), ‘Assamese Literature’(1962), ‘Lakshminath Bezbarua’(1967), আৰু ‘Folk Song of India’(1963)। এইশেষৰ কিতাপখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পাঠ্যৰ অন্তৰ্ভুক্তিও হৈছিল।

পাশ্চাত্য সাহিত্যৰ বহল অধ্যয়ন, বঙালী সাহিত্যৰ লগত পৰিচয়ৰ লগে লগে গভীৰ মননশীলতাই তেখেতক

গভীর তত্ত্বগুরু প্রবন্ধ বচনার অবিহণ যোগাইছে। তেখেতর দুই এটি প্রবন্ধত ঠায়ে ঠায়ে ভাবের তরলতা প্রকাশ পালেও প্রকশতৎগীর সবলতাই তেখেতর বচনার প্রতি পাঠকক আকর্ষণ করার ক্ষমতা অর্জন করিছে। যুক্তির অনুশাসনে কেতিয়াবা তেওঁর কোনো কোনো প্রবন্ধত ভাবোচ্ছাসত বাধা দিছে। বাজনৈতিক আদর্শৰ প্রভাব বিশেষকে সমাজতান্ত্রিক আদর্শৰ দ্বাৰা তেখেত প্রভাবাব্শিত। মাঝীয় দর্শনৰ জিলিঙ্গিও তেওঁৰ বচনার উপৰত নপৰাকৈ থকা নাই। পাশ্চাত্য চিন্তাধাৰাবে ভাবতীয় পৰম্পৰা পুষ্ট আৰু সমৃদ্ধ কৰিবৰ প্ৰয়াস হেম বৰুৱাৰ বচনাত প্ৰায়ে দেখা যায়। 'সমাজ আৰু সংস্কৃতি'ত বৰুৱাই এইবিষয়ে এইদৰে কৈছে - "আমাৰ বৰ্তমান প্ৰয়োজন হৈছে এক সংগ্ৰহীয় সুৰম্পন্দনৰ। অতীতৰ নিজস্ব সমৃদ্ধি আছে, মহিমামণ্ডিত ভৱিষ্যতে নতুন সম্ভাৱনাৰ দুৱাৰ মেলি আমাক বিশিষ্যাই মাতিছে। অতীত, ভবিষ্যত আৰু বৰ্তমান। বৰ্তমান নিজস্ব সুৰম্পন্দনেৰে গতি চাঞ্চল। এই তিনিওটাৰ বিচাৰ সম্পৰ্ক বিবেকী সমৰঘেহে আমাৰ জীৱন সমৃদ্ধ কৰিব, যাৰাপথ সমৃজ্জল কৰি তুলিব।" ব্যৱহাৰিক আৰু তাৎক্ষণিক এই দুয়োটা দিশতে তেখেতৰ সমালোচনাসমূহ দেখিবলৈ পোৱা যায়। অধ্যয়নপুষ্ট মনৰ সুস্পষ্ট প্রকাশ তেখেতৰ প্ৰতিটি আলোচনাৰ কোঁহে কোঁহে। সেইদৰে সাহিত্যতত্ত্ব, কবিতা আদিৰ আলোচনাৰ ক্ষেত্ৰত বৰুৱাৰ ভাবোচ্ছাসৰ আৱেগিক প্ৰাধান্য বিশেষভাৱে লক্ষ্য কৰা যায়। ইয়াৰ উপৰিও হেম বৰুৱাৰ বচনাতৎগীৰ আন এক উল্লেখযোগ্য বিশেষত্ব হ'ল, প্ৰসংগক্ৰমে বিভিন্ন লিখকৰ প্ৰথা পুঁথিৰ উদ্ভৃতি আৰু পাশ্চাত্য লেখকৰ অতিমাত্ৰা নামোঞ্চেখ। অৱশ্যে এইক্ষেত্ৰত লেখকৰ বিশ্লেষণৰ অভাৱত ইয়াৰ ধাৰণা বা প্ৰকৃত স্বৰূপ উদ্বোধন কৰাত কেতিয়াবা পাঠকক বিমোৰত পেলায়। তাৎক্ষণিক সমালোচনাতকৈ ব্যৱহাৰিক সমালোচনাতহে হেম বৰুৱাৰ প্ৰতিভাৰ পৰিচয় অধিক প্ৰকট।

কৱকী আৰু কাভানালৰ দাম্পত্য জীৱনৰ মধুৰ প্ৰণয়ৰ স্বৰ্গীয় প্ৰকাশেৰে ৰচিত 'কৱকী' (১৯৬০) আৰু প্ৰাচী দেশৰ দেৱতা কিউপিড আৰু ছাইকীৰ প্ৰেম কাহিনীৰে ৰচিত 'কিউপিড আৰু ছাইকী' (১৯৫৯) বৰুৱাৰ দুখনি মনোৰম কাহিনী পুঁথি। পুৰণি বিদেশী কাহিনীৰ আলমত ৰচিত যদিও দুয়োখন কিতাপতে অসমীয়া জাতীয় চৰিত্ৰৰ আভাস ফুটি উঠিছে। 'বহাগতে পাতি যাওঁ বিয়া' (১৯৬৯) আৰু 'এই গাওঁ এই গীত' (১৯৬২) বৰুৱাৰ অন্য দুখনি পুঁথি। 'এই গাওঁ এই গীত'ত ভাৰতীয় লোকগীত সম্পর্কীয় আলোচনাই ঠাই পাইছে। লেখকৰ 'Folk Song of India'ৰ বিষয়বস্তু ইয়াৰ সমজাতীয়।

তত্ত্ব ভাবত্ব বিশেষ বিভিন্ন প্ৰমণ স্বাধীনতা লাভৰ পৰাহে অসমীয়া ভ্ৰমণ কাহিনীমূলক সাহিত্যই বিশেষ বিকাশ লাভ কৰে। অসমীয়া ভ্ৰমণ কাহিনীৰ এই বিকাশত অন্যান্য লেখকসকলৰ লগতে হেম বৰুৱাৰ অবিহণও বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য। বিশেষকৈ ভ্ৰমণ কাহিনীকাৰ হিচাবেহে হেম বৰুৱা অসমীয়া সাহিত্যজগত তথা অসমীয়া সমাজত প্ৰচলিত। এইক্ষেত্ৰত হেম বৰুৱাক তেখেতৰ বাজনৈতিক জীৱনে অধিক সহায় আগবঢ়ায়। এই সুযোগ নোহোৱাহ'লে তেখেতে জানো দেশ-বিদেশৰ এনে মনোৰম কাহিনীৰ সোৱাদ আমাক দিব পাৰিলেহেতেন? সংসদৰ সদস্য হৈ থাকোঁতে বাজনৈতিক কাৰণত সংসদৰ কেইবাটাও প্ৰতিনিধি দলৰ লগত হেম বৰুৱাৰ বিদেশ ভ্ৰমণৰ সুযোগ ঘটিছিল। সেই বিদেশ ভ্ৰমণৰ সোৱাদ আমি ঘৰত থাকি ল'ব পৰাকৈ হেম বৰুৱাই আমালৈ আগবঢ়াইছিল- 'সাগৰ দেখিছা' (১৯৫৪), 'ৰঙা কৰবীৰ ফুল' (১৯৫৮), 'ইজৰাইল ভ্ৰমণ' (১৯৬৫) আৰু 'মেকং নৈ দেখিলো' (১৯৬৭)।

দুমাহতকৈ অধিক কাল আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ বিভিন্ন ঠাইত ভ্ৰমণ কৰি হেম বৰুৱাই সেই দেশৰ আচাৰ ব্যৱহাৰ, ৰীতি-নীতি, সমাজ জীৱন, ভাষা-সংস্কৃতি, বাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আদি বিভিন্ন দিশৰ চিত্ৰ দাঙি ধৰিছে 'সাগৰ দেখিছা'ত। এইখনিতে এষাৰ কথা উল্লেখনীয় যে উপস্থাপন ৰীতিত হেম বৰুৱাৰ বিশেষ পাৰদৰ্শিতা লক্ষ্য কৰা যায়। অকল সেয়ে নহয়, কাৰ্য্যিক সুৰম্পন্দনেৰে বৈ যায় তেওঁৰ বিহঙ্গ দৃষ্টি এখন দেশৰ পৰা আন এখন দেশলৈ। হেম বৰুৱাই দেখিছে টেমছ নদীৰ বুকুত ভোগদৈৰ জলতৰঙ। "একেই নদী, টেমছ নদীৰ পানী খাব নোৱাৰি, ভোগদৈৰ পানী খাব পাৰি"। এনে তুলনামূলক দৃষ্টিভৎগী হেম বৰুৱাৰ সকলো সাহিত্যকৰ্মৰে এক বিশেষত্ব। ভাৰতীয় জীৱনধাৰাৰ প্ৰচ্ছয়া তেওঁ বিদেশৰ প্ৰতিটো অলিয়ে গলিয়ে বিচাৰি ফুৰিছে। বাজনীতিৰ পৰা সূক্ষ্ম অনুভূতিলৈকে তেখেতৰ ভ্ৰমণ কাহিনীয়ে সামৰি বাখিছে। হতশা, ক্ষোভ, আনন্দ আদি তেখেতৰ আটাইকেইখন ভ্ৰমণ কাহিনীতে প্ৰকাশ পাইছে। নিষ্পেষিত শোষিত নিশ্চো জাতিৰ নিৰ্যাতনে হেম বৰুৱাৰ অন্তৰ চুই গৈছিল। শ্ৰেতাংগসকলৰ দ্বাৰা নিষ্পেষিত কৃষ্ণাঙ্গ সকলৰ জাতিবৈষম্যৰ এখনি স্পষ্ট চিত্ৰ ফুটি উঠিছে হেম

জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/৭

বৰুৱাৰ ভ্ৰমণ কাহিনী ‘সাগৰ দেখিছা’ত। ইয়াত ৰেড ইণ্ডিয়ানসকলৰ মাজত যেন বৰুৱা নিজেই সোমাই পৰিষে - “While trying to find me, Columbus found upon.”

এদিন হেম বৰুৱা সূযোদিয়ৰ ফালে উৰা মাৰিছিল আৰু আমালৈ লৈ আনিছিল - ‘ৰঙা কৰৰীৰ ফুল’। ছোভিয়েট দেশৰ পৰা বুটলি আনিছিল এই ‘ৰঙা কৰৰীৰ ফুল’। টাছথওৰ নাৰীৰ কৰ্মপটুতা মাজনিশালৈকে জাকে জাকে ছোৱালীয়ে কাম কৰি ফুৰা আদশহি ছোভিয়েট দেশ গঢ়ি তোলাত নাৰী পুৰুষৰ সমান অবদানৰ কথা পুথিখনিত হেম বৰুৱাই খুড়ুব সুন্দৰভাৱে প্ৰকাশ কৰিছে।

মহা পুৰুষ যিশুৰ জন্মস্থান ইজৰাইলৰ ভ্ৰমণৰ সুবৰ্ণিত কাহিনীৰ প্ৰকাশ তেখেতৰ ‘ইজৰাইল ভ্ৰমণ’। ইজৰাইলবাসীৰ কৰণ ইতিহাস তেখেতে ইয়াত অন্তম্পৰ্ণী ভাষাবে বৰ্ণনা কৰিছে, য'ত ইজৰাইলবাসীৰ কৰণ অতীত ইতিহাস, ই হৰ্দি জাতিৰ আত্মপ্ৰকাশ তেওঁলোকৰ আত্মপ্রতিষ্ঠাৰ জীৱন-সংগ্ৰাম, ধৰ্ম, সমাজ, সংস্কৃতি সকলোকে ই স্পৰ্শ কৰি গৈছে। ইজৰাইল ভ্ৰমণ ইজৰাইলবাসীৰ জাতীয় জীৱনৰ এখনি চমু ইতিহাস।

ধোৰা আৰু ধূলি-ধূসৰিত বেংকক চহৰ অতিক্ৰমি কলঙ্গৰ দৰে কোনো এক ‘ক্লঙ্গ’ৰ বুকুৱেদি নাৰত ওপঞ্জি আহি, পানীৰ বুকুত বচা চাংঘৰৰ খিৰিকীৰে জুমি চাই চকু পিবিকিয়াই হঁহা কোনো এক টাই গাভৰৰ ছবি-

“তোমাৰ এই পলাশী ওঁঠৰ

আৰৈ আৰৈ

আছে জানো কিবা ভাষা

কিবা ইতিহাস? মানুহৰ? প্ৰণয়ৰ?”

আকৌ - “এয়া আমাৰ আইতা, আশী বছৰীয়া।” - বুলি সহজ জীৱন প্ৰতীক্ষাৰ অন্তত আজিৰ তথাকথিত সভ্যতাৰ বিজনি.দি কবি হেম বৰুৱাই পাইছিল ৰৌদ্ৰদৰ্শক পৃথিৰীত - ‘ঘোলাকণীৰে সেকা আমলেট’ৰ গোৱা। - Wordsworth in the tropics ত হাঙ্গৰীৰ গ্ৰীষ্ম প্ৰধান দেশৰ ভয়াবহতাৰ ঠাইত সৌন্দৰ্যস্পৃহাৰ অৱনত বৈচিত্ৰ্যৰ উ পলৰিবে সমৃদ্ধ তেখেতৰ ‘মেকং নৈ দেখিলো’ টাইলেণ্ড(থাইলেণ্ড), কম্বোডিয়া, লাওছ, মালয়েচীয়া আৰু চিংগাপুৰ এই পাঁচখন দেশৰ ভ্ৰমণ অভিজ্ঞতা সঞ্চিত হৈছে তেখেতৰ ‘মেকং নৈ দেখিলো’ত। টাইলেণ্ডৰ বুকুত হেম বৰুৱাই দেখিছিল অসমৰ প্ৰতিচ্ছবি, য’ব প্ৰতিটো কথাই আমাক সোঁৰৱাই দিয়ে কোনোৰা অতীত কালতে পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ অহা আহোম জাতিটো আৰু অসম দেশখনৰ কথা। চিনাকিৰ প্ৰথম পৰ্বতেই হেম বৰুৱা টাইলেণ্ডবাসীৰ

বুকুৰ মাজত সোমাই পৰিষে অসমীয়া ভাষাৰ লগত টাইলেণ্ডবাসীৰ শব্দৰ সামঞ্জস্য দাঙি ধৰি। নাম শব্দৰে গঠিত হোৱা ‘নামদাং’, ‘নামছাং’, ‘মেনাম’ আদিৰ সাদৃশ্য। সেইদৰে ‘ইৰাবন’ (ঐৰাবত), বামা (ৰাম), চাংমাই (চাংমাই) আদি যেন অসমীয়া শব্দহে।

ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰে প্ৰভাৱাপ্রিত কম্বোডিয়াৰ বুকুত বৰুৱাই বিচাৰি পাইছিল এক এনাজৰীৰ বন্ধন। স্থাপত্য, ভাস্তৰ্য, চিৰকলা আদিৰে ভৰপুৰ কম্বোডিয়াত ৰামায়ণৰ প্ৰভাৱ এক মন কৰিবলগীয়া বিষয়। ৰামায়ণৰ প্ৰভাৱ কম্বোডিয়াত ইমান বেছি যে তেওঁলোকৰ নৃত্য গীতৰ বিষয়বস্তু এই ৰামায়ণৰ কাহিনীৰেই। সেইদৰে মেকং নৈৰ পাৰত অৱস্থিত লাওছৰ ৰাজধানী ভিয়েনটিয়ান চহৰৰ মনোৰম সৌন্দৰ্যহি বৰুৱাক তন্ময় কৰি তুলিছিল। কৃষিজীৱি লাওছবাসীৰ জাতীয় জীৱনৰ সম্যক চিৰ বৰুৱাই ইয়াত সুন্দৰভাৱে বৰ্ণনা কৰিছে। সেইদৰে মালয়েচীয়াৰ বৰ্ণনাও সজীৱ। চিংগাপুৰৰ চোৱাংগুণ আলিৰ দাঁতিত ‘ক্ষুদ্ৰভাৱত’ অৱস্থিত। ভাৰতীয় মানুহৰ বসতিৰ বাবে এই ‘ক্ষুদ্ৰভাৱত’ নামকৰণ। সেই চিংগাপুৰ চহৰতো ভাৰতীয় মানুহে তেওঁলোকৰ ঐতিহ্য, সংস্কৃতি আৰু জীৱনধাৰাৰ সুৰ্তিটো বজাই ৰাখিব পৰাটো সঁচাকৈয়ে আচৰিত। গভীৰ ভাৱ প্ৰকাশক তত্ত্বগূৰু কথাৰ অৱতাৰণা নকৰি সহজ সৰল ভাষাত মনোৰম অখচ অভিনৰ উপস্থাপন বীতি আৰু কাৰ্য্যকৰ্তাৰ স্পৰ্শত তেখেতৰ ভ্ৰমণ কাহিনীসমূহ সজীৱ আৰু অন্তম্পৰ্ণী সাহিত্যৰ শাৰীৰীল উন্নীত হৈছে।

‘জয়ন্তী’ৰ পাছতে অসমীয়া সাহিত্যৰ নতুন গতিধাৰা বোৱাই অনাত বৰঙণি যোগাই ‘পছোৱা’ আলোচনীয়ে। হেম বৰুৱা আছিল এই ‘পছোৱা’ আলোচনীৰ (১৯৪৮-৪৯) সম্পাদক। হেম বৰুৱাই ‘The Assam Express’ৰ (১৯৭১-৭২) নিচিনা এখন গুৰুত্বপূৰ্ণ দৈনিক কাকতৰ সম্পাদনাৰ দায়িত্ব বহন কৰিছিল। অসম সাহিত্য সভাৰ লগতো হেম বৰুৱাৰ সমন্বয় বহুদিনীয়া। অসম সাহিত্য সভাৰ ১৯৭২ চনৰ উন্নচন্তাৰিংশতম ধূৰুৰী অধিবেশনৰ সভাপতিৰ আসনত বহুৱাই অসমৰ বাইজে হেম বৰুৱাক সম্বান জনায়।

হেম বৰুৱা আছিল ৰামধেনু যুগৰ এগৰাকী আগশাৰীৰ কবি। অসমীয়া কাৰ্য্যজগতত কবি হেম বৰুৱাই এক বিশিষ্ট স্থান অধিকাৰ কৰিছে। হেম বৰুৱাক অসমীয়া আধুনিক কবিতাৰ পথ প্ৰদৰ্শক বুলি ক'লেও বঢ়াই কোৱা নহ'ব। ‘জয়ন্তী’ৰ বুকুতেই অসমীয়া আধুনিক কবিতাৰ উন্মেষ যদিও ‘আৱাহন’ কাকততেই হেম বৰুৱাৰ পোনপ্রথম ‘বান্দৰ’ নামৰ এটি আধুনিক কবিতা প্ৰকাশ পায়। তাৰ পিছত ‘পছোৱা’, ‘ৰামধেনু’, ‘জয়ন্তী’ৰ বুকুত তেখেতৰ কবিতাবোৰে

এক নতুন তরঙ্গ প্রবাহেরে প্রবাহিত হৈযি আধুনিক কবিতাৰ শেহতীয়া সুঁতিটোৱেই সলনি কৰি দিলে, আনি দিলে অসমীয়া কাব্য প্রবাহৰ এক বৈশ্঵িক জোৱাৰ।

হেম বৰুৱাৰ প্ৰকাশিত কবিতাপুঁথি দুখন হ'ল-'বালিচন্দা' (১৯৬২) আৰু 'মনমযুৰী' (১৯৬৭) এই দুয়োখন পুঁথিৰ প্ৰায়বোৰ কবিতাই 'পছোৱা', 'ৰামধেনু' আৰু 'জয়ন্তী'ত প্ৰকাশ পোৱা। কবিতাবোৰৰ ভাষা আৰু ছন্দশৈলীৰ কথা বাদ দিলেও 'বালিচন্দা'ৰ কবিতাবোৰৰ মাজত আছে সংগ্ৰামী চেতনাৰ অন্তৰালত জনতাৰ প্ৰাণৰ গভীৰ সমল। এইবোৰৰ কোঁহে কোঁহে অংকুৰিত হৈছে জনতাৰ আঘাৰ নিষ্পেষিত মুমুৰু আৰ্তনাদ, আশা-আকাঙ্ক্ষা আৰু শোষণৰ বিৰুদ্ধে প্ৰত্যাহান। সেয়েহে 'বালিচন্দা'ৰ স্থান তেখেতৰ দ্বিতীয় কবিতা পুঁথি 'মনমযুৰী' কলনাশ্রয়ী বৌদ্ধিকতাৰ বহু উদ্বৃত্ত। পাশ্চাত্য সাহিত্যৰ ইলিয়ট, এজৰা পাউণ্ড আদি কবিৰ কাব্যৰীতিৰ ওচৰ চপা হ'লেও হেম বৰুৱাৰ কবিতাৰ গতি চিৰপ্ৰাহমান, ক'তো যেন থমকি ৰোৱাৰ, ক'তো যেন মিলি ৰোৱাৰ প্ৰয়াস নাই। জাগ্রত শ্ৰেণীচেতনা, শ্ৰমজীৱি জনগণৰ মূল্যবোধ হেম বৰুৱাৰ কবিতাত পৰিষ্কৃট কঠুন্বনি

“আমাৰ কঠত আছে পিয়াহ

পেটত পোৰণি, বুকুত জুই
চকুত স্বৰ্ণ ছবি।

পইতা ভাতত লোণ খৰিছা
পকা জলকীয়া, ভৰ দুপৰৰ জুতি” -

(আমাৰ কাৰণে বালিচৰ আছে)

তেনেদৰে-

“নতুন মানুহৰ গজালিতে মৰণ

ঘটিছে। জীৱন নিৰ্দিয়

আকাশ আক্ষাৰ

পোহৰ? পোহৰ ক'ত!

কেউফালে ষড়যন্ত্ৰৰ জাল!

নতুন জন্ম

সৌৱা পুৱালীৰ বেলি।

মানুহৰ হাড়ে কথা কয় :

মৃত্যু কিস্বা জয়” : - (ছাইমুম)

‘হেম বৰুৱাৰ কবিতা’ (১৯৮৬)- এল.বি.এছ. পাৰিকেশ্যনে প্ৰকাশ কৰা তেওঁৰ আন এখনি নিৰ্বাচিত আৰু অনন্য কবিতাৰ সংকলন। ‘মনমযুৰী’ আৰু ‘বালিচন্দা’ৰ পৰা ই মুখ্যতঃ এই সংকলনৰ কবিতা নিৰ্বাচিত। অন্যান্য কবিতাৰ শিতানত পূজা, মনমযুৰী, এটা পুৱণি কবিতাকে আদি কৰি ২৩ টা কবিতা সন্নিবিষ্ট হৈছে। এইখনি কবিতাটো আগৰ দুটি সংকলনৰ ধৰনি-প্ৰতিধৰণিয়েই প্ৰকাশিত হৈছে।

স্বৰূপার্থত হেম বৰুৱাৰ ‘মমতাৰ চিঠি’ক বাদ দিলে তেওঁৰ কাব্য প্ৰতিভাৰ আলোচনা অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰ'ব। ‘মমতাৰ

চিঠি’ - আধুনিক অসমীয়া কাব্য জগতৰ এটি শ্ৰেষ্ঠ আৰু যুগজয়ী কবিতা। হোমেন বৰগোহাঞ্জিয়ে হেম বৰুৱাৰ দুটি কবিতাক তেওঁৰ ‘এশ বছৰ অসমীয়া কবিতা’ৰ সংকলনত ঠাই দিছে। সেই কবিতা দুটা হ'ল- ‘সাগ’ আৰু ‘মমতাৰ চিঠি’। তেওঁ ইয়াৰ প্ৰথমটো ‘জীৱনৰ বহস্য’ প্ৰকাশক আৰু পিছৰটোক ‘জীৱনৰ কাহিনী’ প্ৰকাশক কবিতাৰ শাৰীৰত স্থান দিছে। ‘মমতাৰ চিঠি’ কবিতাটি ‘বালিচন্দা’ৰ অন্তৰ্গত।

‘প্ৰকৃতাৰ্থত হেম বৰুৱাই আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ জন্মদাতা।’ আধুনিক কাব্য আন্দোলনৰ নেতৃত্ব বহন কৰি তাক নিজস্ব বাটত আগবঢ়াই নি শক্তিশালী ক্ষেত্ৰ নিৰ্মাণ কৰোঁতা সকলৰ ভিতৰত কৰি হেম বৰুৱা ‘স্মাৰণীয় আৰু অবিসম্ভাদী’। এই আধুনিক কবিতাৰ কৰ্ণণত হেম বৰুৱাৰ ‘মমতাৰ চিঠি’ এক অপূৰ্ব সৃষ্টি। ‘মমতাৰ চিঠি’ কবিতাটোৰ মূল হ'ল এটি চীনা কবিতা। চীনা কৰি লী-পাৰ মূল কবিতাটোত কৰি এজৰা পাউণ্ডে ‘The River Merchant’s Wife : A Letter’ নামেৰে অনুবাদ কৰে। হেম বৰুৱাৰ ‘মমতাৰ চিঠি’ কবিতাটিৰ উৎস পাউণ্ডৰ এই কবিতাটিয়েই। কবিয়ে নিজস্ব দৃষ্টিকোণৰ পৰা কবিতাটি উপস্থাপন কৰিছে যদিও পাউণ্ডৰ কবিতাটিৰ একাংশ উদ্ভূতিৰ সহযোগত মূল বক্তব্য বিয়য়ক অধিক স্পষ্ট কৰি তুলিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছে।

‘If you are comming down through
the narrows of the river Kiang
Please, let me know before hand,
And I will come out to meet you,

As far as Cho-Fu-Sa.’ - এজৰা পাউণ্ডৰ এই উদ্ভূতিৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে ‘মমতাৰ চিঠি’ কবিতাটিৰ শেষৰফালে এনেদৰে- “মোৰে শপত, তুমি যিদিনা উলটি আহিবা/মোক আগতিয়াকৈ জনাবা দেই/মই তোগদৈয়েদি ভটিয়াই গৈ/বুঢ়া লুই তৰ বুকুৰ পৰা তোমাক বিঞ্চিয়াই/মাতিম/তুমি আগতিয়াকৈ জনাবলৈ নাপাহৰিবা দেই”

খুড়োৰ কম বয়সতে এগৰাকী নাৰীৰ জীৱনলৈ নামি অহা বৈধেব্য যন্ত্ৰনাৰ কৰণ কাতৰ ছবি এখনেই হ'ল হেম বৰুৱাৰ ‘মমতাৰ চিঠি’ কবিতাটিৰ মূল বিয়য়। কবিতাটিত বৈধেব্য জীৱনৰ মৰ্মস্তুদ বেদনাৰ বাস্তুৰ কৰণৰ প্ৰকাশ সাৰ্থক ভাৱে কৰ্পায়িত কৰিছে। এক আচহৰা অভিনৰ উপস্থাপন বীতিৰে এগৰাকী বিধৰা নাৰী মমতাই স্বামীৰ লগত থকা দাম্পত্য জীৱনৰ স্বৃতি ৰোমশন কৰি মাজৰাতি মম জলাই তাৰ পোহৰত মৃত স্বামীলৈ এখন চিঠি লিখিছে। মমতা নামৰ এই নাৰীগৰাকীৰ স্বামী প্ৰায় সাতবছৰ আগতে ঢুকাইছে। মমতা নামৰ এই সাতবছৰ আগৰ দিনবোৰলৈ মনত পৰিছে।

দাম্পত্য জীবনের সেই দিনবোরয়ে কিমান মধুর আছিল। আজি কাষত তেওঁর স্বামী নাই - কিন্তু মৃত স্বামীর স্মৃতি আজিও তেওঁর কাষত সজীব হৈ আছে। তেওঁর ধাৰণাত তেওঁর স্বামী যেন হোৱাই যোৱা নাই। কোনোৰা দূৰ সুন্দৰত তেওঁর প্ৰাসী স্বামীৰ উপস্থিতি তেওঁ অনুভূত কৰিছে। বিচেদৰ মৰ্মদাহী দুখত মমতা ভাগি পৰিছে। মৃত স্বামীক উপলক্ষ্য কৰি এখন চিঠি লিখি তেওঁ নিজকে সাঞ্চনা দিব খুজিছে।

মমতাই স্বামীলৈ লিখা চিঠিত ভানাইছে যে, সাতটা বছৰৰ আগৰ কথাবোৰ আজি তেওঁৰ বাবে পুৰাগৰ সাধুকথা যেন হৈ পৰিছে। তেওঁৰ একমাত্ৰ সন্তান বাবুল এতিয়া বৰটো হৈছে। সি মমতাৰ বগা সাজজোৱলৈ তধা লাগি চাই থাকে। অলপ ডাঙৰ হ'লেই 'বাবুলক' স্কুললৈ পঠাব। 'স্কুলত থকা সি সময়খিনি মোৰযে বুকুখন তেনেই উদং হৈ থাকিব ভাই।' - এইয়ে নিসংগ জীৱনৰ যন্ত্ৰাময় পৰিস্থিতি, তাক অনুভূত কৰিয়েই মমতা শিয়াবি উঠিছে। কৰিতাটিত 'বগা সাজযোৰ' - শব্দ দুটাই এই দিশটো অধিক স্পষ্ট কৰি তুলিছে।

কৰিতাটিৰ উৎস বিদেশী হ'লেও ইয়াত প্ৰকাশিত চিন্তাধাৰা শাশ্বত, সকলো কালৰ সকলো নাৰীৰ বাবে সমানে প্ৰযোজ্য। নাৰী প্ৰাণৰ স্বতঃস্ফূর্ত পতি প্ৰেমৰ প্ৰকাশ সাৰ্বজনীন কৰ্পত কৰিতাটিৰ মাজত পৰিস্ফুট। ভাৰতীয় নাৰী তথা অসমীয়া নাৰীৰ বাবে ইয়াৰ শুভত আৰু অধিক। মমতা ভাৰতীয় নাৰীৰেই প্ৰতীক। 'পতিয়েই পৰম গুৰু' - ভাৰতীয় নাৰীৰ এই আদৰ্শ চিন্তা কৰিতাটিত অধিক ভাৱে মৃত হৈ উঠিছে। ইয়াৰ উপৰিও ভাৰতীয় জন্মান্তৰবাদী চিন্তা ধাৰাৰ প্ৰকাশো কৰিতাটিত স্পষ্ট হৈ পৰিছে। ভাৰতীয় দৰ্শনত আস্তা অবিনশ্বৰ। সেয়েহে মমতাই জন্ম জন্মান্তৰলৈ পতিৰ বাবে অপেক্ষা কৰিবলৈ ওলাইছে। তেওঁ ভাৱে তেওঁৰ স্বামী এদিন উভতি আহিবই - "মোৰে শপত যেতিয়া তুমি উভতি আহিবা" - এই আশাবাদ ভাৰতীয় নাৰীৰ আশাবাদ। হেম বৰুৱাৰ একে আঙ্গিকতে চিঠিৰ আকাৰে লিখা 'এখন চিঠি'টো মমতাৰ উল্লেখ আছে। তাতো আস্তাৰ অবিনশ্বৰতাৰ উল্লেখ আছে।

'সিহঁতক মাথোন একেৰাৰ কথাকে ক'বা :

যি মৃত্যুৰে দহক জীৱন দিয়ে

সেই মৃত্যু আস্তাৰ দৰে অবিনশ্বৰ'

মাত্ৰ হৃদয়ৰ মমতাৰোধ আৰু তাৰ শাশ্বত কৰ্প প্ৰতিভাত হৈ উঠিছে 'মমতাৰ চিঠি'ত। সন্তানৰ পতি মাত্ৰ চিৰস্কন আকৰ্ষণৰ লগে লগে স্বামীহীনা নিসংগ নাৰীৰ জীৱনক সন্তানে জীয়াই থকাত প্ৰেৰণা দিয়ে। সন্তান বৎসুলা নাৰীৰ বাংসল্য প্ৰেম, স্বামীৰ পতি প্ৰেম, বৈধব্যৰ জীৱন-যাপনৰ জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬ / ১০

যন্ত্ৰণা - এই আটাইবিলাকেই হৃদয়স্পৰ্শী কৰ্পত কৰিতাটিত বৰ্ণিত হৈছে। প্ৰকাশৰ পৰিমার্জিত, ধীৰ, সংযত কৰ্পে আবেগক বাঞ্ছি বাথি অনুভূতিৰ গভীৰতা প্ৰদান কৰিছে। অন্যহাতে, দাম্পত্য আৰু প্ৰেমৰ দৰে সাধাৰণতে কৰিতাট শুভত লাভ নকৰা সৌন্দৰ্যৰহিত এক বিষয়বস্তুকো হেম বৰুৱাই তাৎপৰ্যপূৰ্ণ কৰ্পত 'মমতাৰ চিঠি'ত অৱস্থান দিছে। এই ক্ষেত্ৰত কৰি অজিৎ বৰুৱাৰ মন্তব্য এনে ধৰণৰ - "চিৰ বিচেদৰ পিছতো আসংগ লিঙ্গা এই কৰিতাটোত থকা নৰ-নাৰীৰ সম্পৰ্কৰ বিশিষ্ট কৰ্পৰ প্ৰকাশক হিচাপে অসমীয়া আধুনিক কৰিতাট মোৰ অধ্যয়ন পৰিধিত এই কৰিতাটো একক। সম্পৰ্কৰ স্পষ্টতা এই কৰিতাটোৰ এটা প্ৰধান মাত্ৰা।" (অসমীয়া কাব্যত নৰ-নাৰীৰ সম্পৰ্ক)

আধুনিক কৰিতাব আঙ্গিক বৈচিত্ৰ্য, বিশেষকৈ স্পন্দিত গদ্য আৰু ব্যঞ্জিত কল্পচিত্ৰৰ ব্যৱহাৰে কৰিতাটিৰ সহজ-সৰল বক্তব্যকো বিশেষ আয়তন প্ৰদান কৰিছে। উৰুঙ্গা বতাহ, মেঘৰ মোহনা, হালধীয়া জোনৰ নাও, বঙ্গ বিহা, বগা সাজ, বুঢ়া লুইত, মেজিৰ জুই আদিয়ে কৰিতাটোত ব্যঞ্জিত অৰ্থ প্ৰদান কৰিছে। চিঠি এখনৰ আহিত 'ইতি তোমাৰ মমতা' বুলি সামৰাৰ পাছতো কৰিতাটিৰ শেষত পুনঃ অংশ এটা সংযোগ কৰিছে। যিটোৱে চিঠিৰ স্বাভাৱিকতাৰ বৰ্ষা কৰাৰ উপৰিও কিছু প্ৰতীক ধৰ্মীতাও কৰিতাটোলৈ কঢ়িয়াই আনিছে বুলি ভাৰিবৰ অৱকাশ আছে।

'এইবাৰ বুজিছা ; মাঘৰ বিহুৰ মেজিৰ জুইকুৰা বৰ বঙ্গকৈ জুলিছিল..... আমাৰ আইতাৰ ক'লী ছাগলীজীৱনীৰ দুটা পোৱালি জগিছে। এটা শুধু বগা আৰু আনটো পথবা।'

ইয়াত এহাতে অসমীয়া সমাজৰ পৰম্পৰা, বিশ্বাসৰ ছবিখন মাঘৰ মেজিৰ জুইকুৰাৰ মাজেদি মূৰ্তি হৈ উঠিছে। ক'লী ছাগলীৰ বগা আৰু পথবা পোৱালিয়ে জীৱনৰ আঙ্গীৰ পোহৰ আৰু বিচিত্ৰতাৰ অনুভূতিৰ গাঢ়তা প্ৰদান কৰিছে বুলি ভাৰিবৰ অৱকাশ আছে। কোনো কোনোৱে বিশুৰোভাৰ "দেশে আছে দুই টি পাঠা/একটি কালো, একটি চাদা.....।" এই শ্ৰোগানৰ লগত সাদৃশ্য নিকপিত কৰি স্বাধীনতা আন্দোলনৰ পটভূমিতো ইয়াক থিয় কৰাৰ খোজে। কিন্তু এইটো গ্ৰহণযোগ্য যেন নেলাগে। দুই-একে এই শাৰীকেইটাত বৰীন্দ্ৰনাথৰ গল্পৰ প্ৰভাৱৰ কথাও ক'ব খোজে। সি যি কি নহওক নতুন আঙ্গিক বৈশিষ্ট্যৰে এক কথাত 'মমতাৰ চিঠি' এটা বসোন্তীৰ্ণ, যুগজয়ী কৰিতা। অন্য কৰিতাব কথা বাদ দিলেও কেৱল 'মমতাৰ চিঠি' কৰিতাটিৰ বাবেই হেম বৰুৱা অসমীয়া কাব্য জগতত চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। □□

ମେହେ ଦେବୀର ଗଲ୍ଲ

ଡଃ ରବୀ ବରା

ସଂବେଦନଶୀଳ ଗଲ୍ଲ ଲେଖିକା ହିଚାପେ ମେହେ ଦେବୀ ଅସମୀୟା ସାହିତ୍ୟର ଜଗତତ ଏଟା ଅତି ଚିନାକି ନାହିଁ । ୧୯୫୨ ଚନତ ‘ସୌମାର ଜ୍ୟୋତି’ର ପ୍ରଥମ କବିତା ପ୍ରକାଶର ଜୟିତାତେ ସାହିତ୍ୟର ଜଗତତ ପ୍ରବେଶ କରା ଏହି ଗରାକି ବିଶିଷ୍ଟ ଗଲ୍ଲ ଲେଖିକାର ପ୍ରଥମ ଗଲ୍ଲ ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ତେଓଁର ସମସାମ୍ୟିକ ଜନପିର ଆଲୋଚନୀ ‘ବାମଧେନୁ’ର ପାତତ । ପଞ୍ଚମବ୍ୟାଙ୍ଗର ପ୍ରଥ୍ୟାତ ଲେଖିକା ଆଶାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବୀର ଦରେ ନିଜର ସାଧନା ଆକୁ ଅଧ୍ୟରମାୟେରେ ସାହିତ୍ୟର ଜଗତତ ଖୋଜ ପେଲୋରା ମେହେଦେବୀର ୧୯୧୬ ଚନତ ଯୋରହଟର ଏଟି ସାଂକୃତିକ ପରିଯାଳତ ଜନ୍ମିଛି । ଅତି କମ ବୟସତେ ବିବାହପାଶତ ଆବଶ୍ଯକ ହୋଇଥାଏ ମେହେଦେବୀଯେ ସ୍ଵାମୀ ଡାଃ ଦୀନେଶ ସବୁରାର ଲଗତ ତେଥେର ନାନାନ କର୍ମହୃଦାନ ସମ୍ମହତ ସ୍ଥବି ଫୁରୋତେ ତେବେବୋର ଦିନତେ ବିଭିନ୍ନ ଠାଇର ବିଭିନ୍ନ ଅଭିଭିତାକ ସମଲ ହିଚାପେ ଲୈ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚା କରେ ।

ମାତ୍ର ପଦ୍ଧତି ଶ୍ରେଣୀଲେ ପଢା ମେହେ ଦେବୀଯେ ମାଥୋ ଚାରିଥିନ ଗଲ୍ଲପୁଥିବେଇ ଅସମୀୟା ଗଲ୍ଲ ସାହିତ୍ୟର ମଜିଯାତ ଏଥିନ ନିଗାଜୀ ଆସନ ଲାଭ କରେ । ‘କୃଷ୍ଣ ଦିତୀୟାର ଜୋନାକ’ (୧୯୫୮) ତେଓଁର ପ୍ରଥମ ଗଲ୍ଲ ସଂକଳନ । ଇହାର ପାହତ କ୍ରମେ ‘ମେହେ ଦେବୀର ଏକୁକି ଗଲ୍ଲ’ (୧୯୮୮), ସଂକଳନ ବଚନା କରି ଉଲିଯାଇ । ଆଟାଇକେଇଥିନି ପ୍ରଥମେ ଗଲ୍ଲସମ୍ମହତ ବିଷୟବନ୍ତ ଆକୁ ବଚନାଶେଳୀ ଅତି ସବଳ ଆକୁ ସବୁରା । ଇହାର ବାହିବେଓ ବିଭିନ୍ନ ଆଲୋଚନୀ, ସଂବାଦପତ୍ର ଆଦିତ ସିଁରିତ ହେ ଆଛେ ତେଥେର ବହୁବେଳ ଗଲ୍ଲ । ଗଲ୍ଲର ବାହିବେଓ ମେହେ ଦେବୀଯେ କବିତା, ନାଟକ ଆକୁ କଣ କଣ ରହିଲାଇଁବେ ବାବେଓ ‘ନୃତ୍ୟ ଅସମୀୟା’ର ଅକନିବ ଚାହାତେ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚା କରିଛି । ଏହି ଗରାକି ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖିକାର ଏକାଗ୍ର ସାଧନା ଆକୁ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚାର ପ୍ରତି ଥକା ଶାନ୍ତା ଅନୁବାଗକ ସ୍ଥିରତି ଜନାଇ ୧୯୮୮ ଚନର ହାଇଲାକାନ୍ଦିର ‘ସାହିତ୍ୟ ତୀର୍ଥ’ରେ ୧୯୮୭ ବର୍ଷର ମୌଳିକ ବଚନାର ଶିତାନତ ‘ମେହେ ଦେବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଲ୍ଲ’କ ସେଇ ବହୁବେଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଲ୍ଲ ଲେଖିକାର ସମାନ ‘ବାସନ୍ତି ବବଦିଲେ ସୋରଣୀ ବେଂଟା’ ପ୍ରଦାନ କରେ । ୧୯୮୭ ଚନତେ ଅସମ ଚରକାରେ ପ୍ରଦାନ କରା ସାହିତ୍ୟିକ ପେସନ୍ଦେରେ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଥାଏ ଉପରି ୧୯୮୮ ଚନତ ସଦୌ ଅସମ ଲେଖିକା ସମାବୋହ ସମିତି’ର ବସନ୍ତପେଟା ଅଧିବେଶନର ମୁକଳି ସଭାତ ସଭାନେତ୍ରୀର ଗୁରୁ ଦାସିତ୍ତ ବହନ କରିଛି । ୧୯୯୦ ଚନତ ‘ମେହେ ଦେବୀର ଏକୁକି ଗଲ୍ଲ’ନାମର ସ୍ବ-ନିର୍ବାଚିତ ଗଲ୍ଲ ସଂକଳନଟିଯିେ ମରଗୋଡ଼ର ଭାବେ ସମ୍ମାନୀୟ ସାହିତ୍ୟ ଅଂକାଡ଼େମୀ ବେଂଟା ଲାଭ କରେ ।

ମେହେ ଦେବୀର ଗଲ୍ଲର ପ୍ରଧାନ ସମଲ ହିଁଲ ଆମାର ଚିରାଚିତି ସମାଜଖଣ୍ଡର ଚିନାକି ମାନୁହର ଜୀବନର ନାନାନ ସଂଘାତ, ଆସାତ, ସୁନ୍ଦର-ସୁନ୍ଦର ଉପଲବ୍ଧି ଆକୁ ଅନୁଭୂତିସମ୍ମହତ । ତେଓଁର ଗଲ୍ଲସମ୍ମହତ ମାଜତ ମାନର ଜୀବନର ସୁଖ-ଦୁଖ, ସହାନୁଭୂତି, ମାନ-ଅଭିମାନ ଆଦି ସ୍ଵଭାବଜାତ ବିଷୟ ଆକୁ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟସମ୍ମହତ ଭବପୁରଭାରେ ପୋରା ଯାଇ । ସଂସାରର ସଂଘାତମ୍ୟ ପଥେଦି ଆଗବାଟୋତେ ମାନୁହେ ବହ ବାଧା, ବହ ସଂଘାତ ପାର କରିଲାଗିଯା ହୁଏ । ମେହେଦେବୀର ଗଲ୍ଲର ସମାଜର ଏଣେ ଏକାମ ମାନୁହ ଅଥବା ଚିନାକି ଭିବ କରିଛାହିଁ, ଯାବ ବହତରେ ମନତ ଦୁଖ ଆଛେ, ଅଭିମାନ ଆଛେ ଆକୁ ତେଓଁଲୋକେ ବାଧା ବିଧିନି ଅତିକ୍ରମ କରେଣ୍ଟେ ଅଭାବନୀୟ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଆକୁ ସଂୟମର ପରିଚୟ ଦିଇଛେ । ଅନ୍ୟହାତେ

କେତିଆବା ନିଜେ ଦୁଖତ ଥାକିଓ ଆନର ସୁଖତ ସୁଖୀ ହୋଇବା ମାନବୀଯ ଦୃଷ୍ଟିଭଂଗୀଓ ପ୍ରକାଶ କରିଛେ । ତେଓଁର ବଚିତ ଗଲ୍ଲର ମାନୁହର ଅରଚେନ, ମନର କ୍ରିଯା ପ୍ରତିକ୍ରିଯାର ପ୍ରଭାବ ବାନ୍ଦର ଜୀବନତ କେନେଦରେ ପରିବ ପାରେ ତାର ସୁନ୍ଦର ବର୍ଣନା ଆଛେ । ଫ୍ରେଡର ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଦର୍ଶନେ ମେହେ ଦେବୀକ କିମାନ ପ୍ରଭାବାବ୍ରିତ କରିଛି ଜନା ନାୟାଯା, କିଯାନେ ତେଓଁର ପଢାଶଲୀଯା ଶିକ୍ଷାର ଶେଷ ଦୁରାବିଧି ପଦ୍ଧମମାନଲୈକେହେ । କିନ୍ତୁ ତେଓଁର ବହୁବେଳ ଗଲ୍ଲର ମାନୁହର ମନଃତ୍ୱାତ୍ମିକ ଅଧ୍ୟୟନ ତଥା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନିଜମେ ପ୍ରକାଶଭଂଗୀ ଆକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କୌଶଲେରେ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟପତ ବର୍ଣନା କରିଛେ । ସମାଜର ଓଚବତ ଶିବ ନତ କରି ମନର ଆଶା ଆକାଞ୍ଚ୍ୟା ମନତେ ସାରାଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସାମାଜିକ ଜୀବନ ପାର କରା ମାନୁହର ପ୍ରତିଛିବି ତେଓଁର ଗଲ୍ଲର ପ୍ରକାଶମାନ । ସାମାଜିକ ପରମ୍ପରା ବା ନୀତି-ନିୟମର ବିବରନେ ବିବନ୍ଦାଚରଣ କରି ସମାଜ ଅବିହିନେ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବ ସାହସ ବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦାଙ୍ଗି ଧରାବ ପ୍ରୟାସ ନାହିଁ । ସୁଖୀ ହିଁବ ଚେଷ୍ଟା କରି ପରଜନ୍ମର ବିଶ୍ୱାସତ ବିଶ୍ୱାସି ମାନୁହର ଛବିହେ ଦେଖା ପୋରା ଯାଇ । ମେହେଦେବୀର ପ୍ରଥ୍ୟାତ ସାହିତ୍ୟିକ, ସମାଲୋଚକ ଡଃ ସତ୍ୟେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଶର୍ମାଦେରେ ମେହେ ଦେବୀର ଗଲ୍ଲର ବିଷୟେ ଏଣେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଆଗବଢାଇଛେ, ‘ମେହେ ଦେବୀର ବଚନା ସଂୟତ ଆକୁ ଦୃଷ୍ଟିଭଂଗୀ କିଛୁ ପରିମାନେ ବକ୍ଷଣଶୀଳ, ସବୁରା ଜୀବନର ଖୁଟି-ନାଟିରେ ଏଓଁର ଗଲ୍ଲ ଉତ୍ସଜ୍ଜଳ..... ।’

ଗଲ୍ଲକାର ଗରାକିର ନିଖୁତ ବର୍ଣନା, ସାରଲୀଲ ପ୍ରକାଶଭଂଗୀ ଆକୁ ସବୁରା ଭାବ୍ୟ ଗଲ୍ଲସମ୍ମହତ ପ୍ରଧାନ ବିଶେଷତ । କୋନୋ କୋନୋ ସମୟର ତେଓଁର ଗଲ୍ଲର ଚିତ୍ରାଇ ସୀମାର ପରିଧି ଭାଙ୍ଗି ନୁହୁଜି ଏଟା ବିଶେଷ ଗଣ୍ଠର ମାଜତ ବୈ ସାବ ଖୋଜେ । କାରଣ ଗଲ୍ଲକାର ଗରାକିରେ ଗଲ୍ଲର ଚିତ୍ରି ସମ୍ମହତ ସୁଖ-ଦୁଖ ଗତି ନିର୍ଦ୍ଵାରଣ କରାତକେ ଭାଲ ପାଇଛି ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ପ୍ରବରତ ଆସ୍ତା ବାରିହେ । ମେହେ ମେହେଦେବୀର ଗଲ୍ଲର କୌଶଲ ତଥା ପ୍ରକାଶଭଂଗୀଲେ ଚାଇ ଅସମର ସାହିତ୍ୟ ଜଗତର ବରେଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ସକଳର ଅଭିମତସମ୍ମହ ମନ କରିବିଲାଗିଯା । ପ୍ରଥ୍ୟାତ କଥା ସାହିତ୍ୟିକ, ଚୁଟିଗଲ୍ଲକାର ଯୋଗେଶ ଦାସେ ତେଥେର ଗଲ୍ଲର ଏଟି ଦିଶଲେ ଆଶ୍ରିଲିଯାଇ ଦେଖୁରାଇଛେ, ଯତ ମାନସିକ ସଂୟତର ଜଟିଲ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦାଙ୍ଗି ଧରା ହେଉଁ । ଆଧୁନିକ କାହିନୀ କଲାର ଏହିଟୋ ଦିଶର ଓ ପ୍ରବରତ ଖୁବ କମ ସଂୟକ ଲେଖକେହେ ମନୋନିରେଶ କରାର କଥା ଏହି ଗରାକି କଥା ସାହିତ୍ୟକେ ଉତ୍ସେଖ କରିଛେ । ଇହାର ବାହିବେଓ ମଧ୍ୟବିଭିନ୍ନ ନିମ୍ନମଧ୍ୟବିଭିନ୍ନ, ସରଲ, ଜଟିଲ, ଅସମୀୟା, ଅନା-ଅସମୀୟା, ବିପନ୍ନ ତିବୋତା, ତୁରମତି ପୁରୁଷର ବିଚିତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକଲାପ, ଆଚରଣ ଆକୁ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାର ଚିତ୍ରଣତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆବୋପ କରିଛେ । ଅତି ସାଧାରଣ ବୁଲି ଭବା କଥା ଏଟିକେ କଲାସୁଲଭ ବରଣାରେ ପ୍ରହଣେଗ୍ୟ କରି ତାର ଉପାଦାନେରେଇ ବିଭିନ୍ନ ଗଲ୍ଲର କାହିନୀ ନିର୍ମାଣ କରିଛେ । ଅରଣ୍ୟେ ମାଜେ ମାଜେ ଗଲ୍ଲବୋରତ ଭାବ ପ୍ରକାଶର ଆତିଶ୍ୟ ଅଥବା ନାରୀ ଚରିତସମୁହକ ପ୍ରାୟେ ଦୁର୍ବଳ ଆକୁ ଅସହାୟ ମନୋଭାବର ପ୍ରତୀକ ବ୍ୟପତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛେ ଯଦିଓ ମାନସିକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶ ଆକୁ ସଂଘାତର ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ରନେରେ ଗଲ୍ଲ ସମ୍ମହକ ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥତ ଅପୂର୍ବ ମନୋମୋହା ତଥା ମୁ-ପାଠ୍ୟ କରିଓ

তুলিছে। তেওঁর বচিত গল্প হিন্দী ভাষালৈ অনুদিত হোৱাৰ লগতে ১৯৮৬ চনত 'লতিকা'ৰ হিন্দী নাট্যৰূপ দিল্লী দুৰ্দশনে প্ৰচাৰ কৰে। 'তেওঁলোকৰ মন' নামৰ গল্পটোৱ আধাৰত গুৱাহাটী দুৰ্দশনেও এখনি ছবি প্ৰচাৰ কৰে।

মাত্ৰ মমতাময়ী কল্পেৰে সিঙ্গ স্নেহদেৱীৰ 'জননী' এটি উল্লেখযোগ্য গল্প। মাত্ৰ আৰু পুত্ৰৰ মাজৰ সাময়িক সংঘাতক মাত্ৰ-হৃদয়ে কেনেদেৰে ক্ষমা কৰি দিব পাৰে তাৰ উৎকৃষ্ট উদাহৰণ। স্বামীৰ মৃত্যুৰ পাছত আদিত্যৰ মাকে জীৱাই থাকিবৰ বাবে, পুত্ৰৰ অভাৱৰ পুৰণৰ বাবে কঠোৰ সংগ্ৰামৰ সম্মুখীন হ'ব লগা হয়। কিন্তু আদিত্যৰ দৰে অনুকূলস্পাহীন ল'ৰাৰ বাবে সেই দুখ কষ্ট মূল্যাহীন। নিজৰ সুখ আৰু খেয়ালৰ প্রতি সতৰ্ক দৃষ্টি বখা আদিত্যই মাকৰ মনৰ ইচ্ছাক বুজিবলৈ যত্ন নকৰিলৈ। দায়িত্ব হীনতা, কমহীনতাই পঙ্গু কৰি পেলোৱা আদিত্যৰ মনক মাকৰ সংগ্ৰাম আৰু ত্যাগে স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰিলৈ। দিন গৈ থাকিল। আদিত্যও লাহে লাহে মাকৰ ছত্ৰছায়াৰ পৰা আঁতৰি আহি থাকিল। বিধবা মাত্ৰৰ একমাত্ৰ সন্তান আদিত্যই আবাটো বাট বুলিলে। মাকৰ সকলো আশা আকাঙ্ক্ষা যেন মুহূৰ্ততে ধুলিস্যাঁৎ হৈ গ'ল। তাৰ মাজতো আদিত্যৰ মাকৰ মনৰ এচুকত এটি ক্ষীণ আশা জীৱাই থাকিল। আদিত্য ভাল হ'ব, মাকৰ আশা পূৰ্ণ হ'ব। কিন্তু মাকৰ মনৰ আশাক অৱজ্ঞা কৰি মাকৰ অনুমতি অবিহনে নিজৰ পছন্দ অনুযায়ী আদিত্যই তৰলা নামৰ এগৰাকী চঢ়লা গাভৰক বিবাহ কৰালৈ। বোৱাৰীৰ বনকৰা খাবলৈ আদিত্যৰ মাকৰ কপালত নাছিল। তাৰ পৰিবৰ্তে আদিত্যৰ মাক তৰলাৰ বাবে বোজা স্বৰূপ হৈ পৰিল। আদিত্যৰ মাকৰ মনৰ কামনাই বিপৰীত কপ ধাৰণ কৰিলে, কাৰণ তৰলাই নিতো নতুন নতুন চক্ৰস্তৰ আন্তৰিক আদিত্যৰ মনত মাকৰ প্রতি অৱহেলাৰ ভাৱ জন্মাবলৈ ধৰিলৈ। চতুৱালিবে তৰলাই আদিত্যক নিজৰ কাষ চপাই আনিলে। তৰলাৰ কোনো ভুল অথবা দোষ আদিত্যৰ চকুত নপৰিল। নিজকে তৰলাৰ সমকক্ষ যেন বুজাবলৈ আদিত্যই তৰলাৰ ইঙ্গিতত উঠা বহা কৰিলে। কিন্তু মাত্ৰ স্নেহক কোনো উপায়েৰে হাস কৰিব নোৱাৰি ঘৰখনৰ অজস্র জঞ্জলক মূৰ পাতি লোৱা আদিত্যৰ মাকে কাৰো আগত অকণমানো অসন্তুষ্টি প্ৰকাশ নকৰিলে। কাৰণ এগৰাকী মাত্ৰৰ বাবে পুত্ৰ সুখেই তেওঁৰ জীৱনৰ মূলধন।

তৰলাৰ প্ৰতিটো কাম আৰু কথাই আদিত্যৰ বাবে সত্য, কিয়নো আদিত্য তৰলাৰ প্রতি মোহুঞ্চ। ওচৰ চুবুৰীয়াই আদিত্যৰ মাকৰ দুৰবস্থাত মৰ্মাহত হৈ দুই এটি মন্তব্য কৰিলৈও তেওঁ পুতেক বোৱাৰীয়েকৰ নানান লঘু লাঙ্গলৰ সম্মুখীন হ'ব লগা হয়। এটা সময়ত তৰলা মাত্ৰ হ'ল, আদিত্যৰ মাক পুনৰ বঞ্চিত হ'ল নাতিটোক কোলাত লৈ অকণমান মৰম কৰাৰ আধিকাৰৰ পৰা। কিন্তু সন্তান জন্মৰ পৰা আদিত্যৰ মনৰ এখন বন্ধ দুৱাৰ যেন খোল থালে। তৰলা আৰু সন্তানটিক চাই চাই আদিত্য শৈশৱলৈ উভতি গ'ল। মাকৰ মৰমৰ প্ৰচায়াই আৱৰি বখা শৈশৱেৰ আদিত্যৰ মনত মাকৰ প্রতি অকণমান অনুকূলস্পা জগাই তুলিলে। অৱশ্যে তৰলাৰ সন্মুখত মুখ ফুটাই একো ক'ব নোৱাৰিলে। কিন্তু এদিন আদিত্যৰ ধৈৰ্যৰ বান্ধ সুলকি পৰিল। নিজৰ নাতিটোক

বুকু জুৰাই মৰম কৰিবলৈ নোপোৱা আদিত্যৰ মাকৰ হমনিয়াহ আদিত্যৰ কাণত পৰিল। তৰলাই নিজৰ অসুখীয়া সন্তানটিৰ প্ৰতি বিবৰত হৈ বগচগুৰি মূৰ্তি ধাৰণ কৰাটো আদিত্যই সহ্য কৰিব নোৱাৰিলৈ। অসুখীয়া ল'ৰাটোক বুকুত সাৰাটি আদিত্য মাকৰ কাষলৈ দৈৰি গ'ল। মাত্ৰ স্নেহৰ চৰম উপলক্ষিৰ শেষত আদিত্যই মাকৰ দুভৰিত ধৰি হাহাকাৰ কৰি উঠিল - 'মা ক্ষমা কৰ, মা ক্ষমা কৰ!' এগৰাকী মাকৰ বাবে সন্তানৰ এনে অৱস্থা অসহ্যনীয়। ক্ষমতেকলৈ হতভন্ধ হৈ পৰা মাকে নাতিটোক সজোৱে বুকুৰ মাজত সাৰাটি ধৰিলে। দুচকুৰেদি বৈ আহিল দুধাৰি চকুলো। আদিত্যৰ মূৰত সৰি পৰা সেয়া যেন মাকৰ চকুলো নহয়, পুত্ৰ নিৰ্মালিহে।

স্নেহদেৱীৰ 'জননী' এটি চৰিত্ৰ প্ৰধান গল্প, মূলতঃ তিনিটা চৰিত্ৰৰ ভূমিকাবে গল্পৰ ঘটনা বাণি বৰ্ণনা কৰা হৈছে। আদিত্য, আদিত্যৰ মাক আৰু তৰলা- এই তিনিটা চৰিত্ৰৰ মাজৰ সংঘাতক গল্পকাৰে সাৱলীল আৰু ঘৰুৱা ভাৱে বাস্তৱ কপ প্ৰদানৰ প্ৰয়াস কৰা দেখা গৈছে। আদিত্যৰ মাক চিৰন্তন মাত্ৰ স্নেহৰ প্ৰতিমূৰ্তি কপত মূৰ্ত্তমান। ঠিক তেনেদেৰে আমাৰ সমাজত সঘনাই ঘটি থকা সাধাৰণ অথচ জটিল সমস্যা শাহ-বোৱাৰীৰ বিৰোধক অধিক প্ৰকট কৰি তুলিছে তৰলা নামৰ চঢ়লা বোৱাৰীগৰাকীয়ে। আদিত্যৰ পিতৃ বিয়োগৰ কথা মনত নপৰে। সি মনত পৰাবে পৰা মাকৰ কষ্ট দেখি আহিছে যদিও ডাঙৰ হৈ অহাৰ লগে লগে আদিত্য মাকৰ অবাধ্য হৈ আহে। এটা স্বাভাৱিক ঘটনাৰ আঁত ধৰি গল্পকাৰে আদিত্যৰ মাকৰ চৰিত্ৰটি মমতাময়ী সাজেৰে সজাই তুলিছে। আদিত্যৰ মাকৰ মনত অলেখ আশা - 'ল'ৰা ডাঙৰ হ'ব, মাকৰ কষ্ট লাঘৰ হ'ব'। ঘৰলৈ বোৱাৰী আহিব, মুখৰ আগৰ ভাত, চাহপানী টুপিৰ লগতে মৰমৰ মাতষাৰে বুকু জুৰাই শাস্তি দিব।' কিন্তু মাকৰ এনে মনোকামনাৰ প্রতি তৰলা বা আদিত্যৰ তিলমানো জন্মেক নাই। তিনিজনীয়া সংসাৰখনত তৰলাৰ বাবে আদিত্যৰ মাক সহ্যৰ বাহিৰত। ঘৰুৱা সকলো জঞ্জল নিজৰ মূৰত লৈ আদিত্যৰ মাকে চুবুৰীয়াৰ আগত নিজক এখন আৱৰণেৰে ঢাকি বাখে। পো-বোৱাৰীৰ দোষ দেখা তেওঁৰ স্বতাৰ নহয়। তৰলা কিন্তু বিপৰীত। খুচৰি খুচৰি মাকৰ দোষ পুতেকৰ আগত নকয় মানে তৰলাৰ শাস্তি নাই। আদিত্যই মাকক গালি পৰা শুনিলে তৰলাৰ বুকু শাস্তি পৰে। বান্ধনীঘৰৰ চালিব তলতে শুবলৈ লোৱা মাকজনী মাজে মাজে উৎকৰ্ণ হৈ উঠে। কাৰণ তৰলাৰ প্ৰৱোচনা ত আদিত্যই মাকৰ দুৱাৰত ঢকিয়াই মাকক ককৰ্থনা কৰে। চকুলো টুকি মাকে ভগৱানত ভৰষা বাধি আদিত্যক পতিয়ন নিয়াৰ খোজে যে তেওঁ কাকো একো কোৱা নাই। মুখ ফুটাই সঁচা কথা ক'বলৈ মাকৰ সাহসৰ অভাৱ। এগৰাকী সৰল সাধাৰণ নাৰীৰ পৰিয়াল কেন্দ্ৰিক মনোভাৱৰ সুন্দৰ পৰিচয় ফুটি উঠিছে। ঈশ্বৰত আস্থা বাধি জীৱনৰ জটিলতাক আওকান কৰি সুখৰ মুখ দেখাৰ ইচ্ছাৰ প্রতি গল্পকাৰে শ্ৰদ্ধা জনাইছে। সেয়ে, গল্পটিত মানৱীয় মনোভংগীৰ অভাৱক প্ৰকাশ কৰাৰ লগতে গল্পকাৰে অপেক্ষাৰ অন্তত এটি সুখময় সামৰণিৰে গল্পৰ সামৰণি ঘটাইছে। আদিত্যৰ মাকৰ প্রতি তৰলাৰ যি বিবৰিবোধ, তাক আদিত্যই সহ্য কৰিব নোৱাৰিলে। আদিত্যই নিজৰ সন্তানৰ প্রতি থকা মমতাবোধৰ

মাজতে বিচারি পালে মাকব সন্তানৰ প্রতি থকা মৰম আৰু
ব্যাকুলতাক। ইমান দিনে নিজৰ সন্তানটিক মাকব পৰা আঁতৰাই
ৰখাৰ বাবে দুখুত তাৰ হৃদয় দক্ষ হ'ল। সেয়ে সন্তানটিক মাকব
কোলাত তুলি দিবলৈ আদিত্যই ব্যাকুলভাৱেৰে মাকব কাৰলৈ
দৌৰি গ'ল।

মাতৃস্নেহ অতুলনীয়। আদিত্যৰ অনুশোচনাত মাকে
আদিত্যৰ পূৰ্বৰ সকলো দোষ পাহাৰি পেলালে। আদিত্যৰ
সন্তানটিক বুকুৰ মাজত সাবটি লৈ নিজৰ চকুলোৰে মাকব প্রতি
থকা আদিত্যৰ অবজ্ঞা, দুৰ্বৰহার সকলো ধৃই নিকা কৰিব খুজিলৈ।

গল্পটিৰ মাজত থকা তিনিওটা চৰিত্রাই বিচিৰ
মনোভংগীৰ। মাকব ত্যাগ আৰু পৰিশ্ৰমে তৰলাক সম্ভৃষ্ট কৰিব
নোৱাৰে। ঠিক তেনেদেৰে আদিত্যৰ বাবেও কোনো কোনো সময়ত
তাৰ মাক তাৰ বাবে বোজা স্বৰূপ, আদিত্যৰ অতীত কুকৰ্মৰ
সাক্ষী। সেইবাবেই মাকব প্রতি তাৰ অসম্মুণ্ঠি। কোনো মাকব
মনৰ অৱস্থা বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰা এটা অবাটে যোৱা সন্তান।
গল্পটিৰ মাজত গতানুগতিক ভাৱেৰে এটি সাধাৰণ চিনাকি ঘটনাক
বৰ্ণনা কৰা হৈছে। মেহ দেৰীয়ে তেওঁৰ গল্পৰ ঘূল বিবয়বস্তুক
গ্ৰহণ কৰিছিল আমাৰ চিনাকি সমাজখনৰ চিনাকি মানুহৰ জীৱনৰ
পৰা। সেয়ে অগতানুগতিক অথবা অচিনাকি চৰিত্র আৰু পৰিবেশ
চৰিত্রণ প্ৰয়াস তেওঁৰ গল্পৰ মাজত দেখিবলৈ পোৱা যায়। কোনো
এটা ঘটনাক সৰল আৰু সাৰলীলভাৱে প্ৰকাশ কৰি তাৰ
সমাধানৰ পথ তৈয়াৰ কৰাই গল্পকাৰৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। ‘জননী’
গল্পটিৰ মাজত মানবীয় মনোভংগীৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হ'লেও
সেয়ায়ে একেবাৰে শেষ হৈ যোৱা নাই তাকে গল্পটিত থকাশ
কৰিছে। তৰলা চঢ়লা, আঘাকেন্দ্ৰিক। তৰলাৰ আঘাকেন্দ্ৰিকতাৰ
মাজত বাঞ্ছ থাই আছে আদিত্য। তৰলাৰ মোহত মোহমুঞ্চ
আদিত্যৰ মাকব প্রতি কোনো অনুকূল্পা নাই। অৱশ্যে তৰলাক
বুজিবলৈ আদিত্যৰ বহু বেছি সময় নালাগিল। সন্তানৰ মোহে
আদিত্যৰ সন্মুখুত এটি সত্যক উদঙাই দেখুৱালে য'ত আদিত্যই
মাকব মনৰ কথা বুজিবলৈ অৱকাশ পালে। গল্পৰ পৰিসমাপ্তি
এখনি নিৰ্মল হৃদয়ৰ অধিকাৰী আদিত্যৰ মাকব মমতাময়ী ৰূপৰ
পূৰ্ণ প্ৰকাশ ঘটিছে। □□

সহায়ক প্ৰস্তুপঞ্জীঃ

- ১) অসমীয়া উচ্চতৰ সাহিত্য সংকলনঃ অসম উচ্চতৰ
মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদৰ হৈ জোতি প্ৰকাশন।
- ২) আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ পৰিচয়ঃ লীলা গণে
(সম্পৰ্ক)।
- ৩) মেহ দেৰী বচনা সভাৰঃ সদৌ অসম লেখিকা
সমাৰোহ সমিতি, অনন্দা শিক্ষীয়া (সম্পা)।

চুটকুলে

● অংগেজ- যহ গমলা কিসনে তোড়া ?

হিন্দুস্তানী- জী গায নে।

অংগেজ- যহ গায ক্যা হোতা হৈ ?

হিন্দুস্তানী- সাহৰ। যহ বৈল কা মেমসাৰ হৈ।

● পিতা- বতাওো, নেতা ঔৰ অভিনেতা মেঁ ক্যা অংতৰ হৈ ?

পুত্ৰ- জী, নেতা গদ্দী কে প্যার হোতে হৈ ঔৰ অভিনেতা ইশ্ক কে।

● পতি- যহ শীশা তুমহৰে কাৰণ টুটা হৈ।

পল্লী- জী নহীৰ, তুমহৰে কাৰণ টুটা, অগৱ তুম অপনী
জগহ সে হণ্টনে নহীৰ তো শীশা কভী নহীৰ টুটা।

● ডাক্টর- যহ দৰ্বাই লো। দো চম্মচ সুবহ, দো চম্মচ
দোপহৰ কো ঔৰ দো চম্মচ রাত কো সোতে সময়।

মৰীজ- ডাক্টর সাহৰ। মুঝ পৰ দয়া কীজিএ। মেঁ এক
গৰিব আদমী হুঁ। মেৰে পাস দৱা খানে কে লিএ ইতনে চম্মচ
নহীৰ হৈ।

● অমিত- তুম কৌন সে দেৱী-দেৱতা কো মানতে হো ?

সুমিত- ইস মামলে মেঁ অপনী চ্বাইস প্ৰফেক্ট হৈ। মেঁ দেৱী
মেঁ শ্ৰীদেৱী ঔৰ দেৱ মেঁ কপিলদেৱ কো মানতা হুঁ।

● রবি চৌধুৰী

কেতেকী কাব্যৰ এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন

ଦୀପା ବର୍ଷାକୁର

প্রকৃতি কবি বঘনাথ চৌধুরী আধুনিক অসমীয়া
সাহিত্য জগতে এটি প্রতিষ্ঠিত নাম। এইজনা কবিব জন্ম
হৈছিল কামৰূপ জিলার লাওপারা নামৰ এখন গাঁৱত। প্রাম্য
জীৱনৰ চিটিকনি পৰা এইজনা কবিব জীৱন প্রকৃতিৰ লগত
ওতঃপ্ৰোত সম্পর্ক আছিল। অষ্টম শ্ৰেণীলৈকে পঢ়ি শিক্ষা
জীৱনৰ সামৰণি মৰা কবিয়ে ঘৰতে থাকি সংস্কৃত আৰু বঙ্গলা
ভাষা অধ্যয়ন কৰিছিল। সেয়ে চৌধুৰীৰ কাব্য সৃষ্টিত
সংস্কৃতৰ প্ৰভাৱ বৰ্তমান। অসমীয়া বৰন্যাসিক কবিসকলৰ
ভিতৰত বঘনাথ চৌধুৰী এজন ব্যক্তিগ্ৰহণী কৰি আছিল।
অসমীয়া বৰন্যাসিক কবিসকলৰ ওপৰত যেনেকৈ ৰোমাণ্টিক
আন্দোলনে প্ৰভাৱান্বিত কৰিছিল, চৌধুৰীৰ ওপৰত তেনে
প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব পৰা নাছিল। একে ৰোমাণ্টিক
আন্দোলনৰ সহযোগী হ'লেও একে যুগমানসৰ
প্ৰতিনিধিত্বকাৰী হোৱা স্বত্বেও চৌধুৰীৰ কাব্য সৃষ্টিৰ একক
বিশিষ্টতা অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰিব। অসমীয়া ৰোমাণ্টিক
কবিসকলক পাশ্চাত্য সাহিত্যই অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল।
কিন্তু চৌধুৰীক কাব্যসৃষ্টিৰ অনুপ্ৰেৰণা পাশ্চাত্য সাহিত্যই
যোগোৱা নাছিল। প্রাচীন ভাৰতীয় সংস্কৃত সাহিত্য আৰু
বৈষ্ণব সাহিত্যইহে কবিক বেছি অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল।
অৱশ্যে কবি চৌধুৰীৰ পাশ্চাত্য সাহিত্যৰ লগত সম্যক
পৰিচয় নাছিল বুলি ক'ব নোৱাৰিব। পাশ্চাত্য সাহিত্যতকৈ
অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ লগত কবিব নিবিড় সম্পর্ক আৰু
আন্তৰিকতা আছিল। ভাৰতীয় ঐতিহ্যৰ প্ৰতি থকা মোহে
কবিক পশ্চাদমুখী হ'বলৈ দিয়া নাছিল। তেওঁ পূৰ্বসুৰী
কবিসকলৰ দ্বাৰাহে অনুপ্ৰাণিত হৈছিল। কিন্তু তেওঁ
সেইসকলৰ অন্ধ অনুকৰণ কৰা নাছিল। কবিয়ে প্ৰচলিত
ৰীতিৰ পৰা কিঞ্চিৎ আঁতিৰ আহি নিজে অসমীয়া কাব্য
আন্দোলনৰ প্ৰবাহটোক পৃথক কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছিল।
চৌধুৰী ৰোমাণ্টিক আন্দোলনৰ শেহতীয়া কৰি আছিল।
তেওঁৰ দিনতে ৰোমাণ্টিক আন্দোলনে পূৰ্ণতা লাভ কৰে।
সেয়ে চৌধুৰীয়ে অসমীয়া কাব্য সাহিত্যৰ শেহতীয়া
গতিধাৰাক ভিন্নমুখী কৰাৰ প্ৰয়াস কৰে।

“কেতেকী” ব্যুনাথ চৌধুরীর অসমীয়া
কাব্যকাননৰ এপাহি সুকীয়া ফুল। “কেতেকী” কাব্য কবিব
জীৱনৰ অভিজ্ঞতাৰ মুক্তি প্ৰকাশ। কবিয়ে এই কাব্যত পাৰ্থিব
জীৱনৰ সুখ-দুখ, বিষ্ময়, বিমুচ্ছু আদি প্ৰকাশ কৰিছে।
“কেতেকী” কাব্যৰ আৰঙ্গণিতে কবিয়ে কেতেকীজনলৈ
বিশ্ময়েৰে চাই চিঞ্চিৰি উঠিছে-

କ'ବ ପରା ତହିଁ ଆହିଲି ସୋନାଇ
କୋନ ଦିଶେ ଯାବ ଉବି,
କିଯବା ଫୁରିଛ ଦୂର-ଦୂରଗିତ
ଅକଳିଟି ସବି ସ୍ଵରି ।

কেতেকী চৰায়ে দূৰ-দূৰগতি অকলে অকলে ঘূৰি
ফুৰিছে। এইদৰে অকলে অকলে ঘূৰিফুৰা চৰাইজনী ক'বপৰা
জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/১৪

আহিছে আৰু কিয় ঘূৰি ফুৰিছে কবিয়ে নাজানে।
নিজানভূমিত, নুবুজা ভাষাবে, কিহৰ আশাত কেতেকীয়ে
চিএগৰি চিএগৰি ঘূৰি ফুৰিছে কবিয়ে তাকো নেজানে। কবিয়ে
কঙ্গনা কৰিছে কেতেকীয়ে যেন চিএগৰি চিএগৰি এখন দেশৰ
পৰা আন এখন দেশলৈ দেৱ দুৰ্লভ ধন বতু কঢ়িয়াই নিছে।
তটিনীৰ পাৰ নীৰবতা কেতেকীয়েই ভঙ্গ কৰে। কবিয়ে
কঙ্গনা কৰিছে যে কেতেকীয়ে জন্ম গ্ৰহণ কৰা ঠাইথনত সদায়
দয়া, শাস্তিয়েহে বিবাজ কৰে।

“জন� লভিছ মানৰ অজ্ঞাত
আছে যি সুন্দৰ ঠাই,
শ্রদ্ধা, শান্তি, দয়া দেৱবালাসৱে
বিহুৰিছে সৰ্বদ্যাম।”

কেতেকীয়ে জনম লভা ঠাইত নিতে নিতে প্রেম
পারিজাত ফুলে, সমীরণে পরাগ শীতল করে। সেই ঠাইত
পাপ-পুণ্য, বিভীষিকা একো নাই। সেই পুণ্য নগরী সদায়
জ্যোতিষ্ঠান হৈ থাকে। তেনে অপরূপ কৃপৰ সমাহাৰে ভৱা
সদানন্দ ঠাই এবি কেতেকীয়ে কিয় ঘূৰি ফুৰিছে কবিয়ে ভাবি
পোৱা নাই। অবুজ মানহে এই কথা জনাবো কোনো উপাই
নাই। কেতেকীয়ে আশ্চীর্য স্বজনক এবি পৃথিবীত ঘূৰি ফুৰাৰ
কোনো কাৰণ কবিয়ে বিচাৰি নোপোৱা হৈছে। ব্যাধৰ জালত
পক্ষী বন্দী হোৱাৰ দৰে সংসাৰৰ মায়া মোহত পৰি জীৱ
বন্দী হয়। পৃথিবীত সকলোৱেই স্বার্থপৰ। ইয়াত আদৰ সাদৰ
কৰোঁতা কোনো নাই -

“নিষ্ঠার্থ মৰম নাপাৰি ইয়াত
নাপাৰি অমিয়া সুখ,
আদৰি সাদৰি কেনেনো মাতিৰ
কোনে পতিয়াব দখ।”

কেতেকীর সুখ-দুখৰ লগবীয়া পৃথিবীত কোনো
নাই। কিন্তু কেতেকী চৰাই সদায় মুকলিমূৰ্বীয়া, চিৰসুখী।
তেনুৱা কেতেকীয়ে বেজাৰ ভাৰ বহন কৰিব নোৱাৰিব বুলি
কৰিয়ে দুখ প্ৰকাশ কৰিছে। কেতেকী চৰাই সক হ'লেও
হৃদয়ত অনন্ত প্ৰেমৰস বহন কৰাৰ শকতি আছে। বিশ্বৰ মঙ্গল
সাধন কৰাৰ কাৰণে কেতেকীয়ে জন্ম লভিছে -

“বিশ্ব মঙ্গল সাধন হেতু
বিহু জনম ল'লি,
পবিত্র প্রেমৰ এগছি ডোলেৰে
জগত মেৰাটি ল'লি”

କେତେକୀ ଯେଣ ଦେଇନ୍ଦ୍ରତ । ସୃଷ୍ଟିର ପାତନିତେ ଭଗବାନେ
ମରତତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବତବା ବିଲାବଲୈ ବର ଯତନ କବି ଚାହିଜନୀକ
ଜନମ ଦିଲେ । ଏତିଯା କେତେକୀର କାରୋବାର ବିରହତ ହାଦୟ
ଗଲି ଗୈଛେ । କବିଯେ କେତେକୀକ ଅନୁରୋଧ କରିଛେ ଯେ ଯଦି
ବିରହବ ବାତବି ଆନିଛେ ତେତିଯା ଆନକ ଜନାବ ନେଲାଗେ ।
ଯଦିହେ ମିଳନବ ବାତବି ଆନିଛେ ତେଣେ ଜଗତକ ଜନାବ ଲାଗେ ।
କେତେକୀର ଏଷାବ ମାତତ ବିଶ୍ୱ ଭୋଲ ଯାଯ । ଜନପ୍ରାଣୀହିନ ମର୍କ

প্রান্তরো কেতেকীর মাতত সতেজ হয়। কেতেকীয়ে মৰতলৈ সংগীতৰ সুধা নমাই আনে। তেতিয়া প্ৰকৃতি গাভৰ হয়। কবিয়ে কেতেকীক সুধিছে যে ভুবন ভুলোৱা মোহিনী কপ কেতেকীয়ে ক'ত পালে? কেতেকীর মাতত মৰজগততো প্ৰেমৰ নিজৰা বয়। কবিৰ প্ৰাণে বলিয়া হয়-

“আছিলোঁ মগন
মোহ টোপনিত
নাছিল চেতনা ঝঁজন,
কিনো নাম গাই সুমটি ভাঙিলি
বলিয়া কৰিলি প্রাণ।”

কবিয়ে সংসাৰত মানৰী জনম লৈ মানৰ ধৰ্ম শিকিলে। কিন্তু কেতেকীৰ মাতে কবিক মানৰ ধৰ্ম নিশিকাই স্বৰ্গীয় মৰম-প্ৰীতিহে শিকালে। প্ৰকৃততে মানুহতকৈ কেতেকীয়েহে মৰতত সৰগৰ অমৃত বতৰা বিলালে।

কেতেকীৰ আগমনে জড়তা ভেদি প্ৰকৃতিৰ বুকুত নতুন চেতনাৰ উন্মেষ কৰে। বসন্ত অহাৰ লগে লগে গছত আমে মলিয়াই, কঠালে মুচি পেলায়। কেতেকীৰ লগে লগে কুলিৰো আগমন হয়। কেতেকীৰ মাত শুনি বহাগী আৰু মলিয়া বতাহো আহে। প্ৰকৃতিৰ বুকুত গছে গছে তক লতিকাই নতুনৰ পোহাৰ মেলে। পদ্মলিমুখৰ বাঙলী অশোকৰ থোপাই কেতেকীক আদৰণি জনায়। শ্যামলী ধৰণীক ধীৰ সমীৰণে ধীৰে ধীৰে নচুৱাই। ফুলি উঠা ফুল বিলাকে কেতেকীক হৃদয়ৰ গোপন বতৰা দিয়ে। গছে, পাতে, ফুলে ধৰণী সজাই তোলা দৃশ্য দেখি কবিয়ে ভাবিবলৈ বাধ্য হৈছে সেইখন যেন এখন সভাৰ কাৰণে সজাই তোলা মঞ্চহে। সেই মঞ্চত কেতেকীয়ে জয়গান গাব। সেই সময়ত কেতেকী ফুল ফুলি দশোদিশ আমোলমোলাই তুলিব। সেই গোকৃত মোহিত হৈ ভোমোৰাই জাকে জাকে উৰি আহি অব্যক্ত সুৰত বাঁহী বজায়। ভোমোৰাই তাৰ পৰাই মধু চুহি নিয়ে। ভোমোৰাৰ অধৰ চুম্বনত কেতেকীৰ পাহি লাজত জাঁই পৰি যায়। কেতেকীৰ মাজত দেৱপ্ৰাঙ্গনত কাষণ ফুল ফুলে। অকল সেয়ে নহয়, কেতেকীৰ মাত শুনি সূর্যমুখীয়েও ওৰণি দাঙি চায়। দহিকতৰায়ো কেতেকীয়ে গোৱা গীত আওৰাবলৈ ধৰে তাৰ লগে লগে ডাউক, মেৰা-সৰালী, জিলী, কলাৰতী, সখীয়তী, মইনা আদিয়ে গীত জোৱে ফুলকুৰঁৰীয়ে ওৰণি গুচাই চোৱা দেখি বুঢ়া লুইতৰো গা উঠে।

শ্যাম বৰণীয়া তৰুৰ শীতল ছাঁয়াত বহি কেতেকীয়ে মৰতত সৰগৰ সুধা ঢালে। কেতেকীৰ গীতৰ ধৰনিত গছৰ পাতে পাতে প্ৰেমাঙ্কুৰ মেলে। ভাগৰুৱা পথিকে সেই মাত শুনি শুনি গছৰ তলত জিৰণি লয়। কেতেকীয়ে পূৰ্বী ৰাগৰ সুৰত সৈশ্বৰৰ জয়গান গাই ভজ্ব থাগ জুৰ পেলায়। কেতেকীৰ গীতত জড় জগতত, জীৱ জগতত আনন্দৰ জোৱাৰ উঠে। আনকি নাহৰ ডেকাইয়ো কেতেকীক গীত গাবলৈ আহুন কৰে।

“লাখৰ বাখৰ
নাহৰ ডেকাই
চিকোন কপটি ধৰি,
গীত গাবলৈ আহুনিছে তোকীক
ক'ত হাবিলাষ কৰি।”

নিজম দুপৰ বাতিত কেতেকীয়ে উন্মাদ হৈ গীত জোৱে। সেই গীত শুনি চাঁকে চকোৱাই তাৰ বেদনা

কেতেকীয়ে বুজি পাইছে বুলি ভাবি জুমি জুমি চায়। কেতেকীয়ে গীত গোৱা শুনিলে বিবহিনী নাৰীয়ে প্ৰবাসত থকা স্বামীলৈ মনত পেলাই অতীত বোমহুন কৰে। গাঁৱৰ জীয়াৰী বোৱাৰীয়ে কেতেকীৰ মাত শুনাৰ লগে লগে কামবন এৰি আপোন পাহৰা হয়।

পাচীন ভাৰতীয় সাহিত্যত অসংখ্য প্ৰেম কাহিনী আছে। সেই প্ৰেমকাহিনীবোৰ আধাৰ যেন চৌধুৰীৰ কেতেকীহে। দুষ্যন্ত শকুন্তলা, নল দময়ন্তী, উষা-অনিবন্ধ, যক্ষ, যক্ষ পত্নী আদিৰ অসংখ্য কাহিনীৰ প্ৰেমকথাত যেন কেতেকীৰ অবিহণ আছে। মহাকবি কালিদাসৰ শকুন্তলা, মেঘদূত কাৰ্যৰ প্ৰণয়ৰ মূলতো কেতেকীৰ অপাৰ্থিব গীতৰ সুবে ইঙ্কন যোগাইছে বুলি কবিয়ে অনুমান কৰে।

কন্ধৰ আশ্রমত শকুন্তলাই ফুলৰ মালা গাঁথি থাকোঁতে আৰু মালিনী নদীৰ তীৰত পদুম পাতত ছবি আঁকি থাকোঁতে কেতেকীৰ মাত শুনে। তেতিয়া শকুন্তলাৰ দুষ্যন্তলৈ মনত পৰে আৰু বজাৰ বাজ্যলৈ শকুন্তলাই গমন কৰে। দুৰ্বাসাৰ অভিশাপত শকুন্তলাক বজাই পাহৰি যোৱাত শকুন্তলা প্ৰত্যাশিতা হৈ অপৰা বাজ্যলৈ গৈ কেতেকীক দৃত হিচাপে দুষ্যন্তৰ বাজ্যলৈ পঠায়। কেতেকীৰ মাত শুনিলতহে বজাৰ শকুন্তলালৈ মনত পৰে। তেনেকৈ নল বজা, যক্ষ আৰু অনিবন্ধকো কেতেকীয়ে মোহিত কৰি মিলনৰ পথ প্ৰশস্ত কৰিছিল। সেয়ে কবিয়ে কেতেকীৰ গাত কিবা ঐশ্বৰিক শক্তি আছে বুলি ভাবিছে।

“নিচিনো নাজানো
কোন তই পথী
চিন্তাৰ অতীত মোৰ,
কিবা এটি যেন
আছে ঐশ্বী শক্তি
ক্ষুদ্ৰ হৃদয়ত তোৰ।”

কেতেকীয়ে বয়ুনা নদীৰ পাৰৰ কদম গছত পৰি গীত গোৱা শুনি কৃষ্ণে কেতেকীক পাবলৈ বিচৰাত মাকে কৃষ্ণক ফুচুলাবলৈ ভুৱনমোহন বাঁহী সাজি দিলে। কৃষ্ণে সেই বাঁহীৰে গোকুলৰ গোপ বধুক মোহিত কৰিলে। কবিয়ে কঞ্জনা কৰিছে যে কেতেকীৰ গীতৰ সুৰ আৰু কৃষ্ণৰ বাঁহীৰ সুৰ একেই। সেয়ে কৃষ্ণে যোৱাহাজাৰ গোপনীক মুহিব পাৰিলে। তেনেকৈ কেতেকীৰ সুৰত মোহিত হৈ অনিবন্ধ কোৰিৰ আৰু ত্ৰিলেখা প্ৰেম বন্ধনত বান্ধ খালে।

কেতেকীয়ে বিশ্ব প্ৰকৃতিলৈ নৰ চেতনা আৰু প্ৰেমৰ সঞ্চার আনি দিয়ে। অকল সেয়াই নহয় বিশ্বত আলোড়ন তোলা চৰাইটিয়ে পৃথিবীলৈ মহাশান্তি আনি দিছে -

“নাজাননে পথী
তোৰ সি সঙ্গীতে
কাঢ়ি নিলে মোৰ প্রাণ,
কোনসতে তই
এৰি থই মোক

দূৰত গাইছ গান।”

আকৌ কবিয়ে কেতেকীক সুধিছে -

“পাপ পুৰী এৰি
প্ৰেমপুৰীলই
কি ৰপে নো পাৰি যাব,
দিব্যজ্যোতিময়
মণি স্যমস্তক
কি ৰপেনো পাৰি পাৰ।”

স্বৰ্গ, মৰ্ত্য আৰু পৃথিবী এই তিনিও লোকত প্ৰেমৰ বতৰা বিলোৱা কেতেকী যদি গুচি যায়, তেতিয়া প্ৰকৃতি জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/১৫

জগত আঙ্কাৰ হ'ব। কেতেকীয়ে যি প্ৰেমৰ নিজৰা বোৱালে, সেই শান্তি জলকণা পান কৰি জীৱই বৈতৰণী পাৰ হ'ব পাৰিব। কেতেকীৰ গীতৰ সুৰত প্ৰকৃতি জগতত আনন্দৰ জোৱাৰ উঠে, বিজুলীয়ে চমক দিয়ে, মেঘে মেঘক চুম্বন কৰে, ম'ৰাই চালি ধৰি নাচে, শস্য শ্যামলা হয়, বিলত ভেঁট, পদুম আদি ফুলে, মানুহেও সংসাৰৰ শোক পাহৰে।

এনে সুখ সাগৰত সাঁতুৰি থাকোঁতে কবিয়ে দূৰণিত প্ৰেমপূৰ্বীলৈ কেতেকী যোৱাৰ এখন নাওঁ দেখে। সেয়ে কবিয়ে কেতেকীক অনুৰোধ কৰিছে যে তেৱেঁ সেই নাঁৰত উঠি কেতেকীৰ লগত প্ৰেমপূৰ্বীলৈ যাব। কৰি সদায় কেতেকীৰ সুখত সুখী আৰু কেতেকীৰ দুখত দুখী। সেয়ে কবিয়ে হৃদয়ৰ মৰ্ম বেদনা কেতেকীৰ আগত ব্যৰ্থ কৰিছে। সংসাৰৰ বিষয় বাসনা, জালা-যন্ত্ৰনাই কৰিব দেহা অস্থিৰ কৰি তুলিছে সংসাৰৰ মুক্তিৰ পথ তেওঁ বিচাৰি পোৱা নাই। মায়া মৃগই কৰিব মুক্তিৰ পথ ৰুদ্ধ কৰি গৈছে। সেয়ে কেতেকীক কাতৰে কৈছে -

“বাট দেখুৰাই লই যা সাদৰী
নাথাকোঁ ই সংসাৰত,
শত ধাৰা হই প্ৰেম মন্দাকিনী
সদাই বইছে য'ত।”

এই কেতেকীয়ে শৰত আহাৰ লগে লগে প্ৰকৃতিৰ বুকু শুদা কৰি গুচি গ'ল। কেতেকীক নেদেখি সখীয়তীয়ে গচ্ছ ডালে ডালে বিচাৰি ফুৰিছে। কেতেকী নথকাৰ কাৰণে মাধৰী লতাই হাঁহিবলৈ এৰিছে। কবিয়ে কেতেকী চৰাইক সৰগৰ দেৰদৃত বুলি কৈছে -

“বুজিলোঁ বুজিলোঁ দেৱালা তই
সৰগৰ বিদ্যাধৰী,
বিলাব আহিব নাম প্ৰেমামৃত
বিহীণীৰ বেশ ধৰি।”

শেষত কবিয়ে কেতেকীৰ জনম সাৰ্থক হৈছে বুলি কেতেকী কাব্যত উল্লেখ কৰিছে। কৰি যিমান দিনলৈ সংসাৰত জীয়াই থাকিব, সিমান দিনলৈ কেতেকীৰ জয় গান গাব।

কৰি চৌধাৰীৰ “কেতেকী” কাব্য পুথিৰ প্ৰতিটো স্তৱকেই নিখুঁত, প্রাণৱন্ত আৰু হৃদয় পৰশা। কবিয়ে “কেতেকী” কাৰ্যখন পাঁচোটা তৰঙ্গত ভাগ কৰি, প্ৰতিটো তৰঙ্গতে ব্যক্তিগত ভাৱ অনুভূতি প্ৰকাশ কৰিবলৈ যত্ত কৰিছে। “কেতেকী” কাব্য পুথিখনত ঠায়ে ঠায়ে বৈৰাগ্যৰ ভাৱো ফুটি উঠিছে। সংসাৰৰ জালা যন্ত্ৰনাই কৰিব বহুত লটি ঘাটি কৰিছে -

“সংসাৰ তীৰ জালা যন্ত্ৰনাই
অথিৰ কৰিছে দেহ
দুখ ভাগৰত লাল কাল দিছো
কি ৰাপে বেহাওঁ বেহা।”

চৌধাৰীৰ চৰাই কৰিতাত এনেভাবৰ প্ৰতিধৰনি আন কৰিব বিখ্যাত চৰাই কৰিতাতো বিশেষকৈ ৱৰ্ডছৰথ’ৰ কৰিতাত শুনা যায় - “Dost thou despise the earth where cares abound.”

কৰি চৌধাৰীৰ কৰিতাত গ্ৰাম্য জীৱনৰ অভিব্যক্তি, গাঁৱলীয়া জীৱনৰ ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ চিৰিবোৰ ইমান সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ জেডিএচজিইন্স, ০৫-০৬/১৬

কৰিছে যে সি কৰিতাৰ প্ৰতি বিতশ্বন্দ লোককো মুঞ্চ কৰিব পাৰে।

“তোৰ মাত শুনি লাজুকী বোৱাৰী
ব'বলই এৰে তাঁত,
হাতৰ মাকোটি হাততেই বয়
হেৰায় মুখৰ মাত।”
“যঁতৰত থকা মহৰা কাঠিটি
যঁতৰতে লাগি বয়।”

আকো -

“লাখৰ বাখৰ নাহৰ ডেকাই
চিকোন কপটি ধৰি।”
“ফুল বছা যেন চন্দ্ৰতাপ খনি
ওলমিল আকাশত।”

আদি চিৰই চৌধাৰীৰ কৰিতাক কৰি তুলিছে মানুহৰ প্ৰাণৰ কৰিতা। চৌধাৰীৰ কৰিতাত সংস্কৃত সাহিত্যৰ মনোহৰ উপমা, অনুপ্রাস, অন্ত্যানুপ্রাস, ছেকানুপ্রাস, যমক, ৰূপক আদি অলংকাৰে পূৰ্ণ হৈ আছে। ইয়াৰ উপৰিও ছন্দৰ ব্যৱহাৰো চৌধাৰীৰ কৰিতাত পৰিলক্ষিত হয়। চৌধাৰীৰ কৰিতা লোকপিয় হোৱাৰ মূলতে হ'ল সঘন অনুপ্রাসৰ ব্যৱহাৰ-

“মধুৰিমাময় মধু কঢ়ে তোৰ
মধুৰ সঙ্গীত ঢালে,
মধুৰে মধুৰে মধুৰময় কৰি
মাধৰী মাধুৰী খেলে।
মাধৰী নিশাত মাধৰী সুন্দৰী
শুনি তোৰ মউমাত,
সুধা ধৰলিত হাঁহিতি মাৰিলে
আউজী আমৰ গাত।”

অন্ত্যানুপ্রাস -

“ৰঙতে কপালী কামিনী ফুলৰ
বুকুখনি উদি হ'ল,
হেগ বুজি হায় লুক ভোমোৰাই
প্ৰেম মধু চুহি গ'ল।”

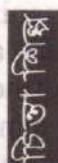
দুলড়ী -

“ফুলনিত ফুলা জুতি ফুল জুৰি
শুকাই লেৰেলি গ'ল।
আধা গোঁথা সেই ফুলৰ চাকিটি
কৰবাতে পৰি ব'ল।”

ড° বাণীকান্ত কাকতিৰ ভাষাত ক'ব পাৰি - “ইয়াৰ ভিতৰেদি ভাৱ মন্দাকিনী প্ৰবাহিত হৈছে আৰু পাঁচোটা তৰঙ্গত বিভক্ত হৈ ওলায়, ই যে সকলোকে ‘তৰঙ্গহষ্টেৰপঃগৃহতীৰ’ কৰিব তাত অলপো সন্দেহ নাই। ‘কেতেকী’ কৰিতাত কৰিব মনত সাঁচি থোৱা চিৰকলীয়া ভাৱাৰোৰ পৰিণত অৱস্থাত স্তুপীকৃত সৌন্দৰ্যকৈপে প্ৰকাশ পাইছে। কৰি জীৱনৰ বহুদিনব্যাপি সঞ্চিত ভাৱৰ ক্ৰমবিকাশ দেখুৰাব পৰা কৰিবা চৌধাৰী ডাঙৰীয়াৰ চৰাই কৰিতাবোৰ বাজে অসমীয়া সাহিত্যত বৰ বিৰল। □□

MICRO – CREDIT : ITS ORIGIN AND DEVELOPMENT IN INDIA

Prasanta Phukan

Over the past two decades micro-credit programs have emerged as one of the leading strategies in the overall movement to end poverty. The idea began when Bangladeshi Economics Professor Mohammad Yunus first demonstrated that poor people, especially poor woman, could produce near-perfect repayment rates. Since then, his innovative scheme has attracted a range of non-government and state-sponsored institutions that today reach over 16million people in developing countries.

The term micro-credit can be defined as “very small scale financial services, including saving, loans for emergencies, day to day living and investment in productive activities.” Credit is usually provided to groups of individuals or village organizations that use joint-liability to enforce loan repayment.

The origin of the concept.

Gramin Bank (GB) of Bangladesh has reversed the conventional banking practice by removing the need for Collateral, thus creating a banking system based on mutual trust, accountability, participation and creativity. GB provides credit to the poor in Bangladesh without any collateral requirement. Professor Muhammed Yunus, the founder and managing director of Grameen Bank, reasoned that if available resource can be made available to poor people on terms that are appropriate and reasonable “these millions of small people with the millions of small pursuits can add up to the biggest development wonder”

The Grameen Bank project came into operation with the following objectives :

1. To extend banking facilities to poor men and women;
2. To eliminate the exploitation of the poor by money lenders;
3. To create opportunities for self employment for the vast number of unemployed people in rural Bangladesh;

4. To bring disadvantaged, mostly women from for the household, within the fold of an organization format that they can understand and, operate; and

5. To reserve the age-old vicious cycle of “low income, credit, investment, more income, more investment, more income”.

More than 200 Grameen Bank replication programs in more than 50 countries have been established since the mid 1980s. Taken together, they have reached several hundred thousand poor borrowers with credits.

Micro-credit in India

In 1987 a study team- led by ‘NABARD’ conducted a survey of about 40 to 50 organizations of varying sizes and representing various activities and regions; one of them was MYRADA in 1987 which had in place an alternate credit system owned and managed by SHGs of the poor. An action research project on SHGs was started by MYRADA in 1987 with NABARD providing a research and development grant. Subsequently the pilot project of linking 500 SHGs to bank was started in 1972 with the objective of linking and financing existing SHGs as grassroots intermediaries to bank across the country of both savings mobilizations and credit delivery.

The basic strategy of micro-credit in India contains three elements:

1. The NGO, which identifies the SHG and provides adequate SHG capacity building support including support to build-up capital by regular saving.

2. NABARD which provides the NGO the funds under its R&D programmer.

3. The banks which extends a line of credit directory to mature SHG.

The micro-credit programmer as it is operated today, require multiple actors in addition to NABARD and RBI, different

organization to form the SHGs, the participating banks and NGO-intermediaries to finance SHGs and the SHGs themselves. The programmer was designed to initial linkage processes, in two main dimensions.

1. Institutional linkages between SHGs and Banks (either indirectly by involving NGO and other Self-Help promoting institutions as financial intermediaries or directly.)

2. Financial linkage between savings and credit (In fixed ratios or in dynamic ratios of savings: credit which increases in repeat credit cycles.)

There different models of promoting credit linkage have been found feasible and are since applied in India with social emphasis on forming new SHG .

Model I : SHG formed and financed by bank.(16% of SHGs)

Model II : SHG formed by NGOs and format agencies but directly financed by banks.(75% of all SHGs financed)

Model III : SHGs financed by banks using NGOs and other agencies as financed intermediaries (9%)

Evaluation of micro- credit in India:

A study by Pollovi Chauhan and R. Ramkumar shows that micro-credit have been able to bring about a marginal improvement in the beneficiaries' income. However the beneficiaries have not gained much by way of technological improvements, given the emphasis on 'sweatshop skill'. As in Bangladesh the practice of repayment of Grameen Bank loans by making fresh loans from moneylenders has resulted in the creation of debt cycles.

Some of the problems of micro-credit system in our country are as follows:

1. Exact targeting of the poor.
2. Screening problem of distinguishing the creditworthy from the non creditworthy.
3. Monitoring productive usage of loans.
4. Inability of taking legal action for non-payment of loans.

5. Poor employment generation and skill improvement.

6. High costs of default administrative costs and heavy dependence on subsidies.

The study led to the conclusion that micro-credit programs and institutions have generated a positive change in the incomes of beneficiaries but these changes have been marginal.

Micro-credit programs and institutions have generated a positive impact on number of days of employment.

N.G.O. led micro-credit programs have been effective but with an increase in scale the model is likely to face similar constraints as other state-led programs.

Role of Government and Society:

Government should champion the cause of the establishment, development and growth of sustainable micro finance for the very poor in the country. It should look for opportunity to bring best practices from within the country or from neighboring countries that will firmly establish and grow a broad range of sustainable micro finance institutions for the very poor. This will require the use of cost-effective, poverty measurement tools to ensure that the very poor are not excluded.

Society as a whole can contribute to the movement of micro-credit in many ways. As a responsible citizen of the society every individual can educate himself about the sustainable micro finance and educate others. Individual can support micro-credit institution, raise funds, educate the news media etc. which will help the poor people in getting out of the cycle of poverty.□□

(Sources:)

1. Micro-Credit and Rural poverty –

Pollovi Chauhan,
R. Ramakumar.

2. Booklet on Self Help Group.

Published by NABARD.

বিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ বনাম পৰীক্ষাৰ ফলাফল :

এক আলোকপাত্ৰ

কলি খনিকৰ

বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষান্ত পৰীক্ষাৰ ফলাফল ওলোৱাৰ পৰা কেইদিনমান চৰকাৰী কাৰ্যালয়, ৰাস্তা-ঘাট, চিকিৎসালয়, খেল-পথাৰ, দোকান-বজাৰ, ঘৰ, ক্লাৰ আদি প্ৰায় সকলোতে সৰব আলোচনা চলে পৰীক্ষাৰ ফলাফলৰ ওপৰত। প্ৰাথমিকৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয়লৈকে অনুষ্ঠানিক শিক্ষানুষ্ঠানৰ ফলাফলেই বছৰটোত ওলায়। নিঃসন্দেহে ৰাইজে অধিক গুৰুত্ব দিয়ে এই পৰীক্ষাৰ ফলাফলৰ ওপৰত।

আলোচনাৰ বিষয় বস্তু হোৱাটো স্বাভাৱিক; উচিত আলোচনা হ'বই লাগে। আলোচনা সমালোচনাইহে আসোঁৰাহ আদি সমস্যাবিলাক দূৰ কৰাত এক ইতিবাচক পদক্ষেপ প্ৰাণৰ কৰাত সহায় কৰে। সাধাৰণতে বছদিনলৈকে বেয়া ফলাফল হোৱা শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ শিক্ষক সকলক মুকলিকৈ দোষাৰোপ কৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ভবিষ্যতৰ মানুহ কৰাত যেন শিক্ষকসকলৰ কোনো গুৰুত্ব নাই। তেওঁলোকৰ জাতিটোৰ বাবে কৰণীয় কৰ্তব্যৰ যেন সদেহৰ অৱকাশ থাকি গৈছে, ইত্যাদি ইত্যাদি। ঠিকেই, শিক্ষক সকল হয়তো দোষমুক্ত নহয়। সেই বুলি সকলো দোষ শিক্ষক সকলৰ ওপৰত জাপি দি বাকীসকল ধোৱা তুলসীৰ পাতাহৈ থাকিলে হ'বজানো? এইটো এটা অতি স্পৰ্শকাতৰ বিষয়। ইয়াত অতি গুৰুত্ব সহকাৰে আলোচনা কৰাৰ দৰকাৰ। ইজনে সিজনক দোষবোৰ দি থাকিলে সমস্যাবোৰ কেতিয়াও সমাধান নহয়, ঠিক দায়িত্ব পালন কৰি থকা নুবুজায়। এনে বছ প্ৰশ্ন জাগ্ৰত হ'ব, কিন্তু ডাঙৰ কথা হ'ল ইয়াৰ সমাধানৰ কোনো উপায় নোলায়। কাৰণ বৰ্তমান সমাজত সৰহভাগ লোকেই আনক সমালোচনা কৰি ভাল পায় বা কৰাটো এটা স্বভাৱ। কিন্তু নিজে তেওঁ কি কৰিছে তাৰ প্ৰতি কিন্তু কোনো লক্ষ্য নাই।

আচল কথাটো হৈছে সমালোচনা কৰাটো সহজ, কিন্তু সমাধানৰ উপায় বা সূত্ৰ উলিওৱাটোহে কঠিন। তথাপিও সহজসাধ্য হ'ব পাৰে যদিহে এক অনুসন্ধিৎসু মনেৰে আগবঢ়া হয়। প্ৰথম অৱস্থাত বিষয়টোৰ ওপৰত সুস্থ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন। প্ৰশ্নৰ উত্তৰ থকাৰ দৰে সমাধানৰো উপায় থাকিব।

'শৈক্ষিক পৰিবেশ'- যিকোনো কষ্ট তথা ত্যাগৰ বিনিময়ত বিদ্যালয়ত এটা সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ়ি তুলিব পাৰি। সেই পৰিবেশে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা ধৰি সাধাৰণজনৰ মনলৈ এক আশাৰ বতৰা কঢ়িয়াই আনিব পাৰিব লাগিব।

শিক্ষানুষ্ঠানটিৰ ওপৰত অটল বিশ্বাস থাকিব লাগিব। সকলোৰে সেই অনুষ্ঠানটোৰ প্ৰতি আস্থা তথা ভক্তি থাকিব' লাগিব। অবশ্যে এইটো সঁচা কথা যে, সেই কাম অকল শিক্ষক সকলে কৰিব নোৱাৰে। তাত আগভাগ ল'ব লাগিব অভিভাৱক, স্থানীয় ৰাইজ, স্বেচ্ছাসেৱী অনুষ্ঠান আদিয়ে। অঞ্চলৰ শিক্ষিত লোকসকল, অৱসৰ প্রাপ্ত শিক্ষকসকল, নেতৃস্থানীয় সমাজপ্ৰিয় ব্যক্তিসকলক শিক্ষানুষ্ঠানলৈ আমন্ত্ৰণ কৰি বিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষই প্ৰয়োজনীয় দিহা পৰামৰ্শ ল'ব লাগিব। উচ্চশিক্ষা বিভাগ, শিক্ষা বিভাগৰ খণ্ড মহকুমা, জিলা পৰ্যায়ৰ বিষয়াসকলে সময়ে সময়ে বিদ্যালয়সমূহ পৰিদৰ্শন কৰি সমস্যাৰ বুজ লৈ সময়োচিত পদক্ষেপ ল'ব লাগে। উল্লেখিত সকলো পক্ষই যদি আন্তৰিকতাৰে বিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ সুন্দৰকৈ গঢ়ি তুলিবলৈ আগবঢ়া আহে তেতিয়া নিশ্চয় এটা সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ়ি উঠিব আৰু ইয়াৰ ফলপ্ৰাৰ্পে পৰীক্ষাৰ ফলাফলবোৰ উন্নত হ'বই।

বৰ্তমান যুগত ব্যক্তিগত খণ্ডত বিদ্যালয়-মহাবিদ্যালয় নগৰে-চহৰে গঢ়ি লৈ উঠিছে। আজিৰ পৰা বছ বছৰৰ আগলৈকে সমৰ্থবান লোকেহে ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানত ল'ৰা-ছোৱালী পঢ়ুৰাইছিল। বৰ্তমান আৰ্থিক দিশত সবল নোহোৱা লোকেও ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানত নিজিৰ ল'ৰা-ছোৱালীক পঢ়াবলৈ অধিক মনোযোগ দিয়া দেখা গৈছে। আমি এইটো কথালৈ ঘোৱা নাই যে তেওঁলোকৰ তেনে অধিকাৰ নাই। কথা হ'ল তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালী ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয় বা মহাবিদ্যালয়ত পঢ়ালে পৰীক্ষাৰ ফলাফল আশা কৰিব পাৰি। ভবিষ্যতে ভাল চাকৰি এটা পোৱাটোও আশা কৰিব পৰা যায় ইত্যাদি। বৰ্তমান দেখা গৈছে যি সকল শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীয়ে চৰকাৰী বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ত চাকৰি কৰে তেওঁলোকৰ ল'ৰা ছোৱালীক ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয় বা মহাবিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ পঠায়। ই বাবু কি সূচায়? এই প্ৰশ্ন সাধাৰণ ৰাইজে প্ৰায়েই উত্থাপন কৰে। সচাকৈয়ে চিন্তা কৰিব লগা বিষয়। কাৰণ চৰকাৰী খণ্ডৰ বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ ওপৰত বাবু সাধাৰণ লোকৰ আস্থা হৈবাইছে নেকি? ফলাফলটো বিচাৰ কৰিলে দেখা যায় যে চৰকাৰী খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানতকৈ ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ উন্নীৰ্গ হাৰ বছ বেছি। কিন্তু অলপ গভীৰ ভাবে লক্ষ্য কৰিলে সেইটো মানি ল'ব পৰা নাযায়। কাৰণবিলাক ফঁহিয়াই চালে

দেখা যায যে সমর্থবান অভিভাবকৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়েহে ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত অধ্যয়ন কৰে। তেনে অভিভাবকৰ ল'ৰা ছোৱালীয়ে পাঠ্য-পুথি, প্ৰসংগ পুথি সংগ্ৰহ কৰি ল'ব পাৰে, টিউশ্যন, ক'চিং আদিও ঠিকমতে কৰিব পাৰে। তাৰ বিপৰীতে চৰকাৰী সাহাৰ্যপ্রাপ্ত শিক্ষানুষ্ঠানত অধ্যয়ন কৰা ল'ৰা-ছোৱালীক সেইখিনি ঠিকমতে সুবিধা কৰি দিব প্ৰায়েই নোৱাৰে। কাৰণ সকলো অভিভাবক আৰ্থিকভাৱে সিমান সবল নহয়। আনহাতে তেওঁলোক সচেতনো নহয়। ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ আন্তঃগাঁঠনি যথেষ্ট উন্নত। বিভিন্ন সংগঠনে সময়ে সময়ে ঘোষণা কৰা বন্ধৰ প্ৰভাৱ তাত বৰকৈ পৰা দেখা নাযায়। এনেবিলাক কাৰণৰ বাবে ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ ফলাফল উন্নত হোৱাটো স্বাভাৱিক। অন্যহাতেদি ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানত প্ৰাৰম্ভিক স্তৰৰ অৱস্থাত ছা৤-ছাৢৰ নামভৰ্তিৰ সংখ্যা যিমান বেছি তাৰ তুলনাত শিক্ষাস্ত পৰীক্ষাত কিমানজন অৱতীৰ্ণ হয়গৈ সেইটো কিন্তু মন কৰিবলগীয়া কথা। শ্ৰেণী পৰীক্ষাত অনুভীৰ্ণ সকলক পুনঃ নামভৰ্তি কৰিবলৈ নিদিয়াৰ বাবে শিক্ষাস্ত পৰীক্ষাত বচা বচা কেইটাহে থাকেগৈ। অভিভাবকৰ আবেদন নিবেদন ইয়াত কামত নিদিয়ে। চৰকাৰী শিক্ষানুষ্ঠানৰ কথাটো আকৌ তেনেধৰণৰ নহয়। প্ৰাৰম্ভিক স্তৰত নামভৰ্তি কৰা প্ৰায় সকলোৱেই শিক্ষাস্ত পৰীক্ষাত সময় মতেই অৱতীৰ্ণ হ'বলৈ পায়। অনুভীৰ্ণ সংখ্যা নীচেই তাকৰ বা নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি। অভিভাবকে নিজৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ বাবে বেছি টকা আৰু সময় খৰছ কৰিব নোৱাৰে। অন্যহাতেদি পড়াত ব্যন্ত ৰাখিবও নোৱাৰে কাৰণ, ঘৰৱা কাম কাজত অভিভাবকৰ সহায় নকৰিলোও নহয়। তাতে আকৌ মাজে সময়ে দুই এটা চৰকাৰী ঘোষণা ওলাই ল'ৰা-ছোৱালীক কোনো শ্ৰেণীতে ৰাখিব নোৱাৰিব, সকলোকে পাছ কৰাই দিব লাগিব ইত্যাদি। এনে বিলাক কাৰণত চৰকাৰী সাহাৰ্যপ্রাপ্ত শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল নিম্নগামী হোৱাটো পৰিলক্ষিত হয়। ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা এটা কথা প্ৰমাণিত হৈছে যে সুহৃ শৈক্ষিক পৰিবেশেহে ফলাফল নিম্নগামী হোৱাটো বক্ষা কৰিব পাৰে।

অসমৰ বিভিন্ন স্তৰৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ উন্নত কৰাৰ ওপৰত আলোচনা কৰাৰ আগতে সামগ্ৰিক ভাৱে বৰ্তমান অসমত প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থা, ইয়াৰ ইতিহাস, অৰ্থনৈতিক অৱস্থা, বিভিন্ন স্তৰৰ বিদ্যালয়ৰ স্বৰূপ, নিযুক্তি, প্ৰশাসন, পৰীক্ষাৰ পদ্ধতি পাঠ্যক্ৰম, পাঠ্যপুথি আদিৰ বিষয়ে ভালোকে চালি-জাৰি চোৱাৰ প্ৰয়োজন আছে। দেখা যায যে স্বাধীনোন্তৰ সময়ত উচ্চ আৰু মধ্যবিন্দু পৰিয়ালৰ মাজতেই বংশৰ পৰম্পৰা আৰু বিশেষ সা-সুবিধা হিচাপে শিক্ষা জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/২০

সীমিত আছিল। স্বাধীন গণতান্ত্ৰিক ভাৰতবৰ্ষত আজিও শিক্ষা এচাম সুবিধাৰাদীৰ বাবে সাঁচতীয়া সম্পত্তি হৈ আছে। তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে বাজ্যৰ বাহিৰৰ কোনো কেন্দ্ৰীয় বিদ্যালয় অথবা নামী-দামী ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানত অধ্যয়ন কৰে। বাকী বিলাকে গাঁৰে-ভূঁড়েঁ সিঁচিত হৈ থকা উপযুক্ত শৈক্ষিক পৰিবেশ নথকা শিক্ষানুষ্ঠানত অধ্যয়ন কৰিছে। এই সকল ছা৤-ছাৢৰ সুবিধা পাইছেনে নাইপোৱা, কি পাঠ্যপুথি পঢ়াইছে, কেনে সমস্যাৰ সমুখীন হৈছে, এইবিলাক প্ৰশ্নই সেই সকলক নোচোৱে। আনহাতেদি সেই সকলৰ বেছি সংখ্যক পাঠ্য-পুথি বচনা, পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতি ইত্যাদি কামৰ লগত জড়িত। কিন্তু তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালী এই শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত নপঢ়ে। এয়াই হৈছে জাতীয় শিক্ষাৰ জয়গান গাই ফুৰা সকলৰ শিক্ষাপ্ৰীতি।

শৈক্ষিক পৰিবেশৰ কথা আলোচনা কৰিবলৈ গ'লেই প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰাসংগিকতা এৰাই চলিব নোৱাৰি। যিহেতু ইংৰেজ আমোলৰ পাশচাত্য আদৰ্শ আৰু মনোবিজ্ঞানৰ অধীনত প্ৰতিষ্ঠিত শিক্ষানীতিয়েই আজিও আওপকীয়াকৈ আমাৰ দেশত প্ৰচলিত হৈ আছে। এনে শিক্ষাই উদ্দেশ্য সাধনত সফল হ'ব বুলি কোনোপধ্যেই আশা কৰিব নোৱাৰি। আচলতে ভাৰতৰ মাটিত ভাৰতীয় কৃষি, সংস্কৃতি ভাৰধাৰাৰ প্ৰতিফলন ঘটাৰ পাৰে শিক্ষাইহে উন্নতি সাধিব পাৰিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস। ঠিক সেইদৰে অসমৰ মাটিৰ গোৱাখ থকা পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰি ছা৤-ছাৢৰ শিক্ষা দিয়াৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। প্ৰমাণ পত্ৰ অথবা ডিপ্রী লাভৰ শিক্ষাৰয়ে কোনো কাম নাইকৰিয়া হৈছে তাক পুনঃ আলোচনাৰ প্ৰয়োজন নাই। নিজকে ভবিষ্যতে যোগ্যজন কৰি তোলাৰহে প্ৰয়োজন। গতিকে পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব তেনেধৰণৰ।

প্ৰশিক্ষণৰ দিশত আলোচনা কৰিলে দেখা যায়, বছ সংখ্যক শিক্ষকেই প্ৰশিক্ষণপ্রাপ্ত নহয়। যদিওৱা শিক্ষকৰ নিজা শিক্ষণ পদ্ধতিয়েই উন্নত বুলি ক'ব পৰা যায়। ব্যন্তবিকতে তেনে এক অৱস্থালৈ নিজকে উন্নতি কৰিবলৈ হ'লে শিক্ষকে শিক্ষণ পদ্ধতিৰ ওপৰত কিছু প্ৰশিক্ষণ গ্ৰহণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয় তেতিয়াহে বিষয়বস্তৰ ওপৰত সম্যক জ্ঞান আহৰণ কৰাটো সন্তুষ। প্ৰত্যেকজন ছা৤-ছাৢৰ আগ্রহ, মনোযোগ বৃদ্ধি, উৎসাহ আৰু অভিৰোচন যোগাবৰ বাবে শিক্ষকে নিজাৰবীয়াকৈ কৌশল উন্নৰণ কৰিব পাৰিব লাগিব। সময়মতে পাঠ্য-পুথি নোহোৱা বাবেও সমস্যাৰ সৃষ্টি হয়। তাৰ বাবে চৰকাৰ কম জগৰীয়া নহয়।

সন্তোষীয়া ৰাজনৈতিক জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰাৰ স্বার্থত ছা৤-ছাৢৰ সকলক লৈ খেলা কৰাটো অত্যন্ত দুৰ্ভাগ্যজনক।

দেখা যাব চৰকাৰ এখনে দায়িত্ব লোৱাৰ পিচতেই শিক্ষা বিভাগত এক আমূল পৰিবৰ্তনৰ কথা ভাবি পেলায়। আগ-পিছ একো নভবাকৈ ঘোষণা কৰি দিব শিক্ষা বিভাগত এক পৰিবৰ্তন আনিব। এনে মানসিকতাৰে কিছুমান টোগলকী কাম কৰি থকা প্ৰায়েই দেখা পোৱা যায়। উদাহৰণ স্বৰূপে বিনামূলীয়া শিক্ষা, বিনামূলীয়া পাঠ্য-পুঁথি যোগান, মধ্যাহ্ন ভোজন ইত্যাদি।

নগৰ আৰু ইয়াৰ উপকঠিয়া অঞ্চলৰ বিদ্যালয় আৰু ভিতৰৰা অঞ্চলৰ বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ কিন্তু লক্ষণীয় ভাৱে বেলেগ। প্ৰথম কথা হ'ল বেছি সংখ্যক অভিভাৱক সচেতন নহয়। তেওঁলোকে ভাৱে ল'ৰা ছোৱালী শিক্ষানুষ্ঠানলৈ পঠাইছো, দায়িত্ব শেষ। তেওঁলোকক পঢ়াই শুনাই মানুহ কৰাৰ দায়িত্ব শিক্ষকৰ। বহী কিতাপ আছেনে নাই, স্কুলীয়া পোছাক আছেনে নাই, সময়মতে অধ্যয়ন কৰিছেনে নাই সেইবিলাক খবৰ বথা অভিভাৱকৰ সংখ্যা নিচেই কম। তেনে স্থলত তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীক মানুহ কৰাৰ দায়িত্ব বহন কৰা শিক্ষকক দোষাৰোপ কৰিবোই হ'বনে? যিহেতু শিক্ষা হৈছে এক ত্ৰিপক্ষিক প্ৰক্ৰিয়া। শিক্ষক সকলৰ একক প্ৰচেষ্টাত এটা ভাল ফলাফল আশা কৰিব নোৱাৰি�। অভিভাৱক সকলো সমানে সজাগ হ'ব লাগিব লগতে স্থানীয় স্বেচ্ছাসেৱী অনুষ্ঠান বিলাকেও কিছু দায়িত্ব ল'ব লাগিব। তেওঁলোকে নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক প্ৰতিটো কৰ্তব্যৰ বিষয়ে সজাগ কৰিব লাগে। শিক্ষানুষ্ঠানৰ আন্তঃগাঁথনি উন্নত কৰি এটি সুন্দৰ পৰিবেশ গঢ়ি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত স্বেচ্ছাসেৱী অনুষ্ঠানবোৰে শিক্ষানুষ্ঠানৰ কৰ্তৃপক্ষৰ লগত সহযোগিতা আগবঢ়াব পাৰে। সমাজৰ উন্নয়নেই যেতিয়া তেনে অনুষ্ঠানৰ মূল উদ্দেশ্য, তেনে ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয় এখনিৰ উন্নয়নমূল্যী আঁচনি গ্ৰহণ কৰাৰ নিশ্চয় প্ৰয়োজন।

বৃচ্ছিচ চৰকাৰে শিক্ষাৰ বাবে মাছুল সংগ্ৰহ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিয়মীয়া উপস্থিতি নিশ্চিত কৰিব বিচাৰিছিল। লগতে অভিভাৱকৰ দায়বদ্ধতা আৰু সচেতনতা বৃদ্ধি কৰাৰ কথাও ভাৰিছিল। স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিছত স্বাধীন দেশত চৰকাৰ বিলাকে পিছলৈ জনপ্ৰিয়তা আদায় কৰাৰ চেষ্টাত মাছুল সংগ্ৰহ কৰাটো উঠাই দি প্ৰাদেশীকৃত আৰু চৰকাৰী সাহাৰ্যপ্ৰাপ্ত বিদ্যালয়সমূহ কেৱল চৰকাৰী অনুষ্ঠানৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ শৰীল কৰি তুলিলৈ। ইয়াৰোপৰি সময়মতে শিক্ষকসকলক প্ৰাপ্য সুবিধা দিব লোৱাৰাৰ বাবে শিক্ষকৰ মন ভাগি যোৱাও দেখা যায়।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মূল চালিকা শক্তি হ'ল শিক্ষক। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নিজৰ পুত্ৰ কল্যা জ্ঞান কৰি শিক্ষাদানত কৃপণালি নকৰা, বৃত্তিটোৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা থকাজনকহে যাতে নিযুক্তি দিয়ে,

তাৰ প্ৰতি সকলো পক্ষ সজাগ হোৱা দৰকাৰ। ৰাজনৈতিক হেঁচা, শকত ধনৰ টোপোলাৰ জোৰত শিক্ষক নিযুক্তি নহৈ মেধা ভিত্তিত নিযুক্তি হোৱাটো নিশ্চিত হ'ব লাগে, তেতিয়াহে শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰ। শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰতো দক্ষতা বৃদ্ধি আৰু মানদণ্ড উন্নত কৰিবৰ বাবে প্ৰশংসা-পুৰস্কাৰ, সৰ্বদ্বন্দ্বা আদি জনোৱাৰ ব্যৱস্থা শিক্ষাবিভাগে নিশ্চিত কৰিব পাৰে। যদিহে পৰিদৰ্শকৰ গৰাকীয়ে মাজে মাজে বিদ্যালয় পৰিদৰ্শন কৰি কামৰ অবহেলা কৰা শিক্ষকৰ প্ৰতি শাঙ্কিৰ ব্যৱস্থা হাতত লয় তেতিয়া বহুত সংস্কাৰ হ'ব। শিক্ষক সকলক নিৰ্বাচন, পিয়ল ভোটৰ তালিকা সংশোধন আদি কামত মাহৰ পিছত মাহ খটোৱাটো বন্ধ কৰিব লাগে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আগ্ৰহ, মনোযোগ আৰু অধ্যয়নৰ গতি বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে কিছু প্ৰয়োজনীয় পদক্ষেপ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহে ল'ব লাগে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৃজনীশিল প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে প্ৰথম অৱস্থাতে “প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা” ছৰাহৰ মূৰে মূৰে প্ৰকাশ কৰিব পাৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত লিখাৰ প্ৰৱণতা বৃদ্ধি পাৰ, পৰবৰ্তী সময়ত এখন পুনৰ্জিস আলোচনী অনায়াসে প্ৰকাশ কৰিব পৰা যাব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ কৰিতা-গঞ্জ-প্ৰৱন্ধ আদি লিখাৰ কৌশল শিকাবৰ বাবে শিক্ষক সকলৰ চেষ্টাত মাজে মাজে কৰ্মশালা পাতিব লাগে। শিক্ষকসকলে সুপৰিকল্পিতভাৱে এই কাম বিলাক পৰিচালনা কৰিব পৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৃজনীশিল প্ৰতিভা বিকাশত সহায়ক হ'ব।

ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা নিশ্চয় এটা কথা স্পষ্ট হৈছে যে- শিক্ষানুষ্ঠানৰ ভাল ফলাফল আশা কৰিবলৈ হ'লৈ শিক্ষানুষ্ঠানৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ উন্নত কৰিবই লাগিব। তাৰ বাবে শিক্ষক, শিক্ষার্থী, অভিভাৱক, সমাজ, চৰকাৰ সকলো সমানে আগবঢ়াটি আহিব লাগিব। শিক্ষক হ'ব লাগিব দাশনিকৰ দৰে, শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত চিন্তাশীল ভাৱৰ উদ্দেগ ঘটাৰ পাৰিব লাগিব, শিক্ষকে ইতিবাচক পদক্ষেপ লৈ নিজকে তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰেৰণাৰ প্ৰতীক কৃপে প্ৰতিষ্ঠিতাকৰিব লাগিব। উদাহৰণ স্বৰূপে এজন ইঞ্জিনীয়াৰে কৰা এটা ভুলৰ কাৰণে হয়টো এখন দলং ধৰ্মস হ'ব পাৰে, কিন্তু এজন শিক্ষকৰ ভুলৰ কাৰণে এটা জাতিৰ ধৰ্মস হ'ব পাৰে। এই কথাটো শিক্ষক সকলে সততে মনত বাধিব লাগে। আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা ল'ব লাগিব চৰকাৰে। যিহেতু পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰাৰ পৰা শিক্ষক নিযুক্তিলৈকে আৰু অনুদান, পৰিদৰ্শন আদিৰ লগতে প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত চৰকাৰ গতিকে চৰকাৰে সুস্পষ্ট শিক্ষানীতি প্ৰৱৰ্তন কৰি শৈক্ষিক পৰিবেশ উন্নত কৰিব পাৰিলে পৰীক্ষাত ফলাফল নিশ্চয় সন্তোষজনক হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰিম। □□

कांता अग्रवाल

सौन्दर्यशास्त्र का अर्थ है – सौन्दर्य का शास्त्र। यह अंग्रेजी शब्द एस्थेटिक्स के हिन्दी पर्याय रूप में प्रयुक्त होता है। इस शब्द का अर्थ है – ऐन्ड्रिय सुख की चेतना। डा. कुमार विमल, बाउमगार्टेन, हीगेल आदि ने इसकी अलग अलग व्याख्या की। अन्ततः इसका अर्थ है – ललित कलाओं के तत्त्वों का सैद्धान्तिक निरूपण और उनके आधार पर कलाकृतियों का मूल्यांकन। हीगेल प्रथम व्यक्ति हैं जिन्होंने यह तथ्य स्पष्टता से जाना कि सौन्दर्यशास्त्र का सम्बन्ध ललित कलाओं के माध्यम से अभिव्यक्त होनेवाले सौन्दर्य से है, अन्य माध्यमों से अभिव्यक्त होनेवाले सौन्दर्य से नहीं।

क्रोंचे ने सौन्दर्यशास्त्र का सम्बन्ध अभिव्यक्ति से माना। अंग्रेजी में फाइन आर्ट के लिए ललितकला शब्द है। इसका सामान्य अर्थ है किसी कार्य विशेष में निपुणता।

भारत में कला का प्रयोग कई अर्थोंमें होता रहा है। इसे तीन वर्गों में वाँट सकते हैं। (१) भौतिक, (२) मानसिक और (३) अध्यात्मिक। भौतिक अर्थ में काम (यौनाचार) तथा जीवन व्यापार से सम्बन्धित क्रियाओं के लिए। मानसिक अर्थ में नाचना, गाना, वीणा बजाना, नाटक में अभिनय करना, कविता पढ़ना, काव्य की व्याख्या आदि से है। आध्यात्मिक अर्थ में – आत्मा की कला, चन्द्रमा की सोलह कला, ईश्वर की सोलह कला। योरोपीय समीक्षक पाँच कलाओं को स्थान देते हैं – स्थापत्य, मूर्ति, चित्र, संगीत और काव्य। सौन्दर्यशास्त्रीय अध्ययन का स्वरूप – मनुष्य के भीतर निहित सौन्दर्य वृत्ति अनके उपादानों के माध्यम से व्यक्त होती है। उपादानों को कला कहा गया है। इसके दो वर्ग उपयोगी और ललित हैं। ललित कलाएँ पाँच मानी गई हैं – वास्तु, मूर्ति, चित्र, संगीत और काव्य। इनके माध्यम से विषय का, शैली का और अभिव्यक्ति का सौन्दर्य अभिव्यक्त होता है।

सौन्दर्यशास्त्र और काव्यशास्त्र – काव्यशास्त्र सौन्दर्यशास्त्र में गतार्थ होकर उसका एक अंग बन जाता है। भारत और योरोप में अलग अलग ढंग से सौन्दर्य चिन्तन होता रहा और दोनों की भिनता दो भिन्न दृष्टियों, संस्कृतियों की भिनता का परिणाम है।

सौन्दर्यशास्त्र के तत्त्व – पाँचों ललित कलाओं का प्राणतत्त्व है सौन्दर्य। डा. कुमार विमल ने प्रमुख कला तत्त्वों के अन्तर्गत – सौन्दर्य, कल्पना, विष्व और प्रतीक की गणना की है। यों विषय, विधान, प्रेषणीयता इत्यादि को भी तत्त्वों के जेडिएज़ज़ियान, ०५-०६/२२

बीच रखा जा सकता है। अतः सौन्दर्य, वह तत्त्व है जो कला के माध्यम से व्यक्त होता है। यही कला का उद्देश्य है। सभी कलाओं के सृजन के मूल में कल्पना की सत्ता अनिवार्य है। कल्पना ही निराकार को साकार करती है। कल्पना की सहायता से अमूर्त को मूर्त करना ही विष्व विधान है। विष्व जब अपने वास्तविक रूप से अधिक अर्थ की व्यंजना करते हैं तो उनकी हैसियत प्रतीक की हो जाती है।

सौन्दर्यशास्त्रीय आलोचना का महत्त्व – प्रथमतः सौन्दर्यशास्त्रीय आलोचना प्रणाली ऐसी एकमात्र प्रणाली है जो सभी ललित कलाओं के लिए एक सामान्य आलोचना प्रणाली प्रस्तुत करती है।

दूसरी, यह प्रणाली सौन्दर्य को कला का आधार तत्त्व मानती है।

तीसरी, प्रत्येक कला दूसरे को कुछ देती है और दूसरे से कुछ लेती है।

आशय यह है कि सभी कलाओं का स्वतंत्र व्यक्तित्व संभव है, किन्तु प्रभाव वृष्टि और उत्कृष्टता के लिए विविध कला तत्त्वों का पारस्परिक सम्पर्लबन आवश्यक है। □□

গণতন্ত্র আৰু শিক্ষা

শান্তিচৰ্যা বৰুৱা

গণতন্ত্র হৈছে বৰ্তমান সকলোৰে এক প্ৰহণযোগ্য বাজনৈতিক ব্যৱস্থা। সকলো সৰু-বৰ বাস্তুই গণতান্ত্রিক ধ্যান-ধাৰণাক সমৰ্থন কৰে। কিন্তু আমাৰ সমাজখনত বৰ্তমান গণতান্ত্রিক প্ৰমূল্যবোধৰ যেন হুস হৈছে, এনে এক ধাৰণাই সকলোৰে মনত শিপাবলৈ ধৰিছে। গণতন্ত্রই বিভিন্ন প্ৰত্যাহুনৰ সন্মুখীন হৈছে। এনে এক অস্থিৰ মুহূৰ্তত গণতান্ত্রিক শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰিঃ।

গণতন্ত্র হৈছে জনসাধাৰণৰ দ্বাৰা চলোৱা প্ৰশাসন। গণতান্ত্রিক ব্যৱস্থাত সাৰ্বভৌম ক্ষমতা জনসাধাৰণৰ হাততে থাকে। এই খিনিতে বাচাৰ মেন'ৰ এৰাৰ কথাৰ গুৰুত্ব অতি তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। তেখেতৰ মতে, “In its broadest sense democracy is a social philosophy governing the whole of human relations, personal and collective. It is dynamic in character and responsive to changing demands. Democracy must not be thought of a complete pattern of society of government of an economic system. It does not become static at any point of its development. The institutions it brings in to being are tentative and flexible and they are likely to differ among different people at different stages.”

গণতন্ত্রিক আমি একমাত্ৰ বাজনৈতিক দৰ্শনৰ শাৰীত পেলাব নোৱাৰো, ই হৈছে জীৱনৰ এক শুন্দৰ পথ, কিয়নো আমি সকলোৰে বিচাৰোঁ সমতা, স্বাধীনতা, ন্যায়, সন্মান আদি অধিকাৰবোৰ। এনে এক সামাজিক ব্যৱস্থা আমি লাভ কৰিব পাৰো একমাত্ৰ গণতান্ত্রিক শাসন ব্যৱস্থাত হে। গণতন্ত্ৰে যে সকলোকে ব্যক্তিগত স্বাধীনতাই প্ৰদান কৰে এনে নহয়, ই সামাজিক স্বাধীনতা প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰতো উল্লেখযোগ্য ভূমিকা পালন কৰে। গণতন্ত্রই স্বাধীনতা, সমতা তথা সকলোৰে মংগল সাধনৰ চেষ্টা কৰে। সেয়ে আমাৰ সকলোৰে প্ৰয়োজন হৈছে গণতন্ত্রিক সাফল্যমণ্ডিত কৰাৰ এক দৃঢ় সংকলনৰ। মিলে এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখ কৰিছে যে, “People must have a strong desire and strength for going and maintaining democracy.”। গণতন্ত্রিক কৃতকাৰ্য কৰিবলৈ হ'লৈ প্ৰত্যোকেই হ'ব লাগিব সাধু আৰু বুদ্ধি সম্পন্ন। আন এক উল্লেখযোগ্য দিশ হৈছে অৰ্থনৈতিক নিৰাপত্তা প্ৰদান। বাস্তীয় সম্পদ যাতে এটা শ্ৰেণীৰ হাতত কেন্দ্ৰীভূত হৈ নাথাকে তাৰ প্ৰতি বাস্তুই চকু দিব লাগিব, বাস্তীয় সম্পদৰ সমবিতৰণৰ ব্যৱস্থা

কৰিব লাগিব। লগতে বাস্তুখনে সকলো নাগৰিকক সুৰক্ষা প্ৰদান কৰিব লাগিব। যাতে জনসাধাৰণৰ মাজত কোনো ধৰণৰ বৈষম্য নাথাকে।

এনে এক শাসন ব্যৱস্থাৰ মূলতে হৈছে গণতান্ত্রিক শিক্ষা ব্যৱস্থা। এখন সুষ্ঠু-সবল গণতান্ত্রিক সমাজ আশা কৰিব পাৰি এক সুন্দৰ গণতান্ত্রিক শিক্ষা ব্যৱস্থাতহে। গণতান্ত্রিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মূল লক্ষ্য হৈছে প্ৰত্যেক ব্যক্তিকে ঘৰখন তথা সমাজখনৰ একোজন উপযুক্ত সদস্য হিচাবে গঢ়ি তোলা, সকলো ব্যক্তিয়ে যাতে গণতান্ত্রিক চিন্তাধাৰাৰে একগোট হৈ কাম কৰিবলৈ সক্ষম হয়। গণতান্ত্রিক শিক্ষাই ব্যক্তিগত ক্ষেত্ৰতো নৈতিকতাৰে শিক্ষা প্ৰদান কৰে। এনে শিক্ষা ব্যৱস্থাত মানসিক আৰু শাৰীৰিক এই দুয়োটা দিশতে উৎকৰ্ষ সাধনৰ চেষ্টা কৰে। গণতান্ত্রিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত প্ৰত্যেকৰে ব্যক্তিগত উৎকৰ্ষ সাধন কৰা আৰু জিৰণি সময়ৰ সৎ ব্যৱহাৰৰ শিক্ষাও প্ৰদান কৰে। এনে শিক্ষা ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তীক্ষ্ণ বুদ্ধিসম্পন্ন আৰু সৎ চৰিত্ৰ গঠনৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰে। গণতান্ত্রিক শিক্ষা ব্যৱস্থাই প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সামাজিক, অৰ্থনৈতিক তথা বাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত নেতৃত্ব দিবলৈ সক্ষম কৰি তোলে।

গণতান্ত্রিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সফল ৰূপায়ণ কৰিবলৈ হ'লৈ আমাৰ পাঠ্যগ্ৰন্থসমূহতো গণতান্ত্রিক প্ৰমূল্যবোধ থকাটো প্ৰয়োজন। বিশেষকৈ পাঠ্যগ্ৰন্থসমূহ হ'ব লাগিব ব্যক্তিগত সন্মানবোধ, ধৈৰ্য, শান্তিপ্ৰিয়, সাধু তথা ভাতৃত্ববোধৰ ভাৱ জাগত হোৱা। আমাৰ পাঠ্যগ্ৰন্থসমূহৰো নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত এনে গণতান্ত্রিক ধ্যান-ধাৰণা থকা বিষয়সমূহক গুৰুত্ব দিয়া উচিত। অকল উপযুক্ত পাঠ্যগ্ৰন্থেৰে গণতান্ত্রিক শিক্ষা প্ৰদানত যথেষ্ট নহয়। ইয়াৰ বাবে লাগিব একোজন উপযুক্ত শিক্ষকৰো। শিক্ষক সকলৰ মানসিকতা হ'ব লাগিব গণতান্ত্রিক। কেৰল তেখেতে সকল পাঠ্যপুঁথিৰ লগত জড়িত নাথাকি সমাজ প্ৰিয় মনোভাৱৰো অধিকাৰী হ'ব লাগিব। অকল শিক্ষানুষ্ঠানতোই শিক্ষা প্ৰদানৰ শেষ সীমা বুলি ক'ব নোৱাৰিঃ। এই ক্ষেত্ৰত সংশ্লিষ্ট সমাজখনকো আগবঢ়াই নিয়াত একোজন শিক্ষকৰ গধূৰ দায়িত্ব আছে। প্ৰত্যেকজন শিক্ষকেই হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ আদৰ্শ তথা অভিভাৱক।

ভাৰতবৰ্ষৰ গণতান্ত্রিক শিক্ষা ব্যৱস্থা নতুন নহয়। অতি পুৰণি কালৰ পৰাই একোজন গুৰুৰ অধীনত গণতান্ত্রিক ভাৱে শিক্ষা আহৰণৰ উদাহৰণ আমি দেখিবলৈ পাৰওঁ। কিন্তু সেই শিক্ষা ব্যৱস্থা আজিৰ দৰে বিজ্ঞান সন্মত নাছিল। বৰ্তমান

স্বাধীন ভাবততো শিক্ষার ক্ষেত্রত কিছুমান সাংবিধানিক ব্যবস্থা পরিলক্ষিত হয়। আমাৰ সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাত উল্লেখ কৰিছে যে, “আমি ভাৰতবাসী সকলো লোকে ভাৰতবৰ্ষক এখন সাৰ্বভৌম, সমাজবাদী, ধৰ্মনিৰপেক্ষ, গণতান্ত্ৰিক গণবাজ্য হিচাবে প্ৰতিষ্ঠা কৰিম বুলি দৃঢ় সংকল্প কৰি আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ সকলো লোককে সামাজিক, অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক ন্যায়, চিন্তা প্ৰকাশ, বিশ্বাস, ধৰ্ম আৰু উপাসনাৰ স্বাধীনতা, সমৰ্মাণ্যদা আৰু সমান সুযোগ দিব বুলি আৰু তেওঁলোকৰ সকলোৰে মাজত ব্যক্তিমৰ্যদা জাতীয় ঐক্য আৰু সংহতি নিশ্চিত কৰি ভাতৃভাৱ বৃদ্ধি কৰিবলৈ আজি ১৯৪৯ চনৰ নবেষ্বৰ মাহৰ ২৬ তাৰিখে আমাৰ সংবিধান সভাই প্ৰথণ কৰা আৰু লিপিবদ্ধ কৰা এই সংবিধানখন আমাক নিজকে প্ৰদান কৰিলো।”

গতিকে আমি দেখিলো যে ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাতেই গণতন্ত্ৰৰ কিছুমান আদৰ্শ ন্যায়, স্বাধীনতা, সমতা, ভাতৃত্ব আদি স্পষ্টকৈ প্ৰকাশ পাইছে। তদুপৰি মৌলিক অধিকাৰ আৰু নিৰ্দেশাত্মক নীতি সমূহতে ভালেমান গণতান্ত্ৰিক প্ৰমূল্যবোধৰ বিষয় সন্তুষ্টি কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে আমি ক'ব পাৰ্বোঁ সমতাৰ অধিকাৰ, ধৰ্মীয় আৰু সাংবিধানিক অধিকাৰ আদিয়ে সকলোৰে মাজত যাতে কোনো বৈষম্য নাবাবখে, তাৰ বাবেই এনে বিভিন্ন সাংবিধানিক ব্যৱস্থা কৰিছে।

সংবিধানৰ ৪৪, ৪৫ আৰু ৪৬ নং অনুচ্ছেদতো কিছুমান গণতান্ত্ৰিক শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা দেখা যায়। ৪৪ নং অনুচ্ছেদত উল্লেখ আছে যে, সকলো সম্প্ৰদায়ৰ বাবে একে আইন প্ৰযোজ্য কৰাৰ বাবে যত্ন কৰিব লাগে। ৪৫ নং অনুচ্ছেদত উল্লেখ আছে যে সমাজৰ দুৰ্বল তথা পিছপৰা শ্ৰেণীৰ বিকাশৰ বাবে যত্ন কৰিব।

গতিকে দেখা গ'ল যে বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানতো গণতান্ত্ৰিক শিক্ষাদানৰ বছতো ব্যৱস্থা ৰাখিছে। কিন্তু বৰ্তমান ভাৰতৰ গণতান্ত্ৰিক প্ৰমূল্যবোধত বছতো প্ৰত্যাহানৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছে। বিশেষকৈ অৰ্থনৈতিক দুৰ্বলতা, শিক্ষাৰ অভাৱ, ৰাজনৈতিক সচেতনতাৰ অভাৱ, ধৰ্ম আৰু ভাষাৰ বৈষম্য তথা জাতীয় সংহতিৰ নিচিনা সমস্যাসমূহে প্ৰকট কৃপ ধাৰণ কৰিছে। সকলোৰে মাজত যেন ভাতৃত্ববোধৰ ভাৱ কৰি আহিছে। এনে এক অস্ত্ৰি মুহূৰ্তত আমাৰ অনুভৱ হয় এক উপযুক্ত প্ৰমূল্যবোধৰ গণতান্ত্ৰিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ কথা; যাতে ভাৰিয়তৰ প্ৰজন্মই এনে এক গভীৰ মানসিকতাৰে পুষ্ট হৈ এক সুষ্ঠ-স্বল সমাজ গঠন কৰি গণতন্ত্ৰৰ ভেটি সুদৃঢ় কৰাত মনোনিবেশ কৰে। নহ'লে গণতন্ত্ৰৰ প্ৰমূল্যৰ স্থিতি হেৰাই যোৰাৰ আশংকা নুই কৰিব নোৱাৰি।□□

বহা অসম সাহিত্য সভাৰ অধিবেশনৰ মঞ্চত বহাৰ সুবিধা তেওঁ পাইছিল আৰু সেইসময়ত মহিলাসকলক ওৰণিৰে আবৃত্ত কৰি বাঁহৰ বেৰাৰ আৰুত বহিবলৈ দিয়া নিয়মৰ প্ৰতিবাদ কৰিছিল আৰু তেতিয়াৰ পৰাই অসমৰ সমাজত অৰ্ব-বেৰ প্ৰথা নাইকিয়া হৈছিল। সেইসময়ত গাঁৰে-ভুঁঁগ্রে গৈ কামকৰাৰ অসুবিধাৰ বাবে তেওঁ চাইকেল লৈ ঘূৰি ফুৰিছিল। সন্ভবতঃ অসমত চাইকেল চলাই ফুৰা তেৰেই প্ৰথম মহিলা। ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনতো তেওঁ সক্ৰিয় ভূমিকা লৈছিল। ১৯২৬ চনৰ অশেষ যত্নৰ ফলত অসম প্ৰাদেশিক মহিলা সমিতি গঠন কৰে আৰু গাঁৰে-ভুঁঁগ্রে ইয়াৰ অসংখ্য শাখা খোলা হয়। তেওঁ নাৰীসকলক বাজনৈতিক আৰু সামাজিক অধিকাৰৰ প্ৰতি সচেতন কৰি তোলাৰ উপৰিও অসম প্ৰাদেশিক মহিলা সমিতিৰ পৰা ‘অভিযান্ত্ৰী’ নামৰ এখন আলোচনী উলিয়াইছিল।

বৰ্তমান পৃথিবীত জনসংখ্যাৰ আধাসংখ্যক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা নাৰীসকলক সমতাৰ্থকৰ প্ৰদান কৰি তেওঁলোকৰ মৰ্যদা উন্নত কৰাৰ বাবে ভাৰতকে ধৰি পৃথিবীৰ বিভিন্ন দেশে চেষ্টা কৰি আহিছে। প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত পুৰুষসকলে যুদ্ধত যোগদান কৰিবলৈ যোৰাত মহিলাসকলে শ্ৰমিক হিচাবে কাম কৰিছিল আৰু তেওঁলোকৰ বিভিন্ন দাবীসমূহ ‘ট্ৰেড গিল্ড’ত উপৰাপন কৰাৰ সুবিধা পাইছিল। ১৯৩০ চনত বৃটেইনে মহিলাসকলক ভোটৰ অধিকাৰ দিছিল আৰু তাৰ পাছত ক্ৰমান্বয়ে অন্যান্য দেশত নাৰীক এই অধিকাৰ দিয়া হৈছিল। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষত মহিলাসকলে এই সুবিধা পাইছিল ১৯৫০ চনত। ১৯৯৮ চনত মহিলাক এই সুবিধা দিয়া কুৰেইটেই শেষ দেশ। সংযুক্ত বাস্ট্ৰসংঘৰ নাৰীক সমৰ্মাণ্যদা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ অৰিহণা যোগাইছে। নাৰীৰ অবস্থাৰ উন্নতিৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিবলৈ আয়োগ গঠন কৰি দিছে। এই আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ওপৰত ভিস্তি কৰিয়েই ৮ মাৰ্চৰ দিনটো আন্তজাতিক নাৰী দিবস হিচাবে পালন কৰা হৈছিল। বৰ্তমানৰ মহিলাসকলৰ বাবে কাম কৰা কিছুমান প্ৰতিষ্ঠান হৈছে - ১) কেন্দ্ৰীয় সমাজ কল্যাণ পৰিষদ ২) ৰাজহস্তৰা সহযোগিতা আৰু শিশু বিকাশৰ বাস্তীয় প্ৰতিষ্ঠান ৩) বাস্তীয় মহিলা আয়োগ আদি। ইয়াৰ উপৰিও নাৰীক সুৰক্ষা দিবৰ বাবে বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছে - ১) হিন্দু বিধবা বিবাহ আইন ২) যৌৰুক নিবাৰণী আইন ৩) মহিলাক অশালীন প্ৰদৰ্শন প্ৰতিৰোধ আইন। কিন্তু অতি দুখৰ বিষয় যে, বছত ভিতৰুৱা ঠাইত নিৰক্ষৰতাৰ কাৰণে মহিলাসকলে যাতনা ভূগিব লগা হৈছে। সেয়েহে আমি মহিলা শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগিব।

একবিংশ শতকাৰ নাৰী সু-সমাজৰ আধাৰ হ'ব লাগিব। তেওঁলোক নিজৰ অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যৰ প্ৰতি সচেতন হ'ব লাগিব। তাৰ বাবে তেওঁলোকক উপযুক্ত শিক্ষা, বিভিন্ন নাৰী সুৰক্ষা বিষয়ক আইন, দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূল, মাদক দ্ৰব্যৰ অপকাৰিতাৰ বিষয়ে নাৰীক সজাগ কৰি তুলিব লাগিব। এইবোৰ কৰিলোহে আমি এখন শোষণ মুক্ত সমাজ লাভ কৰিব পাৰিম। □□

বর্তমান সমাজত ক্রীড়াচর্চা তথা শারীরিক ব্যায়ামের প্রাসংগিকতা

সুবোধ বৰা

মানব সমাজের আবস্থাগিরে পৰাই ক্রীড়াই সমাজত গুরুত্ব লাভ কৰি আহিছে যদিও সাম্প্রতিক কালত ইয়াৰ প্রাসংগিকতা সমন্বি হৈছে। আদিতে মূলতঃ আমোদ-প্ৰমোদ আৰু সময় কটোৱাৰ আহিলা হিচাবেহে গণ্য কৰা হৈছিল যদিও বৰ্তমান দুটা প্ৰধান কাৰণত ক্রীড়া চৰ্চাৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি পাইছে - জীৱনৰ বাবে আৰু জীৱিকাৰ বাবে।

জীৱনৰ বাবে ক্রীড়া :

কেৱল পুৰুষৰ লাভৰ বাবেই খেলা-ধূলা তথা শারীরিক ব্যায়াম আদি আৰুশ্যকীয় নহয়, বৰং এটা সুস্থ-সৱল জীৱন যাপনৰ বাবেও এইবিলাক নিয়মিত ভাৱে চৰ্চা কৰা জৰুৰী - তাক আজিৰ সমাজখনে ভালদৰেই উপলব্ধি কৰিছে। মধ্যবিত্তীয় মানসিকতাৰ আজিৰ সমাজে মৰ্মে মৰ্মে বুজিৰ পাৰিছে যে ধন সম্পত্তি, ক্ষমতা-প্ৰতিপত্তিয়েই জীৱনৰ সৰ্বশেষ সফলতা নহয়। এটা সুস্থ শৰীৰেহে জীৱন সুন্দৰ কৰিব পাৰে। সৰদিশত দিনে দিনে বৃদ্ধি পোৱা প্ৰদুষণ, নিত্য নতুন আবিষ্কাৰে সন্তোষ কৰি তোলা জীৱন, আৰামদায়ক জীৱনৰ প্ৰতি থকা মানুহৰ হাবিয়াস আদি অনেক কাৰকে নিত্য নতুন ব্যাধিৰ সৃষ্টি কৰিছে। ভোগ বিলাস আৰু জীৱন নিৰ্বাহৰ আধুনিক উপকৰণৰ প্ৰতি সদা আকৃষ্ট মধ্যবিত্তীয় মানসিকতাৰে সমৃদ্ধ আমাৰ দেশত ইয়াৰ প্ৰকোপ অত্যন্ত বেছি। ধন-সম্পত্তি, ক্ষমতা আৰু প্ৰতিপত্তিৰ পিচত দৌৰি দিনটোত ১৫ মিনিট সময়ো নিজৰ দেহাটোৰ বাবে ব্যয় কৰিব নোৱাৰা আজিৰ মানুহৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা দ্রুতগতিত নিম্নগামী হৈছে। ইয়াৰ ফলত বৃদ্ধি পাইছে এনে কিছুমান ৰোগ-ব্যাধিৰ যিবিলাক চিকিৎসাবিজ্ঞানী সকলে 'Exercise Deficiency Syndrom' (EDS) নামৰ এক নিৰ্দিষ্ট শ্ৰেণীত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। এই ব্যাধিসমূহ কোনো বীজাণুৰ দ্বাৰা সৃষ্টি হোৱাৰ পৰিবৰ্তে, মানুহৰ আলস্য জীৱন, অ-সন্তুলিত খাদ্যাভ্যাস আৰু শারীৰিক ব্যায়ামৰ অভাৱতহে সৃষ্টি হয়। নিয়মিত শারীৰিক আৰু ক্রীড়া চৰ্চাই সমাজত এই ৰোগ ব্যাধিবিলাকৰ প্ৰাথান্য যথেষ্ট নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰে। দৈনিক ১৫/২০ মিনিট সময়ৰ শারীৰিক ব্যায়ামেই এজন মানুহক এটা সুস্থ-সৱল শৰীৰৰ অধিকাৰী কৰিব পাৰে। অন্যথাই “একালৰ বৃদ্ধাবন একালত পৰে ছৱ।”

ছাত্ৰ জীৱনত ক্রীড়া চৰ্চাৰ গুৰুত্বঃ

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মনত অভিভাৱক সকলৰ দ্বাৰা এই ধাৰণা সৰু অৱস্থাতেই ৰোপন কৰা হয় যে পুৰুষৰ নাপালে খেলা-ধূলা কৰি সময় খৰছ কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও এই ধাৰণাকে দৃঢ়ভাৱে ধৰি ৰাখি ক্রীড়া আৰু শারীৰিক ব্যায়ামক অৱহেলা কৰাৰ ফলতেই পৰবৰ্তী সময়ত নানা ৰোগ-ব্যাধি আৰু সমস্যাৰ সমূখ্যীন হয়। মনত ৰখা ভাল যে ছাত্ৰ-জীৱনৰ ক্রীড়া চৰ্চাই এজন ব্যক্তিক এনে কিছুমান উপহাৰ প্ৰদান কৰে যিবিলাকে সফল জীৱন গঢ়াত আৰু সমাজৰ লগত মিলি থকাত যথেষ্ট সহায় কৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত নিয়মানুবৰ্তিতা, সময়ানুবৰ্তিতা, সামুহিক ঐক্য আৰু দায়বদ্ধতা,

নেতৃত্ব আদি গুণসমূহৰ বিকাশত ক্রীড়া চৰ্চাই প্ৰভূত অবিহণ যোগায়। মনৰ একাথাতা বৃদ্ধিৰ অন্যতম সহায়ক হ'ল ক্রীড়া চৰ্চা। আজিৰ প্ৰবল প্ৰতিযোগিতাৰ জগতত তিষ্ঠি থাকিবৰ বাবে ছাত্ৰ, ছাত্ৰীসকলে যিকোনো পৰিস্থিতিৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ যি আত্মবিশ্বাস আৰু সাহসৰ প্ৰয়োজন, তাক গড় দিব পাৰি ক্রীড়া চৰ্চাৰ যোগেদিহে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু তেওঁলোকৰ অভিভাৱক সকলে অনুধাৰন কৰিবৰ হ'লযে কেৱল পুৰুষৰ লাভৰ বাবে নহয়, বৰং সুস্থ-সৱল নাগৰিককলে জীৱাই থাকিবৰ বাবেই খেলা-ধূলা আৰু শারীৰিক ব্যায়াম অত্যন্ত প্ৰয়োজনীয়। অসুস্থ শৰীৰৰ নাগৰিকে কেতিয়াও এখন সুস্থ সমাজ গঢ়িব নোৱাৰে।

জীৱিকাৰ বাবে ক্রীড়া :

পৃথিবীৰ উন্নত দেশবিলাকত জীৱিকাৰ উপায় হিচাবে ক্রীড়াই বহু পূৰ্বেই স্বীকৃতি লাভ কৰিছিল আৰু আমাৰ ভাৰতৰ দৰে দেশতো সাম্প্রতিক সময়ত জীৱিকাৰ সমলকলে ক্রীড়াৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি পাইছে। আমাৰ দেশত ভাল খেলুৰৈৰ বাবে অজন্ম সংস্থাপনৰ বাট বৰ্তমান মুকলি হৈছে। ব্যক্তিগতকৰণ আৰু উদাৰ অৰ্থনীতিৰ প্ৰভাৱত চৰকাৰী সংস্থাপনৰ সুবিধা হাস পাৰলৈ ধৰিছে। মুক্ত প্ৰতিযোগিতাৰ বজাৰত ব্যক্তিগত খণ্ডৰ প্ৰতিষ্ঠানসমূহ তিষ্ঠি থকাৰ বাবে অন্যান্য উপায় অবলম্বন কৰাৰ লগতে ক্রীড়াৰ জগতখনত প্ৰবেশ কৰি গ্ৰাহকক আকৰ্ষণৰ চেষ্টা কৰিছে। দেশৰ নামী-দামী আৰু জনপ্ৰিয় খেলুৰৈ সকলক সংস্থাপন দি এই প্ৰতিষ্ঠান বিলাকে তেওঁলোকৰ দ্বাৰা গ্ৰাহকৰ মন জয় কৰাৰ কৌশল অবলম্বন কৰিছে। এতিয়া একোজন ভাল খেলুৰৈক 'স্পনচৰ' কৰা নাইবা সংস্থাপন দিয়া প্ৰতিষ্ঠানৰ অভাৱ নাই।

চৰকাৰী সংস্থাপনৰ সুবিধা সীমিত হৈ অহা স্বত্বেও ভাৰতৰ অন্যান্য বাজ্যত ভাল খেলুৰৈয়ে অতি সহজেই চৰকাৰী চাকৰি আদি পাৰলৈ সংক্ৰম হৈ আহিছে। অসমত এই সুবিধা তুলনামূলক ভাৱে কম বুলি কোৱা হয় যদিও এই অৱস্থাৰ পৰিবৰ্তন হোৱা দেখা গৈছে। অসম চৰকাৰে অলগতে ঘোষণা কৰিছে যে চৰকাৰী চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত ৩০% আসন খেলুৰৈৰ বাবে সংৰক্ষণ কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব। তদুপৰি ২০০৭-২০০৮ বৰ্ষৰ পৰা দেশৰ সকলো শিক্ষান্তৰালীনত ক্রীড়াৰ বাধ্যতামূলক কৰিবলৈকো আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। এই আঁচনি কাৰ্যত জৰায়ন কৰিবলৈকে অনাগত দিনবিলাকত বাজ্যখনত ক্রীড়াৰ জ্ঞান থকা অসংখ্য লোকৰ প্ৰয়োজন হ'ব। ক্রীড়া বিষয়ত ডিগ্ৰী আৰু ডিপ্লমাধাৰী লোকসকলে ইয়াৰ গুৰি ধৰিব লাগিব। কিন্তু যিহেতু অসমত ক্রীড়াক কেৱল সময় নষ্ট কৰাৰ উপায় হিচাবে গৱিষ্ঠ সংখ্যকে বিবেচনা কৰি আহিছে। সেয়েহে উপযুক্ত অৰ্হতা সম্পৰ্ক লোকৰ অভাৱত অন্য বাজ্যৰ লোকে আহি যদি এই পদসমূহ লাভ কৰে, তেনেহলৈ 'জোৱ পুৰি হাত পোৱা' সময়ত স্থানীয় লোকক নিযুক্তিৰ বাবে তালফাল লগোৱাৰো কোনো যুক্তি নাথাকিব। □□

নারী অধিকার আৰু সুৰক্ষা

দীপা শইকীয়া

আমাৰ দেশত প্ৰাচীন সভ্যতাত নারীক সমৰ্থন্দা প্ৰদান কৰা হৈছিল বুলি ইতিহাসে উল্লেখ কৰিছে। কৃষি, শিল্প, সাহিত্য, সংস্কৃতি আদি সকলো ক্ষেত্ৰতে নারী আছিল পুৰুষৰ সহযোগী। ইয়াৰ পিছৰ যুগত অৰ্থাৎ মধ্য যুগত নারীৰ মৰ্যদা হাস হৈছিল। সতীদাহ পথা, বাল্যবিবাহ, কন্যাসন্তান হত্যা, বিধবা সকলৰ প্ৰতি অবিচাৰে সমাজত নারীৰ স্থান নিন্মগামী কৰি পেলাইছিল। আধুনিক যুগত নারীয়ে সামাজিক আৰু বাজনীতিক স্বাধীনতা লাভ কৰিলে। কৃষি, শিল্প, চিকিৎসা বিজ্ঞান, মহাকাশ বিজ্ঞান সকলোতে নারীয়ে পুৰুষৰ সমানে আগবঢ়ি গ'ল। বৰ্তমান বিশ্বত কৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত নারী পুৰুষৰ কোনো পাৰ্থক্য নাই। বাজনীতিত ক্ষেত্ৰত দেশৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ গুৰুদায়িত্ব বহন কৰা আমাৰ ভাৰতৰ প্ৰয়াত প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধী, শ্ৰীলংকাৰ বাস্তুপতি বন্দৰ নায়ক, পাকিস্তানৰ ভূতপূৰ্ব প্ৰধানমন্ত্ৰী বেনজিৰ ভুট্টো, বাংলাদেশৰ বাস্তুপতি মালেদা প্ৰিয়া আৰু বিশ্বৰ অন্যতম বৃহৎ গণতন্ত্ৰৰ ক্ষমতা দখলত মুখ্য ভূমিকা লোৱা ভাৰতৰ কংগ্ৰেছ সভানেত্ৰী ছেনীয়া গান্ধীৰ নাম ল'ব পাৰোঁ। ইয়াৰ উপৰিও মহাকাশ বিজ্ঞানী কল্পনা চাওলা, পুলিচ বিষয়া কিৰণ বেদী, প্ৰথম অসমীয়া মহিলা পাইলট ধীৰা হাজৰিকাৰ নাম বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য। বিশ্বৰ মুৰুৰ জনসাধাৰণক সেৱা কৰি অমৰ হোৱা মাদাৰ টেবেছাৰ নাম বিশেষ ভাৱে উল্লেখযোগ্য। কিন্তু ইমানথিনিৰ পিছতো আজি নারীসকল নিৰ্যাতিত হৈছে; ধৰ্ষণ, ঘৌৰুক, নারীহত্যা আদি বিভিন্ন ঘটনাবে আজিকালি বাতৰি কাগজৰ পৃষ্ঠা ভৰি পৰিছে। নারীক কেৱল শাৰীৰিক ভাৱেই নহয় মানসিকভাৱেও নিৰ্যাতিত কৰা হৈছে। এই কু-প্ৰথাবিলাক আঁতৰাই নারীক মুক্ত আৰু স্বাধীনভাৱে জীৱাই থাকিবৰ বাবে সুবিধা দিবৰ বাবেই জন্ম হৈছে বিভিন্ন নারী সংগঠন, মহিলা আয়োগ, মহিলা সমিতি আদি বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ।

এই প্ৰসংগমতে আমি ঐতিহাসিক পটভূমিত অসমৰ মহিলাসকলৰ স্থান বিশ্লেষণ কৰি ঢোৱা উচিত। প্ৰাচীন অসমত মহিলাসকলৰ স্থান উল্লত আছিল। সেই সময়ত অসমীয়া সমাজ জনজাতীয় প্ৰধান হোৱাত তিৰোতাসকলে যথেষ্ট স্বাধীনতা লাভ কৰিছিল, আৰু পৰিয়ালৰ অৰ্থনীতি বহুপৰিমাণে নারীসকলৰ ওপৰত ন্যস্ত আছিল। ব্যক্তিগত জীৱনত এওঁলোকে স্বাধীনতা উপভোগ কৰিছিল আৰু তেওঁলোকৰ চাল-চলনত কোনো বাধা নাছিল। আৰ্য প্ৰধান পৰিয়াল বিলাকত তিৰোতাসকল পুৰুষৰ অধীনত আছিল আৰু এনে পৰিয়ালবিলাক পিতৃতান্ত্ৰিক আছিল যদিও সমাজত সতীযোৱা পথা অতি বিৰল আছিল।

মধ্যযুগত অসমীয়া সমাজত মহিলাৰ স্থান যথেষ্ট উল্লত আছিল। তেওঁলোকৰ চাল চলনত কোনো বাধা নাছিল।
জেডিএচজিয়ান.০৫-০৬/২৬

সেই সময়ত সমাজত দুটাই জাতি আছিল, ব্ৰাহ্মণ আৰু শূদ্ৰ। ব্ৰাহ্মণ সকলৰ সংখ্যা সমাজত তেনেই নগন্য আছিল, আৰু তেওঁলোকৰ ছোৱালীবিলাককহে বাল্যবিবাহ দিয়া হৈছিল, বাকী সমাজৰ আনবিলাক ছোৱালীক উপযুক্ত বয়সতহে বিয়া দিয়া হৈছিল। অসমত কোনো পৰ্দাপ্ৰথাৰ প্ৰচলন নাছিল। বিখ্যাত ঐতিহাসিক চিহাবুদ্দিন ডালিছে লিখিছে যে তেওঁ অসমলৈ আহোঁতে মহিলাসকলক ওৰণি নোলোৱাকৈ দেখা পাইছিল। সেইসময়ত সাধাৰণ পৰিয়ালবিলাকত ঘৌৰুকৰ কোনো প্ৰচলন নাছিল। তিৰোতাই ঘৰুৱা কাম বন কৰাৰ উপৰিও কৃবিকাৰ্যত পুৰুষক সহায় কৰিছিল। এইসময়ত নারীৰ বাবে কোনো আনুষ্ঠানিক শিক্ষা নাছিল যদিও বাজকীয় পৰিয়াল আৰু পুৰোহিত শ্ৰেণীৰ লোকৰ ছোৱালীয়ে ঘৰতে লেখা গঢ়া শিকিছিল। বাণী ফুলেশ্বৰী কুঁৰবীয়ে বৰবজাৰ পঢ়াশালি পাতি ইচ্ছুক ছাত্ৰীসকলক শিক্ষা দিছিল, বোৱাকটা শিকাইছিল। গড়গএঞ্জ বজাৰ বাণী চাওঁচি কুঁৰবী এগবাকী বিদুৰী মহিলা আছিল। গোপাল আতাৰ জীয়াৰি পদ্মাপ্ৰিয়া আছিল প্ৰথম মহিলা কৰি।

মধ্যযুগত অসমত হোৱা নৰৈৱেৰ আন্দোলনৰ লগে লগে অসমত নামঘৰসমূহ প্ৰতিষ্ঠা হ'ল আৰু ইয়াত অনুষ্ঠিত হোৱা ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানত পুৰুষৰ লগতে নারীসকলেও অংশপ্ৰহণ কৰাৰ সুবিধা পালে। ইয়াৰ লগে লগে মহিলাসকলে নাম গাবলৈ আৰু বৰগীত গাবলৈও শিকিলে। বামৰাইৰ কন্যা কমলাপ্ৰিয়াই সুন্দৰ বৰগীত গাইছিল আৰু তেওঁৰ গীতত মুঢ় হৈ চিলাৰায়ে তেওঁক বিয়া কৰাইছিল। মহা পুৰুষ শংকৰদেৱেৰ বৈকুণ্ঠৰ চিত্ৰপট আঁকোতে সেই দৃশ্যপটত বটবৃক্ষজোপা দিবলৈ থাকিবোৱাতো চাকেৰি নামৰ সাধাৰণ তিৰোতাই দেখুৱাই দিছিল। বাজনীতিতো সেইসময়ৰ মহিলাই উল্লেখযোগ্য ভূমিকা লৈছিল। বৰবজা নাম লৈ দেশ শাসন কৰা ফুলেশ্বৰী কুঁৰবী, স্বামীক শাসনকাৰ্যত পৰামৰ্শ দিয়া বাণী সাধনী, নিজ দেশ তথা স্বামীৰ কাৰণে জীৱনত্যাগ কৰা মূলগাভৰু, জয়মতীৰ নাম ল'ব পাৰোঁ।

ইয়াৰ পিছৰ সময়ছোৱাত অসমৰ নারীসকল যিসময়ত সামাজিক, বাজনীতিক অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত আছিল, সেইসময়ত সমাজৰ বক্ষণশীলতাৰ বিৰুদ্ধে মাত মাতি নারীক সমাজৰ মাজলৈ উলিয়াই আনিছিল চন্দ্ৰপ্ৰভা শহীকীয়ানীয়ে। যিসময়ত পুৰুষপ্ৰধান সমাজত নারীৰ স্থান অতি নিম্নগামী আছিল, সেইসময়ত চন্দ্ৰপ্ৰভাই তেজপুৰত বহা অসম ছাত্ৰ সন্ধিলনত বক্ষ্তা দিবলৈ সুবিধা পাইছিল। সেই সভাত সাহসেৰে তেওঁ কানি নিষিদ্ধ কৰিবলৈ দাবী জনাইছিল। ১৯২৬ চনত বজনীকান্ত বৰদলৈৰ পৌৰোহিত্যত

The Youth Culture Today

Mrs. Kowori Mahanta Borah

"Men, Men-these are wanted everything else will be ready; But strong, vigorous, believing young men, sincere to backbone A hundred such and the world becomes revolutionized".— Swami Vivekananda.

Aeons ago, even before the advent of democracy, great masters all over the world had acknowledged the potentiality of the youth in shaping the destiny of the nation, Herculean endeavours were undertaken on their part to carefully sow seeds of wisdom in the minds of children and to nourish them with their experience.

During the second half of the nineteenth century and the first part of the twentieth century, the current of the freedom struggle swept the entire energy of the Indian youth. When the euphoria of independence subsided, a great void of uncertainty encompassed the entire sub-continent about the future strategies.

The failure to inject this zeal for freedom with a national vision contributed a lot to this feeling of uncertainty. Many of the British policies were continued. Among them was the continuance of the western education policy. Though the western education had its own advantages of exposing Indians to unknown culture and newer developments in the world, the method of its application was in such a way, as Lord Macaulay himself had professed, so as to create a class of person Indian in blood and colour, but English in tastes, in opinions, in morals and intellect. Merits of Indian culture were only given passing references and the demerits, if any were coloured with utmost exaggeration.

Now at this new millennium with our burgeoning population crossing the one billion mark, the present day culture of the younger generation is worth analyzing. Youths today represent diversified idea. Some of them nourish great values and ideals and are concerned about themselves and the society.

But most of them are over-ambitious and confused. They lack a vision for the future and are driven by momentary pleasures and passion. They lack the social consciousness and have become increasingly selfish. They have compromised a lot on values like honesty, hard work, honouring the family and its traditions and morality. They do not cherish a natural vision and are unaware about the true values of their tradition, culture, history and religion. They are now a days interested only in carefree entertainment – without obligation, moral values and social commitment.

The youths today have started imitating the west in every aspect of life. This aptitude towards the western culture among the youths is greatly enhanced by the globalisation. It's true that globalization exposed the youths to immense possibilities in the world. As a result of this exposure many of the youths have individual

success stories to their credit and have ever-rising career graphs. While they have become competent enough to meet the global necessities and have attained a good bargaining power in this competitive world still there are others who have imbibed the west only in terms of, dress, hairstyle, food, music and dance only.

Youths today are interested in the real happening taking place in the society. They are least bothered about the prevailing situation in their families and surroundings and are unaffected by the social, political, economic and religious problems flourishing in the society. This lack of proper vision and the advent of capitalistic culture have provided unlimited freedom to the younger generation. And this new found freedom coupled with unemployment and frustrations have resulted in the tendencies where the youth resort to drugs, stimulant and psychotropic substances. The habits they have formed as part of the show culture have their addiction. Today smoking and drinking have got an elite social status of being modern with most of the youths including females making it their favorite pastime.

Uncertainty prevails in all realm of the present day life, be it science, religion, economy or politics. Unemployment, a major menacing factor plaguing the Indian youth, especially the lower and middle class, aggravates this confusion. A grave uncertainty looms over their future and they become dejected, frustrated and often show suicidal tendencies.

A conscious retrospection is needed to identify the root cause of the problem. Blaming the west for all our faults is not only escaping into the fog but also forgetting the roles enacted by us.

The decline has crept in the entire society. The parents have failed the children, the teachers have failed the students, the governments have failed the people and the spiritual leader have failed the aspirants. Trust is lost and what else the youth could do? They are the most receptive once and have imbibed a lot!

So the entire society has to change. The elders should act as a premium mobile for the younger generation. There is no need to sideline the popular culture. The youths need not be robbed of their luxuries either. As the late Prime Minister Indira Gandhi said, "We want to learn as much as we can from western countries, but we want to keep our Indian roots. So the good qualities, the youths have earned from the west, have to be preserved. Let it be a supplement and not a substitute.

[The above compilation is not directed to the entire mass of youth in general, but is referring to those who have lost their tracks of culture and tradition, ethics and values and individual and social consciousness.] □□

আপোনাৰ ব্যৱহাৰেই আপোনাৰ পৰিচয়

মণ্ডুমণি নেওঁগ

ইংৰাজীত এয়াৰ কথা আছে - ‘Manners make a man.’ সজ আচৰণেহে এজন প্ৰকৃত ব্যক্তি গঢ়ি তোলে। এজন ব্যক্তিক চিনিব পৰা যায় তেওঁ অন্যলোকৰ প্ৰতি প্ৰদৰ্শন কৰা আচৰণৰ জৰিয়তেহে। সু-আচৰণযুক্ত এজন ব্যক্তি যেনেকৈ সকলোৰে শলাগৰ পাত্ৰ আৰু প্ৰিয়পাত্ৰ হয়, বদ আচৰণযুক্ত ব্যক্তিজন সকলোৰে গবিহণা আৰু বিদ্ৰূপৰহে পাত্ৰ হয়। ডাঙৰে সৰকুক আৰু সৰুৱে ডাঙৰক কৰা আচৰণ বন্ধুৰ প্ৰতি কৰা আচৰণ, শিক্ষকৰ প্ৰতি ছাত্ৰই কৰা আচৰণ আৰু ছাত্ৰৰ প্ৰতি শিক্ষকে কৰা আচৰণ, ডাঙৰে ৰোগীক কৰা আচৰণ, বলীয়ে দুৰ্বলীক কৰা আচৰণ - আদিবোৰ হৈছে পৰিৱেশৰ বিভিন্ন সময়ত বিভিন্নজনে বিভিন্নজনৰ প্ৰতি প্ৰদৰ্শন কৰা আচৰণ। ইজনে সিজনৰ প্ৰতি আচৰণ প্ৰদৰ্শন কৰোঁতে এটা কথা মনত বখা উচিত যাতে সেই আচৰণে অন্যজনৰ আত্মসন্মানত আঘাট নাহানে। গতিকে জীৱনৰ প্ৰাৰম্ভিক কালছোৱাত সু-আচৰণৰ প্ৰশিক্ষণৰ প্ৰয়োজন যাতে শিশু অৱস্থাতে এনে প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰি সমাজৰ এজন সুসন্দৰ্য হিচাপে পৰিগণিত হোৱাৰ লগতে আনৰ বাবেও আদশনীয় হয়। আত্ম উপলক্ষি (Self realization) ৰ জৰিয়তে সু-আচৰণৰ প্ৰশিক্ষণ কেনেদৰে দিব পাৰি, এইক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষ কৰা এটা ঘটনা উল্লেখ কৰা হ'ল -

এখন এক্ষেত্ৰে ট্ৰেইনৰ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ দৰাত এটা উচ্চ মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ পৰিয়ালে তেওঁলোকৰ তিনিবছৰীয়া শিশুকন্যাৰ সৈতে যাত্ৰা কৰিছিল। পতি-পত্নী দুয়ো সুশিক্ষিত আৰু মাৰ্জিত পোছাক পৰিহিত আছিল। দৰাটোত অন্য তিনি-চাৰিজন যাত্ৰীও আছিল। ট্ৰেইনখনে ষ্টেচন এৰাৰ কিছুসময়ৰ পাছত শিশুটিয়ে মাকক এখন বিস্কুট খুজিলৈ। মাকে দিয়া বিস্কুটখন শিশুটিয়ে খাৰ বাবে মুখলৈ নিছেহে, তেনেতে মাকে বিস্কুটখন কাঢ়ি ল'লে। এনেদৰে প্ৰায় তিনি-চাৰিবাৰ একেটা ঘটনাৰ পুনৰাবৃত্তি ঘটিল। প্ৰতিবাৰ শিশুটিয়ে বিস্কুট খোজে, মাকেও দিয়ে আৰু প্ৰতিবাৰ বিস্কুটখন মুখলৈ নিবলৈ ধৰোঁতেই মাকে তাইৰ হাতৰ পৰা বিস্কুটখন কাঢ়ি লয়। শিশুটিয়ে মাকৰ এনে কাৰ্যত অসন্তুষ্ট হৈ কান্দিবলৈ ধৰিলৈ। এই ঘটনাই দৰাটোত থকা বাকী যাত্ৰীসকলৰো দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলে আৰু শিশুটিৰ প্ৰতি মাকে কৰা তেনে ব্যৱহাৰৰ মৌন প্ৰতিবাদ জনালে। চতুৰ্থবাৰ পুনৰ শিশুটিয়ে মাকক বিস্কুট বিচৰাত মাকে পনৰ তাইক এখন বিস্কুট দিলৈ। এইবাৰ কিন্তু শিশুটিয়ে মাকক ‘Thank you, Mummy’ বুলি ক'লৈ। ফলত মাকে তাইক বিস্কুটখন খোৱাৰ অনুমতি জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬ / ২৮

দিলৈ। এয়া হৈছে সু-আচৰণৰ এক প্ৰশিক্ষণ যিটোক আৱু-উপলক্ষিৰ জৰিয়তে প্ৰদান কৰা হৈছে। শিশুটিয়ে নিজে উপলক্ষি কৰিব পাৰিছে যে বিস্কুটটোৰ বাবে মাকক কৃতজ্ঞতা প্ৰদান কৰা উচিত। সেইবাবে চতুৰ্থবাৰত শিশুটিয়ে মাকক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰাত মাকে তাইক বিস্কুটখন খোৱাৰ অনুমতি দিছে।

এজন ব্যক্তি সম্পদশালী হ'ব পাৰে, ক্ষমতাশালী হ'ব পাৰে, সামাজিক মৰ্যাদাসম্পদ তথা দেখনিয়াৰ হ'ব পাৰে, কিন্তু তেওঁৰ যদি সাধাৰণ সৌজন্যতাকন প্ৰদৰ্শন কৰাৰ মানসিকতা নাথাকে তেন্তে এইবিলাকৰ কোনো মূল্য নাই। প্ৰতি সময়তে জীৱনৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপতে সজ আচৰণ এক অমূল্য সম্পদ। ব্যক্তিয়ে যেনেধৰণৰ জীৱিকাতেই নিয়োজিত হৈনাথাকক লাগে, নষ্টতা আৰু সজ আচৰণে তেওঁলোকক নিজ নিজ ক্ষেত্ৰত সফলতা লাভ কৰাত সহায় কৰে। এজন ব্যক্তিয়ে অন্য এজন ব্যক্তিৰ প্ৰতি প্ৰদৰ্শন কৰা আচৰণে তেওঁৰ ব্যক্তিত্বক প্ৰতিফলিত কৰে। মানুহৰ প্ৰকৃত পৰিচয় ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা হে প্ৰকাশ পায়। নষ্টতাসূচক তথা সৌজন্যতাসূচক শব্দৰ ব্যৱহাৰে কোনো ব্যক্তিক অন্যলোকৰ চকুত মহিমামণ্ডিত কৰি তোলে। সু-আচৰণ কেবল যে বজা মহাৰজাসকলৰে থাপ্য সেয়া নহয়। ই সাধাৰণ লোকৰো থাপ্য অধিকাৰ। ‘Please,’ ‘thank you’ (‘অনুগ্রহ কৰি’, ‘ধন্যবাদ’)ৰ দৰে নষ্টতাসূচক শব্দৰ ব্যৱহাৰে এজন ব্যক্তিক লোকচক্ষুত উচ্চস্থান প্ৰদান কৰে। এনেধৰণৰ সাধাৰণ সৌজন্যতাৰ প্ৰদৰ্শনে সু-আচৰণৰ সৃষ্টিত অৰিহণা যোগায়। আমেৰিকাৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি জর্জ বাষ্পিংটনে এবাৰ এজন নিগ্ৰোলোকক এটা বাজহৰা জনপথত নিজৰ টুপি খুলি মূৰ দোৰাই অভিবাদন জনাইছিল। জর্জ বাষ্পিংটনৰ এজন আমেৰিকান বন্ধুৰে এই কথা প্ৰত্যক্ষ কৰি এজন সাধাৰণ নিথোক অভিবাদন জনোৱাৰ বাবে তিৰস্কাৰ কৰিছিল। উত্তৰস্বৰূপে বাষ্পিংটনে কৈছিল- “I have saluted the man because I do not wise to reveal that I am inferior to a Negro in the exhibition of good manners.”

ছাত্ৰ অৱস্থাৰেপৰা সু-আচৰণ অনুশীলনৰ প্ৰয়োজন। সু-আচৰণৰ শিক্ষা শিশুকালতেই দিয়া হয় যদিও ছাত্ৰ অৱস্থাতে এইবিলাকৰ অনুশীলনৰ প্ৰয়োজন। ছাত্ৰ উশংখলতাৰ সমস্যাটো বৰ্তমান শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ এক জৰুৰি সমস্যা। বৰ্তমান ছাত্ৰসমাজক অনুশাসনহীনতা, পাৰস্পৰিক বিশ্বাসহীনতা, বাজনীতিৰ প্ৰভাৱে কলুণিত কৰিছে। শিক্ষা আহৰণত ব্ৰতী হোৱাতকৈ উশংখল সৃষ্টিতহে আজিৰ

ছাত্রসমাজক আগ্রহ যেন দেখা যায়। বিভিন্ন কাম-কাজত সক্রিয় অংশ-গঠনের সুযোগ প্রদানে তেওঁলোকক এনে কার্যব পৰা বিৰত বাখে। সক্রিয় অংশগঠনের সুযোগ প্রদানে তেওঁলোকক দায়িত্ববোধ সম্পর্কেও সজাগ কৰি তুলিব। লগতে নিজ দায়িত্ব সুচাৰুত্বপে সম্পাদন কৰিবলৈ তেওঁলোক অগ্রসৰ হ'ব। যিকোনো ধৰণৰ সৃষ্টিমূলক কাম-কাজত আজিৰ ছাত্র সমাজক ব্যস্ত ৰাখিব পাৰিলে এনে অপৰাধমূলক কার্যব পৰা নিজক বিৰত ৰাখিব পাৰিব। তদুপৰি আজিৰ সময়ৰ সদৰ্যবহাৰ কৰি বিভিন্ন সৃষ্টিমূলক কাম কাজত অংশগঠন কৰিলে তেওঁলোকৰ মাজৰ সুপুণ সন্তাননীয়তা সমূহেও বিকাশ লাভ কৰিব। এটা সময়ত ফুলৰ সুগন্ধি চাৰিওফালে বিয়পি পৰাৰ দৰে তেওঁলোকৰ মাজত থকা নিহিত সুপুণ গুণৰাজীয়েও বিকাশ লাভ কৰিব। সজ আচৰণৰ প্ৰশিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত যেনেদৰে আৱু উপলক্ষীৰ প্ৰয়োজন, নিজক অপৰাধমূলক কাম কাজৰ পৰা বিৰত ৰাখিবলৈও আৱু উপলক্ষীৰ প্ৰয়োজন। আৱু সমালোচনাই আৱু উপলক্ষীৰ সৃষ্টি কৰে। আৱু উপলক্ষীয়ে স্ব-অনুশাসনৰ জন্ম দিয়ে আৰু স্ব-অনুশাসনে ব্যক্তিক উশ্চৃংখল হোৱাৰ পৰু বক্ষা কৰে। নিজৰ দোষ-গুণবোৰ নিজে বিচাৰ কৰি চাই নিজক উপলক্ষী কৰিব পাৰিলৈহে নিজক সুপথে পৰিচালিত কৰিব পাৰে। তদুপৰি পিতৃ-মাতৃ, শিক্ষক আৰু অভিভাৱকসকলেও নিজ সন্তান আৰু ছাত্ৰক সুপথেৰে পৰিচালিত কৰি সু-আচৰণযুক্ত কৰি তুলিব পাৰিলে দেশৰ বাবে এজন সু-নাগৰিক গঢ়া বুলি গৌৰববোধ কৰিব পাৰিব, লগতে ছাত্ৰ-উশ্চৃংখলতা সমস্যাটোও ৰোধ কৰিব পাৰিব। তদুপৰি আজিৰ যুৱাচামেও সময়ৰ অপৰাধবহাৰ নকৰি নিজক সৃষ্টিশীল দিশত ব্যস্ত ৰাখিলে নিজৰ দক্ষতা, প্ৰতিভা আৰু সুপুণ গুণৰাজীক আনৰ আগত প্ৰতিপন্থ কৰিব পাৰিব। সজ আচৰণেৰে যুক্ত হৈ আৱুউপলক্ষীৰ মাধ্যমেৰে নিজকে বিকশিত কৰিবলৈ যাওঁতে তেওঁলোকে সকলো সময়তে এটা কথা মনত ৰখা উচিত যে নিজৰ ‘ব্যৱহাৰ - আচৰণেহে মানুহক প্ৰকৃত পৰিচয় প্ৰদান কৰে।’

ব্যক্তিৰ আচৰণত বৎশগত আৰু পৰিৱেশ দুয়োটাৰে প্ৰভাৱ পৰিলক্ষিত হয়। কিছুমান আচৰণ জীৱই জন্মসূত্ৰে লাভ কৰে আৰু কিছুমান আচৰণ পৰিৱেশৰ পৰা শিকে। জন্মসূত্ৰে লাভ কৰা আচৰণবিলাক স্থায়ী প্ৰকৃতিৰ হয়। উপযুক্ত শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ দ্বাৰা আচৰণৰ সংশোধন আৰু ৰূপান্তৰ ঘটাব পাৰি। মানৰ আচৰণ সংশোধনযোগ্য আৰু প্ৰশিক্ষণবদাৰা ইয়াক উন্নীত কৰিব পাৰি। কেৱল সৌজন্যতামূলক অথবা নন্দতাসূচক শব্দ ব্যৱহাৰ কৰিলেই এজন ব্যক্তিক সু-আচৰণৰ অধিকাৰী আখ্যা দিব নোৱাৰিব। এইখনি হৈছে সাধাৰণ সৌজন্যতাবোধৰ শিক্ষা যিথিনি শিশু অৱস্থাতে শিকোৱা হয়। প্ৰাথমিক শিক্ষা স্বৰত নীতিমূলক কথাবোৰ ‘হাতৰ আখ্য’ হিচাপে ডাঙৰ ডাঙৰকৈ সুন্দৰকৈ

লিখোৱা হয়, কিছুমান গজ বা কাহিনীৰ জৰিয়তে নীতিশিক্ষা প্ৰদান কৰা হয়। তদুপৰি বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন, নিয়মানুৰৱিত্তা, নিয়মিত প্ৰাৰ্থনা, শিক্ষকক সম্মান প্ৰদৰ্শন আদিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সু-আচৰণৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়ে। বিদ্যালয় পৰিৱেশেই হওক অথবা গৃহ পৰিৱেশেই হওক - সকলোতে এটা সুস্থ পৰিৱেশ থাকিলেহে শিশুক সু-আচৰণৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়াটো সন্তু। পিতৃ-মাতৃ, অভিভাৱক আৰু শিক্ষকসকলে, সু-আচৰণৰ শিক্ষা দিবলৈ যাওঁতে প্ৰথমে নিজৰ নিজৰ আচৰণক সংশোধন কৰিব লাগে যাতে ‘উপদেশতকৈ আহি ভাল’ কথাবাৰ তাৎপৰ্য প্ৰকাশ পাৰে।

সকলো ব্যক্তিৰে মানসিক স্তৰ (Mental level) সমান নহয়। ব্যক্তিয়ে নিজৰ মানসিক চিন্তা-চৰ্চা স্তৰ অনুযায়ীহে ব্যৱহাৰ প্ৰদৰ্শন কৰে। এজন ব্যক্তি উচ্চশিক্ষিত, সম্পদশালী আৰু উচ্চ সামাজিক মৰ্যাদাযুক্ত হ'লেও তেওঁৰ মানসিক চিন্তা-চৰ্চাৰ স্তৰ নিম্নমানৰ হ'ব পাৰে। অনাহাতে এজন অশিক্ষিত সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ ব্যক্তিৰ মানসিক চিন্তাচৰ্চাৰ স্তৰ উচ্চমানৰ হ'ব পাৰে। যিমানেই ব্যক্তিজন বহল মনৰ অধিকাৰী হ'ব, তেওঁৰ মানসিক চিন্তা চৰ্চাৰ স্তৰো উচ্চ হ'ব। কিছুমান ব্যক্তিগত আৰু সামাজিক গুণ যেনে— দয়া, মৰম, পৰোপকাৰ, সহানুভূতি, ভাতৃ ভৱবোধ, মিলাপীতি, পাৰম্পৰিক বুজাবুজি আদিয়ে ব্যক্তিক বহল মনৰ অধিকাৰী কৰি তোলে। বহল মনৰ ব্যক্তিজনৰ মানসিক স্তৰ উচ্চপৰ্যায়ৰ হোৱাৰ বাবে তেওঁ উচ্চ পৰ্যায়ৰ আচৰণ প্ৰদৰ্শন কৰে। একেদৰে মানুহৰ মানসিক চিন্তা-চৰ্চাৰ স্তৰক প্ৰতিফলিত কৰে। শিক্ষা আৰু জ্ঞান শব্দ দুটাক সমাৰ্থক যেন লাগিলৈও জ্ঞানৰ পৰিসৰ শিক্ষাতকৈও ব্যাপক। জ্ঞানীজন সদায় সু-আচৰণৰ অধিকাৰী, কিন্তু শিক্ষিতজন হয়তো সু-আচৰণৰ অধিকাৰী নহ'ও পাৰে। জ্ঞানে মানুহৰ অন্তৰ পৰিশুণ্ডি আনে, সামাজিক চিন্তা-চৰ্চাৰ স্তৰক উন্নীত কৰে আৰু ব্যক্তিক সম্পূৰ্ণ ব্যক্তি হিচাপে গঢ়ি তোলে। জ্ঞানৰ বিশাল পৰিসৰে ব্যক্তিক উচ্চ গুণবিশিষ্ট সু-আচৰণযুক্ত আৰু উচ্চ মানসিক স্তৰভুক্ত কৰি তোলে। এইখনিতে এফাৰ্কি কৰিবতা উল্লেখ কৰিব পাৰি—

‘এটোপ দুটোপ কৰি ডাৰৰ পানী পৰি
ভৰি গলি বহল সাগৰ,

কণ কণ বালিচাঁহী ইটে সিটে লগ লাগি
সাজি দিলে ধৰণী ডাঙৰ।’

ঠিক তেনেদৰে শিশু অবস্থাৰপৰাই সু-আচৰণৰ গুণসমূহ আয়ত্ত কৰিব পাৰিলৈহে ভবিষ্যৎ বিশাল মনৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰিব, মানসিক চিন্তা-চৰ্চাৰ স্তৰ উচ্চ হ'ব আৰু সামাজিক বিশ্চৃংখলতা দূৰ হ'ব। গতিকে জীৱনৰ প্ৰতি খোজতে সু-আচৰণ প্ৰদৰ্শন কৰা উচিত। যিহেতু প্ৰদৰ্শিত আচৰণ তথা ব্যৱহাৰেহে ব্যক্তিৰ প্ৰকৃত পৰিচয় দাঙি ধৰে। □□

প্ৰদূষণৰ প্ৰতি সচেতনতা : স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনৰ ভূমিকা

অনিমা কুটুম্ব

সাধাৰণতে প্ৰদূষণ বুলিলে আমি পৃথিবীৰ পৰিৱেশৰ বায়ু, পানী, মাটি, তাপ, শব্দ আদি দূষিত হোৱাকে বুঝোঁ। দ্রুতগতিত বিনাশ হৈ আহা বনাঞ্চল, প্ৰযুক্তিগত উন্নতিৰ ফলত বায়ুমণ্ডলক চালি এখনে আৱৰি থকা অ'জন স্তৰৰ ক্ষতি, জনবিশ্ফোৰণ, উদ্যোগীকৰণেও পৰিৱেশ প্ৰদূষণ সৃষ্টি কৰে। সি যি নহ'ওক পৃথিবীৰ পৰিৱেশে ক্ৰমান্বয়ে যি পৰিমাণে প্ৰদূষিত হৈ আহিছে তাক আমি প্ৰকৃতিৰ ঘটা সঘন পৰিৰক্তনৰ পৰাই হৈছে বুলি ক'ব পাৰোঁ।

বিগত কেইটামান দশকত তথাকথিত সভ্য আৰু জ্ঞানী বুলি জহাই থকা আমি মানুহবোৱে পৃথিবীৰ পৰিৱেশ প্ৰদূষিত কৰিছোঁ। পৰিৱেশবিদ সকলৰ মতে আমি প্ৰতিদিনে ঘৰ, দোকান, বজাৰ, বেষ্টুবাট, হোটেল, চিকিৎসালয়, অফিচ, উদ্যোগ ইত্যাদিৰ পৰা নিগতি হোৱা জাৰি-জোখৰসমূহ সন্মুখৰ পথৰ দাঁতিত, নৈ, নৰ্মদা বা ঘৰৰ কাষৰ নলা আদিত দলিয়াই সৃষ্টি কৰা আৱৰ্জনাই পৃথিবীখনক আটাইতকৈ বেছি প্ৰদূষিত কৰে। এনে আৱৰ্জনাৰ পৰা বিষাক্ত গোছ বাহিৰ হৈ বাযুত মিলি বাযু দূষিত কৰে। জাৰি-জোখৰে ভূগৰ্জ, নৈৰ পানী আদিও প্ৰদূষিত কৰে। অবাস্পীভূত আৱৰ্জনাৰ পৰা মাটিৰ প্ৰদূষণ হয়। প্লাষ্টিক, পলিথিন, মাইনলৰ নিৰ্মিত নানা তৰহৰ বস্তু আমি যেতিয়াই তেতিয়াই দলিয়াই পেলাওঁ। এইবোৱে মাটিৰ গুণাগুণ বিনষ্ট কৰে। তদুপৰি মানুহে বনাঞ্চল উচ্ছেদ কৰি পৰিৱেশ প্ৰদূষিত কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে শেহতীয়া জৰীপমতে অৰ্থাৎ বাস্তুীয় বননীতি অনুসৰি অসমত থাকিবলগীয়া নুন্যতম ৩০ শতাংশতকৈও কম অংশহে বনাঞ্চল আগুৰি আছে। যোৱা ১৯৮১-৮২ চনত বাজ্যখনৰ বনাঞ্চলৰ পৰিমাণ আছিল ৩৫,৬০৯ বগকিলোমিটাৰ। কিন্তু পৰিতাপৰ কথা যে ১৯৯২-৯২ চনত বাজ্যখনৰ বনাঞ্চলৰ পৰিমাণ ৩০,৮০৭ বগকিলোমিটাৰলৈ হুস পায়। একেদৰে ২০০১-০২ চনত বাজ্যখনৰ বনাঞ্চলৰ পৰিমাণ ২৪,৬০২ বৰ্গ কিলোমিটাৰলৈ হুস পায়। প্ৰতিবছৰে ভাৰতবৰ্ষত ২৫.৩৫০ হেক্টোৰ বনাঞ্চল ধৰ্মস হয়। ইয়াৰ ফলত বাযুমণ্ডলত কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইডৰ পৰিমাণ বাঢ়ি গোলকীয় উত্তাপ, সেউজগৃহ পৰিঘটনা, অ'জন স্তৰৰ ক্ষতি, খৰাং, জলবায়ুৰ পৰিৱৰ্তন আদি সামাজিক সমস্যাসমূহ ক্ৰমাং বাঢ়ি আহিছে। এইটো গতিত বনাঞ্চল ধৰ্মস অব্যাহত থাকিলে বিজ্ঞানীসকলৰ মতে ভাৰতবৰ্ষত জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ প্ৰতি চৰম ভাবুকিৰ সৃষ্টি হ'ব।

সকলো স্তৰৰ জনসাধাৰণ পৰিৱেশ সম্পর্কে সজাগ হ'লেহে আমি এখন সুস্থ-সবল, নিকা আৰু প্ৰদূষণমুক্ত সমাজ আশা কৰিব পাৰোঁ। যেনেকৈ এগৰাকী সুস্থ সবল মাত্ৰ অবিহনে এটা সুস্থ সন্তান আশা কৰিব নোৱাৰি, ঠিক তেনেকৈ প্ৰদূষিত পৃথিবীৰ বুকুত এখন সুস্থ জীৱজগত আশা কৰিব নোৱাৰি। সেৱে আমি প্ৰত্যোকেই ইয়াৰ বাবে দায়িত্ব লোৱা উচিত যদিও সন্তুষ্ট নহয়। সংঘবন্ধ আৰু শ্ৰীখলাবন্ধ প্ৰচেষ্টাতহে প্ৰদূষণৰ দৰে গভীৰ সমস্যাটো ৰোধ কৰিব পৰা যাব। চৰকাৰী খণ্ডৰ লগে লগে সচেতন স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনৰ প্ৰদূষণৰ প্ৰতি ভূমিকা অধিক। ‘বিশ্ব পৰিৱেশ দিৰস’; ‘বসুন্ধাৰা দিৰস’; ‘পৃথিবীৰ পৰিষ্কাৰ দিৰস’—জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/৩০—

আদি স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনসমূহৰ প্ৰদূষণ বিৰোধী অভিযানৰ উদাহৰণ।

১৯৭০ চনতে আমেৰিকাত পৰিৱেশবিদ ডেনিচ হেইছেৰ উদ্যোগত পালন কৰা ‘বসুন্ধাৰা দিৰস’ প্ৰতিবছৰে সমগ্ৰ বিশ্বতে NGO সমূহে ‘পৃথিবীৰ পৰিৱেশ পৰিষ্কাৰ’ অভিযান চলায়। ১৯৭২ চনৰ ৫ জুন তাৰিখে চুইডেনৰ ষ্টকহ'মত আন্তৰ্জাতিক সমিলন অনুষ্ঠিত হোৱাৰ পৰাই ৫ জুনৰ দিনটো ‘বিশ্ব পৰিৱেশ দিৰস’ (World Environment Day) হিচাবে বিশ্বব্যাপি পালনৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। বাস্তুসংঘৰ ষ্টকহ'ম সমিলনৰ ঠিক পিছতে আমাৰ দেশত পৰিৱেশ সম্পৰ্কীয় আইনগত পদক্ষেপসমূহ থহণৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হয়। ১৯৭২ চনত বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণ আইন গৃহীত হয়। ১৯৭৮ চনত জল সংৰক্ষণ আৰু প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ আইন, ১৯৮০ চনত বাযু প্ৰতিৰোধ আৰু প্ৰদূষণ আইন, ১৯৮১ আৰু ১৯৮৬ চনত পৰিৱেশ সুৰক্ষা আইন গৃহীত হয়। সচেতন স্বেচ্ছাসেৱীসকলে গাওঁ, নগৰ-চহৰত আলিয়ে-গলিয়ে দ'ম হৈ থকা জাৰি-জোখৰ আঁতৰাই পৰিৱেশ প্ৰদূষণ মুক্ত কৰাৰ অভিযান চলাইছে যদিও বছৰত এদিন বা দুদিন পৃথিবীৰ পৰিষ্কাৰ কৰিলেই সি গোটেই বছৰ ধৰি পৰিষ্কাৰ হৈ থাকিব নোৱাৰে। কিন্তু এনে পৰিষ্কাৰণ অভিযানে জনসাধাৰণক পৰিচ্ছন্ন জীৱন ধাৰণ, চাল-চলন আদিত সজাগতা আৰু সচেতনতা বৃদ্ধি কৰিব পাৰে। বৰ্তমানে স্থানীয়, বাস্তুীয় আৰু আন্তৰাস্তীয় পৰ্যায়ত বহুতো স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠন গঠন হৈছে। যেনে- CSE (Centre for Science and Environment, New Delhi), BNHS (Bombay Natural Historical Society), WWF (World Wide Fund For Natural India), CEE (Centre for Environmental Education, Ahmedabad), BSI (Botanical Survey of India), ZSI (Zoological Survey of India) ইত্যাদি। নেচাৰ্চ বেকন নামৰ NGO টোৱে উন্নৰ পূৰ্বাঞ্চলত পোৱা বিভিন্ন বিলুপ্ত প্ৰায় জন্ম বিলাকৰ তথ্য সংগ্ৰহ আৰু সংৰক্ষণৰ দায়িত্ব লৈছে। NGO সমূহে জনসাধাৰণৰ মাজত পৰিৱেশ সম্বন্ধীয় সজাগতা আনি গণ আন্দোলনৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে চিপক’ আন্দোলন, ‘নৰ্মদা বচাও’ আন্দোলনসমূহৰ জৰিয়তে NGO বোৱে পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ দিশত মুখ্য ভূমিকা পালন কৰিছে। ‘নৰ্মদা বচাও’ আন্দোলনৰ লগত ‘কল্পবৃক্ষ’ নামৰ এটা NGO জড়িত আছে।

ইয়াৰ বাহিৰেও ছাত্ৰসহা, যুবসহা, মহিলা সমিতি, ক্লাৰ বা সংঘ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আদিয়ে দায়িত্ব বুজি প্ৰদূষণ প্ৰতিৰোধ ব্যৱস্থা ল'লে উপযুক্ত ফলাফল লাভ হ'ব। অৱশ্যে সকলো স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনে প্ৰদূষণৰ প্ৰতি নিজৰ ভূমিকা সাব্যস্ত কৰিব পাৰিব এনে নহয়। কেৰল যিবোৰ সংগঠনে আঞ্চ-প্ৰাচাৰতকৈ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি প্ৰেম আৰু সামাজিক দায়িত্ব আগত বাধি কাম কৰে, তেনেবোৰ সংগঠনেহে সফলতা লাভ কৰিব পাৰিব। “Keep environment clean and green” মহামন্ত্ৰেৰে আমি দীক্ষিত হ'ব পাবিলোহে এখন সুন্দৰ পৃথিবীৰ কলনা কৰা যথাৰ্থতা থাকিব। □□

সময়ৰ মূল্যবোধ

ষষ্ঠি

ড° বিবেকানন্দ শর্মা

এবাৰ এজন ভদ্ৰই ভগৱান বৃন্দক প্ৰশ্ন কৰিলে, হে, ভগৱান ! কেতিয়াবা কিছুমান মানুহ ধনবান আৰু শক্তিমান হোৱা স্বত্বেও, কেতিয়াবা কেতিয়াবা নিজৰ চেষ্টাত বিফল হয়; কিন্তু কিছুমানলোকৰ আৱশ্যকীয় অনুকূল পৰিস্থিতিৰ অভাৱ হোৱা স্বত্বেও শক্তিৰস্ত সকলতকৈয়ো অধিক যশস্বী হৈ পৰে। এনেকুৱা হয় কিয় ?

ভদ্ৰৰ প্ৰশ্ন শুনি মহাত্মা বৃন্দাই ইয়াৰ উত্তৰৰ বিৰাট নগৰৰ বজা সুকীৰ্তিৰ 'লৌহশৃঙ্গ' নামৰ হাতীটোৰ কথা কৈছিল। সেই মহাপৰাক্রমী হাতীটোৰ পিঠিত উঠি বজাই বহুত বাজ্য জয় কৰিছিল। কালক্রমত হাতীটো বুঢ়া হোৱাত তাৰ প্ৰতি মনোযোগ নিদিয়া হ'ল। সি সকলোৰে অলক্ষ্মিত হৈ পৰিল। এবাৰ লৌহশৃঙ্গই পুখুৰিত পানী খাবৰ বাবে নামোতে বোকাত সোমাল। হাতীটোক বোকাৰ পৰা তুলি আনিবৰ বাবে বহু চেষ্টা কৰা হ'ল যদিও সকলো নিষ্ফল হ'ল। সি নিঃস্ফল হৈ পৰিল। এনেতে এজন বুদ্ধিয়ক সৈনিকে উপায় উলিয়ালৈ। সৈনিকজনে বৰ জোৰেৰে বণ বাদ্য বজাবলৈ ধৰিলে। বণ বাদ্যৰ শব্দ কাণত পৰাব লগে লগে 'লৌহশৃঙ্গই' শৰীৰত বল পালে আৰু নিজেও যে বোকাত সোমাই আছে সেই বিষয়ে পাহৰি গৈ, আগতে যুদ্ধত মৰা সেই বিকট চিঞ্চে মাৰি সৈনিক জনৰ ফালে দৌৰি গ'ল।

এই কাহিনীটোৰ পৰা আমি ইয়াকে বুজিলো যে মনোবলেই শ্ৰেষ্ঠ বল। যদি দৃঢ় মনোবল থাকে, তেতিয়া কোনো কামেই অসম্ভব নহয়। এনে মনোবল গৃহ দিবৰ বাবে মূল মন্ত্ৰ হৈছে আঘাৰিষ্মাস। স্বামী বিবেকানন্দই শুন্দভাৱেই কৈছিল, "যাৰ নিজৰ ওপৰত বিশ্বাস নাই তেওঁ নাস্তিক"।

আমাৰ আঘাৰ-বিষ্মাস দৃঢ় কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা বিভিন্ন উপাদানবোৰ ভিতৰত অন্যতম উপাদান হৈছে 'সময়' আৰু ইয়াৰ সৎ ব্যৱহাৰ। উল্লেখযোগ্য যে আমি মানুহবোৰে নিজে একো তৈয়াৰ কৰিব নোৱাৰো। কেৱল সময়ৰ লগত খাপ ঘুৰাই প্ৰকৃতিয়ে দিয়া বিভিন্ন সম্পদ ৰাজিকে আমাৰ বিবেক-বুদ্ধিৰে বেলেগ বেলেগ ব্যৱহাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থাহে কৰিছোঁ। সময়ৰ পৰিবৰ্তনৰ লগত আমাৰ সামাজিক, অৰ্থনৈতিক আদি দিশটোৰ পৰিবৰ্তন আছে। উল্লেখযোগ্যযে আমাৰ হাতত কেৱল এটা সম্পদেই আছে যিটো সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহৰ বাবে সমৰ্বিতৰণ হয়, যাক কোৱা হয় 'সময় সম্পদ'।

ধৰা হ'ল তোমাক প্ৰতিদিনে পূৰা তোমাৰ নামত বেংকৰ একাউন্টত নগদ ৮৬,৪০০ টকা জমা দিম। তুমি দিনটোৰ ভিতৰত উক্ত টকা ইচ্ছামতে খৰছ কৰিব পাৰিব। কিন্তু এটা চৰ্ত দিছো, যদিহে উক্ত টকাখিনি দিনটোৰ ভিতৰত খৰছ কৰিব নোৱাৰা, সেই পৰিমানৰ টকাখিনি মই ঘুৰাই ল'ম। এনে অৱস্থাত তুমি কি

কৰিবা ? নিশ্চয় সমূদায় টকা খৰচ কৰিবা, যাতে তোমাৰ পৰা মই এক টকাও ঘুৰাই নাপাওঁ। ঠিক একেদৰেই আমাৰ হাতত দিনটোত ৮৬,৪০০ চেকেণ্ড থাকে। আমাৰ অধিকাংশই এই সময়খিনিক অপৰিকল্পিতভাৱে খৰচ কৰোঁ। কিয়নো আমি অধিকাংশই সময়ৰ সদ্ব্যৱহাৰ নাজানো বা সদ্ব্যৱহাৰ কেনেকৈ কৰিম সেই বিষয়ে জানিবৰ ইচ্ছা নকৰোঁ। ইয়াৰ ফলত আমাৰ 'আঘাৰ-বিষ্মাস' গঠন নহয় আৰু মনোবল নাইকীয়া হয়। ওপৰত উল্লেখ কৰা 'লৌহশৃঙ্গ' হাতীটোৰ বয়স বাঢ়ি গ'ল, অৰ্থাৎ ভগৱানে দিয়া সময়বোৰ অতিবাহিত হৈছে আৰু সি নিজৰ বৃন্দ কালৰ ফালে গতি কৰিছে।

ঠিক একে দৰেই আমিও সময় অতিবাহিত কৰিছোঁ আৰু ক্ৰমাবলো অচল মূদ্ৰাৰ ফালে গতি কৰিছোঁ। আমাক 'জীৱ শ্ৰেষ্ঠ' বুলি কোৱা হয়। যদি আমি নিজকে জীৱ শ্ৰেষ্ঠ বুলি ভাৰোঁ, তেতিয়া আমি প্ৰতিটো চেকেণ্ড, মিনিটক সদ্ব্যৱহাৰ কৰাহে উচিত। কিয়নো আমি পৃথিবীলৈ মাত্ৰ কেইটামান দিনৰ বাবে আহিছোঁ আৰু এই কম সময়ৰ ভিতৰতে নিজকে কৰ্ম ৰাজিৰ সতৈ চিন ৰাখি যাব পৰা ব্যক্তিৰ সংখ্যা নিচেই নগণ্য। তথাপিতো আমি প্ৰতিজনেই চেষ্টা কৰাতো উচিত বুলি ভাৰোঁ। 'লৌহশৃঙ্গ'ৰ কৰ্ম আছিল 'যুদ্ধক্ষেত্ৰ'; কিন্তু বোকাত সোমাই থকাৰ পিচতো যেতিয়া বণবাদী শুনিলে সি নিজকে পাহৰিগৈ চিঞ্চে মাৰি বোকাৰ পৰা ওলাই আছিল। লৌহশৃঙ্গৰ মনোবল অতি কঠোৰ, যাৰ সময়ৰ ব্যৱধানেও প্ৰতিবন্ধকতা সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰিলৈ, গতিকে আমি নিজৰ কৰ্মত অতি নিষ্ঠাৰে দৃঢ়মনোবলেৰে আগবঢ়ি গ'লে নিজৰ লক্ষ্যত এদিন নিশ্চয় উপনিত হ'ম। কিন্তু ইয়াৰ বাবে লাগিব সময়ৰ সদ্ব্যৱহাৰ। আমাৰ কথাতে কয় 'সময়ৰ শৰ সময়ত মাৰিব নোৱাৰিলৈ শৰ পহৰ মঙ্গল খাব নোৱাৰি'। ঠিক একেদৰেই এবাৰ পাৰ হৈ যোৱা সময় আৰু মৃত্যু হোৱা এটা জীৱক কোনো কাৰণত পুনৰ ঘুৰাই আনিব নোৱাৰি। গতিকে আমি সময়ক কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব মৈ সেই বিষয়ে ইয়াৰ সংক্ষিপ্ত ভাৱে আলোচনা কৰিব। বিশেষকৈ আমাৰ ছা৤্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ পাঠ্য আৱলুক কৰোঁতে সময়ৰ সদ্ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে জনাতো উচিত। অজি কালি সময়ৰ সদ্ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে সুকীয়াকৈ 'Time Management' নামেৰে বিশেষ পাঠ্য যুগ্মত কৰা হৈছে।

সময়ৰ পৰিচালনাৰ আধাৰত ছা৤্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বাবে কৰ্মৰ আৱশ্যকতা আৰু গুৰুত্ব আধাৰত নিৰ্ভৰ কৰি দিনটোক চাৰিটা ভাগত বিভক্ত কৰিব পাৰোঁ—

যি বিলাক কাম কৰাতো অতি আৱশ্যক আৰু গুৰুত্ব যিথিনি নকৰিলে আমাৰ বাবে সমস্যা হ'ব, যেনে :- পৰীক্ষাৰ বাবে ফৰ্ম ফিলাপ, পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি ইত্যাদিক 'জৰুৰী আৰু **জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬ / ৩১**

অতি আৰশ্যকতা'ৰ শ্ৰেণীত ধৰিব লাগে।

এনে কিছুমান কাম আছে যিবিলাক জৰুৰী কিন্তু সেইবিলাক আৰশ্যক নহয়; যেনে - “বাহিৰত কলিংবেল বাজিলে, ঘৰত পিতৃ-মাতৃ বা দাদা-বাইদেউ আদি থকাৰ সময়ত বাহিৰত কোন আহিছে সেই বিষয়ে চাবৰ বাবে বা ঘৰলৈ কোন আহিছে সেই বিষয়ে জানিবৰ বাবে যোৱা কাৰ্যক জৰুৰী কিন্তু অতি আৰশ্যক নহয়”। এই শ্ৰেণীটোত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

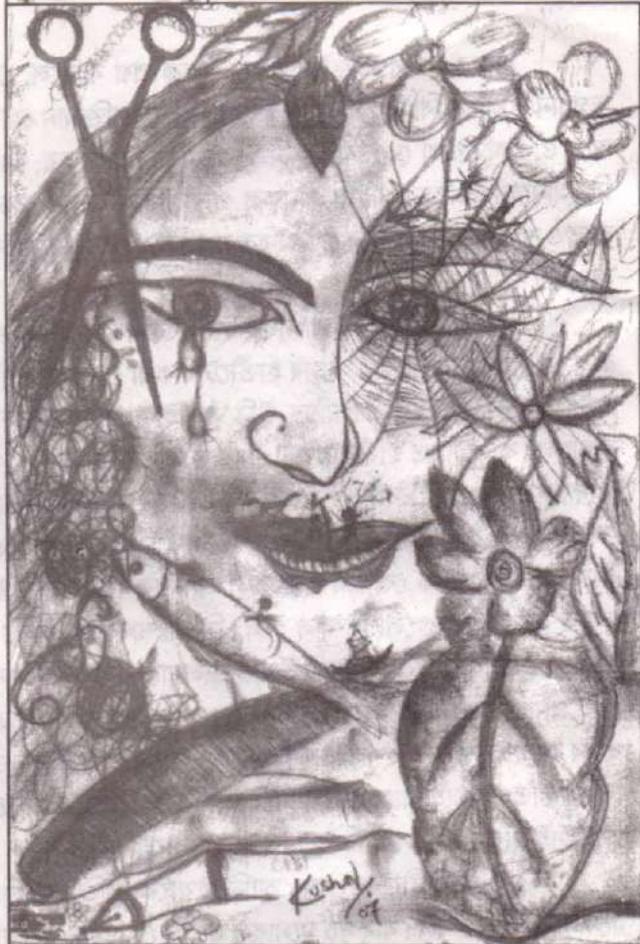
প্ৰতি বছৰে পৰীক্ষাৰ আগতে নামঘৰৰ বা মন্দিৰত শৰাই দিবলৈ যোৱা কাৰ্য, দীঘলীয়া বন্ধত মিতিৰ ঘৰত বা দূৰৰ ঠাইত ফুৰিবলৈ যোৱা, গৰম বন্ধত নিজৰ পাঠ্যৰ উপৰিও অনুসাংগিক পাঠ যেনে- কম্পিউটাৰ শিকা, গাড়ী চলাবলৈ শিকা ইত্যাদি কামবিলাক আমি পূৰ্বৰ আঁচনি অনুসৰি কৰিব পাৰোঁ। এনে কাম বিলাক ‘আৰশ্যক, কিন্তু জৰুৰী নহয়’- শ্ৰেণীৰ কাৰ্য বুলি ধৰিব লাগে।

টি-ভি চোৱা, আবেলি ঘৰৰ ওচৰে পাঁজৰে ফুৰা, নিজৰ ঘৰৰ বাৰান্দাত বহি বাষ্টাইদি অহা যোৱা কৰা মানুহচোৱা, গান শোনা, ফোনেৰে কথা পাতি সময় পাৰ কৰা কাম বিলাক আমি কৰোঁ। এনে কামবিলাক কৰোঁতে কঁও— টাইম পাছ কৰিছোঁ। এইবিলাক আমাৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কাম যাক ‘আৰশ্যক’ বা ‘জৰুৰী’ এই দুয়োটা শব্দৰ ভিতৰত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব নোৱাৰিব।

ছা৤্ৰ-ছা৤্ৰী সকলে যদিহে ওপৰত উল্লেখ কৰাৰ দৰে কামবিলাকৰ শ্ৰেণীকৰণ কৰি আজিয়েই ভাৱে কাইলৈ কি কি কাম, কেতিয়া, কি সময়ত কৰিম বুলি মনত এবাৰ ভাবিলোও বিভিন্ন কামৰ বাবে সময়ৰ আবন্টনটো Time allotment সম্ভৱৈ উঠে। অৱশ্যে ইয়াৰ ভিতৰত শিক্ষানুষ্ঠানলৈ যোৱা, পাঠ প্ৰহণ, ঘৰত কৰিবলৈ দিয়া কাম ইত্যাদি বিলাক থাকিবই, তদুপৰি আমাৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ বাবে এনে কিছুমান কাম কৰিব লগীয়া হয়, যেনে— ৰাতিপুৰা মুখ ধোৱা, গা-ধোৱা, শোৱা ইত্যাদি সকলো বিলাক সামৰি এখন ৰুটিন প্ৰস্তুত কৰিব লাগে। ৰুটিনখনত পঢ়াৰ সময়ৰ ওপোৰিও যথেষ্ট বিশ্রামৰ সময় অন্তৰ্ভুক্ত কৰা উচিত। বন্ধৰ দিন আৰু দেওবাৰৰ বাবে সময়সূচী সুকীয়া হ'ব লাগিব। ৰুটিনৰ ঘৰকৰা কাম-কাজৰ বাবে অন্ততঃ দিনটোত দুঃঘন্টা সময় অন্তৰ্ভুক্ত কৰা উচিত। এই সময় চোৱাত মা-দেউতাক ঘৰকৰা কাম-বন্ত সহায় কৰিব লাগিব। সকলোতকৈ গুৰুত্ব পূৰ্ণ কথা হ'ব, ৰাতিপুৰা বা গধুলি অন্ততঃ এবাৰ গোঁসাই ঘৰত সোমাই বা নিজৰ পঢ়া টেবুলতে বা নিজে নিৰ্বাচন কৰি লোৱা ঠাইত এবাৰ নিজৰ ইষ্টজনক স্মৰণ কৰাটো বৰ জৰুৰী। যদিহে তুমি দিনটোৰ বাবে এখন নিখুট সময়সূচী বা ৰুটিন প্ৰস্তুত কৰিব পাৰা, তেতিয়া তোমাৰ কোনো কামতোই এলাহৰ ভাৱ জন্ম নহয় আৰু পৰীক্ষাৰ পূৰ্বে মানসিক উত্তেজনাও Mental Tenson বৃক্ষ নহয়□□

শিল্প দৰ্শন

শিল্পী- কুশল গঙ্গৈ

হোৱা বস্তু: আগাৰ দৰে বাজিত এন্ডজন্য কাৰিব লোৱাৰা হ'লোঁ
বজ্জল যাবতে শাসন / আগাৰ ভাজীৰ শাসনলৈই ভাল আছিল,
বজ্জিঞ্জা / পিছত বৰ বেছি দিবল কাৰাবল নহয়ঁ

শিক্ষা ব্যক্তিগতকরণ : এক অগণতান্ত্রিক নীতি

ଅନୁଭବ କାକତି

আমাৰ দেউতা-ককাদেউতাহঁতৰ দিনত টকা পইচা বৰ
গুৰুত্বপূৰ্ণ বস্তু নাছিল; মৰম-চেনেহ, আন্তৰিক সম্পর্কইহে অধিক
গুৰুত্ব লাভ কৰিছিল। কিন্তু আমাৰ প্ৰজন্মটো আহি এনেকুৱা
এটা যুগত প্ৰৱেশ কৰিলোহি, য'ত টকা-পইচা হৈ পৰিল সকলো
ধৰণৰ সম্পর্কৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। এতিয়া সম্ভৱতঃ এনে বস্তু অত্যন্ত
বিৰল, যাক ধৰনেৰে কিনা নাযায়, কিম্বা কিনিব নোৱাৰিব।

বিগত প্রায় দুটা দশকত মানুহৰ সামাজিক আৰু
সাংস্কৃতিক দৃষ্টিভঙ্গীত এক ব্যাপক পৰিৱৰ্তন লক্ষ্য কৰা হৈছে।
ধন সৰ্বস্ব চিন্তা ধাৰাই আমাৰ যোথ পৰিয়ালৰ ধাৰণাক 'আণবিক
পৰিয়াল' (Neuclear Family) ৰ ধাৰণাটো অৱনমিত
কৰিছে। এই 'আণবিক পৰিয়ালটো' পিতৃ-মাতৃ আৰু দুই-তিনিটা
সন্তানক লৈয়ে গঠিত। তাত আনৰ, আনকি পিতৃ-মাতৃ পৰিয়ালৰ
আন সদস্যবোৰো স্থান নাই। এনেখণ্ডৰ ধাৰণাই ক্ৰমে ক্ৰমে
সামাজিক প্ৰেক্ষাপটচৰ্তো প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। নিজৰ তথা নিজৰ
পৰিয়ালৰ তথাকথিত 'উন্নতি'ৰ বাবে সকলো মানুহেই এনেকুৰা
এটা দৌৰত অংশগ্ৰহণ কৰিছে যাৰ একমাত্ৰ লক্ষ্য হৈছে ধন ঘটা।
মানুহবোৰ একো একোটা ধন ঘটা মেচিনলৈ বৰ্গান্তৰিত হৈছে।
কিন্তু মন কবিবলগীয়া কথাটো হ'ল - এই দৌৰত বেছিভাগ
মানুহেই মাজ বাটতে হাৰ মানি ওলাই যাব লগা হৈছে। যিসকল
আনুষ্ঠানিকভাৱে ধন ঘটা মেচিন হ'বলৈ ব্যৰ্থ হৈছে, তেওঁলোক
চোৰ, ডকাইত কিম্বা সন্ত্রাসবাদী হৈছে অথবা ঠগ-প্ৰৱণক হৈছে।
আন কথাত, সমাজত সন্ত্রাসবাদীৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে। কিন্তু
লক্ষণীয় যে দৌৰব এই প্ৰতিযোগিতা আমি নিজে বাচি লোৱা
নহয়, আমাক এই প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ বাধা
কৰোৱা হৈছে। আজিৰ সমাজৰ, আমি লক্ষ্য কৰিছো, হতাশাগ্ৰস্ত
লোকসকলৰ আচৰণত হিংসা আৰু অসহিষ্ণুতা প্ৰবলভাৱে প্ৰকট
হৈ পৰিছে। সামাজিক প্ৰমুল্যবোৰো অৱক্ষয় ঘটিছে।

ଲାହେ ଲାହେ ଅଧଃପତିତ ସାମାଜିକ ପ୍ରମୁଖବୋବ ଆମାବ
ସମାଜତ ଭାତର ଲଗତ ପାନୀ ଖୋରାବ ଦରେ ଗୁହୀତ ହୈ ଆହିଛେ।
ଠିକ ଯିଦରେ ଆମି ଅଫିଚ୍ କାଞ୍ଚବୀର ଦୂର୍ନୀତିବୋବ ଅନୁଷ୍ଠାନିକରଣେ ଥାଙ୍ଗ
କରି ପେଳାଇଛେ। ପ୍ରତିବାଦ କରାଟୋ ନିଷ୍ଫଳ ବୁଲିଯେ ନହଯେ, ଇ
ଆଚଲତେ ଏଟା ସଂକ୍ରତି ହୈ ପରିଚେ।

পিছে এইবিলাকৰ বাবে দুষ্মিমনো কাক? এই ক্ষেত্ৰত
মোৰ ব্যক্তিগত বিশ্বাস- স্বাধীনোন্তৰ কালৰ পৰা গ্ৰহণ কৰি আহা
চৰকাৰী নীতিবোৰেই এই অধঃপতনৰ কাৰণে জগৱীয়া। একাইবৈ
চনৰ পাছৰ পৰা অৰ্থাৎ যেতিয়াৰ পৰা আমাৰ চৰকাৰবোৰে
বিশ্বায়ন, উদাৰীকৰণ আৰু ব্যক্তিগতকৰণৰ নীতি গ্ৰহণ কৰিবলৈ
আৰম্ভ কৰিছে, তেতিয়াৰ পৰাই সামাজিকা আৰু সাংস্কৃতিক
অধঃপতনৰ পৰিমাণ যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে। সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ

ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୁରବଞ୍ଚାବ କଥା ନକ'ଲୋରେଇବା !

কিন্তু অর্থনৈতিক দুরবস্থাই মানুহৰ সমাজ ব্যবস্থাকো
নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। অর্থনৈতিক দুরবস্থাইহে মানুহক ঘাইকৈ অপৰাধী
আৰু নীতিভিট কৰে; সামাজিক প্ৰমলূৰ মান অৱৰন্মিত কৰে।
সম্প্ৰতি আমাৰ চৰকাৰবোৰে উক্ত নীতিসমূহ অনুসৰণ কৰিবলৈ
গৈ ব্যক্তিগত খণ্ডৰ মালিকসকলক ধনে-জনে যিদৰে উৎসাহিত
কৰিবলৈ লাগিছে, সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ বাবে নিৰ্দৰ্শিত ভৰ্তুকী
কাঢ়ি নি তেওঁলোকৰ হাতত তুলি দিয়াৰ ব্যবস্থা লৈছে, সি সমাজৰ
আশী শতাংশ মানুহৰ জীৱনলৈ অঞ্চকাৰ নমাই আনিছে। মুক্ত
বজাৰ অর্থনৈতিক উৎসাহিত কৰিবলৈ গৈ আমাৰ চৰকাৰবোৰে
শিক্ষা, স্বাস্থ্য, খোৱা পানীৰ দৰে খণ্ডবোৰকো ব্যক্তিগত খণ্ডৰ
হাতত তুলি দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰিছে। উদাৰনৈতিক অর্থনীতি (Liberal Economy) ৰ এটা অন্যতম চৰ্ত হিচাপে চৰকাৰে সকলো
জনকল্যাণমূলক কাম-কাজৰ পৰা অব্যাহতি ল'ব লাগে। ফলত,
শিক্ষা, স্বাস্থ্য, খোৱা পানীৰ দৰে বস্তুবোৰ এতিয়া বজাৰৰ
'বিক্ৰীযোগ্য' পণ্য সামগ্ৰীত পৰিণত হৈছে। ইয়াৰ আংশিক
পৰিণাম (যিহেতু প্ৰক্ৰিয়াটো সম্পূৰ্ণ হ'বলৈ এতিয়াও সময়
আছে!) আমি ইতিমধ্যেই দেখিবলৈ পাইছো। চৰকাৰী
চিকিৎসালয়ত ৰোগীয়ে যথেষ্ট ধন ভৰিব লগা হোৱা, কলেজ
ইউনিভাৰচিটিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যথেষ্ট টকা-পইচা খৰচ কৰি শিক্ষা
ল'ব লগা হোৱা, খোৱা পানীটুপি কিনি খাৰ লগা হোৱা ইত্যাদি।

সাম্প्रতিক কালত আর্থ-সামাজিক ক্ষেত্রত আত্মপ্রকাশ
কৰা বহুতো বিষয়ক লৈয়ে আলোচনাৰ অৱকাশ হৈছে। আমি
পিছে ছাত্র-সমাজক বিশেষভাৱে চুই যোৱা শিক্ষা গ্ৰহণৰ
সমস্যাটোৱ ওপৰতহে আমাৰ সংক্ষিপ্ত বক্তব্য দাঙি ধৰিবলৈ
বিচাৰিবোঁ।

এটা কথা আমি বেছ আমোদজনকভাবেই লক্ষ্য করিছো
যে একান্নবৈ চনৰ পাছৰ পৰা চৰকাৰে বিভিন্ন বিষয়ৰ ওপৰত
মতামত বিচাৰি যিবোৰ বিশেষজ্ঞ কমিটি গঠন কৰি দিছে,
সেইবিলাকে সদায় চৰকাৰে বিচৰাৰ দৰেই পৰাৰ্শণৰলী সন্নিবিষ্ট
কৰি প্ৰতিবেদন দাখিল কৰি আহিছে। কেন্দ্ৰ, বাজ্য সকলো
ক্ষেত্ৰতে ইয়াৰ পনৰাৰ্বতি ঘটি আহিছে।

তেন্তে একাধিক কমিটির পৰামৰ্শমন্তেই চৰকাৰে শিক্ষা খণ্ডত বিশেষকৈ উচ্চ শিক্ষাৰ খণ্ডত চৰকাৰী সাহাৰ্য লাহে লাহে কমাই আনাৰ সিদ্ধান্ত লৈছে। এইনীতিৰ ফলত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ যোৱা ল'বা-ছোৱালীবিলাকৰ ব্যয় যথেষ্ট বৃদ্ধি পোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। চৰকাৰে বৰ্তমানে দি অহা সাহাৰ্যৰ পৰা বছৰি দহ শতাংশ হাৰে পাঁচ বছৰত পঞ্চাশ শতাংশ সাহাৰ্য কৰ্তন কৰাৰ যি সিদ্ধান্ত ব্যক্ত কৰিছে তাৰ ফলত কলেজ ইউনিভাৰিটিবিলাকৰ ওপৰত

অতিবিক্তি খবর নিজে আহরণ কৰাৰ দায়িত্ব আৰি পৰিষে আৰু
এই দায়িত্বৰ বোজা তেওঁলোকে ছা৤্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত জাপি দিছে।

যোৱা পোকৰটা বছৰে আমাৰ চৰকাৰবোৰে বিত্তীয় তথা
অন্যান্য সংস্কাৰৰ নামত যিবোৰ নীতি গ্ৰহণ কৰি আহিছে, তাৰ
চূড়ান্ত লক্ষ্য হৈছে- চৰকাৰে নিজে অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ পৰা
অব্যাহতি লোৱা আৰু ব্যক্তিগত খণ্ড আৰু বজাৰৰ ওপৰতে
সকলো দায়িত্ব এৰি দিয়া। নাগৰিকৰ প্ৰত্যক্ষ কিম্বা পৰোক্ষ ভৱণ-
পোষণ, শিক্ষা-দীক্ষা, স্বাস্থ্য, খোৱাপানী আদিৰ দায়িত্বও চৰকাৰে
ক্ৰমে ক্ৰমে ব্যক্তিগত খণ্ডৰ হাতত এৰি দিবলৈ বিচাৰিষে। ব্যক্তিগত
খণ্ডৰ প্ৰভাৱ সম্পূৰ্ণ কৰি তুলিবলৈ আনকি বাজহৰা স্থানৰ সফল
ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানবিলাকো এপদ এপদকৈ ব্যক্তিগত খণ্ডৰ
হাতত তুলি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিষে। তেনে নীতিৰ অংগ হিচাপে
আমাৰ চৰকাৰে উচ্চশিক্ষাৰ পৰাও নিজে অব্যাহতিৰ লৈ তাৰ দায়িত্ব
ব্যক্তিগত খণ্ডৰ হাতত তুলি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিষে। ফলত আন
সকলো বস্তুৰ দৰে শিক্ষাৰ হৈ পৰিষে ‘বিক্ৰীযোগ্য পণ্য’। কিন্তু
ইয়াৰ ফলত যে সমাজে দুৰ্ভোগ ভুগিব লাগিব, তাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ
লেশমানো উদ্বেগ নাই।

আগতে সমাজৰ সকলো ল'ৰা-ছোৱালীয়ে নিজৰ
মেধাৰ জোৰত উচ্চ শিক্ষা ল'বলৈ যাব পাৰিছিল আৰু তাৰ
মাজেদিয়ে সমাজৰ উৎকৃষ্ট অংশটো (Creamy Layer)
চিনাক্ত হৈ পৰিছিল। তেওঁলোকৰ মাজৰ পৰাই সমাজৰ সকলো
ক্ষেত্ৰৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পাকৈতে লোকসকলৰ অৰ্থাৎ ডাক্তাৰ,
ইঞ্জিনিয়াৰ, বিজ্ঞানী, বুদ্ধিজীৱি, শিক্ষক আদিৰ সৃষ্টি হৈছিল। আৰু
এই মেধা লোকসকল আছিল নিৰ্ভেজাল (Genuine) মেধা।
আজিকালিৰ দৰে পেচাগত কোচিং চেন্টাৰবোৰত লাখ টকাৰ
বিনিময়ত লাভ কৰা টিউশনৰ জোৰত (য'ত কম্পিউটাৰৰ
ছফ্টৱেৰ ক্ৰেক (Crack) কৰাৰ দৰে পৰীক্ষাৰ লগত জড়িত
পাঠ্যক্ৰমটোকে ক্ৰেক কৰি পেলোৱা হৈছে।) তেওঁলোক মেধাৱী
হোৱা নাছিল। ফলত আমাৰ সমাজে তেওঁলোকৰ পৰা
উৎকৃষ্টবিধৰ সেৱাও লাভ কৰিব পাৰিছিল। কিন্তু শিক্ষাক
ব্যক্তিগতকৰণ কৰাৰ ফলত আৰু লগতে ব্যয়বহুল ব্যক্তিগতখণ্ডৰ
স্কুল-কলেজ উদগনি দিয়াৰ বিপৰীতে চৰকাৰী স্কুল-কলেজ
বিলাকক অৱহেলা কৰাৰ ফলত সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ পৰিয়ালৰ
মাজত থকা প্ৰতিভাৰোৰ অনাদৃত হৈ মৰহি যাবলৈ বাধ্য। অথচ
তেওঁলোকৰ মাজত হাজাৰ হাজাৰ নিৰ্ভেজাল মেধা সোমাই
আছে। চৰকাৰৰ এই নীতিৰ ফলত কেৱল অৱস্থাসপন্ন ঘৰৰ ল'ৰা-
ছোৱালীয়েহে উন্নত মানৰ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।
চৰকাৰৰ এল.পি.জি. (Liberalisation, Privatisation,
Globalisation.) নীতিৰ ফলত অনগ্ৰহৰ অঞ্চলবোৰ
অৰ্থনৈতিকভাৱে অধিক পিছ পৰি যোৱাৰ লগতে শিক্ষা-দীক্ষা,
স্বাস্থ্য আদিৰ ক্ষেত্ৰতো যথেষ্ট পিছ পৰি আছে। বিপৰীতে দিল্লী,

মুম্বাই, হায়দৰাবাদ, বাংগালোৰ আদিৰ দৰে উন্নত অঞ্চলবোৰ
অন্যান্য ক্ষেত্ৰৰ লগতে শিক্ষা, স্বাস্থ্য আদিৰ ক্ষেত্ৰতো চুক্ত
লগাকৈ আগবঢ়াতি গৈছে। এতিয়া আমাৰ নিচিনা অনগ্ৰহৰ অঞ্চলৰ
অৱস্থাপন্ন পৰিয়ালৰ ছা৤্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সেইবোৰ অঞ্চলত গৈ শিক্ষা-
দীক্ষা গ্ৰহণ কৰি বাহিৰতে ভাল ভাল কৰ্মসংস্থাপনত নিযুক্ত হৈ
পৰিষে। সেইফালৰ পৰাও আমাৰ দৰে অঞ্চলবোৰ তেওঁলোকৰ
সেৱাৰ পৰা বধিষ্ঠত হৈছে।

আচলতে, একাৱৰে চনৰ পৰা আমাৰ চৰকাৰবোৰে গ্ৰহণ
কৰি আহা অৰ্থনৈতিক নীতিৰ ফলত সাধাৰণ লোকৰ জীৱন-
জীৱিকায়ে বিপৰ্যস্ত হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিষে, অলপ গভীৰলৈ চাই
পঠিয়ালেই তাক অনুমান কৰিব পাৰি। শিক্ষা, স্বাস্থ্যৰ
ব্যক্তিগতকৰণে কটা ঘাঁত নিমখ দিছে। এই ক্ষেত্ৰত এজন পণ্ডিত
ব্যক্তিৰ এশাৰ কথা প্ৰণিধানযোগ্য — (Privatisation of
public services like health, education, railway, drinking water too important for profit
motive:’(Sri S.L. Roo, former Director General of National Council of Applied Economic Research) আকৌ ন'বেল পুৰস্কাৰ বিজয়ী ড°
অমৰ্ত্য সেন আৰু গুনাৰ মীৰাদেল দৰে ব্যক্তিয়েও মত ব্যক্ত
কৰি কৈছে যে, শিক্ষা স্বাস্থ্যৰ দৰে সামাজিক খণ্ডবোৰৰ আৰু
অৰ্থনৈতিক বুনিয়াদী খণ্ড (Infrastructure sector)ৰ
উন্নয়নৰ ব্যৱস্থা যদি চৰকাৰে গ্ৰহণ নকৰে, তেন্তে মুক্ত বজাৰ
অৰ্থনৈতিয়ে আনি দিয়া সুবিধাসমূহ খুব নগণ্য সংখ্যক লোকেহে
গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

মুক্ত বজাৰ অৰ্থনৈতিক নীতি গ্ৰহণ কৰা বছতো দেশত
বিশেষকৈ উন্নয়নশীল দেশত (য'ত এহাতেনি সকলো ধৰণৰ
চৰকাৰী সাহাৰ্য, ভৰ্তুকী আদি কৰ্তন কৰি অনাৰ ফলত জীৱন
ধাৰণৰ ব্যয়ো যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে, আনহাতেনি প্ৰত্যাশিত পুঁজিৰ
অভাৱত (অথচ তেনে পুঁজিৰ বাবেই অৰ্থনৈতিক উদাৰ কৰা হৈছে
আৰু চৰকাৰী উদ্যোগ উঠাই লোৱা হৈছে।) উন্নয়ন স্থিবিৰ হৈ
পৰাৰ ফলত নিবন্ধুৱা আৰু দাৰিদ্ৰ বৃদ্ধি পাইছে, মধ্যবিত্ত
পৰিয়ালবোৰৰ ল'ৰা-ছোৱালীক উচ্চশিক্ষা দিওৱাটো যথেষ্ট
কষ্টসাধ্য আৰু ব্যয়সাধ্য হৈ পৰিষে বুলি অভিভাৱক সকলে
অভিযোগ কৰিষে। প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ বাবে মুক্ত বজাৰৰ ‘সফল
চানেকি’ স্বয়ং পোলেণ্ডতে এনে ঘটনা ঘটিছে।

এনে পৰিস্থিতিত চৰকাৰে এনেবোৰ নীতি পুনৰ
বিবেচনা কৰি অন্ততঃ শিক্ষা, স্বাস্থ্য, ৰেলৱে, খোৱাপানী আদিৰ
দৰে খণ্ডবোৰ নিজৰ হাতত বাখি সেইবিলাকৰ যথোপযুক্ত
উন্নয়নৰ দায়িত্ব লোৱা উচিত। উন্নয়নৰ সুবিধাবোৰ পৰা যদি
৭৫-৮০ শতাংশ লোক বধিষ্ঠত হৈয়েই ৰ'ব লাগে, তেন্তে
তেওঁলোকেনো এইখন তেওঁলোকৰে দেশ বুলি ভাৰিবলৈ
কেনেকৈ শিকিব? □□

আজির সমাজ ব্যবস্থাত যুৱ-উশ্রংখলতা

নমিতা বৰা

বৰ্তমান ভাৰতীয় দৰ্শন তথা শিক্ষাৰ ইতিহাসত সকলো লোকৰ বাবে সমস্যা বহুল বিষয় হৈছে যুৱ-উশ্রংখলতা, বিশ্রংখলতা, নিয়ন্ত্ৰণহীনতা আৰু সৃষ্টিশীল প্ৰতিভাবিকাশৰ উদাসীনতা। গতিকে সচেতন জনসাধাৰণৰ বাবে বৰ্তমান যুৱ মানসিকতাৰ নিৰাময়কৰণৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা বিচাৰি উলিওৱাটো অতি প্ৰয়োজনীয় বিষয় হৈ পৰিছে।

অপৰ্যাপ্ত সন্তাৱনাময় ভবিষ্যত একেটাৰ গৰাকী নতুন পুৰুষৰ কৰ্মউদ্যমৰ ওপৰত জাতিৰ সামগ্ৰিক উন্নয়ন নিৰ্ভৰ কৰে। এই শক্তিৰ সুসংহত আৰু সঠিক প্ৰয়োগৰ জৰিয়তে সকলো প্ৰকাৰৰ শোষণ, নিষ্পেষণ, অন্যায়, দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে এক গণ সংগ্ৰাম গঢ়ি তুলিব পাৰি। এনে এটা বিবাট সন্তাৱনা থকা স্বত্বেও যুৱসমূহৰ একাংশ অনাগত ভবিষ্যতৰ বাবে দুৰ্ভাৱনাৰ প্ৰতীকৰণে চিহ্নিত হৈছে। নতুন প্ৰজন্মৰ এটা দলে সৰ্বস্বত্ত্ব ত্যাগৰ মানসিকতা বুকুত বাঞ্ছি এক বৃহত্ত্বে স্বার্থ পুৰণৰ কাৰণে গণসংগ্ৰামত নেতৃত্ব দিবলৈ অগ্ৰসৰ হোৱাৰ সময়তেই আন এটা দল শোষণ, নিষ্পেষণকাৰী, সুবিধাবাদী আৰু বস্তুবাদী ধ্যান-ধাৰণাৰে পৰিচালিত হৈ সহজলভ্য ধন ঘটাৰ পথত অগ্ৰসৰ হৈ পৰিছে। এককথাত ছাত্ৰসমাজৰ কৰ্ত ব্যসমূহেই সমাজ গঠনৰ একেটা উপলেখযোগ্য দিশ। ছাত্ৰসকলে আজি যি আহৰণ কৰিব, কালীনে সেয়াই সমাজখনৰ ওপৰত বহুথিনি ভাল-বেয়া নিৰ্গ্ৰহ কৰিব। ভবিষ্যতৰ এক বিবাট সন্তাৱনাৰ মাজতো এটা সময়ত গৈ এই ছাত্ৰসকলেই এক উশ্রংখল পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব। সহজ ভাষাত যুৱক-যুৱতীসকলৰ মানসিক দৃষ্টিভঙ্গীকেই 'যুৱমানসিকতা' বুলি কোৱা হয়। সামাজিক পৰিবৰ্তনৰ আলম লৈ বৰ্তমান যদি যুৱমানসিকতা কি বুলি প্ৰশ্ন কৰা হয় তেন্তে উত্তৰত পোৱা যায়, চাৰি-পাঁচজন লগলাগি একেটা সংগঠন কৰি অপহৰণ, চুৰি-ডকাইতি, মানুহৰ জীৱনযাত্ৰাত ব্যাঘাত জন্মাই ঘপহকৈ অসমবন্ধ, জিলা বন্ধ দিয়া, শাক-পাছলি, মাছ-মাংস আদি বিক্ৰী কৰি সংসাৰৰ খোৱাকী উলিওৱা লোকৰ ওচৰত বস্তু লৈ দাম নিদিয়া, শক্তি প্ৰয়োগ, সমুহীয়া অনুষ্ঠান, বাট-পথ, বাজহৰা স্থান আদিত উত্তঙ্গলি, অশ্লীল শব্দ প্ৰয়োগ আদি কাৰ্যবোৰহে ধৰিব পাৰি। কাৰণ এই সকলোবোৰ কাৰ্যৰ মূলতঃ হ'ল যুৱ উশ্রংখলতাৰ প্ৰভাৱ।

ছাত্ৰসকলেই সমাজৰ সম্পদস্বৰূপ। আজিৰ যি ছাত্ৰ কালীনে দেশৰ নেতা। আজি তেওঁ আদেশ মানি চলিব,

কালীনে তেওঁ আদেশ দিব। ছাত্ৰসমাজেই দেশৰ ভবিষ্যত, সেয়ে ছাত্ৰসমাজ সু-সংহত, সুসংগঠিত হ'লেহে আৰু সমাজৰ সমস্যাসমূহৰ লগত তেওঁলোকৰ পোনপতীয়া পৰিচয় থাকিলেহে দেশ তথা জাতিৰ কল্যাণৰ হকে তেওঁলোকে অৰিহণা যোগাব পাৰিব। ছাত্ৰশক্তিয়েই একোখন দেশৰ বা জাতিৰ যুৱ শক্তি। কোনো দেশৰ বা জাতিৰ প্ৰয়োজন বা সংকটৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বচনাভুক ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। ছাত্ৰশক্তি বা যুৱমানসিকতা এটা যে লেখত ল'বলগীয়া সামাজিক শক্তি সেই বিষয়ে কোনো সন্দেহৰ কাৰণ নাই। কিন্তু সুসংহত, সুচিন্তা চালিত আৰু সুনিয়ন্ত্ৰিত নহ'লে ছাত্ৰ-শক্তিয়ে সমাজৰ অপকাৰ সাধন কৰাবো সন্তাৱনা থাকে। বিগত ছাত্ৰ আন্দোলনৰ উদ্দেশ্য অতি তাৎপৰ্যপূৰ্ণ হ'লেও এই আন্দোলনে একাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত যে অনুশাসনহীনতাৰ বীজ ৰোপন কৰিলে সেয়া বাস্তৱ। এই ক্ষেত্ৰত একাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নেতৃত্বৰ আদৰ্শ, চিন্তা-চৰ্চা আৰু অনুশাসনৰ গণীয়ৰ বাহিৰ উশ্রংখলতাত লিপ্ত হৈ পৰে। যিকোনো অজুহাততে শ্ৰেণী বৰ্জন, বন্ধ পালন আদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অনুভাবে সমৰ্থন কৰা, শিক্ষক শিক্ষায়িত্ৰীৰ লগত অসহযোগ, ছাত্ৰ-সংগঠনৰ আন্দোলনৰ নামত বৃহৎ উদ্দেশ্য আগত ৰাখি একাংশৰ নিজৰ স্বার্থপূৰণ আৰু একাংশৰ উশ্রংখল আদৰ কায়দা, ছাত্ৰ সমাজৰ ভিতৰত দলীয় সংঘৰ্ষ — এনেবোৰ ঘটনাৰ আতিশায়ই শৈক্ষিক পৰিবেশৰ ক্ষতি সাধন কৰাৰ উপৰিও সমাজত অশান্তিৰ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰে। কমসংখ্যক হ'লেও এচাম ছাত্ৰই প্ৰথমে 'হক্ত' তাৰ পিছত 'হকে-অনাহকে' আৰু শেষত 'বলপূৰ্বক' ধন সংগ্ৰহৰ দৰে অপকৰ্মত নামি পৰা দেখা যায়। ইয়াৰ মূলতঃ সকলো সমাজতে সমাজলৈ অপৰাশ কঢ়িয়াই অনা 'কলা ভেড়া' দুই এটা সদায় থাকে।

মহাবিদ্যালয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰ্যায়ত একাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এটা বিশেষ ধৰণৰ কুকাৰ্য দিনে দিনে বেছিকে কৰিবলৈ ধৰিবে। মহাবিদ্যালয় বা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিশেষকৈ শৈক্ষিক প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ ছাত্ৰাবাস আৰু ছাত্ৰীনিবাসত আগতে সোমোৱা পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ লগতে দুই তিনিজন প্ৰাক্তনছাত্ৰ লগলাগি নৰাগত সকলক বিভিন্নধৰণে বিবৰণ কৰে। ইংৰাজীত 'বেগিং' বুলি জনাজাত এই বিবৰণকৰণ কাফই প্ৰায়ে কুৎসিত আৰু অশ্লীল কৃপণ ধাৰণ কৰে। অসৎ ব্যৱহাৰ, নানা ধৰণৰ শাৰিৰীক আৰু মানসিক

নির্যাতন আদির বলি হৈ বহতো নবাগত ছাত্র-ছাত্রী
গভীরভাবে বেদনাগ্রস্ত হ'ব লগা হয়। বহু আশা বুকুত বাঞ্চি
কোনো মহাবিদ্যালয় বা বিশ্ববিদ্যালয়ত নামভূতি কৰা
কিছুমান নবাগতৰ পৰিস্থিতি ইমানেই অসহনীয় হৈ পৰে
যে, তেওঁলোকে শিক্ষানুষ্ঠান ত্যাগ কৰিব লগা হয়। এনে
উত্তপ্ত পর্যায়ৰ কাৰ্য বিশেষকৈ বিশ্ববিদ্যালয়সমূহতহে বেছি
প্ৰভাৱ পৰা দেখা যায়। কু-সংস্কৃতিৰ পূজাৰী, বিবেকহীন
এই শ্ৰেণী পূৰণি ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা আগতকৈ বৃদ্ধি পাৰ
ধৰিছে। 'বেগিঞ্চ'ৰ প্ৰয়োজন বুলি যুক্তি আগবঢ়োৱা এইসকল
উশ্চিখল যুৱকে নবাগত সকলক অতিষ্ঠ কৰি এনে কি আনন্দ
পায় সেয়া সকলোৱে কাৰণে অজ্ঞাত। কিন্তু এটা সময়ত
গভীৰভাবে বেদনাগ্রস্ত হোৱাসকলো যেতিয়া তেওঁলোক
পূৰণি হয়গৈ, আকো অনুজ নবাগতসকলক তেওঁলোকেই
অতিষ্ঠ কৰি তুলিব পৰা (বেগিঞ্চৰ নামত) একো একোজন
দুৰ্দান্ত পুৰুষ হয়গৈ। বিশেষকৈ মহাবিদ্যালয় আৰু
বিশ্ববিদ্যালয় সমূহৰ ছাত্রাবাসতহে এই কাৰ্য বেছিকৈ দেখা
যায়। নিৰ্দিষ্ট দহ পোকৰদিনত, ছাত্রাবাসৰ কাৰণ
লোকসকলে ৰাতিৰ এক-দুই বজালৈকে ছাত্রাবাসৰ পৰা
উশ্চিখল চিঞ্চৰ, কিৰিলি শুনিবলৈ পায়। সৌহাদ্য গঢ়ি
তোলাৰ নামত অশ্লীল ব্যৱহাৰৰ আতিশায়ই কিমান,
কেনেকৈ লাভৰান হয় সেয়া জনা নাযায়। কিন্তু নবাগত
সকলৰ যে বহতোই কিবা এটা হেৰুৱাব লগা হয় সেয়া ঠিক।
.... অকল ছাত্রাবাসতেই নহয়, ছাত্রীবাসসমূহতো এনে কাৰ্য
হোৱা দেখা যায় যদিও ছাত্রাবাসতকৈ কিছুপৰিমাণে কম।

একান্ত ব্যক্তিগত ব্যস্ততাৰ পাছত ক্লান্তিৰ নিষ্পাস
পেলাবৰ বাবে বা কিবা এটা নজনাক জানিবলৈ ন-ন খবৰ
সংগ্ৰহত যেতিয়া বাতৰি কাকতখন মেলি লোৱা হয় তাত
ভৰি থকা হত্যা, লুঁঠন, ধৰ্ষণ, কেলেংকাৰি আদি ঘটনা জড়িত
খবৰ বোৱে মনটোক বিৰক্ত কৰি তোলে। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ
হ'ল - দেশত দ্রুতগতিত বটা নিবনুৱা সমস্যা আৰু
আধুনিকতা। নিবনুৱা সমস্যাৰ ভুক্তভোগী সকলে আৰ্থিক
দুৰ্দশা আৰু মানসিক হতাশাত ভোগাৰ উপৰিও ই নানা
সামাজিক সমস্যা সৃষ্টি কৰে। চুৰি, ডকাইতি, নিচাযুক্ত দ্রব্য
প্ৰচলনৰ দৰে সামাজিক অপৰাধ বৃদ্ধি কৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি
হিংসাত্মক কাৰ্যকলাপ বিচ্ছিন্নতাবাদী আন্দোলন ৰাজনৈতিক
অস্থিৰতা আদি সৃষ্টি কৰা ক্ষেত্ৰটো নিবনুৱা সমস্যা বৰ্থখনি
বৰঙণি যোগায়। ইয়াৰ কাৰণ যদি বিচাৰি চোৱা যায়, তেন্তে
পোৱা যাব তথাকথিত যুৱ উচ্চিখলতা বা যুৱ মানসিকতা
মাথোন।

কিন্তু বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাত শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত
বুলি ভাবি অভিভাৱকে টকা খৰচৰ বাট বিচাৰি নাপায় নিজৰ
সন্তানক উচ্চশিক্ষিত কৰি তোলাৰ মানসেৰে সকলো সা-
জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/৩৬

সুবিধাৰ লগতে অবাধ ধন ব্যয় কৰাৰ সুবিধা কৰি দিয়াৰ ফলত
প্ৰকৃত শিক্ষা আহৰণ কৰিব নোৱাৰি আমোদ-প্ৰয়োদৰ লগতে
ব্যস্ত থাকি লগবীয়াৰ লগত কিছুমান সন্তোষীয়া ছবি ঘনোৰঞ্জনৰ
কাৰণে উপভোগ কৰি একপকাৰ সমাজখনক কলুষিত কৰি
তুলিছে। সেইসকল যুৱক-যুৱতীয়ে জীৱনৰ তথা সমাজৰ
নিৰাপত্তাৰ কথা নাভাৰি পিতৃধনৰ ভাণ্ডাৰৰ পৰা অন্যাসে
ধন ব্যয় কৰি সমাজত উশ্চিখলতাৰ প্ৰয়োভৰ বঢ়াই তুলিছে।
লগতে নগৰৰ তিনিআলি-চাৰিআলি বা নগৰৰ মাজমজিয়াত
অসম্মানসূচক কথা-বতৰা, ব্যৱহাৰ, মদ-চিগাৰেট ড্ৰাগছ
আদি ব্যৱহাৰ কৰি আনন্দত মতলীয়া হৈ বিভিন্ন অসামাজিক
কাৰ্যত বতী হৈ পৰিছে। এই সমস্যা দূৰীকৰণৰ বাবে সকলো
অভিভাৱকে বংশগতি আৰু পৰিৱেশৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া
উচিত। যিহেতু মাতৃগৰ্ভত এটি জীৱকোষ স্থিতিলোৱাৰ
পৰাই বাল্যকাল আৰু শৈশবকাল ভেদ কৰি ব্যক্তি বিকাশে
খোজ লয় কৈশোৰ কাললৈ; তেনেক্ষেত্ৰত কৈশোৰ কালৰ
বিকাশ আৰু প্ৰকাশৰ বাটট অভিভাৱক বা সমাজব্যৱহাৰই
কেৱল সৃষ্টিকামী ফল সন্তানৰ পৰা বিচাৰিলৈই নহ'ব। বৰঞ্চ
তেওঁলোকৰ মানসিকতাক আৰম্ভণিৰ পৰাই দৃষ্টি ৰাখিব
লাগিব আৰু উপযুক্ত সময়ত শিক্ষা নিৰ্দেশনা বা বৃত্তি
নিৰ্দেশনাৰ পথত বংশগতি আৰু পৰিৱেশক কেন্দ্ৰ কৰিব
লাগিব। তেনেক্ষেত্ৰত যদি কিশোৰ-কিশোৰীৰ দেহ মনত
নিজা শক্তিৰ প্ৰভাৱ, নিজা বংশগতি আৰু পৰিৱেশ দিব
নোৱাৰে তেন্তে অতিৰিক্ত সা-সুবিধাৰ দ্বাৰাই কিবা এটা ফল
সমাজ বা অভিভাৱকে বিচৰাটো আকাশত চাঁ পতাৰ দৰে।
আনহাতে এনে কিছুমান যুৱক-যুৱতী তথা ছাত্র-ছাত্রীয়েও
সমাজত অৰাজকতা সৃষ্টি কৰাত অৰিহণা যোগাই আহিছে,
অবাটে বাট বুলি শংখলাৰ পথত অন্তৰায় স্বৰূপ হৈ পৰিছে।
এনে যুৱক যুৱতীসকল এনেকুৰাও হ'ব পাৰে, যিসকল অতি
মেধা তথা দিবিদ্রিসীমাৰেখাৰ তলত বাস কৰা। এইসকল
ছাত্রই অতি কষ্টৰে শিক্ষা আহৰণ কৰিও ৬৫ শতাংশ নমৰ
লৈ যেতিয়া নিজৰ জীৱিকাৰ পথ বিচাৰি ঘূৰি ফুৰিব লগা
হয়, পৰিয়ালৰ ভৰণপোষণৰ অভাৱ অনুভৱেৰে শেষত
যেতিয়া এটা চাকৰিও পোৱাৰ যোগ্য নহয়গৈ, তেতিয়াই
এই যুৱকসকলৰ মন হয়তো বিদ্ৰোহেৰে ভৰি পৰে আৰু
সংগ্ৰামৰ পথত ভৰি দি বহতো অপকৰ্মত লিপ্ত হয়। যদি
এই কথা ডাঙৰ ডাঙৰ বিষয়া সকল তথা আমাৰ সকলোৱে
বোধগম্য হয়, তেতিয়া যুৱক-যুৱতীৰ দ্বাৰা সমাজত সৃষ্টি
হোৱা অৰাজকতা দূৰ হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

তাৎপৰ্যপূৰ্ণ কথা হ'ল যে, আজি দেশ তথা
সমাজব্যৱহাৰস্থাই এনে কৃপ লৈছে য'ত শিক্ষকতাৰ জীৱিকা,
যি আন বৃত্তিৰ দৰে হ'ব নোৱাৰে, য'ত দক্ষতাতকৈ সেৱাৰ

মনোভাব আৰু চৰিত্ৰগঠন আদি নৈতিক প্ৰশ্ন জড়িত থাকে — আদি বিয়বোৰ আজি আদৰ্শবাদৰ হেঁচাত বিপৰ্যস্ত। কোনো নিৰ্দিষ্ট বিষয়ত ছা৤ৰ অনুসন্ধিৎসা আৰু কৌতুহল থাকিলে সেই বিষয়ৰ অধ্যয়নত ছা৤-ছা৤্ৰীক অনুপ্রাণিত কৰিবলৈ তথা আগবঢ়াই নিবালৈ শিক্ষক নিযুক্তি দিব লাগে। কিন্তু বৰ্তমান শিক্ষকৰ তথা তেনেধৰণৰ আন কিছুমান পদ যত সেৱাৰ মনোভাব, নৈতিকতা, আদৰ্শবাদ আদি প্ৰশ্ন জড়িত আছে, তেনে খালি পদসমূহ নিলাম বজাৰত বিক্ৰী কৰিবলৈ আঘোষিত সিদ্ধান্ত লোৱাৰ পিছত শিক্ষক কেৰাণী আদিৰ যোগ্যতাৰ প্ৰশ্নটো একেবাৰে তল পৰি গ'ল। চুচৰিবাগৰি কোনোমতে পাছ কৰা লোকেও মোটা অংকৰ বিনিময়ত শিক্ষক কেৰাণী আদিৰ পদসমূহ ইঙ্গত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

শিক্ষাব্যৱস্থাই প্ৰয়োগ কৰা পাঠ্যক্ৰমৰ ওপৰত ছা৤-ছা৤্ৰীয়ে আস্থা হৈৰৱাইও কিছুসংখ্যকে অবাটে বাট বুলিছে। পাঠ্যক্ৰম নতুন শিক্ষা পদ্ধতিৰ দ্বাৰা পৰিচালিত কৰা মনোভাৱেৰে প্ৰস্তুত কৰি, বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিবিদ্যাত গুৰুত্ব দিয়াৰ পৰিবৰ্তে এনে কিছুমান পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা হৈছে, যিবোৰ পাঠ্যক্ৰমে ব্যৱহাৰিক দিশত সহায়ক হ'ব নোৱাৰে। ফলত ছা৤-ছা৤্ৰসকল বাস্তুৰ জ্ঞানৰ পৰা আঁতিৰি অহা যেন অনুমান হয়। আধুনিক শিক্ষাব্যৱস্থাই বৰ্তমান সমাজত সৃষ্টি কৰিছে বিৰাট এক সংঘাতৰ। এই সংঘাত সুস্থ জীৱন যাপনৰ বাবে, দুবেলা দুমুঠি সুখেৰে খাই বৈ জীয়াই থকাৰ সংঘাত বৰ্তমান শিক্ষাব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে নতুন পুৰুষসকলক শিক্ষিত কৰি তুলিবলৈ গৈ বহুতো দৰিদ্ৰ অভিভাৱকে মাটি-সম্পত্তি বিক্ৰী কৰিও সন্তানক শিক্ষিত কৰিব বিচাৰে। আশা কৰে ল'ৰা-ছোৱালীয়ে শিক্ষিত হৈ পৰিয়ালক পোহ-পাল দিব, কিন্তু সেই আশা হৈছে সুদূৰ পৰাহত। দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ দিক্বিন্দিক হতাশত শূণ্য হৈ পৰিছে। সেয়েহে বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত যুৱক-যুৱতীৰ মানসিক আৰু ৰৌদ্ৰিক প্ৰণতাৰ অনুসাৰে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি নিজ অভিকৃচিৰে শিক্ষিত হৈ জীৱিকা অৰ্জনত বত হ'ব পাৰে যেন, তাৰ প্ৰতি সাময়িক শিক্ষা বৰ্ডে চকু ৰখাৰ প্ৰয়োজন। প্ৰকৃত শিক্ষাই মানুহক সংশোধিত কৰাৰ লগতে মানসিক গাঠনিৰ দিশটোও সবল কৰি তোলে। প্ৰকৃত শিক্ষাৰে জ্ঞান আহৰণ কৰা ব্যক্তিয়ে তেওঁৰ প্ৰতি পদক্ষেপতে কৰ্মৰ ভাল বেয়া দিশটো চালি-জাৰিচাব পাৰে। শিক্ষিত ব্যক্তিৰ দ্বাৰা দোষণীয় কামবোৰ সহজেই সমাজৰ চকুত ধৰা দিয়ে। কিন্তু আধুনিক যুগৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা দুর্নীতিৰ বোকাত লেটি-পেটি হৈ পৰিছে। ফলশ্ৰুতিত যুৱসমাজৰ মাজত উশৃংখলতা, সাংস্কৃতিক অৱক্ষয়, হিংসাত্মক ঘটনা, ধৰ্মণ, ডকাইতি, অপহৰণ আদি ঘটনাৰাজিয়ে অসমৰ

ইতিহাসত এক কলংকৰ অধ্যায়ৰ সূচনা কৰিছে।

সমাজ বিশেষে যুৱ উশৃংখলতাৰ অন্য এক কাৰণ হৈছে যৌৱন কালৰ দৈহিক মানসিক বিকাশে যুৱ সমাজলৈ কঢ়িয়াই অনা যৌন প্ৰবৃত্তিৰ প্ৰকাশ আৰু বিকাশ। বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ জৰিয়তে যি শিক্ষা প্ৰদান কৰা হৈছে সেয়া অধিক সংখ্যক কিশোৰ-কিশোৰীয়ে গ্ৰহণ কৰিব নাজানি বাট এৰি অবাটে পৰিচালিত হৈছে। বৰ্তমান যুৱসমাজৰ আদৰ্শবোধৰ পৰা ফালবি কাটি আহি বিকৃত অভিকৃচিৰে আসুৰিক তৃপ্তি লাভ কৰাৰ ধূম উঠিছে। সন্তোষীয়া কথাছবি, অশ্বীল যৌনগন্ধীমূলক কিতাপ, আলোচনী, পুস্তিকা আৰু ড্ৰাগছ সেৱনে যুৱ সম্প্ৰদায়ক চঞ্চল, আৱেগ প্ৰৱণ, অবিৰেচক, নৈতিকতাহীন কৰি তুলিছে; এই সুবিধাৰ গইনা লৈ এচাম মধ্য-ভোগী লোকে সাহস পাইছে অৰৈধ বেহা চলাবৰ বাবে। সন্তোষীয়া অশ্বীল “কম্পেন্ট ডিঙ্গ” বোৰে সমাজক কলুষিত কৰি তুলিছে। এচাম যুৱকৰ হাতে হাতে থকা ম'বাইল ফোন বোৰত সংৰক্ষিত হৈছে অশ্বীল ফটো আৰু অশ্বীল চিনেমাৰ কিছুমান স্লেপ। এনে ধৰণৰ চান্দুৰ দৃশ্য অভিজ্ঞতা হোৱাৰ পিছত একো একোজন স্কুলীয়া ছা৤-ছা৤্ৰী বা যৌৱনৰ দুৱাৰ দলিত ভৱি দিয়া কিশোৰ-কিশোৰীসকলৰ মানসিক আস্থা কোন দিশত গতি কৰিব সেয়া ভাৰি চাব লগিয়া। এইবোৰৰ প্ৰভাৱত যুৱসমাজৰ মানসিকতাত সৃজনীশীল প্ৰতিভাৰ অভাৱ ঘটিছে; অধ্যয়নৰ প্ৰতি স্পৃহা কমি আহি উশৃংখল হৈ পৰিছে। এইক্ষেত্ৰত অভিভাৱক তথা পিতৃ-মাতৃ সকলে সন্তানৰ ওপৰত কঠোৰ দৃষ্টি ভংগী ৰখাটো একান্তই প্ৰয়োজন।

যৌন শিক্ষাৰ উপযুক্ত সম্বল হৈছে কিশোৰ-কিশোৰীৰ যৌন প্ৰবৃত্তিৰ পাহৰাই অন্যান্য প্ৰবৃত্তিৰ দ্বাৰা পৰিচালিত কৰোৱা। কিয়নো মনোবিজ্ঞানিক দৃষ্টিত “Empty mind is devil's workshop” তেনে ক্ষেত্ৰত কিশোৰ-কিশোৰীক যদি সকলো সময়তে বিৰক্তি নলগাঁকে যিকোনো বিষয়ত ব্যস্ত বাখিৰ পৰা হয় তেন্তে টি.ভি. চিৰিয়েলত ভিৰ কমি যাব বুলি সহজে অনুমান কৰিব পাৰি। ইয়াৰ উপৰিও প্ৰচাৰ মাধ্যম অৰ্থাৎ বাতৰি কাকত, আলোচনী, টি.ভি. আদিত ধৰ্মণ আদিৰ দৰে বাতৰি প্ৰকাশৰ লগতে ইয়াৰ প্ৰতিকাৰৰ উপায় প্ৰচাৰ কৰাটো গুৰুত্ব দিব লাগে। যিহেতু এনেধৰণৰ ঘটনাবোৰৰ মূল কাৰণ হিচাপে আজিৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত প্ৰকৃত যৌন শিক্ষাৰ অভাৱৰ কথাকেই আঞ্চুলিয়াৰ পাৰি। বয়ঃসন্ধি কালত যুৱক-যুৱতী সকল স্বাভাৱিকতে অধিক চঞ্চল আৰু কৌতুহলী হৈ উঠে। মনোবিজ্ঞানী সকলৰ মতেও এই সময়-ছোৱা মানৱজীৱনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু সংকটজনক সময়। উপযুক্ত পথ প্ৰদৰ্শকৰ লগতে উপযুক্ত শিক্ষাৰ অভাৱে এই

সময়ছোরাত ল'বা-ছোরালীক বিশ্বখল তথা অপৰাধ প্রবণ করি তুলিব পাবে। সামাজিক জীবনৰ ঘাই শিপা হ'ল পৰিয়াল। সুস্থ মানসিকতা, দায়িত্বশীল জীবন এটা গঢ়ি তুলিবলৈ, সমাজত আদৰ্শনীয় ক্ষপত নিজক প্রতিষ্ঠা কৰিবলৈ যাওঁতে প্রতিটো পদক্ষেপতে পৰিয়ালৰ প্ৰভাৱ থকাটো প্ৰয়োজনীয়। ভাল-বেয়া, কু-অভিপ্ৰায়, অনুবিশ্বাস আদি কথাবোৰ শিশুৰে প্ৰথমে পৰিয়ালৰ পৰাই আহৰণ কৰে।

স্ত্ৰী-শিক্ষা প্ৰসাৰণ বৃদ্ধিৰ ওপৰতো গুৰুত্ব দি সামাজিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক আদি বিষয়ত স্ত্ৰীক স্বাধীনতা দিয়াটো প্ৰয়োজনীয় বিষয়স্বৰূপ হৈ পৰিষে। কিয়নো সমাজৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে এজন পুৰুষতকৈ এগৰাকী নাৰীয়ে দৈৰ্ঘ্য আৰু সংঘমৰ আশ্রয় লৈ সকলোবোৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰে। (অৱশ্যে ব্যক্তিগত পাৰ্থক্যক বাদ দিব নোৱাৰিব) যদি এগৰাকী নাৰীয়ে আদৰ্শ গৃহিণী হিচাপে বা মাতৃ হিচাপে ঘৰখনক সকলো সময়তে পৰিস্থিতিৰ লগত থাপ খুৰাই পৰিচালিত কৰিব পাৰে; নিজৰ সন্তানৰ ওপৰত চকু দি সুস্থ-সৱল হিচাপে গঢ় দিয়াত সহায়ক হ'ব পাৰে। নাৰী গৰাকীৰ মমতা, সহানুভূতি, পৰিয়াল আৰু মানুহৰ প্ৰতি বিনয় ভাৱ আদি গুণসমূহ থাকিব লাগে। মৰমীয়াল গৃহিণী বা মাতৃগৰাকী তথা পত্ৰী গৰাকী সময়ত সাহসী, কঠোৰ আৰু একনায়কত্ববাদী হ'ব লাগিব সংসাৰৰ স্বার্থতে। তেতিয়াহে সমাজৰ সকলোবোৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰিব। আজিকালি প্ৰায়বোৰ নাৰী উচ্চশিক্ষিতা। কেৱল দৈনন্দিন সাংসাৰিক কামতে নিজক বন্দী কৰি বিধা বাবেই নাৰীসকলৰ শিক্ষা অথলে যোৱা বুলি ভাবিবলৈ লয়। আজি কিছুসংখ্যক নাৰীয়ে এনে কাৰ্য কৰিষে যি সমাজৰ যুৱক সকলৰ মানসিকতাত প্ৰভাৱ হানিছে। দেহাৰ অৰ্দেক অংগ উদং কৰি নিলাজ ভাৱে চাল-চলম কৰা বা কেইটামান টকাৰ আশাত কোনো কৃষ্টাবোধ নকৰাকৈ কেমেৰাৰ সন্মুখত নিজৰ উলংগ শৰীৰ দাঙি ধৰা আদি একাংশ নাৰীৰ কাৰ্যই নাৰী জাতিৰ বিপদ মাতি আনিছে। যি সময়ত নাৰী অধিকাৰ বিষয়টো এটা আলোচ্য বিষয় হৈ পৰিষে সেই সময়তে এচাম উশ্বখল যুৱতী আৰু বিবাহিতা নাৰীৰ কাৰ্যৰ দ্বাৰা চত্বল মনৰ যুৱক সকলে অধিক উশ্বখলতাৰ প্ৰভাৱ পেলাইছে বুলি অনুমান কৰিব পাৰি। গতিকে স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা, স্বাধীনতা মানে এনে কিছুমান নাৰীৰ কৰ্তব্যক টানি আনিব নোৱাৰিব। যিসকল নাৰীয়ে আত্মপৰিচয়ৰ বাবে হকে বিহকে কাম কৰি নিজৰ সংসাৰ আৰু পৰিয়ালটোক শ্ৰীহীন কৰি পেলাইছে; এইসকল বাক প্ৰত্যোকেই এগৰাকী প্ৰখ্যাত ব্যক্তি হ'ব পৰাকৈ সফল হ'বনে? এনে কিছুমান নাৰী আছে যি সংসাৰখনক সুন্দৰকৈ চলাই থকা গৃহিণী গৰাকীক নিৰাশ

কৰিষে তথাকথিত নাৰীবাদী ভাষণেৰে— ‘আপোনাৰ এটা নিজস্ব পৰিচয় দাঙি ধৰক, ধৰত ভাত বাঞ্ছিয়েই জীৱন কটাবনে? আত্মপ্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে ধৰৰ চাৰিবেৰৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহক’ আত্মপৰিচয়ৰ বাবে নিৰাশাত ভূগি থকা নাৰীসকলে সমাজত ‘অস্তিত্ব’ প্ৰমাণ কৰিবলৈ উঠি পৰি লগাত তেওঁৰ সন্তান হৈ পৰিষে নিসংগ, স্বামীও নিসংগ তথা উপায়হীন হৈ সংসাৰৰ সকলো বেমেজালি মানি লৈছে। এনে কিছুমান নাৰী আছে যি স্বামীৰ উপাৰ্জনৰ ধন বেগত ভৰাই দিনটো মেল-মিটিং কৰি পুৰুষ শাসিত সমাজৰ বিৰুদ্ধে আপন্তি উজাৰিষে, যুৱ মানসিকতাৰ অধঃপতনৰ বাবে পিতৃ-মাতৃক জগৰীয়া কৰিষে। আনহাতে নিজৰ সন্তানেই নিৰাশাত ভূগিৰ লগা হৈছে আৰু তেওঁলোকে মাতৃৰ পৰা পাৰ লগা জ্ঞানসমূহৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। এই সকল নাৰীৰ আদৰ্শহীও সমাজত উশ্বখল পৰিবেশ সৃষ্টি কৰাত অবিহণ যোগাইছে।

গতিকে ভালদৰে চালি-জাৰি চালে দেখা যায় যে, যুৱ উশ্বখলতা নিজে এক সমস্যা নহয়, বহুতো সমস্যাৰে স্তৰ্পীকৃত এক প্ৰকাশহে। প্ৰকৃতিবিদ, শিক্ষাবিদ তথা দার্শনিক ৰচোৱে কৈছিল—“মৌলিকভাৱেই কোনো ব্যক্তিয়েই বেয়া নহয়, হ'ব নোৱাৰে। ব্যক্তিৰ ভাল-বেয়া চকু সমাজৰ ওপৰত পৰে বদিহে তাহিকভাৱে ইয়াৰ বিচাৰ কৰি চোৱা হয়।” এইদৰে সমালোচনামূলক দৃষ্টিভঙ্গীৰে চালে দেখা যায় যে, শাস্তি শৃংখলা ভঙ্গ কৰা সাধাৰণ উশ্বখলতাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি জঘন্য আপৰাধলৈকে বিভিন্নধৰণৰ আইন বিৰোধী আৰু সমাজ বিৰোধীৰ কামত আজি যুৱ-সমাজৰ একাংশ লিপ্ত হৈছে। আইন শৃংখলাৰ কৃত্ত্বপক্ষৰ লগতে সমগ্ৰ সমাজতে এই সম্পর্কে এটা সময়োপযোগী জাগৰণ নহ'লে এই অপশক্তি দিনে দিনে বৃদ্ধি পায় সমগ্ৰ সমাজকে গ্রাস কৰিব। বিশেষকৈ ছাত্ৰসমাজৰ মাজত এই সম্পর্কে এটা শক্তিশালী জাগৰণ প্ৰয়োজন হৈ পৰিষে। ছাত্ৰ সমাজে নিজেই নিজৰ চেকাৰোৰ গুচাৰৰ বাবে যদি আৰশ্যকীয় ব্যৱস্থা প্ৰহণ কৰিবলৈ আগবঢ়ি আহে তেনেহ'লে একাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ক্ৰমবৰ্দ্ধমান অপকৰ্ম প্ৰাদুৰ্ভাৱ হাস পাৰ বুলি আশা কৰিব পাৰি।

পুৰণি কৃষ্টি, সংস্কৃতিক বাদ দি নতুনৰ সৃষ্টি হ'ব নোৱাৰে। তেনে ক্ষেত্ৰত পৌৰাণিক নীতি তথ্যৰ সুফল বিচাৰ উলিয়াই যুৱমানসিকতাক পৰিচালনা কৰাৰ পথত মানৱ সমাজ সকলো সময়তে (গীতা, মহাভাৰত, বামায়ণ, ভাগৱতৰ তাৎপৰ্য উলিয়াই) সচেতন হ'লে যুৱ উশ্বখলতাৰ সমস্যাটোৱে বেছি পোখা মেলিব নোৱাৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি। □□

এক জীর্ণত ইতিহাস — ‘মনালিছা’

কুশল গঙ্গে

পলার কাঠত অকাঁ মনালিচা হ'ল এখন বিশ্ববিখ্যাত তৈলচিত্র। ১৯ চেন্টিমিটার আৰু ৫০ চেন্টিমিটার জোখৰ এই তৈলচিত্র(৩০-২১ ইঞ্চি)খন আঁকি উলিয়াইছিল ইটালীৰ নৱজাগৰণৰ মহান শিল্পী লিওনার্দো-ডা-ভিঞ্চিয়ে। চিত্ৰকৰ্মখন হ'ল — আঞ্চলিক এক মহিলাৰ , যাৰ ওঁত বিৰিতি আছে এক বহস্যময় হাঁহি। চিত্ৰকৰ্মখনত ভাস্বৰ হৈ উঠা মহিলাগবাকীৰ মুখৰ ভাৱাৰ্থ বৰ জটিল। মাত্ৰ লিওনার্দোৰেহে যেন ইয়াৰ অৰ্থ বুজিছিল। প্ৰেম আৰু জ্ঞানৰ মাজত এক বিশেষ মনঃসংযোগ স্থাপনৰ প্ৰয়াস আছে মনালিছাৰ মাজত। মনালিছাৰ মুখত ফুটি উঠা এই প্ৰেম আৰু জ্ঞানৰ একাকাৰ জটিল সম্বন্ধৰ অতীত জড়িত হৈ আছে প্ৰেটোৰ দৰ্শনৰ সৈতে। মনালিছাই প্ৰেম আৰু জ্ঞানৰ সৌন্দৰ্য সুযমা প্ৰকাশ কৰিছে। মনালিছাৰ দৃষ্টি নিষ্কেপ হওঁতে এনে লাগে যেন — যিজনৰ গুপৰত মনালিছাৰ দৃষ্টি নিষ্কেপিত হৈছে, সেইজনক মনালিছাই জানিছে। সেয়ে মনালিছাই। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত প্ৰেটোৰ দৰ্শনৰ সৈতে এটা কথাত পাৰ্থক্য আছে; সেইটো হ'ল — জ্ঞানৰ বাবে আগ্রহ থকাৰ স্বতেও আমি জ্ঞান বুজি উঠাটো সন্তোষ নহয়। লিওনার্দো — উদ্দেশ্য, ইচ্ছা আৰু আকংক্ষা প্ৰকাশ কৰিছে। মনালিছালৈ যেতিয়া কোনো দৰ্শকে দৃষ্টি নিষ্কেপ কৰে, তেতিয়া দৰ্শকজনৰ মনৰ অভ্যন্তৰতত্ত্ব এনে ভাৱৰ উদ্বেক হয়। দৰ্শকে লিওনার্দোৰ ইচ্ছাক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা মনালিছাত ইয়াৰ প্ৰতিফলন পায়। সময়ৰ সৌৰ্যত মনালিছা :

১৫০৩ চনত লিওনার্দো-ডা-ভিঞ্চিৰ জীৱনী লেখক জিআ 'জিআ' ভাছাৰিৰ মতে, মনালিছাৰ অংকনৰ কাম আৰম্ভ কৰে। তেওঁ চাৰি বছৰজুৰি ছিবিখনৰ অংকনত জড়িত আছিল। ভিসিৰ এই অমৰ সৃষ্টিক বিভিন্ন সময়ত বিভিন্নজনে চুৰি কৰিছে আৰু নানা ঠাইত লুকুৱাই বখাও হৈছিল। বৰ্তমান মনালিছা ফ্ৰান্সৰ পেৰিছত মুছি ডু লুভ্ৰত (Musee Du Louvre) সংৰক্ষিত। ১৫১৬ চনত লিওনার্দোৰে মনালিছাত বিখন ইটালীৰ পৰা ফ্ৰান্সলৈ লৈ গৈছিল। ফ্ৰান্সৰ বজা প্ৰথম ফ্ৰান্সিছে চিত্ৰখনৰ বিষয়ে জানি ইয়াক ক্ৰয় কৰাৰ আগ্রহ কৰি লিওনার্দোক নিম্নৰূপ কৰি ৪০০০ একুচ (Ecus) মূল্যত ক্ৰয় কৰিছিল। প্ৰথম অৱস্থাত চিত্ৰখন ফন্টেইনবেলুড়ত বখা হৈছিল আৰু পাছত ভাৰছাইলছত সংৰক্ষিত হৈছিল। ফৰাচী বিপ্ৰৱৰ পিছত মনালিছাক লুভ্ৰলৈ স্থানান্তৰিত কৰা হয়। নেপোলিয়ন প্ৰথমে লিওনার্দোৰ এই অমৰ সৃষ্টিক টুইলাবিছ পেলেছৰ শোৱনী কোঠাত ৰাখিছিল। অৱশ্যে পিছত ইয়াক পুনৰ লুভ্ৰলৈ ঘৰাই পঠিওৱা হয়। ১৮৭০-৭১ চনৰ ফ্ৰান্স-পুঁছিয়া যুদ্ধৰ সময়ত লুভ্ৰৰ পৰা ইয়াক আঁতৰাই বখা হয়। প্ৰথমবাৰৰ বাবে ১৯১১ চনৰ ২২ আগস্টত মনালিছাক চুৰি কৰা হয়। মনালিছা চুৰি হোৱাৰ পিছত ৭ চেন্টেমিটাৰ ফ্ৰান্সৰ বিখ্যাত কৰি শুইলাউমি এপোলিনেৰক সন্দেহবশতঃ গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হয় আৰু জেললৈ প্ৰেৰণ কৰা হয়। তেওঁক জেৰা কৰোঁতে বিখ্যাত চিত্ৰকৰ পাৰলো পিকাছোৰ

নাম লয়। পিকাছোক আৰি প্ৰশং সোধাৰ পিছত এৰি দিয়া হয়। সেই সময়ত চিত্ৰখন চিৰদিনৰ বাবে হোৱাই যোৱা বুলিয়েই ভবা হৈছিল। পিছত লুভ্ৰৰ এজন কৰ্মচাৰী ভিনচিনজু পেৰুগিয়াই চুৰি কৰি ফ্ৰান্সৰ কলা প্ৰতাৰক এভিছ চাউনক দিব বিচাৰিছিল। এভিছে মনালিছাৰ ছবিখন চুৰি কৰি অস্তিত্বণ্ণ কৰি পিছত ইয়াক নিজাকৈ বিক্ৰী কৰাৰ গোপন ষড়যন্ত্ৰত লিপ্ত হৈছিল বুলি সন্দেহ কৰা হয়। পিছে চিত্ৰখন পেৰুগিয়াৰ বাসভৱনতে দুটা বছৰ পৰি থাকিল। ফলত পেৰুগিয়াৰ বাবে ক্ৰমায়ে এই চিত্ৰখন গুৰুত্বহীন হৈ পৰাত ফ্ৰান্সৰ এক কলা ব্যৱসায়ীৰ ওচৰত মনালিছাক বিক্ৰীৰ বাবে নিয়াৰ অৱস্থাতে উদ্কাৰ হয়। ইয়াক সমগ্ৰ ইটালীত প্ৰদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় আৰু এনেদেৰে পুনৰ ১৯৩১ চনত লুভ্ৰলৈ ঘৰি আছে। দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ পিছত পুনৰ লুভ্ৰৰ পৰা মনালিছাক আঁতৰোৱা হয় আৰু বিভিন্ন ঠাই বাগৰি অৱশ্যেত মন্টাউৱেনৰ সংগ্ৰহালয়ত সংগ্ৰহীত হয়ছিল। ১৯৬৫ চনত হোৱা এক এচ্চি আক্ৰমনৰ ফলত মনালিছাৰ তলৰ অংশ নষ্ট হয়। ফলত বৰ্তমান চিত্ৰখন বুলেট-পুফ আইনাৰ মাজত বৰখা হৈছে। ১৯৬৩ চনৰ মাৰ্চৰ ভিতৰত মনালিছাক মাৰ্কিন যুক্তবাস্তৱলৈ আনা হয় আৰু নিৰ্যাক, বাষ্পিংটন ডিচি আদিত প্ৰদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। ১৯৭৪ চনত পুনৰ টকিঅ' আৰু মঞ্চোত প্ৰদৰ্শনৰ বাবে মনালিছাৰ অন্য এক

ভ্ৰমণসূচী যুগ্মতোৱা হয়। এই প্ৰদৰ্শনৰ পিছত পুনৰ ইয়াক লুভ্ৰলৈ আনা হয় আৰু বৰ্তমান ইয়াতেই সংৰক্ষিত। ১৯৬২-৬৩ চনৰ সময়ছোৱাত বিভিন্ন ঠাইত প্ৰদৰ্শনৰ সময়ত মনালিছা নিলামৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল আৰু ইয়াৰ মূল্য ১০০ মিলিয়ন ডলাৰ ধাৰ্য কৰা হৈছিল। প্ৰীনিজ বুকছ অৱ বেকৰ্ডহৰ মতে — বৰ্তমান সময়লৈকে সৰ্বাধিক মূল্যত নিলাম হোৱা মনালিছা হ'ল মূল্যবান চিত্ৰ। অৱশ্যে পৰৱৰ্তী সময়ত পাবলো পিকাছোৰ অন্য এক ছবি নিলাম ২০০৪ চনৰ ৪ মে'ত ১০৪১ মিলিয়ন ডলাৰ হৈছিল।

মনালিছাৰ নেপথ্য চৰিত্ৰ কোন ?

এই প্ৰশংটো লৈ দীৰ্ঘদিন বিতৰকৰ সৃষ্টি হৈ আহিছে। ফ্ৰান্সে চহৰৰ বিখ্যাত ব্যৱসায়ী ফ্ৰাঙ্কেস্কো দা গিওকোভোৰ তৃতীয় পত্ৰীয়েই হ'ল মনালিছা। অত্যন্ত নাৰীবিলাসী ফ্ৰাঙ্কেস্কোৰ প্ৰথম পত্ৰী মোনাভানা আৰু দ্বিতীয় পত্ৰী মোনাবিচেৰ অকাল মৃত্যুৰ পিছত মনালিছা হ'ল ফ্ৰাঙ্কেস্কোৰ শেষগবাকী পত্ৰী। তেওঁ কৈছিল — লিছ হ'ল তেওঁৰ জীৱনৰ প্ৰথম আৰু শেষ প্ৰেম। জীৱনৰ অস্তিম বেলা লিওনার্দোৰে কৰা এক মন্তব্যত এই ধাৰণাটোৰ কিছু বিশ্বাসযোগ্যতা পোহলৈ আহে— “ Of a certain Florentine lady done from like at that request of the magnificent Giuliano de Medici.”

ডা ভিসিৰ প্ৰথম জীৱনী লেখক বাছাৰিয়াই জনোৱা মতে, সামাজিকভাৱে প্ৰতিপত্তি থকা ফ্ৰাঙ্কেস্কো দা গিওকোভোৰ নামৰ

ব্যক্তিজনৰ মনালিছা নামৰ পত্ৰীকেই প্ৰকৃততে ভিসিয়ে অংকন কৰিছিল।

অৱশ্যে ইয়াৰ পিছত পোৱা অন্য এক ব্যাখ্যাই এই দিশত যথেষ্ট খেলিমেলিৰ সৃষ্টি কৰে। এই ব্যাখ্যাত কোৱা হৈছে যে— এই ছবিখন প্ৰকৃততে ফ্ৰান্সেকো দা গিওকোভোৰ নামৰ ব্যক্তিজনৰ, অৰ্থাৎ পুৰুষৰ ছবিহৈ।

Dr. Lillian Schwartz এক যে মনালিছা প্ৰকৃততে ভিসিয়ে নিজা ছবিয়োৱে। তেওঁ লিওনাৰ্ডোৰ মুখাবয়বৰ ডিজিটেল পৰীক্ষাৰ অন্তত এই কথা প্ৰমাণ কৰিব খোজে। তেওঁ এইটো ব্যাখ্যা কৰি ক'ব খোজে যে ভিসিয়ে প্ৰথম নিজা ছবিখন আৰু পিছত মনালিছাৰ অন্য অখন আৰু দুয়োকে একেলগ কৰি এই বিখ্যাত চিত্ৰখন অংকন কৰিছিল। ইতিহাসবিদ Maike Vogt Lwerssen of Adelaide এইবুলি ঘৃন্তি দিছিল যে এই বিখ্যাত হাঁহিটোৰ অনুবালত থকা মহিলাগৰাকী হ'ল মিলানৰ। ডিউচেড ইছাবেলা অৱ আৰাগন, যাৰ বাবে ভিসি দীৰ্ঘ ১১ বছৰ ক'ৰ্ত পেইন্ট'ৰ হিচাবে থাকিব লগা হৈছিল। মনালিছাৰ ডাঠ সেউজীয়া সাজে এই কথা সূচায় যে তেওঁ Visconti Sforza ৰ এগৰাকী মহিলা সদস্য। মনালিছা হ'ল মিলানৰ ডিউচেছৰ প্ৰথম চৰকাৰী চিত্ৰ। এই চিত্ৰখন গ্ৰীষ্ম অথবা বসন্ত খতুত আৰু হৈছিল বুলি অনুমান কৰা হয়।

মনালিছাৰ হাঁহি — পোহৰৰ খেলা :

মনালিছাৰ বহস্যময় হাঁহিটোৰে প্ৰতি ন মানুহকে আকৰ্ষণ কৰি অহাৰ লগতে হাঁহিটোনো কীয় তেনে হ'ল সেই বিষয়েও চিত্ৰৰসিক সকলৰ লগতে বিজ্ঞানী সকলৰে মন-মগজুত খলকনি তুলি আহিছে। সেয়ে মুগ মুগ ধৰি মনালিছাৰ সেই নিভাঁজ জ্যোতিৰ সংজ্ঞা, সমালোচনাৰ শেষ নাই।

মনালিছাৰ হাঁহিটোৰ বাবু উৎপন্নি হৈছিল কিদৰে, স্বাভাৱিক হাঁহিতকৈ বেলেগ আছিল নেকি?

বিভিন্নজনৰ দৃষ্টিত মনালিছাৰ হাঁহি :

ক) কোনো মূৰ্খ নাৰীৰ সাৰমহািন পৰিতোষৰ অভিব্যক্তি হ'ল মনালিছাৰ হাঁহিটো।

খ) মনালিছাই প্ৰকৃততে হঁহাই নাছিল। দেহত প্ৰয়োজনতকৈ বেছি খাদ্যাপাণ থকা হেতু মুখমণ্ডলত হাঁহিৰ দৰে এটা ছাপ পৰিছিল।

গ) ভিসি এগৰাকী বিশিষ্ট চিত্ৰকৰ হোৱাৰ হেতুকে মনালিছাৰ মুখত এক বহস্যময়ী কপ লাভ কৰিছিল।

ঘ) মনালিছাৰ ছবিখন অঁকোতে ভিসিয়ে Sfumato নামৰ এক পদাৰ্থ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। এই Sfumato ই ছবিৰ মাজত বহস্য এৰি যায়।

ঙ) মৃত্যুৰ দুদিন পূৰ্বে ভিসিয়ে স্টুডিওৰ পৰা বিদায়ী মনালিছাৰ মুখত যি অস্ফুট হাঁহি দেখিছিল তাকে ছবিখনত ফুটাৰলৈ চেষ্টা কৰিছিল বুলি ভিসিয়ে নিজে দিয়া মত।

চ) আমেৰিকাৰ দন্ত চিকিৎসক তথা অধ্যাপক জেইবৰকেশ্বৰ কৰি যে— মনালিছাই প্ৰকৃততে হঁহাই নাছিল। মুখত ভোটা বস্তুৰে পোৱা সাংঘাতিক আঘাতত তেওঁৰ দাঁত সৰি তেনে কপৰ সৃষ্টি কৰিছে।

মনালিছাৰ বহস্যময় হাঁহিটোক লৈ অতীতৰ পৰা এতিয়ালৈ নানা গৱেষণা চলি আছে, ভৱিষ্যতেও চলি থাকিব। কিছুসংখ্যক মাৰ্কিন বিজ্ঞানীয়ে এইবুলি কৰি যে মনালিছাৰ হাঁহিটো ইমান বহস্যময় যে পোনপটায়াকৈ চালে হাঁহিটো মুখমণ্ডলৰ পৰা অদৃশ্য হৈ যায়। হাভাৰ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক মাৰ্গাৰেটে লিভিংস্টনে কৰি যে, হাঁহিটো চিত্ৰখনৰ বেলেগ বেলেগ দিশৰ পৰাহে দৃশ্যমান হয়। ১৫০০ চনতে লিওনাৰ্ডো দা ভিসিৰ দ্বাৰা অংকিত মনালিছাই ইয়াৰ বহস্যময় হাঁহিটোৰ বাবেই পাঁচ শতিকাজুৰি চিত্ৰমোদী সকলক মোহাজৰ কৰি ৰাখিছে।

জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬ / ৪০

'American Association for the Advancement of Science' ৰ বাৰ্ষিক সভাত হাঁহিটোৰ বহস্য ব্যাখ্যা কৰি এই তত্ত্বটো দাখিল কৰা হৈছে। পোনপটায়াকৈ চালে মানুহৰ দৃষ্টিগোচৰ হোৱা প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰা বাদ পৰি যায় বুলি অধ্যাপক লিভিংস্টনে জানিবলৈ দিয়ে। সাধাৰণতে কোনো বস্তু চাঁওতে চকুৰে দৃষ্টা দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰে— ফঙ্গেল আৰু পেৰিফিৰিয়েল। ফঙ্গেল হ'ল প্ৰত্যক্ষ দৃষ্টি, য'ত সুন্দৰৱৈকে সকলোৰে দৃষ্টিগোচৰ হয়। মনালিছাৰ সেই হাঁহিটোৰ বিষয়ে তেওঁ এনেদৰে কয় যে—

অন্য এক গৱেষণাত কেইগৰাকীমান বিজ্ঞানীয়ে দাবী কৰিব খুজিব যে চকুৰ লগতে আমাৰ মনৰ সতে জড়িত ঘটনাৰ বাবে মনালিছাৰ হাঁহি বহস্যময় দেখা যায় বুলি দলটোৱে ক'ব খোজে। ইয়াৰ ভিতৰত চকুৰ কোষত খুন্দা মৰা পোহৰ কণাবোৰ পৰিৰ্বৰ্তনৰ বাবেও মানুহৰ মুখৰ প্ৰকাশভংগীৰ ধাৰণাটো সলনি হোৱাত সহায় কৰে।

মাৰ্কিন বিজ্ঞানীগৰাকীয়ে কয় যে— চিত্ৰখন অংকণ কৰোঁতে ভিসিয়ে কেতোবোৰ নীতি অনুসৰণ কৰিছিল। লিভিংস্টনে জনোৱামতে, তেওঁ মনেটোৰ ইমপ্ৰেছন : ছনৰাইজ' শীৰ্ষক ছবিখনো অনুধাৰণ কৰিছে। এই অধ্যয়নৰ ফলাফলত প্ৰাপ্ত এটি সত্য হ'ল যে— শিঙীসকলে মানুহৰ দৃষ্টিকোণ কেনেকৈ বৃজি লয়। তেওঁ আৰু কয় যে ডা ভিসি, বৰ্বাৰ্ট চিলভাৰ্জ, পিকাছো আদি মহান শিঙীসকলে তেতিয়াই কিছুমান মৌলিক সত্য আবিষ্কাৰ কৰিছিল, যিবোৰ জট বৰ্তমান সময়তহে বিজ্ঞানীয়ে মুকলি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

সৌন্দৰ্য ও চৰত সকলোৱে নতজানু হয়। পৃথিবীৰ ইতিহাসত ক'ত যে অঘটন ঘটা নাই মাত্ৰ নাৰী সৌন্দৰ্যক লৈ কত প্ৰেম গাঁঠৰ অনুবালত লুকাই আছে যুদ্ধবিধনস্ত সৈনিকৰ মৃতদেহ, কত স্থৃতি সৌধৰ আঁৰত বৈ আছে— ক্লিওপেট্ৰা, লয়লা মজনু, ছাহজাহানৰ আবেগে প্ৰণতা। বিশ্বৰ ইতিহাসত মনালিছাও তেনেই ৰূপ কথাৰে নায়িকা। বৰ্তমান মনালিছাই গীত-সংগীত, চিনেমা, গজ, কবিতাৰ উপবিষ্ণু বৰ্তমান মদৰ বটলৰ লেবেলত, তাচপাত, বিলবৰ্ড আদি প্ৰতিক্ৰিয়েতে নিজৰ আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিছে। যিয়ে হেজাৰ হেজাৰ মানুহৰ মনত বহস্যৰ গুজৰ তৰিলে, ওঁঠৰ সেই বহস্যময়ী হাঁহিবে বচলে বিশ্বশ্ৰেষ্ঠ ইতিহাস, যিগৰাকী নাৰীৰ মাত্ৰ অনুভৱিবিদ্য দৃষ্টি কাৰ্যক অনুধাৰণ কৰা অসম্ভৱ, যিয়ে যুগে যুগে উন্নৰ পুৰুষক আকৰ্ষিত কৰি আহিছে আৰু ভবিষ্যতেও কৰি থাকিব। দৃশ্যমান কলাৰ ৪০,০০০ বছৰীয়া হাঁহিটোৰ বহস্যময় এই কালজয়ী, যুগজয়ী, বহস্যবৃত্তা মনালিছাৰ জনপ্ৰিয় আৰু আকৰণীয় গুণটোকে সূচায়।

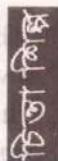
□□

নানা, মোৰ প্রতিদেনটো লিখিদেনো ভাট্ট; মই
ভাটা একদম নাজানো

AIDS INFORMATION

Amrit Doley

Acquired Immune Deficiency Syndrome. Till date no medicine has been discovered to cure this deadly disease. It is caused by a virus known as the human immuno deficiency virus (HIV). This deadly disease becomes the new global problem. The (HIV) virus enters into the blood stream of the body through the contractions of blood and damages the resistance power of the body to fight against the other diseases. The initial stage of AIDS is HIV virus.

HIV is an ultramicroscopic virus, smaller than a wave length of visible light and much smaller than its disease causing bacteria. Virus are not alive since they can not reproduce of their own. Instead they borrow the genetic materials of other living cells. The simple and rapid test to attack HIV antibodies after outset of symptoms in 31-58 days old case is the Elisa test. The main symptoms of this virus are tuberculosis, cancer, pneumonia. HIV infected people live for many years like as a healthy man. But it can affect others. It takes an average of 7 to 10 years to develop fully its infections in human body. Although it is incurable but scientist have develop some medicines to keep people with HIV for longer.

AIDS is communicable in nature. It is transmitted through blood from one person to another. In the following ways –

- 1) Sexual Intercourse with more than a single person.
- 2) Transfusion of contaminated blood, if blood used has not been tested for HIV.
- 3) Through unsterilised needle or syringes.
- 4) By marriage to an HIV affected person.
- 5) From an HIV positive woman to her unborn child.
- 6) Woman with HIV infection have about a fifty percent chance of giving birth an HIV infected baby.

Besides these some sex are more risky for causing AIDS –

1) Sexual intercourse with strangers without condom.

2) Sexual intercourse which cause bleeding.

3) Sexual intercourse with the persons who inject themselves drugs.

AIDS cases were first tested in American army diploid, in Africa and found positive cases of AIDS. "During that period the men had to clash with monkeys and other dangerous beasts to survive at Africa." AIDS was first reported to the 'National Centre for Disease Control' of America in 1981. Since then 'the AIDS epidemic is spreading much faster than the genre relations' all over the world. This is now becoming the world wide problem. At present this havoc has already infected more than thirteen millions of the world populations.

The NGOs and Agencies like NACO, UNAIDS are working in the National and International level to control it. But it spreads like the burning fire. Accordingly to the UNAIDS, the African countries have the maximum number of AIDS cases in the countries like Thailand, Myanmar and Laos, the thirty percent of AIDS cases are found from drugs user. According to the working estimated of NAACO there are 3-97 million people living with HIV infection and 40,708 AIDS cases in India. UNAIDS global report says that more than 3, 800, 00 adults, 15, 00,000 women and 17,00,000 children have HIV cases. In India the first AIDS case was found at Mumbai in 1993. NACO has identified the states like Tamil Nadu, Maharastra, Gujarat, Karnataka and Manipur having the generalized AIDS epidemic. The seven North Eastern states together have more than 1704 AIDS cases. Out of this figure Manipur alone has more than 1238 cases.

Recent report of NACO says that Assam has more than 734 HIV/AIDS cases, which is much more than, that of 149 cases that was in 2002. In Assam the first HIV positive case was found in a newly married woman called Jahnobi Goswami. She was a 17 year old girl from Kampur in Nagaon district. According to her, husband concealed his dark secret from his family

and he died in 1996. But Jahnobi is living with courage. Now, the innocent Jahnobi formed an Association of with AIDS called "The Assam Network of positive people" since August 2004, for creating awareness and fighting for the right of HIV/AIDS affected people. Recent reports of NACO imply that the AIDS is spreading like a burning fire in Assam.

The HIV positive cases are also reported from Sibsagar district in the village Afola..... On a married woman and her son. Woman says that her husband was an Army man, he died due to the infections of this deadly disease AIDS. But he keeps his dark disease a secret from her. This report of this woman has come to light in this year i.e. 2006, when it is tested in Shillong. In Assam, the Assam State AIDS Control Society, Community Care Centre, and NGO has been operating in all over Assam. But they are not getting fruitful result to prevent it due to the lack of information and awareness in the society. Assam has four Community Care Centre under Assam State AIDS Control Society. These are at Guwahati, Nalbari, Dibrugarh and Bokakhat respectively. One is going to be set up at Tezpur very soon.

The Bokakhat Community Care Centre covers the whole Golaghat district. This care centre, cares the HIV/AIDS infectious people and creates awareness among people. This centre keeps the HIV positive people in the centre and provides care and medicines to them. Bokakhat Community Care Centre was inaugurated on 9/12/2005 by the then health minister Dr. Bhumidhar Barman and Hand Loom & textile minister Hemaprabha Saikia. Bokakhat Community Care Centre is working in collaboration with Bokakhat Kolyan Ashram from November 9, 2005. According to this centre they have already found more than 30 HIV/AIDS cases. Most are women from Kamargaon. Out of this, they identify 13 to 14 as major cases. One of HIV affected has already died.

Ways of protection:

After the male condom, the scientists have invented the female condom to control AIDS. Female condom is prevailing in the western countries since 1992, but it has come to Indian market in the year 2002. In co-operation with World Health Organization, Hindustan Latex Limited has set up a plant in Kerela and this plant is producing condom from 2005. Female

condom is made of polyurethane, it protects the vagina, cervix and external genitalia and has no side effect. Its market price is at Rs. 45/- per set. The two micro biocides – Pro2000 and Buffer gel – are also in stage II and stage III trials and soon be introduced. These chemical agents can be applied to destroy germs and virus.

Having known about the deadly disease AIDS and its effects it is necessary to adopt the preventing measures.

- Don't have sexual intercourse with strangers.
- Use condom in sexual intercourse.
- Screening of blood before transfusion.
- Don't inject drugs by syringe like heroin, cocaine etc.
- Married couple should have tested their blood before getting married.
- AIDS awareness rally and camp to the people by NGO educational institutions, Society etc.

According to me, AIDS is an inevitable death before death. So it is a duty for all community to be aware of it and fight together against AIDS to uproot it from the society.

Mintu, a handsome boy and Seeta a beautiful girl were close friends. They belonged to the same village. They went to college together everyday on riding bicycle. Mintu was deeply in love with Seeta. But he was very much afraid to express his feelings for her, if she would refuse.

One day it so happened that Seeta's bicycle was punctured. So, she jumped up to Mintu's bicycle and went together. On their half way Mintu got tired, so both of them decided to take rest for a while. They rested under the Banyan tree and the wind was blowing. Suddenly Mintu decided that he would express his feelings there. 'Will you mind if I ask you something?' — asked Mintu to Seeta.

Seeta:- No, I won't mind just ask me what you want to ask me.

Mintu:- Can you cook?

Seeta:- Yes, I can cook very well.

Mintu:- Can you grow rice?

Seeta:- Yes, I grow one Bigha per day.

Mintu:- Then do you love me?

Seeta:- Yes, I love you too.

Mintu:- Are you sure Seeta?

Seeta:- Yes, brother I am sure.

Mintu:- What???? ☺Jamindar Terang

যৌতুক প্রথা আৰু নাৰী নিৰ্যাতন

ভাৰতবৰ্ষ এখন স্বাধীন দেশ। ভাৰতীয় সংবিধানে পুৰুষ মহিলা উভয়কে সমতাধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে যদিও ভাৰতীয় নাৰী অৰ্থনৈতিক, শাৰিৰীক বা মানসিক ভাৱে এতিয়াও পুৰুষৰ দৰে স্বাধীন হ'ব পৰা নাই। কিন্তু পুৰুষেই হওক বা নাৰীয়েই হওক এজন ব্যক্তিৰ পূৰ্ণ বিকাশৰ বাবে অত্যাবশ্যকীয় সা-সুবিধাবোৰ লাভ কৰাৰ অধিকাৰৰ লগতে যোগ্যতা অৰ্জন কৰা উচিত। অথচ এই অধিকাৰৰ পৰা ভাৰতীয় নাৰীৰ এক বৃহৎ অংশ এতিয়াও বঞ্চিত হৈ আছে।

আমাৰ পুৰুষ প্ৰধান সমাজত যৌতুক প্রথাই এক ভয়ানক ব্যাধিকাপে থিয় দিছে। বিবাহৰ নামত কল্যা পক্ষৰ পৰা বাধ্যতামূলকভাৱে যি ধন সম্পত্তি বা উপহাৰ দাবী কৰে সেয়াই যৌতুক। যৌতুক প্ৰথাটো কেৱল ঘৃণনীয়ই নহয় ইনাৰী জাতিৰ পক্ষে অত্যন্ত অপমানজনক। যৌতুকৰ বাবেই বিবাহৰ পিছত স্বামীগৃহত কল্যাগৰাবীয়ে শাৰিৰীক আৰু মানসিকভাৱে নানা কষ্ট ভোগ কৰাই নহয় একো একোগৰাকী বোৱাৰীয়ে কৰণ মৃত্যুক আকেঁৰালি ল'ব লগা হৈছে। আনকি সন্তুন সন্তুনা নাৰীও বাদ পৰা নাই। অসমতো চহৰৰ লগতে গাঁও সমুহতো ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিষে। অৱশ্যে চহা সমাজতকৈ শিক্ষিত সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ অতি বেছি। কল্যাদায়গত পিতৃ-মাতৃ সন্মুখত কল্যা সন্তান এক ডাঙৰ সমস্যা হৈ দেখা দিছে। বৰ্তমান সমাজৰ এচাম লোকক ধন সম্পত্তিৰ মোহে অন্ধ কৰি পেলাইছে। এটা জীৱনৰ মূল্যতকৈ টকাৰ মূল্য বেছি হৈ পৰিষে। জীৱনশ্ৰেষ্ঠ মানৱৰ মানৱীয় প্ৰমূল্যৰ উত্তৰণ ঘটাৰ পৰিবৰ্তে পশুহৰ গুণ বৃদ্ধি পাই আহিছে। বাতৰি কাকতসমূহৰ প্ৰথম পৃষ্ঠাত স্থান লাভ কৰিছে যৌতুক দাবী, বোৱাৰী হত্যা, ধৰ্ষণ আদি নাৰী নিৰ্যাতনৰ শিৰোনামাই। সমাজৰ তথাকথিত এচাম ভদ্ৰলোকো এই কু-প্ৰবৃত্তিবোৰত জড়িত হৈ থকাৰ উদাহৰণ কৰ নহয়। অতি পৰিতাপৰ কথা যে, প্ৰেম-বিবাহ কৰোৱা পত্ৰীকো শেষত যৌতুকৰ বাবে প্ৰেমিক স্বামীয়ে নিৰ্মমভাৱে হত্যা কৰাৰ উদাহৰণে আমাৰ সমাজত আছে। কেৱল টকা লাগে। প্ৰকৃততে যিজন পুৰুষ দুৰ্বল মনৰ সেই জনেহে কল্যা পক্ষৰ ধন সম্পত্তিলৈ আশা কৰে। কেইটামান টকাৰ বিনিময়ত নিজৰ পুৰুষত্ব বিকীৰ্তি কৰিবলৈ কৃষ্টাবোধ নকৰে এইচাম পুৰুষে। টকাৰ লোভত এজনী নাৰীৰ ওচৰত এজন পুৰুষে শিৰ নত কৰাটো অত্যন্ত লজ্জাজনক। দৰাপক্ষই কইনাৰ পিতৃ-মাতৃক নগদ ধন, গাড়ী-মটৰৰ পৰা আদি কৰি ঘৰৰ বিভিন্ন মূল্যবান সামগ্ৰী দাবী কৰাটো বহু ঠাইত নিয়মত পৰিণত হৈছে। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত কিছুমান ‘শাহআয়ো’ জড়িত থাকে। আনে দাবী কৰা ধন-সম্পত্তি দিব নোৱাৰাৰ ফলত বহুতো কল্যা অবিবাহিতা হৈ বৈ গৈছে।

মঙ্গ বৰা

ইয়াৰ উপৰিও লজ্জাবোধৰ বাবেই হওক, কল্যাৰ ভৱিষ্যত সুৰক্ষাৰ বাবেই হওক ধাৰ ঝগ কৰি যৌতুকত নানাবিধ বস্তু দি আৰ্থিকভাৱে দুৰ্বল পৰিয়াল কিছুমান শেষত সৰ্বস্বাস্ত হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। আচলতে আমাৰ এই অমানৱীয় আচৰণেৰে আমি কোন দিশে ধাৰিত হৈছো - ভাৰি চাবলগীয়া।

অপীয় হ'লেও সত্য যে, নাৰীয়েই নাৰীৰ প্ৰধান শক্তি। বহু মাতৃয়ে পুত্ৰক উচ্চটনি দিয়ে যৌতুক দাবী কৰিবলৈ। এগৰাকী বোৱাৰীক শাৰিৰীক-মানসিকভাৱে অত্যাচাৰ কৰি শেষত নিৰ্মমভাৱে হত্যা কৰাটো সাধাৰণ ঘটনা হৈ পৰিষে। সেইচাম স্বার্থলোভী মানুহে ভাৰি নাচায় যে কিমান কষ্টৰ বিনিময়ত এটা সন্তান তুলি-তালি ডাঙৰ-দীঘল কৰা হয়। যৌতুকৰ এই ভয়াবহতাৰ ফলত এই পিতৃ-মাতৃয়ে কল্যাসন্তানৰ কামনা নকৰাটো পৰিলক্ষিত হৈছে। কেৱল যৌতুকেই নহয় বহুক্ষেত্ৰত নাৰীয়ে যুগে যুগে নিৰ্যাতন ভুগি আহিছে। যি দেশত নাৰীক মাতৃ হিচাবে পূজা কৰা হয় সেই নাৰীক একেখন দেশতে নানা অত্যাচাৰ কৰা হৈছে। বামায়ণ-মহাভাৰতৰ সীতা, দ্ৰোপদীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বহু নাৰীয়ে বৰ্তমানলৈকে পাশবিক নিৰ্যাতনৰ বলি হৈ আহিছে। বৰ্তমান কালতো গাঁও অঞ্চলত বহুতো কল্যাসন্তানে পুত্ৰ তুলনাত আদৰ যত্ন কৰ পায়। ইয়াৰ মূল কাৰণ হৈছে সন্তুনতঃ পুত্ৰৰ পৰা বৃদ্ধ বয়সত লাভ কৰা সুৰক্ষা আৰু এগৰাকী কল্যাই জন্মদাত্ৰী পিতৃ-মাতৃক ত্যাগ কৰি পতিগৃহলৈ যোৱা। আকৌ কল্যাসন্তান জন্মদিয়াৰ অপৰাধত কিছুমান নাৰীয়ে নিজৰ স্বামীৰ হাতত নানা নিৰ্যাতন ভোগ কৰিবলগীয়া হোৱাৰ দেখা যায়। ইয়াৰ উপৰিও সমাজৰ কিছুমান নীতি-নিয়ম, কু-সংস্কাৰৰ ফলতো কিছুকিছুক্ষেত্ৰত নাৰী বঞ্চিত হয়। ধৰ্ষণ, বলাংকাৰ আদিৰ দৰে নোম শিঁয়াৰি উঠা প্ৰত্যেক নাৰীৰ বাবে দুৰ্ভাগ্যজনক শব্দ। কিন্তু ইয়াৰ পৰা পাঁচ-ছয় বছৰীয়া শিশুকল্যাণিও সাৰি যোৱা নাই। বাটো পথে অশীল ইঙ্গিত, অশীল ব্যৰহাৰ আদিৰ দৰে এশ-এবুৰি অপৰাধ দিনে নিশাই ঘটি আহিছে। এটি শিশু কল্যা ধৰ্ষিতা হৈছে পিতৃতুল্য পুৰুষৰ হাতত, উন্মাদ যুৱকৰ হাতত। অবিশ্বাস্য যেন লাগিলোও সত্য যে, শিক্ষকতাৰ দৰে মহান তথা পৰিত্ব পদত অধিষ্ঠিত এজন পুৰুষৰ হাততো নিৰ্যাতিতা হৈছে নাৰী, ধৰ্ষিতা হৈছে তেওঁৰ কল্যাসম ছাত্ৰী। যিখন দেশত এজন প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে শিশুসকলক ভালপোৱাৰ প্ৰতিদান স্বৰূপে তেওঁৰ জন্ম দিনতো দান দি দৈ গৈছিল সেইখন দেশতেই নিৰ্যাতন ভোগা শিশুৰ সংখ্যা প্রায় ৩৩ শতাংশ।

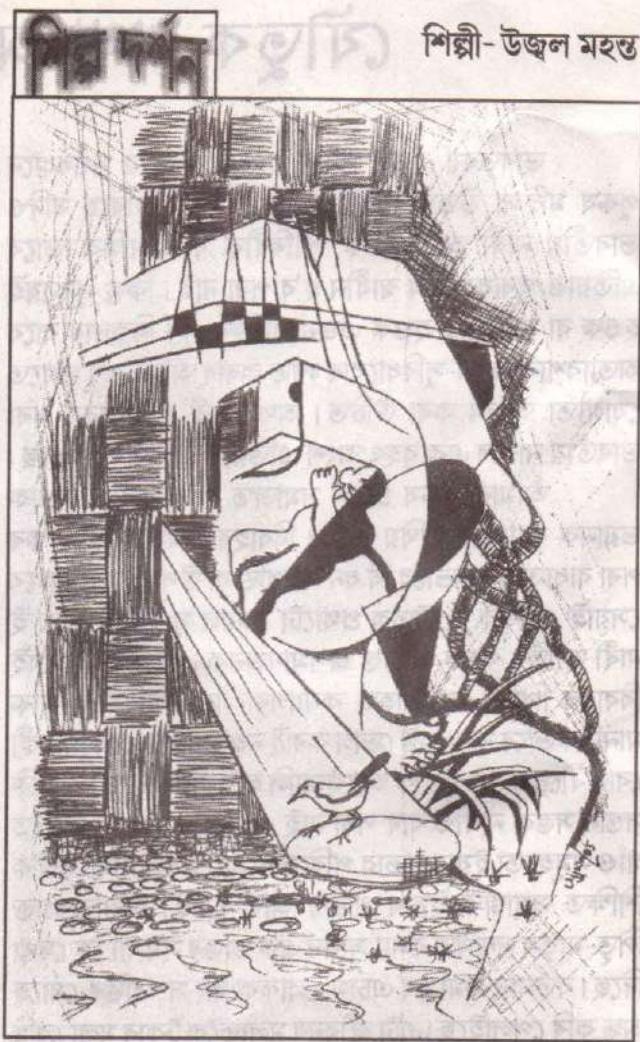
এই কথাও সত্য যে এচাম উন্মাদ যুৱক বা পুৰুষক

তে ওলোকৰ বৈকৃত বাসনা চৰিতাৰ্থ কৰাত উদগনি যোগাইছে এচাম আধুনিকা ঘূৰতীয়ে। বহু ঘূৰতীয়ে অল্পবস্তু পৰিধান কৰি নাভিদেশ প্ৰকট হোৱাকৈ কেৱল দেহ প্ৰদৰ্শনৰ বাবেহে পোছাক পিঞ্চাটো পৰিলক্ষিত হয়। আচৰিত কথা যে, এই অমাৰ্জিত পোচাক পৰিধান কৰা পিতৃ-মাতৃয়ে নিজৰ কল্যাসন্তানৰ প্ৰতি কিমান সচেতন। এজোৰ মাৰ্জিত সাজে তেনে বিকৃত মানসিকতা সৃষ্টি নকৰে। আমি যদি আমাৰ সাজজোৰৰ প্ৰতি সচেতন হ'ওঁ, প্ৰতিজন অভিভাৱকে যদি নিজৰ সন্তানৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দিয়ে, এই কু-কাৰ্যসমূহ বহু পৰিমানে হাস পাৰ। আনহাতে কেইটামান টকাৰ বিনিয়োত নিজৰ দেহ কেমেৰাৰ সন্মুখত প্ৰকট কৰাসকলৰ বিষয়ে বহলাই নকলৈও জনা কৰা।

নিৰ্যাতিতা নাৰীসকলক সুৰক্ষা দিবৰ বাবে বিভিন্ন আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছে। ১৯৬১ চনত যৌতুক নিবাৰণী আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছে। এই আইনৰ অধীনত যৌতুক লোৱা আৰু দিয়া দুয়োটা কাৰ্য সমানে দণ্ডনীয়। এই সুবিধাসমূহ আদায় কৰিবলৈ মহিলা সকল সম্পূৰ্ণৰূপে আগবঢ়ি আহিব পৰা নাই বাবে আমাৰ সমস্যাসমূহ সমাধান হোৱা নাই।

পুৰুষ-নাৰী মিলিহে এখন সমাজ হয়। গতিকে সমাজৰ অৰ্ধাংশ লোক যদি দুৰ্বল আৰু নিৰ্যাতিত হৈ থাকে তেন্তে এখন সুস্থ-সবল সমাজৰ কল্পনা কৰিব নোৱাৰিব। এই সম্পৰ্কত মহাদ্বাৰা গান্ধীয়ে কৈছিল যে যেতিয়ালৈকে ভাৰতীয় নাৰী সকল সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক ভাবে স্বাধীন হ'ব নোৱাৰে তেতিয়ালৈকে ভাৰতৰ স্বাধীনতা অৰ্থহীন হৈ থাকিব। সেয়েহে নাৰীৰ সামাজিক তথা আৰ্থিক দিশটো সবল কৰি তুলিবলৈ যত্নপৰ হোৱা উচিত। যৌতুক প্ৰথা, ধৰ্ম, নাৰী নিৰ্যাতন আদিৰ বিৰুদ্ধে বিভিন্ন জনসংযোগৰ মাধ্যমে প্ৰচাৰ কৰিলৈও যেতিয়ালৈকে স্বার্থলোভী মানুহে সুস্থ মানসিকতাৰে যৌতুক দাবী নকৰা আৰু নাৰীক সন্মানৰ চুকুৰে চোৱাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ আৰু কাৰ্যকৰী নকৰে তেতিয়ালৈকে নাৰী নিৰ্যাতন চলি থাকিব। ইয়াৰ উপৰি দোষীক উপযুক্ত শাস্তি প্ৰদান কৰিব লাগিব। নাৰীক মাতৃ দৃষ্টিবে চাব পাৰিব লাগিব। এই কাৰ্যত সফল হ'বলৈ হ'লৈ নাৰীয়েই অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। প্ৰতিগ্ৰাকী মাতৃয়ে যদি পুত্ৰ সন্তানক সৰুৰে পৰা উপযুক্ত শিক্ষা দিয়ে, বিবাহত যৌতুক নোলোৱাৰ সিদ্ধান্ত লয় আৰু প্ৰতিগ্ৰাকী ঘূৰতীয়ে যদি বিবাহত পতিগ্ৰহলৈ যৌতুক নিনিয়াৰ সিদ্ধান্ত লয় তেন্তে যৌতুক প্ৰথা নিৰ্মূল হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰিব। বিবাহ নামৰ সামাজিক বাঞ্ছোনৰ লগতয়ে ধন সম্পত্তিৰ সম্বন্ধ নাই বা ধনৰ তুলনাত হৃদয়ৰ স্থান উচ্চ সেই কথা বুজি পাৰ লাগিব। তেতিয়াহে নাৰী-পুৰুষ মিলি এখন সুস্থ-সবল সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ সমাজ প্ৰতিষ্ঠা আৰু মানুহে নিজক জীৱশ্ৰেষ্ঠ বুলি কোৱাৰ সাৰ্থকতা থাকিব। □□

শিল্পী- উজ্জল মহন্ত

ত্ৰৈ, পুনিয়ে শ্ৰেণুকৰ বিকান্দু জনসন্ত গঠন কৰাৰ চৰ্টা কৰিয়। শ্ৰেণুক দলীদাৰক উপমুক্ত শাস্তি বিহুৰ দাবী কৰিয়া, কিন্তু তুমি লিঙ্গও দেহেৰ যবৰ সৰা ত্ৰৈমাৰ পুৰিখ আৰু বিজ্ঞামীতাৰ ব্যবহাৰ কণিচাৰ বন্দুৰ সৰা ধৰি দাহিয়েছিল। প্ৰতিজ্বৰ্বে পৰা শ্ৰেণুক জলৰ দুষ্পত মই ত্ৰৈমাৰ ওপৰত হৃষ কৈল কৰিম।

(নেতৃত্বাত্মকা পতি-পত্নী,
গতি উচ্চীল, পত্নী মহিলা সংগঠনত সভাবেটী)

পখিলাৰ সৈতে আমাৰ সম্পর্ক

‘পখিলা পৰিছে গাতে তোৰ বমলা
ঘৰত বিয়াৰ কথা চলিছে হ’বলা।’

পখিলা ! বঙ্গ, নীলা, হালধীয়া পখিলাবোৰ আৰু তাক লৈ বচিত গীত আৰু কবিতাই আমাৰ জীৱনলৈ যিদিৰে পৰিপূৰ্ণতা আনিছে, সেইদৰেই ই নিজে প্ৰকৃতিৰ অংগ হৈ চহকী কৰিছে প্ৰকৃতিক। ফুলৰ পৰা মৌ-চোহা, পাখি মেলি উৰি যোৱা, এপাহ ফুলৰ পৰা আন এপাহত পৰা আদি কাৰ্যৰ যোগেদি পখিলাই সৰুৰে পৰাই আমাৰ মন ৰোমাঞ্চিত কৰি আছিছে। মোৰ ক্ষেত্ৰটো সৰুৰে পৰা পখিলাই এক অলোকিক পতংগ হৈ ধৰা দি আছিছে। যোৱা বছৰ ১২, ১৩ আৰু ১৪ জুলাই তাৰিখে বোকাখাতৰ প্ৰকৃতি সংৰক্ষণৰ স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠন ‘ভূমি’ৰ উদ্যোগত আৰু প্ৰকৃতি প্ৰেমী তথা পক্ষীবিদ শ্ৰী মান বৰুৱাৰ সহযোগত বোকাখাত প্ৰেছ ক্লাৰত ‘পখিলা চিনাঙ্ককৰণ আৰু সংৰক্ষণ’ৰ ওপৰত এখন কৰ্মশালা আয়োজন কৰে। বিভিন্ন শিক্ষানুষ্ঠানৰ আগ্ৰহী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰা এই কৰ্মশালাত পখিলাৰ সম্পর্কে বহু নতুন কথা উন্মোচন হয়। আমাৰ অসমীয়া সমাজত যুৱক-যুৱতীৰ মাজত এক বিশ্বাস যে পখিলা গাত পৰিলে হেনো বিয়াৰ আগজাননী দিয়ে। কিন্তু সকলোতকৈ আচৰিত কথা যে অসমীয়া ভাষাত পখিলাৰ নাম নাই। পখিলা বুলি আমি গোটেই জাতিটোক বুজো কিন্তু তাৰ প্ৰজাতিবোৰ যেনে বঙ্গ, বগা, হালধীয়া আদি বিভিন্ন বঙ্গ পখিলাবোৰ নাম নাই। এক কথাত অসমত পখিলাৰ ওপৰত কোনো প্ৰণালীবদ্ধ অধ্যয়ন হোৱা নাই বাবে নামকৰণ কৰা হোৱা নাই।

প্ৰকৃতিৰ বিনন্দীয়া সৃষ্টি এই পখিলা আমাৰ অসমত প্রায় ৫০০ বিধতকৈও বেছি পোৱা যায়। (আজি কিছুদিনৰ আগেয়ে আমি এটা ‘ছাৰ্টে’ৰ পৰা জানিব পাৰিছিলো আমাৰ ওচৰে পাজৰে থকা মানুহে ভাৰতত বা অসমত কিমানবিধ পখিলা আছে আৰু তাৰ বিষয়ে সঠিককৈ ক’ব নোৱাৰে।) আনহাতে ইংৰাজী ভাষাত এই পখিলাবোৰ নাম আৰু বৈজ্ঞানিক নাম পোৱা যায়। পখিলা বোৰক চিনাঙ্ককৰণ কৰিবলৈ ইহাতক পাঁচটা পৰিয়ালত ভাগ কৰা হৈছে। অৰ্থাৎ পখিলাৰ পাঁচটা পৰিয়াল আছে।

(১) PAPILIONIDAE
(পেপিলিয়নিডে): এই পৰিয়ালৰ পখিলা পৃথিৰীত প্রায় ৭০০ বিধ আছে। তাৰে প্রায় ৯৪ বিধ ভাৰতত আৰু ৫৩ বিধ অসমত পোৱা

যায়। এই পখিলাবোৰ সাধাৰণতে দেহৰ আকাৰ ডাঙৰ, বঙ্গ আৰু ক’লা দেহৰ বৰণ, ওপৰৰ পাখি দুখনৰ আকাৰ কলী আকাৰৰ ঘূৰণীয়া চিহ্ন থাকে। বেছিভাগৰে নেজ থকা। আৰু ইহাতে বৰ

আৰিফ হচ্ছেই

জোৰকৈ উৰিব পাৰে। যেনে- Common Mormon, Great Mormon ইত্যাদি।

(২) PIERIDAE

(পিয়েৰিডে): এই পৰিয়ালৰ পখিলা পৃথিৰীত প্রায় ১১০০ বিধ আছে। তাৰে ৯৯ বিধ ভাৰতত আৰু ৪৪ বিধ অসমত পোৱা যায়। এই পখিলাবোৰ আকাৰ মধ্যমীয়া আৰু সৰু, ইহাতক দেহৰ বৰণ বগা, হালধীয়া আৰু ক’লা আঁচ থকা। সচৰাচ এই পখিলাবোৰক দেখিবলৈ পোৱা যায়। কেতিয়াৰা ইহাতক জাক পাতি থকাও দেখা যায়। যেনেং Common Emigrant, Grass Yellow আদি।

(৩) NYMPHALIDAE

(নিমফেলিডে): এই পৰিয়ালৰ পখিলা পৃথিৰীত প্রায় ৫,৫০০-৬০০ বিধ আছে। তাৰে ৪৮০ বিধ ভাৰতত আৰু ২৪০ বিধ অসমত পোৱা যায়। এই পখিলাবোৰ আকাৰ মধ্যমীয়া আৰু সৰু হয়। সাধাৰণতে ইহাতক বং মটীয়া আৰু কিছুমান বং উজ্জল হয়। ইহাতক পাখীত চকুৰ নিচিনা আৰু কিছুমান ঘূৰণীয়া চিহ্ন থাকে। সাধাৰণতে ইহাতক হাবিত বা বননিত পোৱা যায়। যেনে- Grey Pansy, Lemon Pansy আদি।

8) LYCAENIDAE

(লিচেনিডে): এই পৰিয়ালৰ পখিলা পৃথিৰীত প্রায় ৭,৪০০ বিধ আছে। তাৰে ৪৯৯ বিধ ভাৰতত আৰু ১৮৯ বিধ অসমত পোৱা যায়। এই পখিলাবোৰ আকাৰ সৰু, ইহাতক বং প্ৰধানকৈ নীলা, পাখীৰ ওপৰভাগ আৰু তলৰ ভাগৰ (Upperwing & undorwing) বঙ্গৰ পাৰ্থক্য থকা, নেজ ওলাই থকা। যেনে- Common Caerulean, Golden Sapphire আদি।

৯) HISPERIDAE (হিচ্পেৰিডে) :

এই পৰিয়ালৰ পখিলা পৃথিৰীত প্রায় ৩,০০০-৩,৫০০ বিধ আছে। তাৰে প্রায় ৩০৭ বিধ ভাৰতত আৰু ১৪৯ বিধ অসমত পোৱা যায়। এই পৰিয়ালৰ পখিলাৰ আকাৰ সৰু, বং প্ৰধানকৈ মটীয়া, ইহাতে মাটি আৰু গছৰ শুকান পাতৰ লগত মিলি থাকে। যেনে - Fulvous, Pied Flat আদি। এই প্ৰণালীৰে পখিলাবোৰক আমি সহজে চিনিব পাৰো।

পখিলাক প্ৰদূষণৰ সূচক হিচাবে বাবহাৰ কৰা হয়। অৰ্থাৎ পখিলাই সদায় প্ৰদূষণ মুক্ত ঠাইত থাকে, গতিকে আমি জানিব পাৰো যে, কোনবোৰ ঠাই প্ৰদূষণ মুক্ত আৰু কোনবোৰ ঠাই

প্রদূষণযুক্ত। সকলো প্রাণীর দ্বারে পথিলারো এটা আকর্ষণীয় জীবিনচক্র আছে। পথিলাই প্রথমে কণী পারে, কণীর পরা পলু হয়, পলুটো ডাঙ্গৰ হৈ লেটা বাক্সে তাব পিছত লেটা ফুটি পথিলাৰ জন্ম হয়। এবিধ পথিলাৰ নিৰ্দিষ্ট কেইবিধমান গৃহস্থ উদ্বিদ থাকে, সেয়েহে পথিলাই সদায় নিজৰ উদ্বিদ জোপাতহে কণী পারে, যাতে সেই কণীৰ পৰা হোৱা পলুৰে সেই উদ্বিদৰ পাত খাই ডাঙ্গৰ হয়। ইয়াৰ পৰাই অনুমান কৰিব পাৰি পথিলা আৰু উদ্বিদৰ মাজত ঘনিষ্ঠতা যথেষ্ট।

সকলো প্ৰজাতিৰ পথিলাৰ বৎ বেলেগ বেলেগ হয়। এই বৎৰোৰ পথিলাই বিভিন্ন কাৰণত ব্যৱহাৰ কৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে-

- ১) পৰিৱেশৰ লগত মিলি থাকিবলৈ।
- ২) আন পথিলাক (বিপৰীত লিংগক) আকৰ্ষণ কৰিবলৈ।
- ৩) আন পথিলাৰ লগত যোগাযোগ কৰিবলৈ।
- ৪) শক্ৰৰ পৰা বাছি থাকিবলৈ- আদি।

পথিলা মানুহৰ কাৰণে উপকাৰী পতংগ। পথিলাই ফুলত থকা পুঁকেশৰ আৰু স্তৰী-কেশৰত বাগ বেণু সানি পৰাগ যোগ ঘটায়। ফুলত ফুলৰ বীজৰ সৃষ্টি হয়। এক কথাত পথিলা নাইকিয়া হ'লে ফুলৰ পৰা বীজৰ সৃষ্টি নোহোৱা হ'ব। তদুপৰি এৰি পলু, পাট পলু, মুগা পলুৰ পৰা উৎপন্ন হোৱা বন্দৰ আমাৰ শিপিনী সকলক আৰ্থিক ভাৱে স্বারলম্বী কৰি তুলিছে। এই পলুসমূহ পথিলাৰ পৰাই উৎপন্নি হয়। সেয়েহে ক'ব পাৰি যে পথিলাই আমাক, আমাৰ সমাজক আৰু প্ৰকৃতিক যথেষ্ট সহায় কৰি আহিছে।

বৰ্তমান পথিলা জাতিটোৰ ওপৰত বিভিন্ন ধৰণৰ ভাৰুকি আহি পৰিষে। ফলস্বৰূপে ওপৰত উল্লেখিত পথিলাৰ পাঁচটা পৰিয়ালৰ পৰা বহুত প্ৰজাতিৰ পথিলা আমাৰ মাজৰ পৰা লুপ্ত হৈ পৰিষে আৰু বহুতো লুপ্তপোয় অবস্থাত আছে। যিবোক বৰ্তমান অসমৰ দুই এঠাইতহে দেখা পোৱা যায়। পথিলা জাতিটোৰ ওপৰত অহা ভাৰুকিৰোৰৰ ভিতৰত-

- ১) হাবি-বন ধৰ্ম।
- ২) বাস্তুনৰ স্থানান্তৰ।
- ৩) কীটনাশক ব্যৱহাৰ।
- ৪) প্ৰদূষণ।

৫) বাঢ়ি অহা উৎসতা - আদিয়ে জীৱন চক্ৰৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাইছে। এই প্ৰধান কাৰণকেইটাৰ বাবেই পথিলা জাতিটোৱে লুপ্ত হোৱাৰ ক্ষণ গণিছে। ফলস্বৰূপে প্ৰভাৱ পৰিষে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত। এনে জীৱিলাকৰ ওপৰত বাঢ়ি অহা ভাৰুকিৰ বাবেই সলনি হৈছে প্ৰকৃতিৰ প্ৰাকৃতিক গুণ। প্ৰকৃতি বৰক্ষা কৰিবৰ বাবে গছ-গছনি, ফুল-ফুল আদিৰ বাবে যিসকলে এই সুন্দৰ পতংগবিধৰ সংৰক্ষণৰ চেষ্টা কৰিষে তেওঁলোকৰ সহযোগী হৈ আমিও প্ৰকৃতি বৰক্ষাৰ অংশীদাৰ হওঁ আহক। □□

“আধুনিক সমাজব্যবস্থা আৰু উচ্চখল ছাত্রসমাজেই মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হোৱাৰ বাবে একমাত্ৰ জগৰীয়া”।

(সাম্প্রতিক সময়ত আধুনিকতাৰ প্ৰভাৱত বুৰ গৈ আমাৰ সমাজখন নৈতিকতাৰ বাহিৰ জগতখনত অবাধ বিচৰণ কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত পৰোক্ষ বা প্ৰত্যক্ষ ভাৱে সহযোগিতাৰ হাত আগবঢ়াইছে আধুনিক সমাজব্যবস্থাই। দ্রুত বিকশিত পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ অনুকৰণেৰে ছাত্রসমাজ বিপথে পৰিচালিত হৈছে, শিক্ষাৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য, লক্ষ্য পাহাৰি পেলাইছে আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত ইন্দ্ৰন যোগাইছে।

সুস্থ শৈক্ষিক বাতাবৰণ বিনষ্ট হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত আধুনিক সমাজ ব্যবস্থা আৰু উশ্চুখল ছাত্রসমাজেই একমাত্ৰ জগৰীয়া নে। মহাবিদ্যালয় প্ৰশাসন, কতৃপক্ষ, ছাত্ৰ একতা সভা আদি কাৰকবোৰো এই ক্ষেত্ৰত জগৰীয়া হ'ব পাৰে নোকি? — সচেতন মহলৰ পৰা সুমতামত বিচাৰি উক্ত বিষয়টো বিৰতকৰ বাবে উত্থাপন কৰা হ'ল।)

মহাবিদ্যালয় এখনৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ

বিভিন্ন কাৰকৰ ও পৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

- ১) মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষ।
- ২) শিক্ষক-শিক্ষিয়াত্মকল।
- ৩) ছাত্রসমাজ ইত্যাদি।

যদিও এই কেইটা কাৰকৰ ও পৰত মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ নিৰ্ভৰ কৰে, কিন্তু ইয়াৰ ভিতৰত মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ গুৰুত্ব সৰ্বাধিক। যদিহে কৰ্তৃপক্ষই উপযুক্ত নিয়মানুবৰ্তিতা আৰু কটকটীয়া বাক্সোন মহাবিদ্যালয়ত প্ৰাৰ্থন কৰে আৰু অপৰাধী ছাত্ৰক উপযুক্ত শাস্তি প্ৰদানৰ ব্যবস্থা কৰে তেওঁতে কোনো কাৰণতে মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হ'ব নোৱাৰে।

তালদৰে পৰ্যবেক্ষণ কৰিলে দেখা যায় যে এতিয়াও আমাৰ মাজৰ এনে কিছুমান মহাবিদ্যালয়ৰ অভাৱ হোৱা নাই য'ত শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হৈছে বুলি আমি ক'ব নোৱাৰো। সেইবোৰ মহাবিদ্যালয়তটো আমাৰ মাজৰেই এচাম ছাত্ৰই একে সমাজ ব্যবস্থাতেই অধ্যয়ন কৰিছে আৰু সুস্থ সবল শৈক্ষিক পৰিৱেশ গঢ়ি তুলিছে। তেওঁতে পাৰ্থক্য ক'ত? নিশ্চয় মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ!

সেয়েহে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষ যদি সচেতন আৰু দায়িত্বশীল হয় তেওঁতে সমাজ ব্যবস্থা যিমানেই আধুনিক আৰু ছাত্রসমাজ যিমানেই উচ্চখল নহওক কিয় ই মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰাৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ প্ৰভাৱ পেলাৰ নোৱাৰে। গতিকে মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্টৰ বাবে হোৱাৰ বাবে জগৰীয়া আধুনিক সমাজব্যবস্থা আৰু উচ্চখল ছাত্রসমাজ নহয়, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষহে।

কঢ়জ্যোতি ভৰালী

প্ৰকৃততে আধুনিক সমাজব্যবস্থা আৰু উচ্চখল ছাত্রসমাজেই মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হোৱাৰ বাবে দায়ী। এখন উচ্চখল সমাজত কেতিয়াও এটা সুস্থ পৰিৱেশ বৰ্তি থাকিব নোৱাৰে। আৰু সুস্থ পৰিৱেশৰ অবিহনে শিক্ষাৰ চিন্তা ও অমূলক। বৰ্তমান আমাৰ সমাজত যি আধুনিকতা আছি পৰিষে আৰু তাৰ ফলত যি পৰিৱেশ সৃষ্টি হৈছে তাত যে শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হৈছে সেইটো ধুৰুক।

আমাৰ এটা বিশেষ কৃতি হ'ল অঙ্গ-অনুকৰণপ্ৰিয়তা। কিবা এটা ক'বাত দেখিলৈই একে নভবা নিচিতাকৈ আমি সমাজত অস্তৰ্ভূত কৰি লোৱাটো আমাৰ নিয়ম, অৱশ্যে সকলো একে নহয়। আৰু এনেকৈ প্ৰহণ কৰি থাকোতে যে আধুনিক সমাজখন কলুষিত হৈছে সেইটো অপিয় হ'লৈও সত্য। এই আধুনিক সমাজৰ ফলশ্ৰুতিতেই গচ লৈ উঠিছে নতুন চিন্তা তথা ভাৰাৰা। যিটো জাতিৰ পুৰণি ঐতিহ্য, সংস্কৃতি, ধ্যান-ধাৰণা তথা আদৰ্শৰ পৰিপন্থী, আৰু এই পৰিপন্থী সমাজেই হৈছে মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হোৱাৰ কাৰণ। কিয়নো আমি যিখন তথাৰাখিত অঙ্গ অনুকৰণেৰে পূৰ্ণ সমাজত বসবাস কৰিছো, তাত আছে নেতৃত্বক প্ৰমুল্য বা প্ৰকৃত শিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ। আজিৰ নতুন প্ৰজন্মৰ মন গঢ় লৈ উঠিছে এই নতুন সমাজতেই য'ত তেওঁলোকে পোৱা নাই এটা সুস্থ-সৰল মন, নেতৃত্বক শিক্ষাৰ আৰু পুৰণি সভাতা, সংস্কৃতি, ঐতিহ্যৰ তথা দৰ্শনৰ প্ৰকৃত জ্ঞান। এনে এখন সমাজত ছা৬ৰ আদৰ্শ কি? তেওঁলোকৰ জীৱন দৰ্শন কি? ছালেবেৰে কোবোৱা কিবা এটা ‘উকমুক’ৰ পোৱালিৰ দৰে নেলাগেনে বাক? আজিৰ প্ৰজন্মৰ কেইজনৰ আদৰ্শ প্ৰকৃত আদৰ্শ বুলিব পাৰি! ইয়াৰ বাবে দায়ী কোন? আধুনিক সমাজখনেই নহয়নে? এনে এখন আদৰ্শপ্ৰষ্ট, লক্ষ্যাভিষ্ঠ সমাজত শিক্ষাৰ পৰিৱেশ বৰ্তি থাকাটো সন্তুষ্ট হয়নে?

বৰ্তমান আমাৰ আধুনিক সমাজখনত উপভোগৰ সামগ্ৰী আৰু অৱসৰ বিনোদনৰ আহিলা বা মাধ্যমবোৰ কেনে হৈছে তাৰ বিষয়ে কোনোবাই যদি এপলক ভাৰি চাইছে তেওঁতে নিশ্চয় তেওঁ সমাজৰ ফোৱালা স্বৰূপটো বুজিব পাৰিছে। অইনহে নালাগে সমুখতে থকা টি.ভি.টো অন কৰিও আজি সকলোৱে একেলগে চাব নোৱাৰিঃ। চাওঁকচোন বাক, আজি কৰীবোধ কেনেধৰণে পৰিবৰ্তন হৈছে। এনে এটা সন্তুষ্টী কৰিবোধৰ মাজত ছা৬ই সুস্থ-সৰল মন বাবিল পাৰিবনে? ইয়াৰ বাবে দায়ী কোন বাক? এফালৰ পৰা আধুনিকতাই নহয় জানো?

আধুনিক সমাজখনতেই গচ লৈ উঠিছে উচ্চখল ছাত্রসমাজখন। আজিৰ ছাত্রসমাজ ইমানেই উচ্চখল হৈ পৰিষে যে তেওঁলোকে পৰিব্ৰজানুষ্ঠানৰ পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰাৰ লগতে তাৰ দীপ্তিও নুমুৰাই দিয়াৰ উপক্ৰম কৰিছে। তেওঁলোক এনে এটা স্বৰত উপনীত হৈছে যে তেওঁলোক মহাবিদ্যালয়ৰ নিয়ম শুখলাৰ একেবাৰে উৰ্কৰ্ত। তেওঁলোকক শাসন কৰিব পৰা ক্ষমতা কৰ্তৃপক্ষৰ হাততো নোহোৱা হ'ব ধৰিছে। অবশ্যে মহাবিদ্যালয়ৰ ছা৬-ছা৬ীৰ স্বাধীনতাক যথেষ্ট সম্মান কৰা হয়। কিন্তু তেওঁলোকক শাসন কৰিব পৰা যিথিনি ক্ষমতা সেইথিনি প্ৰয়োগ কৰিবলৈ গ'লৈও শাসকৰ অবস্থা ও হ'ব তথেকচ। আজিৰ ছাত্রসমাজ ইমানেই উচ্চখল হৈ পৰিষে যে, কিছুমাত্ৰ ছা৬-ছা৬ীয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাণগনত প্ৰায় যমুনাৰ বালি যেনেই কৰি তুলিছে।

গতিকে দেখা যায় এনে এখন উচ্চখল সমাজত মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ বৰ্তি থাকাটো সন্তুষ্ট হয় জানো। ইয়াৰ পৰা আমি মহাবিদ্যালয়ক মুক্ত কৰাটো প্ৰয়োজনীয় নহয়নে? আহকচোন আমি একেলগে আগুৱাও।

মোর দৃষ্টিত বিষয়টো শুন্দি বুলিয়ে মতামত আগবঢ়াইছে। আধুনিক সমাজব্যবস্থার প্রচলিত ধারাত নতুন প্রজন্মাই কি পাইছে সেয়া বিচার্য বিষয় বুলি গণ্য নকরি অভিভাবকসকলে নিজের সন্তানক সেই পথেরে আগবাঢ়ি যাবলৈ বাধ্য করে যি পথ আধুনিক সমাজ ব্যবস্থার দ্বাৰা নির্ধারিত। জীৱনৰ নিৰ্বাহৰ উন্নত সা-সুবিধা লাভ কৰিবৰ বাবে প্রলোভিত হৈ সমাজব্যবস্থার লগত আপোচ কৰে। ক্ষণিক আনন্দকে জীৱনৰ সৰ্বস্ব বুলি ভাৰি জীৱনৰ প্ৰকৃত শিক্ষাৰ পৰা বিৰত থাকি এক উশ্খ্যখল জীৱন আকোৱালি লয়। অভিভাবকে প্ৰদান কৰা প্ৰয়োজনাধিক সা-সুবিধাবে মহাবিদ্যালয়লৈ আহিও প্রচলিত ঠেক গণ্ডিৰ মাজৰ পৰা ওলাৰ নোৱাৰে আৰু উশ্খ্যখল ছাত্ৰ হিচাবে চিহ্নিত হয়।

এই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে শ্ৰেণীত উপস্থিত নাথাকি জিৱীকোঠা, কেন্টিন ইতাদি ঠাইত 'আড়া' সমূহত সৃজনীমূলক আলোচনাৰ পৰিবৰ্তে এক হলসুলীয়া পৰিবেশ সৃষ্টি কৰি চৌদিশৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট কৰে। এই উশ্খ্যখল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে শ্ৰেণীকোঠাৰ ডেক্স, বেৰ আদিত বিভিন্ন অৱলী কথা লিখি নিজৰ বিকৃত কৃচিৰ পৰিচয় দিয়ে। এই উশ্খ্যখল উদণ্ড ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে গুটখা, পাণ আদিৰ দৰে দ্ব্ৰব্যসমূহ থাই তাৰ পিকেৰে পৰিব্ৰজাকোঠাৰ সমূহ লেতৰা কৰে।

এই উশ্খ্যখলতাক বয়সৰ দোষ বা আন কিবা কাৰণত হোৱা বুলি অভিভাবক আৰু অঞ্জসকলে বিশেষ গুৰুত্ব নিদিয়ে, ফলত তেওঁলোকৰ উশ্খ্যখলতা দিনক দিনে বাঢ়ি গৈ থাকে। মহাবিদ্যালয়সমূহত তেওঁলোক উশ্খ্যখলতাৰ প্ৰতি কোনো কোনোৰে গুৰুত্ব দি পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিলৈও উশ্খ্যখল ছাত্ৰসমাজৰ ওপৰত বিশেষ প্ৰভাৱ নপৰে। যিসময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে জীৱন গঢ়াত ব্যস্ত হ'ব লাগে সেই সময়ত তেওঁলোক ব্যস্ত থাকে নিজৰ ওচৰৰ সন্তোষীয়া ৰং-বিৰঙৰ পথিকীখনৰ লগত। আন এক দৃষ্টি কোণৰ পৰা মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট হৈ পৰাৰ ক্ষেত্ৰত কৰ্তৃপক্ষক জগৱীয়া বুলিব পাৰি। আজিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আধুনিকতাৰ আৱহানাত যি গতিৰেই ধাৰমান নহ'ওক কিয়, মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিবেষ্টনিৰ মাজত মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো নীতি নিয়ম মানি চলিব লাগিব। তাৰ বাবে কৰ্তৃপক্ষই সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বাধ্য কৰাৰ পাৰিব লাগিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিয়ম-নীতি ভঙ্গ কৰিলে শাস্তি-মূলক ব্যবস্থা কৰিব লাগিব। অৱশ্যে, ধৰ্মসমূহী ছাত্ৰসমাজক শুন্দপথলৈ ঘূৰাই আনা বৰ সহজ সাধা নহয়, কাৰণ যি বিশ্খ্যখলতা ছাত্ৰসমাজৰ মাজত দেখা পোৱা যায় সেয়া এদিন দুদিনতে হোৱা নহয়। এচামৰ পিছত ইচাম কৰি শিপাই পৰা ব্যুমলা স্বৰূপ।

গতিকে এই ছাত্ৰসমাজে নিজৰ সমাজৰ প্ৰতি থকা দায়িত্ব বুজি নিজকে ঘৃত্তিবাদৰ তুলাচীনীত জুৰি চালেহে আধুনিক ক্ষয়িয়ু সমাজব্যবস্থাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যাব আৰু ব্যুমলাৰূপী উশ্খ্যখলতাক শিপাবে সৈতে উভালিব পৰা যাব।

ইয়াচমিন চুলতানা

মহাবিদ্যালয়খন হৈছে জ্ঞানৰ মনিৰ। এই কথা আমাৰ সকলোৰে জ্ঞানত। বৰ্তমান সমাজৰ একেবাৰে বয়সীয়াল অশিক্ষিত এজনেও বিদ্যালয় মহাবিদ্যালয়সমূহক শিক্ষাৰ মনিৰ হিচাপে জ্ঞান কৰে। গতিকে আমি য'ত জ্ঞানৰ পোহৰ অহেষণ কৰো তাত আকো উশ্খ্যখলতাৰ প্ৰশ্ন ক'ত? কিয়নো মহাবিদ্যালয়সমূহত থকা মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই উচিত বিচাৰ কৰি অৰ্থাৎ

জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬ / ৪৮

উশ্খ্যখল হৈ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক শুংখলালৈ অনাৰ চেষ্টা কৰিলে হয়তো মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট নহ'ব বুলি মই ভাবো।

সাম্প্রতিক সময়ত প্ৰায়বিলাকৰ মুখে মুখে ছাত্ৰ সমাজৰ উশ্খ্যখলতাৰ কথা শুনিবলৈ পোৱা যায়। কিন্তু এই উশ্খ্যখলতাৰ কায়বিলাক কিয় হৈছে সেয়াও আমাৰ আলোচনাৰ বিষয় হৈ পৰিছে। সাধাৰণ অৰ্থত উশ্খ্যখলতাৰ বুলিলৈ আমি বুজো স্বাভাৱিক জীৱন যাত্ৰাৰ বিপৰীতে কিছুমান অসংখ্য অস্বাভাৱিক আচৰণ। তাৰ ভিতৰত সম্প্রতি ব্যাপকভাৱে সমাজত দৃষ্টিগোচৰ হোৱা এনে কিছুমান আচৰণ হ'ল — মাদক দ্ৰব্য সেৱন, আনৰ আস্ত্ৰসম্মানত আঘাত হানিব পৰাকৈ অঞ্জলি মন্তব্য কৰা, ছাত্ৰসমাজৰ কৰণীয়খনিব বিপৰীতে অদৰ্কৰী কামত জড়িত হোৱা, ভোগা সামগ্ৰীৰ অপব্যৱহাৰ, বিলাসী জীৱন ধাৰণেৰে সমাজৰ শ্ৰেণী চৰিত্বত আঘাত হনা ইত্যাদি।

ছাত্ৰ সমাজৰ এনে দিশসমূহ সমাজৰ ঘাঁ হিচাবে অভিহিত কৰিব পাৰি। এনে দিশসমূহে প্ৰায়বোৰ মহাবিদ্যালয়তে কম মেছি পৰিমাণে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। আধুনিক সমাজব্যবস্থাত এই সমগ্ৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ বাবে কেৱল ছাত্ৰসমাজকে দায় জাপি দি আমাৰ সমাজৰ তথাকথিত এচাম বুদ্ধিজীবিয়ে এক নিৰাপদ দুৰস্থত অৱস্থান কৰা আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হয়। কিন্তু সমস্যাৰ মূল নিৰ্গত কৰাত এইসকলৰ ভূমিকা কি সেয়াহে বিচাৰ কৰিব লগা। অৱশ্যে এয়াৰ কথা সত্য যে মহাবিদ্যালয়সমূহত আগমন হৈ থকা নবাগত সন্মুহে প্ৰথম অৱস্থাত এটা সৰীহ তথা ভক্তিভাৱাপন্ন মন লৈহে মহাবিদ্যালয়ত পদার্পন কৰে। সেই সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগ্ৰহণৰ সময়যোগোতাৰ যথেষ্ট কঠোৰ অনুশাসনৰ অভিজ্ঞতাৰে পৰিপন্থ হৈ আহে। কিন্তু এই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী এটা মাত্ৰ বছৰ অতিক্ৰম কৰাৰ পাছতহে অঙ্গ অনুকৰণৰ প্ৰভাৱত বিশ্খ্যখল হৈ পৰা দেখা যায়। এই ছাত্ৰসমাজৰ ওপৰত মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষকই কঠোৰ তত্ত্বাধান আৰু অনুশাসন হাতত ল'লে হয়তো উশ্খ্যখলতা মহাবিদ্যালয়ত বোধ হ'ব বুলি ভাৰিব পাৰি। মহাবিদ্যালয়সমূহত বয়সৰ প্ৰভাৱৰ ফলতে যুৰক-যুৰতীসকল অৰ্থাৎ ছাত্ৰসমাজ প্ৰাকৃতিকভাৱে চঢ়গল হৈ পৰে। এই বয়সৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে স্বাভাৱিকভাৱেই লক্ষ্যৰ বাট এৰি আবাটো যাব পাৰে। সেয়েহে প্ৰকৃত পথ প্ৰদৰ্শক বা অনুশাসনৰ অভাৱতো এইসকল উশ্খ্যখল হোৱাটো স্বাভাৱিক। ইয়াক প্ৰতিকাৰ কৰিব বাবে অভিভাবকৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

মহাবিদ্যালয় যিহেতু শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰ। বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়সমূহৰ শিক্ষাব্যবস্থা পূৰ্ণকপে এক অদৰ্কৰী শিক্ষা ব্যবস্থা বুলি ছাত্ৰসমাজেও বুজি পোৱা হৈছে। ইয়াৰ শেষত যে তেওঁলোকে এখন প্ৰমাণ পত্ৰৰ বাদে ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ মুখ্যামূৰী হ'ব পৰাকৈ আন একোৱেই নাপয় সেয়া সকলোৰে সন্মুখত স্পষ্ট হৈ পৰিছে। সেয়েহে মহাবিদ্যালয় পৰ্যায়ৰ পাঠ্যক্ৰান্তসমূহ সুবিবেচনাৰে ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ কাৰ্যক্ষেত্ৰ লাভবান হোৱাকৈ প্ৰাৰ্থিত হ'লে উশ্খ্যখলতাৰ বোধ হ'ব বুলি ভাৰিব পাৰি। গতিকে উশ্খ্যখল ছাত্ৰসমাজকে এইফেৰেত সম্পূৰ্ণকপে একপক্ষীয়ভাৱে দোষ জাপি দিয়াটো অযুক্তিকৰ। এইফেৰেত কৰ্তৃপক্ষই প্ৰায়ে ধোৱা তুলসী পাত বুলি প্ৰতিপন্ন কৰাৰ প্ৰয়াসো আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হয়। অৱশ্যে আমাৰ মাজতো এনে কিছুমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আহে যি মহাবিদ্যালয়ৰ বুলি ক'লেই মুকলিমুৰীয়া পথীৰ দৰেই বিচৰণ কৰিব চিচাৰে। মহাবিদ্যালয় যিহেতু জ্ঞানৰ মন্দিৰ। সেই হেতুকে আমি সকলোৰে জ্ঞানৰ সুৰক্ষিত বোটলাৰ উদ্দেশ্য সৰোগত কৰি মহাবিদ্যালয়ত পদার্পন কৰিলৈ আধুনিক সমাজ ব্যবস্থাত আমি নিজকে একো একোজন শৈক্ষিত বাক্তি হিচাবে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পৰা যাব আগবঢ়াই যোৱাৰ সুবিধা লাভ কৰিব পৰা যাব।

ৰশ্মিৰেখা বৰা

কবিতাই হাঁহে, কবিতাই কাল্দে, কবিতাই চুমা যাঁচে, কবিতাই প্রেম করে, কবিতাই
অপেনাক, মোক, মুকলোকে হাতে বাঞ্ছে দিমাতে.....

কবিতা
কবি

ভোগদৈ

দিলীপ ফুকল

(নিষ্পেষিত মাছমৌয়াসকলৰ প্রতি)

শুনাচোন শুনা
মাছুরে বিকচনে নিবেদিছে বাণী
ৰাতিৰ সমাজিকত দেখিলে৬া কি?
দোৱোণ ফুলত জাঁহ যায় কেঁচুৰা পথিলা,
কিনো আওপকীয়া
লুইতৰ পানীত দাঁত মেলি বয় কৃষ্ণীৰ
নিথৰ

তেজৰ ডোঙাৰে বাঞ্ছলী হয় অভাগিনী নৈ
ভৰা বিল, ভৰালুইত আমাৰ আয়ে কি বোপাই
তিয়নিৰ আগত নুবিয়াই
জীৱন
টুলুঙ্গা নাও
উটি যায়.....

ঘাট এৰি ঘৰমুৰা হওঁতে
পাচ লয় তেল পিচল ক'লা দ'তে
ঘৰ পাওঁ খালৈ উদং
ঘৰ পাওঁ আখল উদং
ঘৰ পাওঁ ঠেছলা ল'ৰাটো সাৱটি বহি আছে তাই !

সাৰ পাওঁ
গাঁৰৰ মূৰত কোনে যেন চিৎৰে আহ ঐ.....

চকু মুদো
সাৰ পাওঁ
চকু মুদো
সাৰ পাওঁ

বিলৰ পানী নাচি উঠে
ভৰা লুইত বলিয়া হয়
চোঁ চোঁ কৈ চোঁচা লয় এহেজাৰ চৈ
প্রতি টোপাল চকুপানী লৰ মাৰে
ডাক দিয়া একোটা কুকুৰা হৈ
প্রতিটোপাল চকুপানী
কোলধাৰী মাছুৰে.....

শূণ্য সময়

আবিদুৰ বহমান

এটা যুদ্ধবাজ কুকুৰা হৈ
মোৰ বুকুৰ এচুকত পাখি মেলি বহি আছ
চাই আছ তোৰ শেন চকুৰে মোৰ তেজৰ সোঁতত
উটি আহিব পৰা পৃষ্ঠি খলিহনাৰ জাক

সিদিনা চোঁ মাৰি মোক যি নিলি
ঘড়ীটো মৰিবলৈ অলপ সময় বাকী
ঠিক তাৰ পিছতেই ঘড়ীত সময় শূণ্য
চমৎকাৰভাৱে সলাই পেলালি তই ৰূপ
তই কবিতা কবিতা হৈ গ'লি
মইপঢ়িলো
তই গীত হ'লি মই গালো
তই কথা হ'লি মই ক'লো
আৰু কথা মানে
আমেনিয়া হৈ অগৰাতলিৰ
সৰিয়হ ডৰাৰ পৰা তই মোক
বিড়িয়াই মাতিছ
আহ সৰিয়হ ফুলৰ মাজত বহো
সৰিয়হ হালধীয়া
বুকুৰ নীলাৰে
সেইজ কৰো আহ আমাৰ চেতনা

যাৰ সৈতে কাজিয়া কৰিব পাৰি
যাৰ সৈতে কৰিব পাৰি অনৰ্গলি তৰ্ক
তেওঁৰ সৈতেইতো গঢ়া যায় সাকেঁ.....
..... / হৃদয়ৰ পৰা হৃদয়লৈ / গোপনে
মোৰ চিন্তাত তোৰ তেজী ঘোঁৰাৰ চেঁকুৰ।

আকাশখন মোৰ ভাল লাগে.....

জিলমিল কাকতি

আকাশখন মোৰ ভাল লাগে
যাৰ বুকুত থাকে আশাৰ অসীমা

হেপাঁহৰ জোন

চকুলোৰ তৰালী
নূন্যতম বিশ্বাসৰ অনুভৱী সুবাস
যাৰ এবুকু জোনাকে
প্ৰসাৰিত কৰে সপোন

তুমিটো দেখা –
পৃথিবীৰ সমস্ত আনন্দ - কৰণতা,
আবেগৰ দৈনন্দিন যাত্রা...

তুমিটো জানা –
হৃদয়ৰ সমাধিত কো কৈ
বাঢ়ি আহে ৰাতি,
আবতৰীয়া বৰষুণত
কেনেকৈ বাঢ়ে খহনীয়া
আৰু গভৰ সৈতে কমি আহে আঞ্চীয়তা,
নৈতিকতাৰ নিষিদ্ধ ঘোষণা –
ভোকত চুক্তি আঘাৰ সৈতে !

তুমিটো শুনা –
দুহাত যুৰি কৰা কাৰোবাৰ মিনতি
আন্তৰিক আহুন অথবা
একান্ত আলাপৰ গুণ গুণ শব্দ....

বাস্তৱ - কল্পনা বিজড়িত
প্ৰতি ঝতু, প্ৰতিদিন, প্ৰতি পল
তোমাৰ সৈতে আলাপ
তোমাৰ সৈতে খোজ
শুণ্যতাৰ গীত গোৱাজনৰ...

আকাশখন মোৰ ভাল লাগে
যাৰ বুকুত আছে -
নিজক ভালপোৱাৰ বিশালতা
চাকনৈয়াৰ সহজতা
অনুভৱৰ ত্ৰাণ
য'ত বিচাৰি পাওঁ -
বিশ্বাস আৰু সৌন্দৰ্যক
গঢ় দিয়াৰ দৃঢ়তা ।।

৫/১১৪

হৃদয়ৰ উচু পনি

শান্তনু দাস

শব্দ

মাত্ৰ এটা শব্দ

এটা, এটা সাধাৰণ শব্দ
ভাবিলে আচৰিত লাগে
নাজানো কি মায়া আছে
জীৱনলৈ পৰিবৰ্তন অনা সেই বিশেষ শব্দটো
“অ’কে”

মোৰ সপোন জানো সপোন হৈ নাথাকিব
ভাৰ হোৱা মোৰ সেই মানসিকতা
ক’ত গ’ল - ক’ত হেৰাই গ’ল
সুৰাত মতলীয়া হৈ ফুৰা
মোৰ এই শৰীৰ, মোৰ জীৱন-যৌৱনক
জগাই তুলিলে দপ্দপকৈ জুলি উঠা জুইৰ দৰে
সেই বিশেষ শব্দটোৱে
“অ’কে”

আচৰিত, আচৰিত
কিষ্ট ই যে বাস্তৱ
মোৰ বুকুৰ মাজত উচুপি থকা
কলমানি হৃদয়খনে আৰু নাকান্দে
নাভাবে নাভাবে আৰু সেই কথা

স্মৃতি হৈ ৰওক মোৰ প্ৰেম,
মোৰ স্মৃতি, মোৰ সপোন বাস্তৱত পৰিণত হ’ল
সেই শব্দই বুজাই দিলৈ
তাই যে মোৰ প্ৰেয়সী
ই যে মোৰ বাবে আচৰিত
আহিব তাই মোৰ নামৰ সেন্দুৰ
শিৰত পিছিবলৈ
এয়া জানো প্ৰেম, হয়তো হ’বও পাৰে ।

অঞ্চ

মনীয়া শইকীয়া

অঞ্চ হৈ বাগবিব
দুরো নয়নেৰে,
নদী হৈ বাগবিব
মোৰ শৰীৰৰ বন্ধ;

বেদনাই ভৰি পৰিব
মোৰ অভিশপ্ত জীৱন,

আশাবোৰ সৰোগত কৰি
জড়তাৰ মাজেৰে
আগবাঢ়িম আশাবাদী হৈ...

নপৰে ভাগবি মোৰ আশা
আৰু মোৰ দুখ।

বৰষুণ ভালপোৱানে

ধ্ৰুবজেন্মতি দণ্ড

চঠি জোতাৰ শব্দ হেন
বৰষুণৰ স্মৃতিৰে বুক ওপচাই
উচুপি থাকে দুখৰ বাতিৰ জোন
চকুলোৰ ভাগৰত কোন ভাগবি পৰে.....
চোৱা.....,
বৰষুণ ভাল পাবলৈ সহজ
জীৱনক ভালপোৱাৰ দৰেই,
যেতিয়া বৰষুণৰ টোপালে
তোমাৰ দেহা চুব.....
দুখে সহজতে বাট এৰি দিব

তোমালোকে বৰষুণ ভাল পোৱানে
বাৰিষাৰ দোপালপিতা বৰষুণ ?
ভাল পোৱানে
বৰষুণ গুণ গুণ..... ?
বাৰিষাৰ বাতি বাট হেৰৰাই
উপস্থিত হওঁ স্মৃতিৰ পদ্মলিত
তাতো দোপালপিতা বৰষুণৰ সপোন
ভালপোৱানে বৰষুণ..... ?

বাঁকৈ

সঞ্জীৰ বাজণুৰ

ব্ৰহ্ম
ব্ৰহ্ম

হেৰা বাঁকৈ,

কেতিয়াৰা তুমি মদাৰ গোন্ধ পাইছানে
ক্ষণ্টেকৰ বাবে হ'লেও হিয়াৰ উক্ষাপাত
কেতিয়াৰা তোমাৰ হিয়াখনে বিচাৰেনে
সাগৰৰ তলি মুকুতা।

হেৰা বাঁকৈ,

বাওনা হৈ চন্দ্ৰলৈ হাত মেলিলে
কাহিটিয়া তাৰিৰ বেৰত লাগি হিয়াখন ওলমি
থাকিব।

অসহায় হে পৰিৰ সকলো
তেতিয়া তুমি গীতা ভাঙনি শুনিবলৈ পাবা
তুমি আচৰিত হ'বা কোনে কৈছে,
তেওঁ কোন ?
কুকক্ষেত্ৰ বণত অজনৰ বথৰ চকা ভাঙি
পৰিল....

হেৰা বাঁকৈ,

বথৰ সাৰাখি কোন আছিল জানানে ?
.....ৰাজনীতিবিদ শ্ৰীকৃষ্ণ।

মুক্তি - দুঃখ

কৃষ্ণা সাহ

দেখ, অকেলে পংক্ষী কো
জো অপনে দুঃখ মেঁ রোবত হৈ,
উসকে দুঃখ মেঁ উসকে অপনে
সাথ দিয়ে ন কোয়।

দেখ অকেলে পংক্ষী কো
জো অপনে সুখ মেঁ হঁসত হৈ,
উসকে সুখ মেঁ উসকে অপনে
সাথ দিএ সব কোয়।

বহ হঁসকৰ তব রো পড়া
সুখ কে সাথী সব হোয়
দুঃখ তো বস অপনা হী অপনা হৈ
অপনে পয়ায়ে জৰ হোয়।

এজাক বৰষুণৰ বাবে

বঞ্চা পুৰকায়স্ত

সকলোৱে পোৱাৰ দৰে
 তাইও বিচাৰি পাইছিল
 এক পোহৰ, সেউজ পোহৰ
 জ্যোতিৰ্ময় পোহৰেৰে আলোকিত হ'ব চিৰদিন
 স্বতঃস্ফূর্ত তাগিদা
 চিনাকি বা অচিনাকি যিয়েই নোকোৱা।

চিনাকি বাটটোৰ বকুলজোপাৰ তলত
 চৌদিশে শৰতৰ মায়াৰী জোনাক
 এখন অনামী চিঠি লৈ
 তাই দৌৰিছে
 কিজানি কোনোবাই দেখিছে
 মনত অলেখ কঁপনিৰ টো
 কম্পিত হৃদয়েৰে পঢ়ি যায় চিঠি
 মান অভিমানবোৰ ভাগ কৰি
 ল'বৰ জোখাৰে সুধিছিলা
 আছেনে এখন হৃদয়?

সেই ডান্টে বিয়েট্ৰিছ.....
 হয় আপুনি ঠিকেই বুজিছে
 তেনেকুৱাই আছিল
 কাহানিও মৰিব নোৱাৰাব দৰে.....।
 সপোন বিশাল হয়
 আকাশলংঘা মনে
 বিচাৰে কিবা
 লাহে লাহে পৰিবৰ্তন আহে
 পৃথিবীৰ বাট প্ৰগতিৰ পথত
 সকলোতে প্ৰভাৱ পৰে,
 চিঠিৰ সলনি মবাইল, ইন্টাৰনেট,
 চিঠিৰ সলনি লিখে এটা এছ, এম, এছ,

তাই এজাক বৰষুণৰ বাবে
 হাহাকাৰ নকৰে
 আকাশৰ সতে বিনিময় নকৰে অনুভৱক
 জোনাকত তিতি জুৰলি জুপুৰি নহয়
 চিঠি পঢ়ি পাৰ নকৰে নিজম ৰাতি.....।
 সোৱৰণিৰ লেচেৰী বুটলি
 জীয়াই থাকে হৃদয়ৰ কোণে কোণে।

বিষন্নতা

পূজা বৰদলৈ

জীৱনৰ ৰং বিচাৰি কৰিছিলো হাহাকাৰ
 বিচাৰি পালো ৰং জীৱনৰ...
 অনেক প্ৰত্যাশাৰ অন্তত।
 ৰংটো বা কি আছিল ?
 শৃণ্যতা, জোনাক নে কৰিতা,
 নহয় ! ৰংটো আছিল বিষন্নতা,
 বিষন্নতা !!!

অপেক্ষা।

বছৰৰ পাছত বছৰৰ
 সময়ৰ পাছত সময়ৰ
 আৰু.....

তেনেকৈয়ে মেলানি মাগিছিল সময়,
 অসময় অথবা
 দুঃসময়ৰ কজলা,
 ধূসৰ বৰণীয়া সপোনবোৰে.....

আৰু...

আহি পৰে এজাক ধুমুহা প্ৰচণ্ড ধুমুহা !
 যিদিনাখন মোক কৈছিলা
 অচিনাকি বুলি.....
 তেতিয়াৰেপৰাই
 মই মোৰ জীৱনৰ ৰং বিচাৰি পালো,
 ৰংটো —— বিষন্নতা !

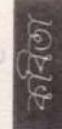
মিথ্যেয়া

BEAUTIFUL LADY

दिरज कलिता

नारी न्यारी

मनोज गोयनका

Dhiraj Kalita

Oh my beautiful lady.

I saw for the first time on the M.T.V.

Only when I was two days old

You look like a miracle to me

When you come.

Supernatural occurs in the sitting room

Admiral jumps like the crazy frogs.

Table crows like the cock.

Telephone rings like the angels are fighting

Doors dance like the funky monkeys

And windows runs like my brother best friend

You're with fifteen feet's tale

Your high hills were higher than the very high Mount Everest

You had a red lipstick in your back pocket

This makes your mouth like the new sugar ray.

Your eyebrows were straighter than

The iron sticks

You had your favorite jeans

Which makes you look like a 'Fairy Queen'

And it makes me go crazy

And I feel like

I became stone

So hard to back

Which can't moll on

So heavy to carry by my mother

I don't know who you are

I don't know where you are from

I don't know what you want

I don't know whom you love

But you might be some kind of Superstar

Or may be rejected by the other guys

I tried so many times to express

The feeling of mine

But it's failed

For that time

I haven't learnt the human language

Except my hi-hi, and ha-ha,

I tried to call you

I tried to track you down

But my phone didn't cry in a loud sound

But it doesn't cross the T.V. glass

लेखक माना था और कार्यक्रम द्वारा

दिशा लीखा गया

नारी क्यों कहलाती है अबला।

जबकि वह हर ओर से सबला।

नारी ने क्या-क्या कष्ट न झेले

अनगिनत खवाब भी है खोये।

देश रवातिर जब रण मे उतरी

दुश्मन की रातों की नींद उड़ी।

फिर भी कहते उसे बेचारी

बात कुछ समझ न आती।

वह नहीं है कम किसी से

चल सकती वह सबके संग में।

सहस्र बाहु बन काम है करती

जीवन की जिसकी होली जलती।

फिर भी कही जाती वह अबला

जबकि वह हर ओर से सबला।

भगोड़े

सीमा साह

मुँह छिपाकर खून बहाते

निर्दोषों को भय दिखलाते,

दुश्मन के इरादों को ना समझे

अपनों ही की लाश बिछाते।

त्राहि-त्राहि करती धरती माँ

आँसुओं का अम्बार है,

जन्म दिया न जिसको तूने

मारने का क्या अधिकार है?

कैसी बीरता है यह तुम्हारी

सजी बगीया क्यों उजाड़ रहे।

अपनों से अपनों को बिलगा

किस मंजिल पर जा रहे?

अब भी समय है चेत जाओ

शक्ति को अपनी यूँ न गँवाओ,

नापाक इरादे विफल बनाकर

भगोड़ न बन, जीवन सफल बनाओ।

संस्कृत साहित्य उत्तर निष्ठा

उत्तरांश उत्तरांश उत्तरांश

जायित्वांशिकान् ०४-०५/०८

এতিয়া কেনেকৈ যাওঁ তোমাৰ কাষলৈ

বিশ্বজ্যোতি শৰ্মা

এতিয়া কেনেকৈ যাওঁ তোমাৰ কাষলৈ

তোমাৰ আৰু মোৰ মাজত

এখন দলৎ বিহীন নৈ।

ইফালে চাঁও, সিফালে চাঁও

অসহায় ঘাট, শৃণু নাঁও

মই নদীত নামিছিলো

মোৰ ভালপোৱাৰে তোমাক

তিয়াই পেলাই বুলি।

ক্রমশং আতৰি গৈছিল

মই চুব খোজা সিপাৰৰ বালি

সিপাৰৰ শিল, মাটি, চিনাকি ঘাট

কোবাল নদীৰ অচিনা পকলীয়াত

মই ইপাৰ পালোহি

বেদনাৰ টো সাৱটি

বহি পৰিলৈ

প্ৰতীক্ষাৰ গাতে আউজি

পোৱা-নোপোৱাৰ চাকনৈয়াত সাতুৰি ভাগবি

এতিয়া কেনেকৈ যাওঁ তোমাৰ কাষলৈ।

শব্দত

অমৰ শহীকীয়া

স্তৰ, সকলো পিনেই স্তৰ

কেৱল শব্দ

শব্দৰ আস্থালনত

শিয়াৰি উঠে সদ গৰ্ভজাত সন্তান।

যি শব্দতেই বচিত হয়

এটি সভ্যতাৰ জয়গান,

সাফল্যৰ অভিযান।

সেই শব্দতেই শিহৰিত হয় কত জনতাৰ পৰাণ

সেই শব্দতেই হেবাই যায়

মানৱৰ মৰতাৰ বাঞ্ছ

কতজনে যে আকোৱালি লয়

তাৰেই প্ৰতিদান

সেই শব্দৰ ভেটিতে

বিজয়ৰ ধৰ্জা উৰুৱাই

হৰ্মোলাসত উংফুল্লিত হৈ

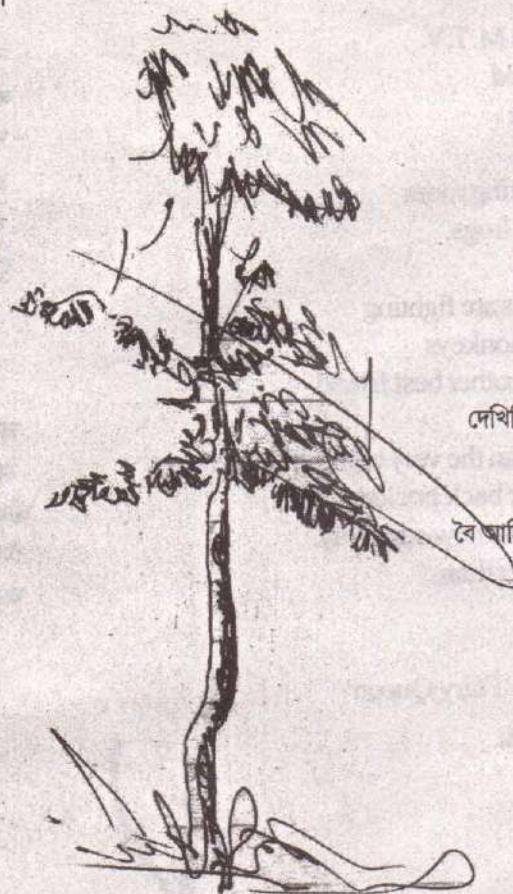
কতজনে পাতে আনন্দৰ মেলা

সেই শব্দতেই

হিয়া ধাকুৰি

কতজনে পাতে বিষাদৰ বেলা

একেই মাথো শব্দত।

চকুলো

চিম্পকি শৰ্মা

সেইদিনা আছিল ফৰকাল বতৰ

শৰতৰ সেই মুকলি বতাহজাকে

নচুৱাই তুলিছিল প্রাণ,

সেই বতাহত যেন ভাঁই আছিল

তোমাৰ হৃদয়ৰ কিছুমান গোপন কথা

যি মোৰ প্রাণ চঞ্চল কৰি তুলিছিল।

কি যে সেই ?

হঠাতে ক'বৰ পৰা আহা এচপৰা

কলিয়া ডাৰবে যেন ঢাকি ধৰিছিল

মোৰ হৃদয়।

দেখিছিলো চাৰিওফালে হতাশা আৰু নিৰাশা

অশ্রসিঙ্ক আকাশ ফালি

চৰাই এজাক উৰি অহাৰ দৰে

বৈ আছিল বজ্জন্ত হৃদয় ফালি দুচকুৰ পানী

অজি ও মোক সেই বজ্জন্ত হৃদয়ে,

মোৰ অশ্রসিঙ্ক চকুৰ টোপালৰোৰে

চিৰবি চিৰবি সোধে,

কিয় গুছি গ'লা এনেদৰে

কহুৱা বনৰ দৰে বতাহত উৰুৱাই।

সিহঁতৰ প্ৰশংস উত্তৰ দিবলৈ,

উত্তৰ নাই

সেই সময়ত এনে লাগে যেন

মোৰ নিজৰ ওচৰতে নিথৰ হৈ গৈছো।

কোৱা, কোৱা

এবাৰ কোৱা কিয় আঁতিৰি

গ'লা মোৰ এই হৃদয় ভাঙি।

একতা

ৰাজীৰ ভূঞ্জা

মানৱৰ হৃদয়ত আজি

কিহুৰ তোলপাৰ,

অসৎ মানুহৰ যে আজি

মহিমা অপাৰ।

সহজ সৰল মানুহৰ

জীৱন হৈছে অসাৰ

অসমত ঘটিছে আজি

অন্যায় অবিচাৰৰ সমাহাৰ

দয়া, মৰতা, সৰলতা

মানুহে কৰিছে পৰিহাৰ,

বিলাইৰ অস্তনাই আজি

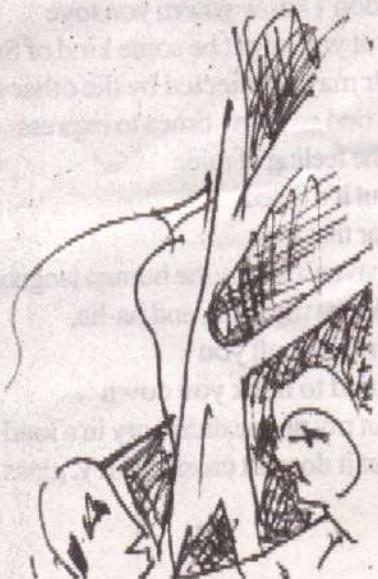
দুর্ভগীয়া অসমীয়াৰ,

আজি অসমত কিয়

অভাৱ একতাৰ?

ক্রমতাশালীয়ে নুৰুজে কিয়

একতাই শক্তি আমাৰ?

ଏଜନ ବନ୍ଧୁର ଅକାଲ

ବିଯୋଗତ

ଶ୍ରୀଜ୍ୟାତି ସାହୀ

ଏଜନ ବନ୍ଧୁର ଅକାଲ ବିଯୋଗତ
ହିୟା-ମନେ କାନ୍ଦି ଆଛିଲ ଓରେ ନିଶା
ବନ୍ଧୁଜନ ଆଛିଲ ଅଭିମାନୀ ଶବ୍ଦ
ମୋର ବୁକୁତ ଶେବାଲି ଗୁଜି
ଆହିଛି.....
କୁରଲିବ ବଗା 'କଫଳ'ଖଳବ ଓପରେଦି
ଆକ.....,
ପଥାବଖନ କରିଛି ସେଇଜୀଯା
ସିଂଚି ଦିଲି ଚାରିଓଫାଲେ ଶେବାଲି
ଅଥଚ..... ହେ ବନ୍ଧୁ !
ଶେବାଲିବ ସୁବାସ ମାର ନୌୟାଓତେଇ
ଜୀବନର ଆଲିକେକୁବୀତେଇ
ଅହା ବାଟେବେଇ ଓଚି ଗଲା
କ୍ଷଣେକୀଯା ଭୁମୁକିଯେ ଦି ଗଲ ମାଥେ
ବିଶାଦ ଶୋକ ଆକ ଯନ୍ତ୍ରଣା
ଅବ୍ୟାହତ କାନ୍ଦେନ, ଉଜାଗରେ ପ୍ରତି ନିଶା
ଶବ୍ଦକ ହେବାର ବେଦନାତ ନହୟ ।

ମାଥୋ

ଏଜନ ବନ୍ଧୁର ଅକାଲ ବିଯୋଗତ ।

ନାହି ଆକ ପୃଥିବୀତ ତୁମି
ବାତିର ଜୋନାକେ କେବଳ
ତୋମାର ସ୍ମୃତିକେ ମୋର
ମନଲୈ ସୌରବାଇ ଆନେ ।
ଆଇ କିଯ ଗଲା ଏବି
ମୋକ ନିଠବା କରି ।
ତୋମାର ପ୍ରତିଟୋ କଥାଇ,
ପ୍ରତିଟୋ କରଇ,
ଚକୁଲୋ ଆନେ ବୋରାଇ ।
ଲବାଲିବ ସେଇ ମରମୀଯାଳ କୋଲାତ
ମୋକ ଲୈ ଆଛିଲା ଉମଲି,
କିଯ ଏବି ଗଲା ତୁମି
ଜୀବନକ ଆଧବରା କରି ।
ତୋମାର ଅବିହନେ
ଜୀବନ ଯେନ ନିର୍ବର୍ଥକ
ଏହ ଜୀବନ ଆଜି ବିଶାଦେବେ ଭବା
ତଥାପିଓ ଅଗେକ୍ଷାବତ ମହି
କିଯନୋ ଉଭତି ନାହିଲା ଆଇ
ଏତିଆହେ ବୁଜିପାଲୋ
ତୁମି ଯେ ଏହ ପୃଥିବୀତ ନାହିଁ ।

ଆଇ

ଅନ୍ତର ପ୍ରକାଶ ଗଗେ

ଆଜି

ମୋର ଠିକନା ନୁସୁଧିବା ତୁମି
ଲବାଲିବ ଟୋ-ଖେଲା ବଦାଲି
କୈଶୋବର ଉତ୍ତାବଲ ସଗୋନ
ଯୋରନବ ସୁରାସ
ଜୀବନର ଛନ୍ଦ
ମୋର ସକଳୋବେ ଠିକନା
ଉନ୍ମାନ ଲୁହିତବ ଗର୍ଭତ ହେବାଇ
ମହି ଆଜି ଠିକନାବିହୀନ
ଯାଯାରବ ଅସବୀ

ଆଜି ତୁମି ମୋକ ନକବା ଆକୋ
ଅହ ଲୁହାଙ୍ଗଲୈ ମାତିବା ବୁଲି
ଆଜି ତୋମାକୁ ଦିବ ନୋବାବେ ମହି
ଧେଁରା ଚାଂ ଶୁବନି କରା ଏବାଟି ଆପଣ
ଅଥବା ଏସାଂଜ ଆହ ଚାଉଲବ ଭାତ ନାମଚିଙ୍ଗ ସତେ
ଆଜି ମୋର ଆକାଶ
କଲା ଡାବରେ ଆରବା
ମୋର ଦୁଖବ ଜୁପୁରି
ଆଂତସୀ ନିଶାବ ତମସା ଭବା

ଆଜି ମୋର ବାବେ

ପୋହବତକେ ଏକାବେଇ ଆପୋନ
କାବଣ ଆଜିଯେ ମହି
ଠିକନାବିହୀନ ଯାଯାରବ..... ।

“ছোটো প্ৰাণ, ছোটো ব্যথা
নিতান্তই সহজ সবল,
সহস্র বিস্মৃতি বাশি
তাৰি দু-চাৰিটি অঞ্জল।

নাহি বৰ্ণনাৰ ছটা
নাহি তত্ত্ব, নাহি উপদেশ।
অন্তৰে অত্তপি ব'বে
শ্ৰেষ্ঠ হয়ে হইল না শ্ৰেষ্ঠ।.....

ছোটো ছোটো দুঃখ কথা
প্ৰতাহ যেতেছে ভাসি
ঘটনাৰ ঘন ঘটা
সাঙ্গ কৰি মনে হ'বে

ম
ণিং
ৱা
ক

জয়ন্ত দাস

২৩১৯৫০

আজিও মানুহজনক লগ পালে ভাগৰে।

যোৱা পোকৰদিনমানৰ পৰা, যেতিয়াৰ পৰা সি এই নতুন ঠাইখনত ধলপুৰাতে খোজ কঢ়াৰ অভ্যাস আৰম্ভ কৰিছে, এই মানুহজনক ভাগৰে প্ৰায় একে সময়তে তাৰ ঘৰৰ সমূখ্যত লগ পায়। ভাগৰিক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে মানুহজনে। নিয়মীয়া উচ্চতাৰ এখন্লোটক ফিগুৰৰ মানুহজনৰ মুখখনত লাগি থাকে অহৰহ এটা হাঁহি। মুখখনলৈ চালেই ধৰি পাৰি কোনোদিন হয়তো দুখ দাবিদাই পীড়া কৰা নাই তেওঁক। পিঙ্কনত এযোৰ ট্ৰেক-ছিট্ট আৰু এযোৰ স্পটচ শুঁজ। মানুহজন ভাগৰ থকা ঠাইৰ পৰা অতি কমেও দুই কিলোমিটাৰ আঁতৰত থাকে; কিন্তু তেওঁ প্ৰায় দৌৰি অহাৰ দৰে আহি তাৰ ওচৰ পাৰ্ণতেও ফোপাই জোপাই নাহে। যোৱা পোকৰদিন ধৰি একেলগে বাণিং, জগিং কৰাৰ ফলস্বৰূপে এটা চিনাকি গঢ়ি উঠিছে। তেওঁলোক দুয়োজনে সেই ঠাইৰ পৰা আৰু

প্ৰায় ডেৰ কিলোমিটাৰ আঁতৰৰ নদীৰ কাষলৈকে যাইগৈ। ইতিমধ্যে আন বহুতো নাৰী-পুৰুষে তাত যোগদান কৰেছি। গাড়ীৰ চলাচল কম হৈ থাকে। বাতিৰ গধুৰ বতাহ ঠেলি বেলিব পোৰ নোসোমায় তেতিয়াও। নদীৰ কাষ পাই দুয়ো ধীৰ গতিৰে খোজ কাঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰে। খোজ কঢ়াৰ দৰ্শনটোৰ লগত ঘোৰ অমিল যদিও মানুহজনে এটা চিগাৰেট জুলাই লয়। প্ৰথমৰ দুদিন ভাগৰিকো যাঁচিল। ভাগৰ নন্মকাৰ। আকৌ সুধিচিল মানুহজনে পেচিভ স্ম'কাৰ হৈ অসুবিধা পাৰ নেকি? একেলগে কেইবাবোৱা 'না' কৈ উঠাত মানুহজন আৰম্ভ হৈছিল। ওঁঠৰ চুক্ত এক বিশেষ ভঙ্গিমাত চিগাৰেটটো বাবি লৈ লাইটাৰেৰে অশ্বিসংযোগ কৰাৰ ধৰণটোত এক বিশেষ আকৰ্ষণ আছে। হাঁহি থাকে মানুহজনে; কথা কিন্তু খুব কম কয়। শব্দৰ বিনিময়ত শব্দ, কেতিয়াৰা বহুক্যৰ উন্নৰতো এটাই শব্দ। কিন্তু তেওঁৰ সমস্ত অভিব্যক্তিৰ পৰা বুজা যায় মানুহজন আন্তৰিকতাশূণ্য নহয়। হয়তো বুকুত তেওঁৰ লুকাই আছে বিদাদৰ অগলিত লাভা। হয়তো কম কথা কোৱা তেওঁৰ স্বভাৱেই। একধৰণৰ বহসৰ পৰিবেষ্টনীৰ মাজত থকা এই মানুহজনলৈ ভাগৰ পৰম কৌতুহল হয়। অৰ্থ আনৰ ব্যক্তিগত জীৱনলৈ অনাহক কৌতুহল তাৰো স্বভাৱ বিৰক্ত। আৰু কম কথা কোৱা? সেয়াও স্বভাৱ বিৰক্ত। ব'জি থাকিব লাগিছিল এতিয়া তাৰ লগত। সিইত দুটাৰ কথাৰ অভ্যাচাৰত এই মানুহজনেও হয়তো কথা পাতিবলৈ বাধ্য হ'লাইহেতেন নতুবা সেই ঠাইলৈ খোজকাৰিবলৈ অহা অভ্যাসেই এৰিলৈহেতেন। আৰু সিয়ে এই উপজি পুৰাতে খোজ কাঢ়িবলৈ লৈছে সেই অভ্যাসো ব'জিয়েই গঢ়ি দিয়া। পাঁচ বছৰৰ আগতে তাইক লগ পোৱাৰ আগলৈকে সি আছিল আক্ষৰিক অৰ্থাতই এটা ধোদ। বাতিপুৰা আঠ মান বজাত শুই উঠে, কৰমটো মাহত এবাৰো সৰা মচাৰ কথা ভৰা নাছিল; আঁঠুৱাটো সদায়ে তৰি থোৱা হৈছিল। বাতি সোমাই শোৱে আৰু বাতিপুৰা তেনেকৈয়ে এৰি বৈ ওলাই আছে। চাহ খোৱা কাপত ভেঁকুৰ উঠি ভেকেটা ভেকেট নোগোঝোৱালৈকে নুধুইছিল। আধা খাই আধা এৰা প্ৰেছাৰ কুকাৰটো

আহিল ভেঁকুবৰ বাজত্ব। ব'জিয়ে প্রথমদিনা আহিয়েই ঘৃণা, আশ্চর্যত চিৎকাৰ কৰি উঠিছিল — “তুমি, তুমি এনেকৈ থাকা ? চ’ডিগাষ্টি !” ইমান লেতোৱা তুমি ! অঁঠৰাটো খুলি বিচানখন ঠিক কৰি দিছিল তাই। লেতোৱা কাপ প্লেটযোৰ বাহিৰলৈ দলিয়াহীছিল। প্রায় তিনিমাহৰ পিছত সি তাৰ অভ্যাসবোৰ নতুন ঘৰলৈ যাওঁতে কইনাই বিশাদেৰে মাকৰ ঘৰ এৰাৰ দৰে এৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। ব'জি বাহিৰলৈ গ'লে অৱশ্যে আকৌ কিছুদিনলৈ ভয়ে সেই একেধৰণে চলিছিল। কিন্তু তাইৰ শৰীৰ এনে প্ৰাণ প্ৰাচুৰ্যৰে ভৱপূৰ আৰু মন তাইৰ ইমান দৃঢ় সংক঳ যে এটা কামত হাত দিলে কৰি নৃঠালৈকে তাই নেৰে। তাতে এইবাৰ সমস্যা লেতোৱা অভ্যাসক লৈ। কলকাতাৰ এটি প্ৰতিষ্ঠিত বিজ্ঞাপন এজেন্সীত কাম কৰা তাইৰ দৃঢ়তাৰ কথা এজেন্সীটোৰ সকলোৱে জানে। তদুপৰি সিহাঁতৰ সম্পর্কটোও উলামূলা নহয়। একেলগো সংসাৰ কৰাৰ সপোন দেখিছে দুয়ো। সৰ্বোপৰি এটা নামী দামী নিউজ এজেন্সীত কাম কৰা ভাৰ্গবক তাই শিক্ষা দিলে সময়তকৈ আগবঢ়ি থকাৰ কথা। সুৰ্যোদয়ৰ আগেয়ে উঠি আহিব লগা দিনটোৰ বাবে প্ৰস্তুতিৰ কথা; স্বাস্থ্যৰক্ষা আৰু আনকি (ভাৰ্গৰ আচৰিতেই হৈ গৈছিল) যৌনতাৰ কথাও। তাইৰ এনে শিক্ষা দানত সি বিৰুত হ'ব বুলি শংকাত তাই এনেকি তাক আৰু কৈছিল — “মই জানো এইবোৰ কথা তুমিও জানা বুলি। কিন্তু সব জানিও একো নকৰা মানুহক লাজ দি কাম কৰাৰলৈ আন এজন মানুহৰ দৰকাৰ হয় বুজিছা। সোনকালে উঠি বাহিৰলৈ ফুৰিবলৈ যোৱাৰ অভ্যাস কৰাচোন। তেতিয়াহে বুজিবা পৃথিবী কিমান সুন্দৰ। গোটেই দিনটোৰ নিগণি চঢ়ল মানুহৰ জীৱনৰ বিভিন্ন কাম, সুখ-দুৰ্দ, প্ৰাপ্তি-অপ্ৰাপ্তিৰ আদৰিবলৈ বাতিপুৰা প্ৰকৃতিৰ কি বৃহৎ আয়োজন সেই অভিজ্ঞতাৰ অংশীদাৰ হোৱাচোন। ভাল নালাগিলৈ ক'বা।”

প্ৰথমতে পৰম অনিছাবে আৰু পিছলৈ আন্তৰিক অংশগ্ৰহণেৰে সি উপলক্ষি কৰিছিল, ব'জিৰ কথা সঁচা। ব'জিৰতো কথাই নাই — তাইৰ প্ৰাণ প্ৰাচুৰ্য আৰু জীৱনমুখী কৰণ অনন্ত। সি ও লাহে লাহে আবিষ্কাৰ কৰিলে তাৰ আলস্যভাৱ দূৰ হৈছে; বাতি টোপনি ভাল হয় আৰু তাৰ কামতো আগতকৈ উৎসাহ, আন্তৰিকতা বাঢ়িছে। বৰম তাৰ পৰিপাটি হ'ল আৰু লাহে লাহে পৰিপাটিতা তাৰ জীৱনৰ অংশ হ'ল। এই মানুহজনেও বাক কোনোৰা ব'জিৰ প্ৰভাৱতে এনে হৈ উঠিছেন? ভাবিবলৈ লয় ভাৰ্গৰে।

মানুহজনলৈ চালে ভাৰ্গৰে। নদীৰ পাৰ পাৰ্কখনৰ সিটো মূৰত এহাল দম্পত্তীয়ে হাঁহি হাঁহি ধীৰ গতিৰে খোজ কাঢ়ি গৈ আছে। মানুহজনৰ দৃষ্টি সেই মানুহহালৰ ওপৰত নিবন্ধ। হয়তো তেওঁ মানুহৰ এই অভ্যাস, ৰঙ্গুলাল কৃপ ভাল পায়, হয়তো তেওঁৰ পত্নী ইয়াত নাই, তাৰ দৰে কোনোৰা বেলেগ ঠাইত কৰ্মৰত। জ্বলন্ত চিগাৰেটেডাল শেৰ হৈ আহি তেওঁৰ বাওঁহাতৰ তজনী আৰু মধ্যমা আঙুলিৰ ওপৰেদি প্রায় ২ ছে.মি. মান ওলাই থাকে। ভাৰ্গৰে তেওঁলৈ চাই চাই ভাবি থাকে ব'জি আৰু এই মানুহজনৰ প্ৰাণময়তাৰ কথা। কেনেকৈ কিছুমান মানুহ ইমান প্ৰাণময়, জীৱনন্মোৰুখ হ'ব পাৰে? আৰু কিছুমান মানুহ বেৱল বিষাদময়? স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ বাবে কৰা কছৰতে অনা শৰীৰৰ মেটেৰলিঙ্গম পৰিবৰ্তনৰ বাবে?

চিগাৰেটত দীঘলকৈ শেষ হোগাটো দি ভাৰ্গৰলৈ চাই হাঁহি এটিৰে মানুহজনে ক'লৈ — ‘যাওঁ বলক।’ ভাৰ্গৰে যান্ত্ৰিকভাৱে খোজ কাঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰে। ইঠাতে ব'জিৰ ফোন আছে তাৰ ম'বাইলত।

সিমূৰত তাইৰ উচ্ছাস ভৰা মাত :

— শুই আছানে ফুৰিবলৈ গ'লা ? কালি ‘হিন্দুস্তান টাইমছ’ত তোমাৰ অসমৰ সন্ত্রাসবাদৰ বিষয়ে লিখা বিশেষ নিৰঞ্জ পঢ়িলোঁ। বহুত ডীপ, পেনিট্ৰেটিং হৈছে। মই পঢ়ি থাকোতেই মোৰ লগৰ তাপসী বায়েও ফোন কৰি কৈছে তোমাৰ লিখা হৈনো মাইগু বগলিং। সোনকালে শুই উঠি কাম কৰিবলৈ লৈছা কাৰণেহে এনেকৈ লিখিব পাৰিছা, সময় পাইছা। কাণীয়া মানুহে নোৱাৰে এনেকৈ লিখিব। সিহাঁতৰ বাবে সত্য হ'ল কুঁৰলীৰ মাজেৰে দেখা বেলিটো, বুজিলা।

ভাৰ্গৰে তাইৰ কপ্লিবেটো একো উন্ডৰ নিদিয়ে, মাত্ৰ জনায় সি নদীৰ পাৰৰ পৰা ঘৰ মুখী। আৰু কিছু উচ্ছাসপূৰ্ণ কথা পাতে দুয়ো। মানুহজনে এই মূৰৰ ভাৰ্গৰৰ উন্ডৰবোৰে শুণি থাকে। শেষ কৰি উঠি ভাৰ্গৰেই কয় —

ঃ মোৰ ফিয়াল্কি; কলকাতাত থাকে।

ঃ অ’ আই চি। দেটচ হোৱাই দ’ হেপি মেন ইন যু। ভাৰ্গৰৰ পিঠিত এটা মদু চাপৰ মাৰে মানুহজনে। একমুহূৰ্তৰ নীৰবতাৰ পিছত প্ৰস্তাৱ দিয়ে — “আজি খোজ কাঢ়িয়েই যাওঁ ব'লক।”

ভাৰ্গৰে ভিতৰি ভিতৰিলৈ উৎসাহিত অনুভৱ কৰে। অন্ততঃ আজি কেলভিন কুলিজ বা স্পার্টান সৈনিকৰ নিচিনা নিৰ্বাক অথচ প্ৰাণোচ্চল, আকবণ্ণী এই মানুহজনে দুঃঘাষৰ বেছি কথা পাতিব তাৰ লগত। লগতে নিশ্চয় ক’ব তেওঁৰ এই কৰ্মদামৰ মূলত ব'জিৰ নিচিনা এজনী নাৰীৰ কিয়দংশ হ'লেও ভূমিকাৰ কথা।

ঃ বিয়া কেতিয়া পাতিম বুলি ভাৰ্গৰে? বাই দি দে’ আপুনি ক’ত কাম কৰে মই এতিয়াও সোখা নাই।

প্ৰথমটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰত অনিশ্চয়তাৰ কথা কৈ দিতীয়টো কিছু বিস্তাৰ কৰি ব্যাখ্যা কৰে ভাৰ্গৰে। যেন মানুহজন মিডিয়া জগতখনৰ বিষয়ে ইমান জ্ঞাত নহয়।

তাৰ মিডিয়া এজেন্সীটোৰ নাম লোৱাৰ লগে লগে মানুহজন উৎসাহিত হৈ উঠে। ওলোটাই মানুহজনে তাৰ এজেন্সীটোৰ ইতিহাস, বৰ্তমানৰ স্থিতি আৰু তাৰ আচৰিত কৰি দি এতিয়াৰ পৃথিবীৰ যি ইনফৰমেশ্যন ডিভাইড বা কমিউনিকেশ্বন্ গেপ, তাৰ বিষয়ে উল্লাবে বহু কথা ক'লে। মানুহজনৰ এই বিষয়ৰ জ্ঞানৰ গভীৰতাত সি আচৰিত হ'ল।

সেই বিষয়ে কৰা সকলো মন্তব্য সবিপৰ্যায়ে মানি লৈ ভাৰ্গৰে তেওঁৰ বিষয়ে সোখে। ক’ত থাকে, কাম ক’ত কৰে, বিশেষকৈ তেওঁৰ সংসাৰ, পত্নীৰ বিষয়ে।

ঃ ডিক্ৰিগড়ত ঘৰ মোৰ। চাকৰি সূত্ৰে আহি ইয়াত আছোঁ। সক চাকৰি, বেচি কাম নোহোৱা চাকৰি — নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰৰ এল ডি এ। ল’ৰা এটা — ক্লাশ ফ’ৰত পঢ়ে। স্বাতী, মানে মোৰ পত্নী যোৱা দুৰছৰ ধৰি লিউকেমিয়াত ভূগি আছে। লাষ্ট স্টেইজ। সোনকালে উঠি দিনটোৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰোঁ। এই খোজকৃতাৰে তাৰে এটা অংশ।

ক'পি উঠিল ভাৰ্গৰ। ইও প্ৰাতঃভ্ৰমণৰ উদ্দেশ্য ? ইমান প্ৰাণোচ্চল মানুহৰ মনৰ গভীৰত থাকিব পাৰে বিষাদৰ সুপৰীকৃত লাভা ? কোনো কথাই নোলাল তাৰ মুখৰ পৰা। এটা স্ফটিক স্বচ্ছ পুখুৰীৰ পানীত শিল এটা টুপুংকৈ পৰি হোৱা তৰংগৰ দৰে তাৰ বুকুত ছন্দায়িত হৈ থাকিল প্ৰাতঃভ্ৰমণৰ এই নতুন দিশৰ মৰ্ম। □□

ମାଜନିଶାନ୍ ଟୁପୁଣି

ମିଷ୍ଠ କଲିତା

ଶୋକାନ୍ତକ ସେଇ ନିଶାଟୋ ଆହିଲ ପୁହ ମାହର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ବାତି । ଗଭୀର ନିଶାର ଅର୍ଦ୍ଧଭାଗତ ଖୁଲନିର କାଷତ ଥକା ଶେରାଲି ଗଛଜୋପ ର ପାତତ ଲାଗି ଥକା ନିୟରର ଟୋପାଲବୋର ଟୁପୁବ-ଟୁପୁବକେ ସବି ପରା ଶବ୍ଦଇ ଯେଣ ଗଭୀର ନିଶାଟୋର ନୀରବତା ଭଂଗ କରିଲେ ।

ଃ ମା, ଦେଉତାଚୋନ ଏତିଆଓ ନାହିଲ ? — ତିନି ବହୁରୀୟା ପଂକଜେ ମାକକ ସୁଧିଲେ ।

ପଂକଜର ସେଇ କଥାଟୋ ଶୁଣି ମିନତୀର ଖେଳିଲାର ଆଗ ପାଲେ । ତାହି ଧରକ ଦି ଉଠିଲ ।

ଃ ତାହି ଶୁଣିଲେ, ବାପେର ଆହେ ନାହେ ତୋକ କିଯି ଲାଗେ ? — ମିନତୀଯେ ଯେଣ ଉରହର ଖେଳିଲାର କଟା-କଟାତହେ ଜାବିଲେ । ଚର ଥୋରା ମାନୁହର ଦରେ ପଂକଜର ମୁଖେରେ ଏଟାଓ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବିଲେ ସାହସ ଆକନହିଁଲ । ସିନୀରଙ୍କ ହୈ ଶୁଇ ପରିଲ ।

ମିନତୀଯେ ପାକ ଘରର ସକଳୋ କାମ ସାମରି, ମୁଖଖନ ମଟି-ମଟି ପଂକଜର କାଷତେ ବହିଲ । ବେବର ଫାଁକେଦି ପାର ହେ ଅହା ଜୋନର ପୋହରତ ମିନତୀଯେ ପଂକଜର ସର ମୁଖଖନ ଉଞ୍ଜଳିକେ ଦେଖା ପାଲେ । “ଦେଉତାଚୋନ ଏତିଆଓ ନାହିଲ” ଏହି ସାଧାରଣ କଥାଟୋତେନେ ସରକୁଳାଟୋକ ଇମାନ କଟୁ କଥା ଶୁନାବ ଲାଗେନେ ? ତାହିର ମନଟୋ ବିଯାଦେରେ ଭବି ପରିଲ । କବ ନୋରାବାକୈଯେ ତାହିର ଚକୁ ଚଲଚଲୀଯା ହୈ ପରିଲ । ଦୁଟୋପାଲମାନ ଚକୁଲୋ ତାହି ବହି ଥକା ବିଛାଖନତ ପରିଲ ।

ଚାଦରର ଆଁଚଲେରେ ତାହି ଚକୁପାନୀଥିନି ମଟିଲେ ଆକ ପଂକଜର କପାଲତ ଚୁମ୍ବା ଏଟା ଖାଲେ । ଲେମ୍ପାଟୋ ନୁମୁବାବ ଖୁଜି ଘଡ଼ିଟୋଲେ ଚକୁ ଫୁରାଲେ, ତେତିଆ ନିଶା ବାବ ବାଜିଛେ । ବାହିରତ ତାହି ଫେଁଚାର କରକ୍ଷ ମାତ ଶୁନିବିଲେ ପାଲେ । ଏହି ଗଭୀର ନିଶା ଫେଁଚାର କରକ୍ଷ ମାତ ଶୁଣି ନିଜକେ ଅକଲଶବୀୟା ଅନୁଭବ କବି ମିନତୀର ବୁକୁଖନ କଂପି ଉଠିଲ । ସହି ନୋରାବା ତାହିର କୋମଲ ଅନ୍ତରଖନ ଉଥିଲି ଆକୌ ଚକୁର ପାନୀ ଓଲାଇ ଆହିଲ । ମନତେ ତାହି ଭାବିଲେ - କିଯି ଯେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁକୁଟ ସରଲେ ଓଭତା ନାଇ । ତାହି ଚିନ୍ତାର ମାଜତେ ଶୁନା ପାଲେ ବାହିରତ କାରୋବାର ହଲାଟୁଲ । ତାହି ଖପଜପକେ ବିଛାଖନର ପରା ଉଠି ଥିରିକୀଖନର କାଷିଲେ ଗଲ ।

ଥିରିକୀଖନ ଖୁଲିଯେଇ ମିନତୀଯେ ବାହିରତ ଦେଖା ପାଲେ କେଇଜନମନ ମାନୁହ । ଜୋନଟୋର ପୋହରତ ତାହି ଦେଖା ପାଇଛେ ମାନୁହଜାକେ ଯେଣ କାଜିଯା କରିଛେ । ଜଂଗୀରଙ୍ଗୀ ମାନୁହଥିନି ଇଟୋ ସିଟୋର ଓପରତ କୁକୁର ମେକୁବୀର ଦରେ ଜପିଯାଇ ପରିଛେ । ସେଇ କାଜିଯାର ମାଜତ ମୁକୁଟୋ ଆଛେନେକି ତାହି ବାବେପତି ଚାବଲେ ଚେଟୋ କରିଛେ ଯଦିଓ ଅମ୍ପଟ ଜୋନର ପୋହରତ ତାହି କାକୋ ଚିନି ନାପାଲେ । ତାହିର ମନତେ ଭାବ ହିଁଲ - ଜଂଗୀ ମାନୁହଥିନିଯେ ଚାଗେ ମୁକୁଟକ ମାରପିଟ କରିଛେ ! ତାବ ନିଶ୍ଚଯ କିବା ଏଟା ହେଛେ, ନହିଁଲେଟୋ ଆଜିର ଦରେ ସି ଇମାନ ଦେବି କେତିଆଓ ନକରେ । ତାହି ଆକୌ ଭାବିଲେ, ନାହିଁନାହିଁ ମୁକୁଟର ଏକୋ ହିଁବ ନୋରାବେ । ତେତିଆହିଁଲେ ତାତ କାଜିଯା ଲଗା ମାନୁହଥିନି ? କାଜିଯାର ମାଜତ ତାହି ଏହିବାର ମୁକୁଟର ମାତାଟୋ ଶୁନିବିଲେ ପାଲେ । ଏହିବାର କିନ୍ତୁ ମୁକୁଟର ମାତ ଶୁଣି ବୁକୁଖନ ବେଛିକେ କଂପିବିଲେ ଧରିଲେ । ହଲାଟୁଲ ଶୁନାବେ ପରା ତାହିର ମନଟୋ ଏଟା ଚିନ୍ତାଇ ଆଣୁବି ଆହିଲ । ଏହିବାର ତାହି ଚିନ୍ତାର ମେବପାକତ ସୋମାଇ ପରିଲ । ତାହି ଭାବିଲେ - ଜଂଗୀ ମାନୁହଥିନିଯେ ଚାଗେ ମୁକୁଟକ ମାରପିଟ କରିଛେ, ମୁକୁଟ ଆକୁ ଏହି ସଂସାରତ , ନାହିଁ, ନାହିଁ । ମୋର ମନଟୋର ଆଜି ହେଛେ କି ! ମହି ମୁକୁଟର କଥା ଭାବି ଥକାବ ବାବେ ମୁକୁଟର ମାତଟୋ ଶୁନା ନାହିଁତୋ ! ହିଁବ ପାରେ । ସ୍କୁଲତ ପଢ଼ି ଥାକେତେ ମହିଟୋ ସକଳୋତେ ସାହସୀ ଆଛିଲୋ, ଆଜିନୋ ମୋର ଅକଳୋ ସାହସ ନାହିଁକିଯା ହୈ ପରିଲେନେ ?

ଏହିବାର ମିନତୀଯେ ମନଟୋ ଡାଠ କବି ଲାଲେ ଆକ ବାହିରିଲେ ଓଲାଇ ଯାବ ବିଚାରିଲେ; କିନ୍ତୁ ତାହିକ ଯେଣ କିବା ଏଟା ଶକ୍ତିଯେ ଭବି ଦୁଖନତ ଧରି ବାହିରିଲେ ଓଲାଇ ଯାବାଲେ ନିଦିଲେ, ତାହିର ହାତ ଭବିବେର ଜଠର ହେ ପରା ଯେଣ ଲାଗିଲ । ଥୋଳା ଥିରିକୀଖନ ଜପାବିଲେକୋ ତାହିର ଆଜି ଜୋନ ନୋହୋବା ହୈ ଗଲ । ତାହି ଅସାହୀୟର ଦରେ ବିଚନାତେ ବହି ପରିଲ । ତେତିଆଓ ବାହିରର ହଲାଟୁଲ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋବା ନାହିଲ । ତାହିର ଚକୁ ଦୁଟା ବାବେପତି ବେବର ଆଁବି ଥୋଳା ଘଡ଼ିଟୋଲେ ଯାବାଲେ ଧରିଲେ । ବାତିର ନିର୍ଜନତାତ ଘଡ଼ିଟୋର କାଟା କେଇଡାଲ ଟିକ୍ ଟିକ୍ କବି ଯେବୋଟାତେକେ ବେଛି ବେଗତ ଦୌରିବିଲେ ଧରିଲେ । ସିହିଂକ ଯେଣ ବାଧା ଦିବିଲେ ଆଜି କୋନୋ ନାଇ । ସିହିଂକ ଆଜି ମୁକଳି ପଥୀ । ସଜାବ ପଥୀଟୋ ମୁକଳି ହୈ ଓଲାଇ ଆହିଲେ ତାବ ଜେଡ଼ିଆଜିଯାନ, ୦୫-୦୬ / ୫୮

মনত যি আনন্দ ঘড়ীটোরো একেই আনন্দ। ঘড়ীটোরে জানে আজি তাক বাধা দিবলৈ কোনো নাই। কিন্তু মিনতীৰ ? বাতি যিমানে গভীৰ হৈ আহিছে মিনতীৰ মনটো..... ?

আজি প্রায় কিছুদিনৰ পৰা মুকুটে মিনতীৰ পৰা যেন কিবা কথা লুকুবাৰ খুজিছে। সি অত্যন্ত ভাৰ প্ৰেগ হৈ পৰিষে আৰু খোবাবোৰাও ভালদৰে নকৰা হৈছে। আগৰ দৰে মিনতীৰ লগত মিলাপ্রীতিৰ ভাৰ নাইকিয়া হৈ পৰিষে। কিবা কথা এটা যদি মিনতীয়ে মৰমেৰে সোধে তাৰ প্ৰত্যন্তৰ স্বৰাপে অকথ্য গালি আৰু মাৰ কিলহে মিনতীক সোধাইছিল। তথাপি মিনতীয়ে নীৰবে সেইবোৰ সহ্য কৰি গৈছিল। বেৰত আৰি থোৱা মুকুটৰ ফটোখনলৈ চাই চাই ভাবিছিল, যি মুকুটে অফিচলৈ যোৱাৰ আগমুহূৰ্তত হাঁহি মাতি মিনতীৰ কপালত আৰ্কি দিছিল চুমাৰ পৰশ, মিনতীক কোলাত লৈ গোটেই কোঠাটোৰ চাৰিওফালে ঘূৰিছিল, আকৌ মিনতীক এখন্তেক নেদেখিলে বলিয়া কুকুৰৰ দৰে ঘূৰি ফুৰিছিল, সেই মুকুটৰ ইমান পৰিবৰ্তন কীয়.... ? মুকুটৰ এনেবোৰ কায়ই মিনতীৰ অন্তৰত বাৰে বাৰে আঘাট দিবলৈ ধৰিলে। মুকুট অফিচৰ পৰা আহি প্ৰায়েই টাউনৰ ফাললৈ ওলাই যায়। বেলি মাৰ যোৱাৰ আগমুহূৰ্তত ঘৰলৈ আহে। কিন্তু এইকেইদিন তাৰ ঘৰলৈ অহা পলম হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিষে। সেয়ে হ'লেও আজিৰ নিচিকাকে আন দিলা ইমান পলম কেতিয়াও নহয়। মিনতীৰ জীৱনলৈ যে এক ভয়ংকৰ বিপদ নামি আহিছে, সেই কথা মিনতীৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল। এই বিপদৰ পৰা তাই কেনেদেৰে পৰিত্রাণ পাব, তাৰ একো উপায় বিচাৰি পোৱা নাই। এনে বিষাদগঞ্চ সপোনবোৰে তাইৰ অন্তৰত বাৰেপতি আঘাট দিবলৈ ধৰিলে, তাই অনুভৱ কৰিলে যেন তাইৰ অন্তৰখন কিহবাই বিন্ধিছে। ধৈৰ্যৰ সীমা হেৰুৱাই বিছাতে মুখ শুজি তাই হক্ককাই কান্দিবলৈ ধৰিলে।

হঠাৎ মিনতী অতীতৰ বুকুত বিলীন হৈ যোৱা স্মৃতিবোৰ চকুৰ আগত ভাঁহি উঠিবলৈ ধৰিলে। মিনতী এসময়ত মাক-দেউতাকৰ অতি মৰমৰ দ্বিতীয় কল্যা সন্তান আছিল। তাইক মাক বাপেকে বায়েকতকৈ বেছি মৰম কৰিছিল। মৰমৰ মাজতে লালিত-পালিত হোৱা মিনতীয়ে স্কুলীয়া জীৱনৰ সেই শান্ত ছোৱালীজনী, কলেজীয়া জীৱনত ভৱি দিয়েই যৌবনৰ উদ্বাদনাই তাইক উদ্বাল কৰি তুলিছিল। সকৰে পৰা একেলগে থকা, পঢ়া, খেলা-ধূলা কৰা মুকুটক এদিন তাই প্ৰেমিক হিচাবে পাবলৈ বিচাৰিলে। তাই ইমান সোনকালে আকৃষ্ট হোৱা বিধো ছোৱালী নাছিল। কিন্তু.....।

মুকুট আৰু মিনতী শৈশবৰ পৰা একেলগে ডাঙৰ দীঘল হোৱা। মুকুট মিনতীতোক মাত্ৰ এবছৰহে ডাঙৰ। সিহাঁতৰ শৈশবৰ সেই দিনবোৰ বৰ সোণালী আছিল, ভাবিলে সপোন যেন লাগে। শৈশবত সিহাঁত দুটাই এটাক এৰি এটা থাকিব নোৱাৰিছিল, পঢ়া শুনাও কৰিছিল প্ৰায় একেলগে, নৈৰ পাৰে পাৰে সিহাঁত দুটাই একেলগে খেলিছিল।

ল'ৰালি কালৰ এটা কথা মনত পৰিলে আজিও তাইৰ বুকুখন কঁপি উঠে। কি ভয়ংকৰ আছিল সেই দিনটো! আকৌ কেতিয়াৰা সেই কথাটোতে হাঁহিও উঠে। নদীৰ পাৰত খেলি থাকোঁতে এদিন ভৱি পিছলি মিনতী পানীত পৰিল। পানীৰ পৰা মিনতীক উদ্বাৰ

কৰিবলৈ মুকুটো পানীত জাপ দিলৈ। পানীত পৰি দুয়োটাই পানীৰ লগত লুকা-ভাকু খেলিবলৈ ধৰিলে। হাল মেলি হলিবাম ঘৰলৈ বুলি ঘূৰি আহোঁতে পানীত লুকা-ভাকু খেলি থকা বস্তু দুটা চকুত পৰিল। ভালদৰে লক্ষ্য কৰোঁতে সিহাঁতক হলিবামে চিনি পালে। সি এক মিনতো পলম নকৰি পানীত জাঁপ দিলৈ। দুয়োটাকে পানীৰপৰা পাৰলৈ উঠালে। ঘৰলৈ বুলি খবৰ পঠালে। খবৰ পায় ঘৰৰ মানুহ লৰা ঢপৰাকৈ আহিল। বহু সময়ৰ মুৰকত দুয়োৰে চেতনা আহিল। গাঁৰৰ মানুহে কোৰা-কুই কৰিলে। এই হেন ডেকা-গাভক সাঁতুৰিব নাজানে, বৰ মতাটো হৈ সাঁতুৰিবলৈ যায় ইত্যাদি। মুকুটৰ দেউতাকেও খবৰটো পাই পামৰ পৰা লৰা-ঢপৰাকৈ আহিল। গালি শপনি পাৰি বাপেকে মুকুটক তাৰ পৰা লৈ গ'ল।

পানীত পৰা দিনাখনৰ পৰা দুয়োটাই লাজ কি বস্তু বুজি পোৱা হ'ল। মুকুটে বহু দিনৰে পৰাই মিনতীক ভাল পাই আহিছিল। সি মিনতীক লৈ কত যে কঞ্জনা, কত যে সপোন দেখিছিল। কিন্তু মিনতীক ভালপোৱা কথায়াৰ কেনেদেৰে ক'ব? সি সাহস গোটাৰ পৰা নাছিল। তাৰ অত দিনৰ ভালপোৱা, কঞ্জনা অত দিনৰ সপোনবোৰ ভাঙি চুৰমাৰ হৈ গ'ল। তাৰ মনৰ কথা মনতে মাৰ গ'ল বুলি সি ভাৰিলে আৰু মিনতীক পাহবিবলৈ চেষ্টা কৰিলে।

স্কুলৰ পৰা দুয়োটা কলেজ পালেগৈ। কলেজৰ দুয়োটাৰে বন্ধু-বন্ধীৰী বেলেগ বেলেগ হ'ল। যি মিনতীয়ে স্কুলত মুকুটৰ বাহিৰে আন কাকোৱেইনামাতিছিল, কলেজত তাইৰীতুনামৰ ছোৱালী এজনীৰ লগত বান্ধীৰী পাতিলে। বীৰু অন্য স্কুলৰ পৰা অহা এজনী মেধাৰী ছাত্রী। বীৰু আৰু মিনতী ইমান নলে-গলে লগা বান্ধীৰী হ'ল যে দুয়োজনীয়ে মনৰ ভাৰ ইজনীয়ে সিজনীৰ আগত প্ৰকাশ কৰিছিল।

যিদিনা মিনতী বীৰুৰ লগত কলেজৰ পৰা আহি থাকোতে, মিনতীয়ে মুকুটক মাতিলে, মুকুটে দুয়োৰে লগত খোজ ল'লে। সেই সময়ত মিনতী ভয় আৰু লাজত তলমূৰ কৰি গৈ আছিল। হঠাৎ মুকুটে মিনতীক উদ্দেশ্য ক'লে-

ঃ মিনতী তুমি নীৱৰতা ভংগ নকৰানোকি? তেতিয়া মিনতীয়ে এটা লাজুকীয়া হাঁহি মাৰি মৰম লগা চাৰিন্বে মুকুটৰ ফাললৈ চাই তলমূৰ কৰিলে। দুয়োৰে আকৌ লাজুকীয়া ভাৰটো নাইকিয়া হৈ পৰিল। দুয়ো দুয়োকে এক মৰমসনা দৃষ্টিবে চাবলৈ ধৰিলে। সম্পৰ্ক বাঢ়ি গ'ল। পুহ মাহৰ এটা ঠাণ্ডা দিন। কলেজৰ প্ৰায়বোৰ ল'ৰা ছোৱালী ব'দত বহি মনৰ ভাৱৰোৰ ইজনে সিজনৰ আগত প্ৰকাশ কৰিছিল। মিনতী আৰু বীৰুৰেও ব'দত বহি নানা ধৰণৰ কথা পাতিছে। তাৰ্হাঁতৰ কথাৰ মাজত মুকুট নামটো কিন্তু বাদ পৰি যোৱা নাই। বীৰুৰে যদিও মিনতীৰ লগত কথা পাতিছে, তাই মিনতীৰ মনটো ধৰিব পৰা নাই। মিনতীৰ মনটো আজি বেলেগ কথাৰে আৰবি আছে। বীৰুৰে কথাকৈ থকাৰ মাজতে হঠাৎ মিনতীয়ে বীৰুৰ আগত তাইৰ মনৰ মাজত ইমানদিনে সাঁচি বখা কথায়াৰ কৈ পেলাইছিল-

ঃ বীৰু, মই মুকুটক বহুত ভাল পাওঁ। মই তাক নাপালে পাগল হৈ যাম। মোৰ হাদয়খনে মুকুটৰ সাধিধা বিচাৰে। হাদয়ৰ এটা কোণত সাঁচি বখা মুকুটৰ সেই ফটোখন আজি মই প্ৰকাশ কৰিব বিচাৰিছে। বীৰু, আৰু কি জান! মই হাদয়ৰ কোনোবা এটা কোণত

যেন সংগোপনে মুকুটক ঠাই দি দিছো,.....। আৰু বছত কিবা
কিবি কৈছিল মিনতীয়ে ।

মিনতীৰ কথাবোৰ শুনি বীৰু শিল পৰা কঞ্চোটোৰ দৰে
মিনতীৰ মুখলৈ চাই থৰ লাগিল। তাৰ পাছত সিহ্তৰ মধুৰ ক্ষণগনা
দিনবোৰ পাৰ হৈ গৈছিল আলাপৰ মাজেদি। মিনতী আৰু মুকুটৰ
সম্পর্ক বাচিবলৈ ধৰিলে। দুয়ো দুয়োৰে অপ্রকাশিত প্ৰেমৰ শিহৰণত
নতুন দিগন্তৰ বচনাৰ সপোন দেখিলে ।

দিন যায়, আহে বাতি, মাহ যায়, বছৰ আহে। এই পাৰ
হোৱা দিনবোৰৰ মাজতে আগৰে পৰা চলি অহু প্ৰেমৰ পৰিণতি স্বৰূপে
মুকুট আকো মিনতীৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ পৰে। লাহে লাহে সি ভাবিবলৈ
ধৰিছিল মিনতীৰ কথা। সি মিনতীক লৈ অনেক কল্পনাৰ সাগৰত ডুব
গ'ল। মিনতীক লৈ কল্পনা কৰা ভাৰবোৰে বাস্তৱলৈ ৰূপায়িত কৰিবলৈ
উঠিপৰি চেষ্টা কৰিবলৈ ধৰিলে আৰু তাৰেই পৰিণতি স্বৰূপে মুকুটে
এদিন কৈ উঠিছিল -

ঃ মিনতী মই তোমাক ভাল পাওঁ। মোৰ জীৱনৰ লগৱী
হিচাপে তোমাক মই বিচাৰিছোঁ। তাৰ মুখৰ পৰা সেই কথায়াৰ শুনাৰে
পৰা মিনতীক সদায়েই এক বুজাৰ নোৱাৰা আনন্দই আগুৰি ধৰিছিল।
ক্ৰমে ক্ৰমে মুকুট আৰু মিনতী এজনে অ, নক নেদেখিলে শাত
নপৰা হ'ল।

মুকুট আৰু মিনতীৰ প্ৰেমে লাহে লাহে চিৰস্থায়ী ৰূপ ল'বলৈ
ধৰিলে। তাহাঁতৰ প্ৰেম গাঁৰৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈকে জলাজাত হ'ল।
লাহে লাহে মিনতীৰ ঘৰতো কথাটো ওলাল। সিহ্তৰ প্ৰেমত বাধাৰ
প্ৰাচীৰ কপে থিয় হ'ল মিনতীৰ ঘৰখন। মিনতীক চাবৰ বাবে দূৰণিৰ
পৰা দৰা আহিল। সেই কথাটো কিন্তু মিনতীয়ে মুকুটক নক'লৈ।
বীৰুৰে কথাটো শুনি ভয় খাই মিনতীক বুজাইছিল-

ঃ চা মিনতী, তোৰ বাবে দূৰণিৰ দৰা আহিছে সেই কথাটো
তই মুকুটক নকৈ বছত ডাঙু ভুল কৰিছ। যদি মুকুটে নজনাকৈ তোৰ
দেউতাই তোক বিয়া দি দিয়ে। তেতিয়া থাকিবলে বাক তহাঁতৰ প্ৰেমৰ
সাৰ্থকতা? অন্যহাতেনি মাৰ-দেউতাৰাৰ তই অতি মৰমৰ সন্তুন।
দেউতাই এই প্ৰেমক কেতিয়াও স্বীকৃতি নিদিয়ে। তেতিয়া কি কৰিবি
মিনতী, এবাৰলৈ ভাৰি চাইছ?

কিন্তু মিনতীৰ এইবোৰ কথা শুনাৰ ধৈৰ্য নাছিল। তাই অতিষ্ঠ
হৈ পৰিছিল।

ঃ মোক আৰু অতিষ্ঠ নকৰিবি বীৰু, প্ৰায়ে তাই চিএগিৰি
দিছিল। মোৰ ভাগ্যত যি আছে তাকে হ'ব, মোক তই আৰু একো
নকৰি। বীৰুৰে নিশ্চূপ হৈ ব'ল।

কিন্তু মিনতীৰ জীৱনলৈ নামি আহিল কঠোৰ বাস্তৱৰ
সংঘাত। তাইক চাবলৈ অহা ল'জানৰ পৰিয়ালক মিনতীৰ বয়সলৈ
লক্ষ্য কৰি বিয়া দিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিলে। মিনতীয়ে সেই প্ৰস্তাৱ
কোনোপথেই মানি নল'লে। মিনতীৰ সেই কাৰ্য আৰু তীৰ প্ৰতিবাদত
অতিষ্ঠ হৈছিল তাইৰ দেউতাক। দেউতাকৰ বাধা নেওচী মিনতী এদিন
হৈ পৰিছিল মুকুটৰ জীৱনৰ সংগ্ৰী। মিনতীক পলুৱাই অনাৰ বাবে
মুকুটৰ দেউতাকেও মুকুটক ঘৰ সোমাৰলৈ নিদিলে। উপায়বিহীন
মুকুটে মিনতীক লৈ গুৱাহাটী পালেগৈ। গুৱাহাটীলৈ গৈয়ে মুকুট

কম্পেনিৰ চাকৰিত সোমাল, ইফালে মিনতীৰ এনে কাৰ্য আৰু দৰা
ঘৰক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি বাখিৰ নোৱাৰি দেউতাকে আঞ্চলিক কৰিলে।
তথাপি কিন্তু তাই দেউতাকৰ দুখৰ সমভাগী হ'বলৈ নাহিল।

হঠাৎ দুৰাবত কোনোবাই টুকুবিওৱাত মিনতী অতীত জগতৰ
পৰা বাস্তৱৰ জগতলৈ পুনৰ ঘূৰি আহিল। তাই চকুলো মচি লৰা চপৰাকৈ
দুৰাবখন খুলি দিলে। দুজন মানুহে মুকুটক ধৰি ধৰি ভিতৰলৈ লৈ
আহিছে। মুকুটৰ গাৰ কাপোৰৰ অৱস্থা নাই। তাৰ এনে অৱস্থা দেখি
মিনতীয়ে চিএগিৰি উঠিল কি হ'ল তেওঁৰ

ঃ চা ওঁক আগুনি বেছি হলস্তুল নকৰিব। তেখেতৰ একো
হোৱা নাই।

ঃ তেতিয়াহ'লৈ তেখেতৰ মুখৰ মাত

ঃ এতিয়া তেখেতক আৰামত শুবলৈ দিয়ক। আমি এতিয়া
যাওঁ।

মানুহ দুজন বাহিৰ ওলাল। একে লৈবে মিনতী শুই পৰা
মুকুটৰ কাষ পালেগৈ। কিন্তু মুকুটৰ মুখৰ পৰা ওলাই অহা মদৰ
গোঞ্ছই তাইক স্তৱিত কৰি তুলিলে। বৈ থকা ঠাইতে তাই শিল পৰা
মানুহৰ দৰে বৈ গ'ল।

কিছুসময়ৰ পিছত সম্বিং ঘূৰাই পাই তাই দেখিলে মুকুটে
ভুল বকিছে। তাই মুকুটক কি কৰিব ভাবি একো উপায় নাপালে।
তাইৰ অন্তৰে কান্দি উঠিল। তাই অনুভূত কৰিলে যেন তাইৰ নাৰী
সুলভ কোমল অন্তৰখনক জোঙা শিলেৰে বিন্দিছে। যি মুকুটে আন
মানুহে মদ খোৱা দেখিলে তাক মদগী বুলি ঘৃণাৰ চকুৰে চাইছিল,
নিদা কৰিছিল, সেই মুকুটৰ আজি এনে অৱস্থা? মিনতীয়ে মুখখন
গাৰটোত গুজি হক্ক হকাই কান্দি উঠিল।

মিনতীৰ আজি সকলো আশা, সকলো সপোন ভাগি চৰমাৰ
হৈ গ'ল। মিনতীৰ সেই আনন্দময় জগতলৈ নামি আহিল এচপৰা
ক'লা ডাৰৰ। মিনতীৰ সকলো সুখ শাস্তি এচপৰা ক'লা ডাৰৰে অতীতৰ
গৰাহত লুপ্ত কৰিলে।

নিঃস্ব মিনতীৰ সকলো হৈবাই গ'ল। মিনতী সুখৰ সংসাৰৰ
বাবে মৰীচিকাৰ পিছে পিছে দৌৰিছে। তাইক দেখি অন্ধকাৰত বিলীন
হৈ থকা ভয়ংকৰ নিশ্চাচৰবোৰে ব্যঙ্গ কৰি হাঁহি হাঁহি বাগৰি পৰিছে।
দেউতাকৰ আঘাতোৱেও আজি তাইক দেখি হাঁহিছে আৰু যেন কৈ
উঠিছে—

ঃ মাজনী, তোৰ এইখন সুখৰ সংসাৰ চাবৰ বাবে মই আজীৱন
ইয়াতেই বৈ আছিলো। তই সুখী হ। তোৰ সংসাৰখনক বিহৰ জুই
দিবলৈ মই আৰু কেতিয়াও নাহো।

ইমান দিনৰ অতীতৰ মধুৰ সম্পর্কবোৰ স্মৃতিত পৰিণত
হ'ল। তাই দেউতাক যদিবে কন্দুৱাইছিল, বৰ্তমানৰ কঢ় বাস্তৱে যে
তাইক কন্দুৱাৰ তাই জানো ভাবিছিল কাহানিবা? কথাবোৰ ভাবি
থাকোতে বাতিৰ জোনটো কেতিয়া যে বেলি হৈ ওলাই আহিল, তাই
ভাবিব নোৱাৰা হৈ পৰিল। তাই জীৱনৰ সৰ্বশেষ আশাকণ নাইকিয়া
হৈ যোৱাৰ পাছতো তাই জীয়াই থাকিব পাৰিবনে? উপায়বিহীন
মিনতীয়ে মুকুটৰ বুকুত মুখখন গুজি হক্ক হকাই কান্দিবলৈ ধৰিলে,
এক অনিশ্চিত ভবিষ্যতৰ শংকাত। □□

BELIEVE MY ACCOUNT

Kushum Gogoi

Long long ago three travelers met in a garden, Murari, Nathulal and Rampyari. Soon the three travelers were making plan for their evening meal. Murari said "Each one of us will narrate strange experiences we have gone through. Whoever doesn't believe the narrator's story will have to cook for the rest." Everyone agreed and the story session began : Murari : "Once I took my cattle to graze in a forest. Suddenly I heard a cry — Thief! thief. Then I quickly wrapped all my cattle in a blanket and ran to my village. I knew the thieves would catch up with me. So I had to find a safe place to hide. Then I saw a watermelon; carrying my cattle with me I went inside it and to my surprise I found the whole village hiding inside the melon. Just then, a goat ate up the melon. The goat was swallowed by a python. The python was eaten up by a heron and the heron flew away to a banyan tree under which a king's party was resting. The heron sat on a branch with one leg hanging down. Just then the king's elephant stood up and yet entangled in the heron's leg. The heron got frightened and flew away carrying the elephant with him the Mahout screamed and a soldier shot an arrow which brought down the heron. The soldier found the heron very heavy and so he cut open the heron and found the python inside it. From the python's stomach, out came the goat and out of the goat water melon rolled out. And when the fruit was cut open all of us – villagers and animals. Now tell me do you believe my account."

Nathulal : "Of course, we do. It happens to everybody." Nathulal then began his story "I was once chased by elephant and three were no true nearby. I found a kettle left on the bank of a river and I entered it through the spout. The elephant also came through it. He chased me inside the kettle for six long month and at least I managed to get out of the kettle the way I had got in. The elephant too came after me and got out of the kettle but fortunately for me his tail got struck in the spout which left him hanging by the tail. I resumed my journey and here I am now."

Nathulal asked the other "You find it difficult to believe."

Murari: "Of course, we believe you. Every word"

Nathulal: You don't wonder how an elephant could get into a kettle."

Rampyari: "Not at all, my mother always used to advise us to keep such vessels covered even the spout if you want to keep elephant away."

No one was prepared to admit that the story was unbelievable and end up cooking for the other. Now it was the turn of the last traveler Rampyari.

Rampyari: "I am the daughter of a washer man. One day I collected the clothes from the palace, went to the river with my servants, washed them and spread them out to dry. But suddenly a storm broke out and all the clothes were blown away. I asked my servants to go in search of the clothes. My servants did not return so I went in search of them. The search has brought me here. I am glad I have found my servants. You are my servants. You are wearing the clothes which blew away."

Nathulal: eh!

Rampyari: "Do you believe my account?"

Murari: Y...E...S...I.....

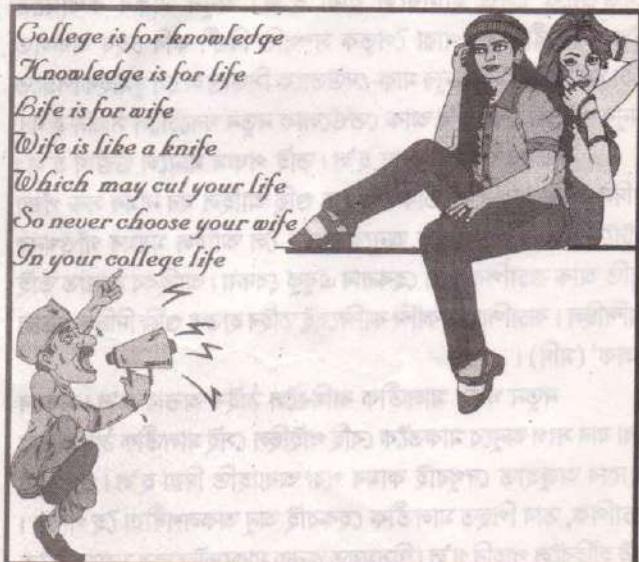
Rampyari: "Then return the clothes you are wearing and come back to work!"

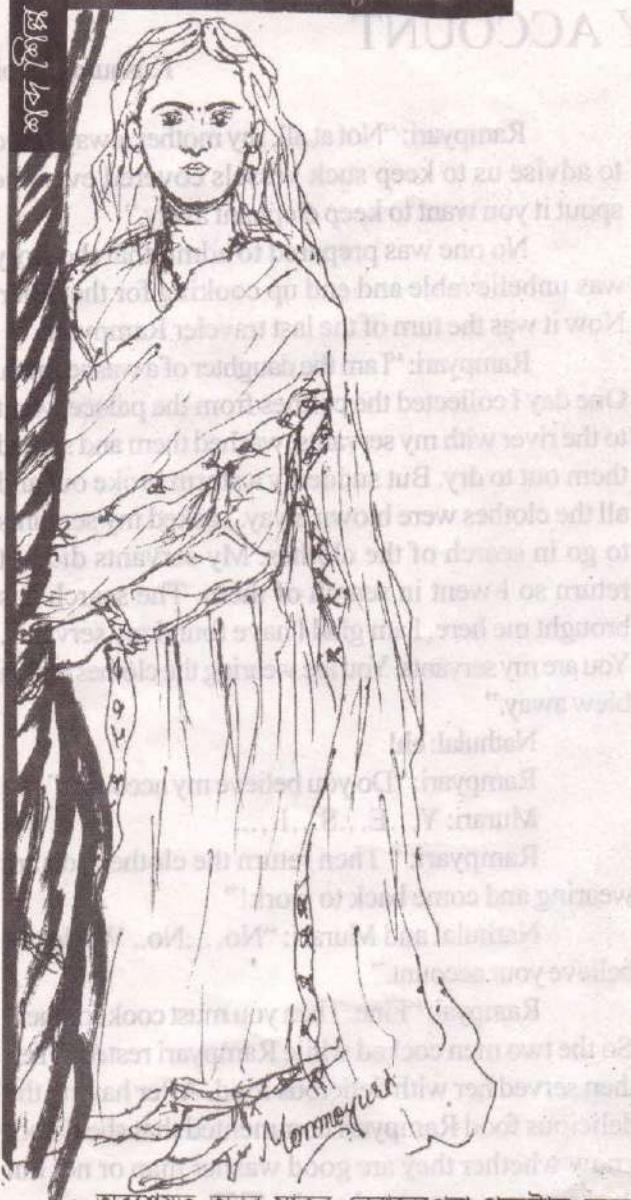
Nathulal and Murari: "No...No.. We do not believe your account."

Rampyari: "Fine. Then you must cook for me!"

So the two men cocked while Rampyari rested. They then served her with delicious food. After having the delicious food Rampyari commented that she do not know whether they are good washer man or not but they are very very good cooks.□□

College is for knowledge
Knowledge is for life
Life is for wife
Wife is like a knife
Which may cut your life
So never choose your wife
In your college life

অরশেষত অনুর মাকৰ নেৰানেপোৰা প্ৰচেষ্টাত অনুৰ দেউতাকে সেও মানিবলৈ বাধ্য হ'ল। অনুৰ মাকৰ কথামতে উত্তৰাধিকাৰীসূত্ৰে পোৱা পৈতৃক সম্পত্তি বিক্ৰী কৰি চহৰ অঞ্চলত এটা ঘৰ কিনা হ'ল। অনুৰ মাক-দেউতাকে সিঙ্কান্ত ল'লৈ দুমাহৰ পিছতে অনুৰ পৰীক্ষা শেষ হ'ব আৰু তেওঁলোক নতুন ঘৰটোলৈ সলনি হ'ব।

অনুৰ পৰীক্ষা শেষ হ'ল। তাই পঞ্চম মানলৈ উন্নীৰ্ণ হ'ল। এদিন অনুৰ মাক-দেউতাকৰ সৈতে গুছি আহিল ঘৰ নামৰ সৰু পঁজা এটালৈ। আহিবৰ সময়ত অনুৰে লগত লৈ আহিল মৰমৰ গাঁওখনৰ স্মৃতি আৰু বাচাপিৰ সংগ হেৰুৱাৰ এবুকু বেদন। আহিবৰ সময়ত তাই কান্দিছিল। বাচাপিৱেও কান্দিয়েই তাইৰ হাতত গুজি দিছিল এডাল 'লেক' (মণি)।

নতুন ঘৰত মালতীক বাখিৰলৈ ঠাইৰ অভাৰ হ'ল। সৰুৰে পৰা যাৰ সংগ অনুৰে মাকতকৈ বেছি পাইছিল সেই মালতীক ঠাই অভাৰ হোৱাৰ অজুহাত দেখুৱাই কামৰ পৰা অ্যাহতি দিয়া হ'ল। প্ৰথমতে বাচাপিক, তাৰ পিছত মালতীক হেৰুৱাই অনু অকলশৰীয়া হৈ পৰিল। তাই হাঁহিবলৈ পাহৰি গ'ল। যিসময়ত অনুৰ মাকদেউতাকৰ স্বাতোতাকৈ জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/৬২

অনুৰ

ইংৰাজ মিন চুলতানা

বেছি প্ৰয়োজন আছিল, সেই সময়ত মাকৰ পৰামৰ্শমতে অনুক 'ব' র্ডিং' স্কুলত থোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। অনুৰ দেউতাকে ইতিমধ্যে এখন কাকতত সাংবাদিক হিচাপে যোগাদান কৰিছিল। মাকেও লেখিকা হিচাপে অলপ সমাদৰ লাভ কৰিছিল। সেই সুত্ৰে পুৰা-গধুলি তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ মানুহৰ অবাধ আগ্ৰহ ঘটিব আৰু অনু থাকিলে তেওঁলোকৰ অসুবিধা হ'ব।

হোষ্টেলৰ বহুত সমনীয়া লগীৰীয়াৰ মাজতো অনুৰে অনুভূত কৰিছিল টোদিশে কেৰল শৃংগ্যতা। বাচাপিলৈ বৰকৈ মনত পৰিলৈই লেকডাল উলিয়াই চাইছিল আৰু নীৰৱে কান্দিছিল। বন্ধৰ দিনবোৰত অনুৰ আটাইতকৈ বেছি দুখ লাগিছিল। তাইৰ বাহিৰে সকলো ল'ব-ছেৰালীৰে মাক-দেউতাক আহিছিল নিজৰ সন্তানক দেখা কৰিবলৈ। কিন্তু তাইৰ মাক-দেউতাকৰ সময় নাছিল। তাইৰ দুচকুৰেদি পাৰ ভাণ্ডি ওলাই অহা চকুলোৰোৰ আৰু তপত হুমুনিয়াহৰোৰ কংক্ৰিটৰ চাৰিবেৰৰ মাজত আৰদ্ধ হৈ বৈছিল। তাই মনতে ভাৰিছিল, স্বাধীন হ'লৈই তাই বংজাফলৈ যাব; বাচাপিৰ ওচৰলৈ। কেতিয়াৰা ক'ৰবাৰ পৰা ভাঁহি অহা দীপালি বৰষাকুৰৰ গীতটিয়ে — 'বন্ধু সময় পালে আমাৰ ফালে এবাৰ আহি যাবা.....' বুকুৰ একোগত তীৰ বিষ অনুভূত কৰায়, অন্তৰখনে কান্দি উঠে....., কিন্তু তাই অপাৰগ।

অনুৰ দেউতাক বংজাফল নামৰ কাৰ্বিআংলঙৰ ভিতৰৱা গাঁও এখনত শিক্ষকতা কৰিছিল। তেওঁৰ সৰবৰহী আৰু পৰোপকাৰী স্বভাৱটোৰ বাবে সকলোৱেই তেওঁক ভাল পাইছিল। গাঁৰুৰ উৱতিৰ কামত অনৱৰততে ব্যস্ত হৈ থাকি তেওঁ নিজ সংসাৰৰ প্রতি প্ৰায় উদাসীন আছিল।

মাক অনামিকা এগৰাকী আঢ়াকেন্দ্ৰিক, জেদী স্বভাৱৰ মহিলা আছিল। নৰেন্দ্ৰ দন্তৰ পৰোপকাৰী স্বভাৱটো তেওঁ ভাল নাপায়, মাজে সময়ে তেওঁ গল, উপন্যাস ইত্যাদি লিখে। দুই এখন প্ৰকাশো হৈছে। লিখা-মেলাত অসুবিধা হ'ব পাৰে বুলিয়েই অনুক ডেৰ বছৰ বয়সৰ পৰা মালতী নামৰ আয়া এগৰাকীৰ হাতত তুলি দিছিল। অনুৰ সকলো কামৰ ভাৰ মালতীৰ ওপৰত পৰিছিল।

মাকৰ কাঢ়া শাসনৰ মাজতো সুবিধা পালেই অনুৰে মালতীৰ চুকুত ধূলি দি বাচাপিৰ ওচৰলৈ গৈছিল। বাচাপি অনুৰ প্ৰিয় বাঙাবী, বাচাপিৰ লগত খেলি, 'জুম' খেতি কৰা ঠাই 'আৰো'লৈ গৈ, পোৱা আলু-কচু আদিৰ সোৱাদ লৈ অনুৰে অনাবিল আনন্দ লাভ কৰিছিল।

গাঁৰত কাৰোৱাৰ ঘৰত চামাংকান (শ্রাদ্ধ) পাতিলে অনু লুকাই চুৰকৈ হ'লেও যায়। চামাংকানত 'হৰলাং' (সাজপানী) খাই মাচিৰা কোহিৰ (চামাংকান মন্ত্ৰ) গোৱা আৰু নৃত্য কৰা চাবলৈ তাইৰ বিবাট হেঁপাহ। 'চকেৰয়' উৎসৱৰ সময়ত কৰা 'হাচাকেকান' নৃত্য শিকিবলৈ গৈ তাই মাকৰ পৰা মাৰো খাইছিল। তথাপি তাই 'হাচাকেকান' কৰিবলৈ এৰা নাই, এৰা নাই বাচাপিৰ সংগ।

টোখিনতাৰ পৰশতেই সন্তুষ্টতাঃ অনুৰ মাক পাহাৰীয়া জীৱনটো লৈ অকনো সুখী হ'ব পৰা নাছিল। তেওঁ বিচাৰিছিল এক বিলাসী জীৱন, নৰেন্দ্ৰ দন্তই পোৱা পৈতৃক সম্পত্তি বিক্ৰী কৰি চহৰ অঞ্চলত এটা ঘৰ

বিশ্বক। এয়া তেওঁর একান্ত ইচ্ছা। মাকর ইচ্ছা মতেই দেউতাকে বংজাংফ এবিলে।

দিন, মাহ, বছৰ বাগৰি পোকৰটা বছৰ পাৰ হৈ গ'ল। অনুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা শেষ হ'ল। তাই ঘৰৰ পৰা দূৰত অন্য এখন চহৰত অধ্যাপিকাৰ চাকৰি পালে। অনু আঞ্চনিভৰশীল হ'ল। বাচাপিৰ লগত কটোৱা দিনবোৰে অনুক আমনি কৰেছি। এদিন অনেক উপহাৰ লৈ অনু বাওনা হৈছিল তাইৰ মৰমৰ বংজাংফলৈ বুলি। বাটত তাই ভাৰিছিল— বাচাপিয়ে তাইক চিনি পাবনে? তাই যেনেকে বাচাপিক লগ পাৰলৈ উত্তোৱল হৈ আছে, বাচাপিয়েও তাইক লগ পাৰলৈ বৈ আছেনে? পাঁচ ঘণ্টাৰ বাটটো তাইৰ পাঁচটা যুগৰ দৰে লাগিছিল। বছৰ পৰা নামি তাই খৰধৰকে অ'টো এখনত উঠি বংজাংফলৈ নিৰলৈ চালকক নিৰ্মেশ দিলৈ। মন্ত্ৰমুক্তভাৰে তাই চাই গ'ল— হানভগা পাহাৰ, বংবংঢাট, শিৰশিৰি গাঁও। তাই মন কৰিলৈ অনেক পৰিবৰ্তন, কলিয়নীৰ ওপৰত দলং হ'ল, পথৰ কাৰৰ হাবিখনত কিছুমান মুঢ়া দেখা গ'ল। তদুপৰি বংবংঘাটত এখন হাইস্কুল হ'ল, এটা গীৰ্জাও দেখিলে তাই।

বংজাংফ পায়েই তাই অ'টোৰ পৰা নামি গ'ল। খোজকাটি আহি থাকোতে তাই মন কৰিলে, স্কুলঘৰটো নতুনকৈ সাজিলে, তাত ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে চিএৰ-বাখৰ কৰি আছে। আগতে অনুহঁত থকা ঘৰটো একেদৰেই আছে। মাত্ৰ ওপৰৰ চালিখনৰ খেবৰোৰ গুঢ় চিন লাগিল। হয়তো দেউতাকৰ দৰে কোনো শিক্ষকেই থাকে তাত। তেনে সময়তে তাই বিপৰীত দিশৰ পৰা মানুহ এজন আহি থকা দেখা পালে। মানুহজনৰ চুলিবোৰ জপৰা, চৰু কেটিবত সোমাই গালৰ হনু স্পষ্ট হৈ পৰিবেছ। পিঙ্কনত মাত্ৰ লেংটি। অলপ পৰ তাইলৈ ততক মাৰি চাই মানুহজনে সুধিলৈ—‘বাচাপিক দেখিছ? অনু আচৰিতেই নহয় হতভস্বও হৈ পৰিল।

ঃ ‘তাই বাচাপিক মাতি দে।’ এইবাৰ মানুহজনে সজোৱে চিএৱি উঠিল।

ঃ “ঐ তাই গ'লিনে ইয়াৰ পৰা?” এটা গলগলীয়া মাত শুনি অনুৰে পিছলৈ ঘূৰি চালে। ভদ্রলোক যেন লগা মানুহ এজন।

ঃ “আগুনি বেয়ানাপাব। আচলতে, এই মানুহজনৰ একমাত্ৰ জীয়েক বাচাপি আৰু জোঁৱায়েকৰ মৃত্যুৰ পিছৰ পৰা।”

অনুৰে যেতিয়া চৰু মেলিলে, নিজকে বিচলা এখনৰ ওপৰত আবিষ্কাৰ কৰিলে।

ঃ “মই ক'ত?”

ঃ “আগুনি অজ্ঞান হৈ বাস্তাৰ ওপৰত পৰি যোৱাৰ পিছত আমি আপোনাক ইয়ালৈ লৈ আহিছো। পিছে আগুনি ইয়ালৈ কি কামত আহিছিল? ” কোনো অচিলাকি মহিলা এগৰাকীৰ কথাত হতভস্ব হ'ল অনু। তাই মানুহগৰাকীক নিজৰ পৰিচয়টো দিলে আৰু বাচাপিৰ খৰৰ ল'লে। তাই মানুহজনীৰ পৰা জানিব পাৰিলে যে, বাচাপিৰ সেইখন গাঁৱৰে ল'ৰা এটাৰ লগত বিয়া হৈছিল। বৰ সুখত নহ'লেও হাঁহি আনন্দৰ মাজেদিয়েই দিনবোৰ পাৰ হৈছিল। দুমাহৰ আগতে হঠাৎ এদিন গাড়ীয়ে-গাড়ীয়ে আৰ্মি আহিল, কেম্প পাতিলে, উঞ্চপছী বুলি গাঁৱৰ বহু ডেকাক বুটজোতাৰে গছকি ধূণীয়া কৰিলে। গাঁৱৰ কেইবাজনী ছোৱালী-বোৱাৰীয়ে সিহঁতৰ হাতত সতীত হেৰুলালে। বাচাপিৰ গীৱায়েক খৰচিঙে তাইক লৈ পিছদুৱাবেদি পলাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল, গুলিয়ে দুয়োটাকে থকা-সৰকা কৰিলে। সিহঁতৰ জীয়েক বংমিলিহে কিবাপ্রকাৰে বাচি গ'ল।

ঃ “বংমিলি বৰ্তমান আমাৰ লগতে দুখীয়া মানুহ, কেনেকেনো এজনী ছোৱালীক ডাঙৰ কৰি তোলো..... ? মানুহ গৰাকীৰ মুখৰ পৰা ওলাই অহা হমুনিয়াহটোৱে দৰিদ্ৰগুণতাৰ বলি হোৱা পৰিয়ালটোৰ মৰ্মবেদনাবোৰ বেৰে জলঙ্গইদি সৰকি অহা জোনৰ নিষ্পত্ত পোহৰৰ দৰে সৰকি গ'ল। মানুহ এজন সোমাই আহিল কোঠাটোলৈ। হয়, এইজনেই বাটত দেখা মানুহজন; মানুহগৰাকীৰ স্বামী। চিনাকী হৈ অনুৰে নমস্কাৰ জনালে। মানুহজনৰ কাষত এজনী সৰু ছোৱালী। ”

ঃ “এইয়াই আমাৰ বাচাপিৰ ছোৱালী, নাম বংমিলি। পাঁচ ঘৰৰমান হ'ব।” অনুৰে ছোৱালীজনীক কাষলৈ মাতিলৈ আৰু নিজৰ ওচৰত বহুহাইল লৈলৈ। তাইৰ দুগালৈ দুধৰি চকুপালী বৈ আহিল। বংমিলিৰ দুচকুত কাৰণ্য, মুখখন সাইলাখ বাচাপিৰ দৰে। অনুৰে তৎক্ষণাত এটা সিন্দ্বান্ত লৈ পেলালৈ, মানুহহালৰ লগত আলোচনা কৰি বংমিলিক লগত লৈ যাব।

সেইদিনাই বংমিলিক কোচত লৈ অনু গুছি আহিল। কিন্তু এটা সমস্যাৰ সম্মুখীন হ'ল। তাই ভাড়াত থকা কোঠা মাত্ৰ এটা, য'ত লিখা-পঢ়া, বন্ধা, শোৱা সকলো কৰিবলগা হয়। বৰ সময় ভাৰি অগুৰে বংমিলিক তেতিয়ালৈকে মাকহাঁতৰ লগত থোৱাটোকে সিন্দ্বান্ত কৰিলে, যেতিয়ালৈকে তাই নতুন ঘৰ এটালৈ সলনি নহয়.....। অনু আহি ঘৰ পালেহি।

এমাহৰ পিছত তাই নতুন ঘৰ এটা ল'লে, ৰূম তিনিটা। বস্তু বাহানিবোৰ থানথিত লগাই বংমিলিক আনিবলৈ মাকহাঁতৰ ওচৰ পালেগৈ। দেউতাকে কোনোপধোই বংমিলিক পঠাৰলৈ সন্মাত নহ'ল। অনুৰেও জোৱা নকৰিলৈ। দেউতাকৰ কাৰণ নথকা নহয়। কৰ্মজীৱন, সাংসাৰিক জীৱন ক'তো সফল হ'ব নোৱাৰা দেউতাকৰ প্রতি তাইৰ মনত উদয় হোৱা পুতোৰ বাবেইলে, নে ককা-ককা বুলি দেউতাকৰ কোলাই-বোকোচাই উঠি ফুৰা বংমিলিৰ মুখৰ হাঁহি দেখিয়েই, তাই ক'ব নোৱাৰে। বংমিলিক দেউতাকৰ ওচৰতে থৈ আহিল।

অনু মাজে-সময়ে ঘৰলৈ গ'লে মাকে তাইৰ বিয়াৰ কথা উলিয়ায়। অনুৰে সেই বিষয়ে চিন্তা নকৰে। প্ৰকৃতাৰ্থত তাইৰ সাহস নহয়। সৰকৰে পৰা ব্যৱহনত দেখা আশাস্তিকৰ পৰিস্থিতিয়ে অনুৰ মনত সংসাৰ সম্পর্কে বিৰূপ ধাৰণাহে গঢ় দিছিল। সেইবাবে তাই বিচৰা নাছিল কোনো এজন নিৰপৰাধী মানুহ তাইৰ অভিজ্ঞতাৰ বলি হওক।

বংমিলি অহাৰ আগলৈকে অনু ঘৰলৈ গ'লৈ ক্ৰমাং আধুনিকা হৈ পৰা মাকৰ মন আৰু দেউতাকৰ উদাসীন ভাৱৰ সংমিশ্ৰণত যি পৰিস্থিতিৰ সম্মুখীন হৈছিল, তাৰ পৰা অনুৰ পলাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। বংমিলি অহাৰ পিছৰে পৰা অনুৰ সঘনাই দেউতাক আৰু বংমিলিক ওচৰলৈ যোৱা হ'ল। অনুৰ দেউতাক সলনি হৈছিল। এজন দায়িত্ববান স্বামী আৰু পিতৃ হ'ব নোৱাৰা নৰেন্দ্ৰ দণ্ড এজন ভাল ককা হৈছিল। মাক একেদৰেই আহিল। বিভিন্ন সভা সমিতিলৈ বিশেষ অতিথি হিচাপে গৈছিল। নিজৰ বাহিৰে আন কাৰো বাবে যেন সময় নাছিল।

নৰবৰ্ধক আদৰি লোৱাৰ দিনা সদায় মেলি লোৱাৰ দৰে অনুৰে বাতৰি কাকতখন মেলি ল'লে। প্ৰথম পৃষ্ঠাৰ এটা বাতৰিৰত অনুৰ দৃষ্টি আবদ্ধ হ'ল। তাইৰ জ্ঞান হেৰুওৱা অৱস্থা— ‘অচিন্তাৰ্থ আততায়ীৰ দ্বাৰা সংঘাতিত বোঝা বিস্ফোৱাগত সাংবাদিক নৰেন্দ্ৰ দণ্ড আৰু নাতি বংমিলি।’ অনুৰ সম্মুখৰ বংশীগ পৃথিৰীখন গাঢ় অঞ্চলকাৰলৈ পৰ্যবেক্ষিত হ'ল। □□□

চণ্ডি

ধূৰজ্যোতি তামুলী

অসম বন্ধুৰ বাবে দুপৰীয়া আহাৰ খোৱাৰ পিছত টকাৰ অঙ্কটো মিলোৱাত ব্যস্ত হৈ পৰিলো। ঠিকাৰ কামটো প্রায় শেষহৈ আহিছে। একো বেমেজালি নালাগিলে অহা মাহৰ প্রথম সপ্তাহৰ ভিতৰতে টকাৰ সম্পূৰ্ণ বিলখন পোৱাটো নিশ্চিত। মই আশা কৰাতকৈ বাস্তাৰ ঠিকাটোত যথেষ্ট লাভ হ'ব।

এই ডাঙৰ টকাৰ ঠিকাৰ কামটো মোৰ হাতলৈ অহাৰ মূলতে হ'ল গঁগৈ। মানে মানৰ গঁগৈ। সম্বন্ধত তেওঁ মোৰ মামা। মোৰ হাতত পুঁজি আছে যদিও কেনেকৈ ক'ত ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে নাজানো। গঁগৈ হাত দীঘল মানুহ। মন্ত্ৰী, এম, এল, এ আদি কৰি চৰকাৰী বিষয়ালৈকে ভাল চিনাকি আছে। মানুহ চাই কথা ক'ব জানে। এই গুণটোৰ বাবেই কম সময়ৰ ভিতৰতে মানুহক আপোন কৰি ল'ব পাৰে। বৰ্তমান এই বাস্তাৰ ঠিকাটো মোৰ নুবুলি আমাৰ বুলি কোৱাই ভাল। মূলধন তেওঁৰো আধা আছে। গতিকে লাভৰ অংশও আধা আধা।

কামটো হাতত লোৱাৰ পিছত মোৰ কেইবাজনো
জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬ / ৬৪

বন্ধুৰে কৈছিল - “তই তেওঁৰ সৈতে যুটীয়া কাৰবাৰ কৰি বৰ ভাল কাম কৰা নাই। চাৰি যাতে তোৱ টকা মৰা নাযায়।” কথাটো সত্য। ময়ো শুনিছো, টকা পইছা লেন দেনৰ ক্ষেত্ৰত মানুহজন ভাল নহয়। এই বদ গুণটোৰ কাৰণে কোনেও তেওঁক মুঠেই বিশাস নকৰে। মই আগে পাছে কেতিয়াও গঁগৈৰ লগত টকা-পইচা লেনদেন কৰা নাই। এইয়ে প্রথম। হ'লেও এই ক্ষেত্ৰত সিমান চিন্ত। কৰিবলগীয়া নাই। কাৰণ বিল মোৰ নামতহে ‘ড্ৰ’ হ'ব। টকাৰ অংকটো মিলাই থাকোতে পাৰ্থ আহি ওলাল। তাৰ মনটো যে বৰ ভাল নহয় গোমোঠা মুখখন দেখিয়ে জানিব পাৰিলো। চকীখন আগবঢ়াই দি বহিবলৈ ক'লো। ক'ব পৰা কি কামত আহিল।

ঃ ছালা, এই চয়তানটোৱে মোক মহা জামেলাত পেলালে।

ঃ কাৰ কথা কৈছ?

ঃ কাৰ কথা ক'ম আৰু! গঁগৈ, তোৱ মৰমৰ মোমায়েৰৰ কথা কৈছো। সি ছালা মহা ধূৰন্ধৰ— সমস্ত খং খিনি আহি যেন তাৰ মুখত জমা হ'ল।

ঃ কিনো কৰিলে তেওঁ— মই সুধিলো।

ঃ চাহোন জিতুল, মোৰ পৰা টকা দুহেজাৰ নিয়া হমাহ পাৰ হ'ল, আজিলৈকে ঘূৰাই দিব নোৱাৰেনে?

এই বুলিয়ে পাথই ক'বলৈ ধৰিলে— “সেই মহৰামুখ গাঁৰৰ বাস্তাটো ঠিকা লোৱাৰ দিনৰে কথা। বিল পাছ কৰি অনাৰ পিছতো কেইজনমান বনুৱাক কাম কৰা টকা দিবলৈ থাকি গ'ল। ঘৰলৈ বিচাৰি আহিও মানুহজনক লগ নাপায়। ঘৰৰ মানুহে কয় তেখেত ঘৰত নাই। আনহাতে তেওঁ ঘৰতে লুকাই থাকে পিছত বনুৱাকেইটাই কথাটো জানিব পাৰি এদিন পুৱাতে আহি ঘৰ ঘেৰাও কৰি ধৰিলে।

এইবাৰ তেওঁ বাঘৰ মুখত পৰা যেন দেখা পাই গঁগৈয়ে বৈণীয়েকৰ হাতত চিঠি এখন লিখি মোৰ ওচৰলৈ পঠাই দিলে। ভাগ্য ভাল আছিল আগদিনা তামোল বেচা টকা তিনিহেজাৰ ঘৰতে আছিল। গাঁৰৰ মানুহ ইজনে সিজনক সহায় নকৰিলে কোনে কৰিব বুলি ভাবি দুহেজাৰ টকা দি পঠালো। সি যে ইমানেই চয়তান কেতিয়াও কল্পনা কৰিব পৰা নাছিলো। পাথই অলপ সময় বৈ ক'লৈ— “তইতো

দেখিছই ভাই। মোৰ মা আৰু মানুহজনী বেমাৰত পৰি আছে। ভালেমান দিন হ'ল। যোৱাকালি চৰকাৰী চিকিৎসালয়ত দেখুৱাবলৈ নিছিলো। ডাঃ গণ্ডেয়ে N.R.L.ৰ চিকিৎসালয়লৈ নিবলৈ পৰামৰ্শ দিছে। এতিয়া মোক কমেও দুই-তিনি হাজাৰ টকাৰ প্ৰয়োজন। যোৱাকালি চাৰিআলিত লগ পাই মানৰ গণ্গেক টকাৰ কথা কেছিলো। আজি দুপৰীয়া মোক মাতিছিল।

ঃ পিছে গণ্ডেয়ে কি ক'লৈ?

ঃ কি ক'লৈ মানে? — পাথই অলপ খঙ্গেৰে ক'লৈ।

ঃ মানুহজনৰ ছাঁটোও যদি দৰ্শন পালোহেঁতেন! দূৰতে মোক দেখা পাই মানুহজন ভিতৰ সোমাল। ডাঙৰ জীয়েক কুলুমাই আহি ড্রইংৰমৰ দুৱাবখন খুলি দিলো। মই জানো ড্রইংৰমত বহি থাকি লাভ নাই। গতিকে পোনে পোনে চ'ৰাঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ'লো। ইফালে সিফালে চায়ও ক'তো দেখা নাপাই সুধিলো—

ঃ দেউতাৰ ক'লৈ গ'ল? — তাই ক'লৈ।

ঃ গৰু এটা হেৰাইছে, বিচাৰি ওলাই গৈছে—
পাথই চুকুৰ চেলাউৰি দুটা কোচাই ক'লৈ।

ঃ বাপেক চাই জীয়েক।

ঃ তই ভিতৰত লুকাই থাকিব পৰা ঠাই যেনে
বিছনাৰ তলত, আলমাৰি চুকত, দৰজা চুকত চাইছিলিনে?

ঃ নাই ক'তো নাই। বাহিৰ ওলায়ো চালো। বাৰীৰ
চুকে কোণে ক'ৰবাত লুকাই আছে নেকি বুলি। আচৰিত
হৈছো আঘাৰ দৰে মানুহজন ক'ত লুকাই গ'ল। জিতুল তই
এই বিপদৰ সময়ত অলপ সহায় কৰি দিব পাৰ.....

পাথই কোৱা পিছৰ কথাখিনি কিন্তু মোৰ কাণত
নোসোমাল। আলমাৰিৰ পৰা পাঁশ টকীয়া চাৰিখন নোট
উলিয়াই দি ক'লৈ—

ঃ এই খিনিয়ে হ'ব নে?

ঃ টকাটো মই অহাৰছৰ ধান কেইটা বেচিহে তোক
দিব পাৰিম। — পাথই টকাখিনি লৈ ধন্যবাদ দি ক'লৈ।

ঃ তই মোক নিদিলেও হ'ব। মানৰ লগত মোৰ
টকাৰ লেনা-দেনা আছে যেতিয়া তাৰ পৰা কাটি ল'ম।

পার্থ ওলাই যোৱাৰ পিছত মনত নানা প্ৰতিক্ৰিয়াৰ
সৃষ্টি হ'ব ধৰিলৈ। আনকি মই একে ঠাইতে বহি থাকিবও
পৰা নাই। যদি মানবে মোৰ লগতো পার্থ বা অন্যৰ লগত
কৰাৰ দৰে খেলিমেলি কৰে। এইবোৰ চিন্তা কৰি কৰি
অৱশ্যেত ঘৰৰ পৰা ওলাই গ'লো।

মানৰ গণ্গেৰ ঘৰৰ পিছফালে মানুহৰ জুম এটা দেখা
পাই সেইফালে দৌৰি যোৱাদি গ'লো। ওচৰপাই দেখো
গাঁৰৰ বয়সীয়াল কেইজনমানে কুলুমাইক কিবা বুজাবলৈ
চেষ্টা কৰি আছে। অজান উত্তেজনাত মোৰ বুকুখন কঁপিবলৈ
ধৰিলে। গাওঁবুঢ়াৰ সৈতে ৪/৫ জনমান মানুহে মানৰ গণ্গেৰ
ঘৰৰ পাছফালৰ কুঁৰাটোৰ ভিতৰলৈ জুমি চাই আছিল।
কেোতুহলবশতঃ ময়ো কুঁৰাটোৰ ওচৰলৈ গৈ জুমি চালো।
লগে লগে অভাৱনীয় দৃশ্যটো মোৰ চকুত পৰিল। পিঠিব
সামান্য অংশ এটাৰে সৈতে তপা মূৰটোৰ আধা অংশ পানীৰ
ওপৰত ওলাই আছে। মোৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল এই
মৃত জনযে মানৰ গণ্গে। তেতিয়া খবৰটো পুলিচক জনোৱাৰ
বাদে বাইজৰ কৰিব লগীয়া একো নাছিল।

মানৰ গণ্গেয়ে বহুতৰে পৰা টকাখাই থোৱা আছিল।
তেওঁ যে ঘৰত থাকিও নাই বুলি কয় কথায়াৰ সকলোৱে
পিছত জনাজাত হৈ পৰিল। এবাৰতো এজনে বিছনাৰ তলত
সোমাই থকা অৱস্থাতে হাতে লোটে ধৰা পেলায়। সেই
বাবে গণ্ডেয়ে এটা অভিনৰ উপায় ভাবি উলিয়ালে। পুখুৰীৰ
পানীখিনি খাবৰ বাবে উপযুক্ত নহয় বাবে এটা কুঁৰা
খন্দাইছিল। কুঁৰাটোৰ ঠিক চাৰি হাতমান তলত পথালিকে
এডাল কাঠ পাৰি লৈছিল। টকা বিচাৰি কোনো মানুহ আহিলে
পিছদুৰাৰেদি গৈ কুঁৰাটোৰ ভিতৰত সোমাই কাঠডালত বহি
থাকে।

আজিৰ ঘটনাটোৰ বিষয়ে অলপ ভাবি চালো, পার্থক
দেখাৰ লগে লগে গণ্গৈ আগবন্দৰে কুঁৰাটোত সোমাল। কিন্তু
গণ্গেৰ দুর্ভাগ্য কাঠডাল ভাগি কুঁৰাটোৰ একেবাৰে তলি
পালেগৈ। চিএৰিছিল যদিও বাহিৰ মানুহে শুনা নাপালে
কাৰণ নাদটো ঘথেষ্ট দ আছিল।

গণ্গে আকস্মিক মৃত্যুত সকলোৱে দুখ প্ৰকাশ কৰিলে
যদিও কিছুলোকে সুখ প্ৰকাশ কৰিলে নেদেখাকৈ। তাৰ
মাজৰে এজন ময়ো। এতিয়া ডেৰ লাখ টকীয়া বাস্তাৰ ঠিকাৰ
একহণ্ডি মালিক মই। এইটো সকলোৱে আকস্মিক দৃঢ়টিনা
বুলিয়ে ধৰি লৈছে।

কিন্তু কোনে ভাবিব যে, আগদিনাখন বাতি
কাঠুকুৰা মই কৰতেৰে আধা কাটি হৈ আহিছিলো, যাতে
হাতী যেন দেহাৰগৰাকী গণ্গে তাত বহাৰ লগে লগে তল
পাইগৈ।

এই কথানো বাকু কোনে ভাবিব পাৰিব?
চঞ্চল..... চঞ্চল..... চ....ঞ্চ...ল.....। □□

जीवन की नाव

मूल - महम्मद पियार

अनुवाद - भूप्रिया मोर

धीरे-धीरे मंजू एक साल की हो गई। पोती को पाकर सास-ससुर का मन थोड़ा पिघला। वे करुणा को भी चाहने लगे। सास अपनी गोद से मंजू को उतारती न थी। कभी कभी तबीयत खराब होने से ले नहीं पाती। बहू जब लड़की को नीचे जमीन पर छोड़ देती तब कहती थोड़ा रुककर मुझे ही तुम उसे दे सकती हो। सास ज्वर की अवस्था में भी उसे नीचे से उठा लेती।

कुछ दिन बीत गए। करुणा के पिताजी का देहान्त हो गया। बेचारी की माँ मरने के बाद उसे पिताजी ने ही पाला-पोसा था। मौसी कष्ट देगी सोचकर पिता उसका ज्यादा खयाल रखते थे। बाप की मृत्यु से करुणा का दिल टूट गया। जग सूना-सूना सा लगने लगा। जिस दिन माँ-बाप मरते हैं उसी दिन से माता-पिता के बिछड़ जाने वलों की आँखों के सामने अंधकार छाने लगता है। मनका उत्साह, आनन्द कम हो जाता है। करुणा की भी आँखों के आगे अंधकार।

पति ने उसे समझाया - करुणा, तुम इतना क्यों रो रही हो? जन्म-मृत्यु जगत का नियम है। उस-पर मनुष्य का वश नहीं। उसकी पीठ पर हाथ फेरा।

आज से किसे पिताजी कहूँगी? उह, देहान्त के पहले पिताजी को एक बार देखने भी न जा सकी। पिता के प्यार से वंचित होकर करुणा रोती रहती है।

महिम बीमार है। प्राय पाँच साल बाद महिम बीमार हुआ था। करुणा प्राण प्रण से सेवा करती थी। डाक्टर आता है। चिकित्सा होती है, निमोनिया बीमारी है। बीमार की बात सुनते ही घर के लोगों का चेहरा काला पड़ जाता है। बीच-बीच में करुणा का मन उदास हो उठता है। उसके अन्दर दुर्बल भाव आते हैं और वह अपने मन को समझाती है। वह सोचती है बीमारी किसे नहीं होती। मैं बेकार ही दुश्चिंहता में डुबी हूँ। अपने आप ही मुँह से निकालता है - भगवान। मेरे स्वामी को ठीक कर दो। वह फिर स्वामी की सेवा में लग जाती है। स्वामी के पास बैठ कर धीरे-धीरे हवा देती है।

संतरा का रस पीएँगे? वह प्यार से पूछती है। गर्दन हिला कर कहता है पीँड़गा। कई चम्मच संतरा का रस मुँह में डालती है। करुणा का हाथ स्वामी ने दिल के पास रखवा। उसके मुँह की तरफ देखा। उसकी आँख से आँसू गिरने लगे। वह धीरे से बोलता है - करुणा। आँख से निकला आँसू को वह चादर से पीछ कर पूछती है - क्या बात है? मेरे लिए मन खराब मत करो। भाग्य का लिखा कौन मिटा सकता है आपके लिए मन खराब नहीं कर रही हूँ। आप पहले ठीक हो जाइए। महिम जानता था कि वह ठीक नहीं होगा। अब उसका अन्त होगा ही वह मरने से नहीं डरता। करुणा के भविष्य जीवन की बात सोचकर मंजू की बात सोचकर, मंजू की बात सोचते ही उसका दिल टूट जाता है। वह जबर्दस्ती चेहरे को ढक लेता है।

मंजू कहाँ है? उसको लाओ, पता नहीं क्यों बार बार उसे देखने को जी कर रहा है। करुणा मंजू को लेकर स्वामी के पास बिठाती है। फीकी हँसी से महिम बेटी को प्यार करता है। थोड़ी देर बाद रेणु मंजू को बाहर ले जाती है। कुछ दिन बाद। महिम की तबीयत ज्यादा बिगड़ गयी। करुणा भगवान के सामने प्रार्थना करने लगी - प्रभु! मुझे मार कर मेरे पति का जीवन लौटा दो। उनके लिए मैं अपने तुच्छ प्राण तुम्हारी शरण में रखती हूँ।

प्रार्थना कुछ काम न आयी। महिम चला गया। करुणा का सुखमय जीवन नियति ने तोड़ दिया। सारे घर में रोने का माहोल हो गया। जीवन का

माया मोह भूलकर करुणा बच्ची को बड़ा करके जैसे - तैसे दिन काटने का सोचने लगी। मंजू का चेहरा देखकर ही पति का दुःख भूलने की चेष्टा करती। किन्तु संभव नहीं हो पाया। एक दिन सास उससे बोली - कुलक्षणी। तुझसे शादी न करने के लिए उसे बोली थी पर वह नहीं माना, तुम मेरे लड़के को खा गई। तुम क्यों नहीं मरी? अंधे बिधाता ने तुझ राहू को नहीं देखा। बहू को गाती देकर सास वहाँ से चली गयी।

करुणा का दिल टूट जाता है। मनुष्य के प्रति विश्वास टूटने लगता है। वह सोचती है वह तो अपनी इच्छा से पति को नहीं मारी। फिर क्यों यह समाज के लोग बोलते हैं कि उसने पति को मार डाला? क्या कोई नारी अपने पति की मृत्यु की कामना कर सकती है? दौड़कर अन्दर जाकर मंजू को गले से लगा लेती है। विपत्ति में नारी रोती है। शायद रोकर ही प्रतिकार कर सके।

कुछ दिन बाद करुणा मंजू को लेकर कमरे में बाल बना रही थी।

सास चिल्लाकर बुलाती है - अहो करम जली सुनती हो या नहीं? मंजू के शोर में बहू ने सास की आवाज न सुनी। भयानक रूप धारण कर वह बहू के कमरे में गई।

तुमने शायद मेरी आवाज नहीं सुनी। कब से चिल्लाते चिल्लाते गला सुख गया? सासु की आवाज सुनते ही वह रुक जाती है।

डर-डर कर बोली, मैंने आपकी आवाज नहीं सुनी थी। तुम्हरे कानों में किसने रुई डाल दी? कहाँ जाने के लिए श्रृंगार हो रहा है। एक को खाकर जी नहीं भरा? रूप के जाल में एक को तो खत्म कर दी। कितनी निर्दय है यह।

मैं होती तो तालाब में जाकर ढूब मरती। बहू को जी भर गालियाँ देकर सास चली जाती है। उसके चले जाने के बाद वह सोचती है - उसका जन्म लेना ही धिकार है। न वह बाल सँवार सकती है, न अच्छा कपड़ा पहन सकती है, आदमी से बात नहीं कर सकती, हँस नहीं सकती, रो नहीं सकती, यानी कुछ भी नहीं कर सकती। विधवा कुछ भी नहीं कर सकती। वह भगवान से प्रश्न करती है, उसने कौन सा पाप किया है, कौन सा अन्याय किया है कि उसे दुःख कष्ट भोगना पड़ रहा है। वह सास के पास जाती है। सास क्रोध से आग बबूला हो रही थी। आँखों के सामने बहू को देखकर बोली रो-रोकर क्या दिखा रही हो। मैंने क्या किया है? क्यों बच्चों की तरह रो रही हो। हठो दूर हो जाओ। करुणा अपने कमरे में लौट आती है।

दो दिन बाद मंजू टेबल लेम्प के पास खेल रही थी। अचानक वह लेम्प को खींच दी। लेम्प नीचे गिरकर टूट गया। सास जल्दी-जल्दी उसके कमरे में आई।

यह दोनों राहू मेरे घर को नष्ट करने में लगी है, क्या तुम लड़की को संभाल नहीं सकती? सास मंजू की पीठ पर एक मुक्का मारती है। करुणा उसे गले से लगाती है। बच्ची के ऊपर अन्याय होता देख वह कह उठती है - उसने जान बुझकर तो लेम्प तोड़ा नहीं? तुम मुझसे जबान लड़ाती हों? वह बहू को एक थप्पड़ मारती है। करुणा आवाक् रह गई। सासु पैर पटकती हुई कमरे से चली गई। करुणा सारी रात रोती रही। वह भगवान से बोली, मुझे मार क्यों नहीं देते तुम। भगवान और मुझे कुछ नहीं चाहिए। तुमसे मैंने कुछ नहीं माँगा, मुझे मार डालो, मुझे मार डालो भगवान। उसे अब जीने का मोह नहीं रहा। जीवन में जो जीने की इच्छा थी, वह भी खत्म हो गई। उसकी आँखों के सामने एक विशाल शून्य मँडराने लगा। □□

অঙ্গবাগ

পল্লবী বৰুৱা

উৎকঢ়িতভাবে হাতৰ ঘড়ীটোলৈ সঘনাই চাই সি এবাৰ
বেলৰ ক্ৰচিঙ্গৰ ফালে চাই পঠিয়ালে এনেয়ে। কি হৈছেৰাক আজি!
ন-বাজিবলৈ আৰু মাত্ৰ পোন্দৰ মিনিট বাকী। কলেজ পাৰলৈ
এতিয়াও আধাৰস্টাৰ বাট। ইফালে ন-বজাৰ পৰা পৰীক্ষা আৰম্ভ
হ'বই। কি কৰো, কি নকৰো উদ্বিগ্ন হৈ থাকি ঘড়ীটোলৈকে খং
উঠি গ'ল। আজি যেন সকলোৱে তাক প্ৰতাৰণা কৰিছে। ঘৰৰ
পৰা ওলাওতেই কিবা কিবা লাগিছিল। অনামী বেদনাভৰা
আশংকাই তাৰ মন ভাৰাক্রান্ত কৰি তুলিছিল। ঘৰৰ পৰা আহি
আকো গাড়ীৰ কাৰণে বন্দী হৈ থাকিব লগা হৈছে। হঠাৎ তাৰ
জিম্লিলৈ মনত পৰিল। জিম্লিজনীক এইকেইদিন দেখাই নাই।
সিদিনা অলপ সময়ৰ বাবে আঁতৰৰ পৰা দেখিছে যদিও মাতিব
পৰা নাছিল। তাইৰ কথা ভবাৰ লগে লগে তাৰ বুৰুখনত কিহৰাই
হেঁচা মৰা যেন অনুভৰ কৰিলে। কিয় বাক এনে হ'ল.....? সি
আজিও বুজি নাপালে তাইক আৰু হয়তো কোনোদিন নুবুজিবও।
তাৰ কিয়জানো ভাৰ হ'ল জিম্লি যেন বহুদূৰলৈ আঁতৰি গৈছে
তাৰ কাষৰ পৰা। কিয় বাক এনে ভাৰৰ উদয় হৈছে। এয়া জানো
সন্তৰ। জিম্লিক সি মনে-প্রাণে ভাল পায়। তায়োতো তাক বেয়া
পোৱা নাছিল। কিন্ত.... কিন্ত হঠাতে তাইৰ মনৰ পৰিবৰ্তন হৈ
পৰিল। সকলোৰে কিয় বাক তাই এদিনতে ধূলিস্যাং কৰি দিলৈ
সি তাইক বুজিও নুবুজিলে।

সি তেতিয়া স্নাতক দিতীয় বার্ষিকৰ ছাত্ৰ। পঢ়া-শুনাত
ভাল আছিল। উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত ইংৰাজী আৰু অৰ্থনীতি
বিষয়ত লেটাৰ মাৰ্কসহ প্ৰথম বিভাগত উন্নীৰ্ণ হৈ অংখনীতিক
সন্মানীয় বিষয় হিচাপে লৈ এই মহাবিদ্যালয়ত ভৱ্তি হৈছিল।
কৃতী ছাত্ৰ হিচাপে লগৰ বন্ধু-বান্ধৱেৰেও সমীহ কৰি চলিছিল। তাক
বেছিভাগেই আদৰ্শ ব্যক্তিৰ স্থানত বাথিছিল। উচ্চশিক্ষাৰ বাবে
তাৰ বাহিৰলৈ যাবৰ মন আছিল যদিও এইখন কলেজৰ মোহ
এৰিব নোৱাৰি তাতে বৈ গ'ল। সেই বছৰতে স্টাৰ মাৰ্কসহ প্ৰথম
বিভাগত পাছ কৰি এই মহাবিদ্যালয়ত উচ্চশিক্ষালাভৰ অৰ্থে
জিম্লি আহিছিল। ভাল নাম জেতিময়ী বৰুৱা। নামটোতে
যেন সৌন্দৰ্য আছে। জিম্লিক লগ পাইছিল কলেজৰ নৰাগত

আদৰণি সভাৰ দিন। বেগিঞ্জে সিহঁতৰ কলেজ খনকো চুই গৈছিল
কিন্তু উশংখল নহয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুপু প্ৰতিভাক জাৰিত কৰাৰ
মানসেৰে ষ্টেজ বেগিঞ্জে ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। এজন এজনকৈ
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিজৰ পৰিচয় ডাঙি ধৰিছিল, নিজৰ প্ৰতিভা
প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। জিম্লিক প্ৰথম দিনা ষ্টেজত দেখিয়েই মাইনাৰ
ভাল লাগি গ'ল। কিবা এক আকৰ্ষণ অনুভৰ কৰিলে।

ঃ এঙ্গকিউজ মি! যদি বেয়া নোপোৱা পেপাৰখন -
দিবা নেকি?

ঃ নিশ্চয়, নিশ্চয়।

এইবুলি তাইৰ হাতত থকা বাতৰি কাকতখন আগবঢ়াই
দিছিল। সৌজন্যতাৰে মাইনাই ধন্যবাদ জনালে। নৰাগত
আদৰণিৰ দিনা ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰফৰ পৰা মাইনাই দিয়া ভাৰণ
শুনি তাই আকৰ্ষিত হৈছিল। ইমান সুন্দৰকৈ কথা ক'ব পাৰে!
তাইৰ মনলৈ নানা চিন্তা আহিল। কেতিয়ানো বেল পৰিল গমেই
নাপালে।

লৰালৰিকে তাই ক্লাছলৈ আগবাঢ়িল।

অফ পিৰিয়ডত সাধাৰণতে জিম্লি লাইন্ব্ৰেৰীত বহে
এদিন অক্ষমাতে মাইনা আহি তাইৰ সন্মুখৰ চিটটোত বহিল।
পুনৰ চিনাকি হ'ল। লাইন্ব্ৰেৰীৰ পৰা ওলাই গ'ল দুয়োটা। জিম্লিয়ে
কাকো ক'ব নোৱাৰা কথাবোৰ ক'বলৈ মাইনাই লগ বিচাৰিলৈ।
জিম্লি ঘৰৰ ডাঙৰ ছোৱালী। নিজৰ মাক নাই। ভনীয়েক এজনী
আছে। ভনীয়েকৰ জন্মৰ সময়তে মাকৰ মৃত্যু হয়। ভনীয়েকৰ
পালন-পোষণৰ কাৰণে দেউতাকে দিতীয় বিবাহ কৰায়। কিন্তু
এই কথা সিহঁতৰ পৰা সম্পূৰ্ণ গোপনে বাথিলৈ। মাহীমাকৰ
ছোৱালী দুজনী আৰু ল'বাটোক সিহঁতে সহোদৰ বুলিয়েই জানে
আৰু চিনাকি দি আহিছে। মাহীমাকৰ বুলি নাজানে। জিম্লিয়েও
এই কথা মাজানিলৈহেঁতেন। কিন্তু এদিন দেউতাকৰ পুৰণা ট্ৰাঙ্কত
পোৱা ডায়েবিখনৰ পৰা তাই গম পালে। সেইদিন তাই কান্দিছিল।
তাইৰ জন্মদাত্ৰী মাত্ৰ গৰাকী জীয়াই থকা নাই বাবে। যিগৰাকী
মাত্ৰক নিজৰ মাত্ৰ হিচাবে ভাৰি আছিল সেই গৰাকী আচলতে
তাইৰ জন্মদাত্ৰী মাত্ৰ নহয়। অথচ ইমান মৰম, ইমান চেনেহ, ইমান
আদৰ যত্ন! তাইৰ আজিৰ এই কৃতকাৰ্যতাৰ মূলতে আছিল
এইগৰাকী মাত্ৰ। যিগৰাকী তাইৰ নিজৰ মাত্ৰ নহৈও সকলো
ক্ষেত্ৰতে সহযোগিতা আগবঢ়াই আহিছে। জিম্লিয়ে প্ৰকৃত সত্য
জনাৰ পিছত মাহীমাকৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা ভক্তি বাঢ়ি গ'ল। কিন্তু
এইকথাৰ উমান ভনীয়েকহাঁতক নিদিলে।

হঠাৎ বিকট চিএৰ এটা শুনি সি বাস্তৱলৈ ঘুৰি আহিল।
বেলখন পাৰহৈ গ'ল। বেলক্ৰচিঙ্গত বন্ধ হৈ থকা পথ খোল
খালে। সি লৰালৰিকে ঘড়ীটোলৈ চালে। ন-বাজিল। তাৰ মানে
পৰীক্ষা হলত ইতিমধ্যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সোমালেই। এতিয়াও সি
আধাৰস্টাৰ বাট অতিক্ৰম কৰিব লাগিব। মনটোচোন বৰ উচ্চপিচ
লাগিছে। নানাধাৰণৰ চিন্তাই তাৰ জুমুৰি দি ধৰিলেই। জিম্লিয়ে
তাৰ বাক সচাকেয়ে পাহৰি গ'ল নেকি? নে পলায়ন কৰিছে?
জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/৬৭

তার নির্দিষ্ট দিনটোলৈ মনত পরিল। জিম্লির কথাবোরে তাক সেইদিন আমনি করিছেই বৰকৈ। আকর্ষণ বড়াই তুলিছিল। সকলো কথা সহজভাবে লৈ জীৱনটো সুন্দৰকৈ সজোৱাত তাই কৃপণালি কৰা নাই।

সেইদিন সি জিম্লিক মনৰ কথাবোৰ খুলি কৈছিল। জিম্লিয়েও আনন্দবেই গ্ৰহণ কৰি লৈছিল। সকলোবোৰ স্বাভাৱিকভাৱেই হৈ গৈছিল। এটা বছৰ পাৰ হ'ল। সি অনুভৱ কৰিলে, জিম্লিয়ে তাৰ প্ৰতি থকা আকৰ্ষণ ত্ৰুট্যাং কমাই পেলাইছে। মাজে মাজে জিম্লিয়ে তাৰ লগত সাধাৰণ কথাতে তৰ্কাতৰ্কি কৰে। তাৰ কোনো কথাকে নুশুনে। তাৰ দৃঢ় বিশ্বাস আছিল অন্ততঃ জিম্লিয়ে তাৰ বিশ্বাসক আঘাত নকৰে। কিন্তু জিম্লি? সময়ৰ সতে খোজ মিলাবলৈ গৈ জিম্লিয়ে নিজক ধৰ্মসৰ পথলৈ আগবঢ়াই নিছে। সকৰে পৰা বাঙ্গোনৰ মাজত থকা জিম্লিয়ে মুকলি পৰিৱেশত নিজক পাহৰি গৈছে। আপ্রাণ চেষ্টা চলাইও সি জিম্লিক বুজাব পৰা নাছিল।

তাই সমুখত তেতিয়া উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষা। সি জিম্লিৰ ঘৰত গৈ আগন্তুক পৰীক্ষাৰ ভাল বিজাল্ট কৰিবৰ বাবে ভালদৰে পঢ়াশুনা কৰিবলৈ উপদেশ দিছিল। পিছদিন জিম্লিয়ে তাক বেয়া ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

জিম্লিৰ পৰীক্ষা শেষ হ'ল। তাৰ পৰীক্ষা আৰম্ভ হ'ল। পল্লৱৰ হাতত সি চিঠি এখন পঠাইছিল। চিঠিত তাইৰ স্বভাৱৰ হঠাৎ গৰাখহলীয়া হোৱাৰ বিষয়ে অনুতাপ কৰি লিখিছিল। তাইক সি তীব্ৰভাৱে সমালোচনা কৰিছিল। আগৰ পথলৈ ঘূৰি আহিবলৈ অনুৰোধ জনাইছিল।

তীব্ৰবেগে আগলৈ গৈ থকা গাড়ীখনে বিক্কা এখনৰ সৈতে খুণ্ডা-খুণ্ডি লাগিল। সি আগলৈ হালি গৈ আগৰ চিটিৰ ৰেলিংডালত খুণ্ডা খালে। সি ঘড়ীটোলৈ চালে, ন-বাজি পাৰ হ'ল। ইয়াত বা কিমান সময় ৰ'ব লগা হয়!এটা সময়ত সি পৰীক্ষা হল পালেগৈ, সি অনুভৱ কৰিলে গোটেই পৰিৱেশটোত এক মৃত্যুশীতল নিষ্কৃতা। সকলো থাকিণ কিবা যেন নাই।

কৰিবাত কিবা এটা হৈছে, কিন্তু হৈছেকি? লৰালৰিকে সি আহি পৰীক্ষা হলত সোমাল। ইতিমধ্যে পৰীক্ষা আৰম্ভ হৈ গৈছিল। সকলোৱে তাক অনীহা আৰু অবজ্ঞাৰ চকুৰে চোৱা যেন লাগিল। তাৰ বুকুখন হাঁহাকাৰ কৰি উঠিল, কিয় মোক আজি সকলোৱে এনে ব্যৱহাৰ কৰিছে, ইন্ভিজিলেটৰ বৰুৱা চাৰেও তাক বহীখন দি গুটি গ'ল, একোকে নুসুধিলে।কোনোমতে দুঃস্টো সময় পাৰ হ'ল, বহীত কি লিখিলে সি নিজেও গমনাপালে। এটা সময়ত সি পৰীক্ষাহলৰ পৰা ওলাই আহিল। বাহিৰত আহি সি পল্লৱৰ বাবে অপেক্ষা কৰিলে।

: তাই আজি পৰীক্ষা দিবলৈ নাহিবি বুলিহে ভাৰিছিলোঁ। —পল্লৱৰ প্ৰশ্নত সি চকখাই উঠিল।

: পৰীক্ষা কেনেকুৰা হ'ল?

: দিলো আৰু যেনতেন, তাই গৈছিলি নেকি?

: ক'লৈ যোৱাৰ কথা কৈছ? তহাঁতি আজি চৰেই মোক

এনে ব্যৱহাৰ কিয় কৰিছ?

: বেয়া নাপাবি, তোক দুখ দিব বিচৰা নাই।

: তাই কি কথা কৈছ, কি দুখৰ কথা কৈছ? তহাঁতি মোৰপৰা কিবা লুকুৱাইছ। —আজি তাৰ অনুভৱ হৈছে যেন তাৰ বিৰুদ্ধে সকলোৱে ঘড়বন্দ কৰিছে।

: কিয় তাই এনেকুৰা কৰিছ? যিথিনি হৈ গ'ল তাৰ বাবে আমি এতিয়াতো একো কৰিব নোৱাৰো।

: তাই কি ক'ব খুজিছ, খুলি নকৰ কৰিয়?

: তাই একো গম নাপাব নেকি?

: ওহোঁ, ক'তা, কি হ'ল?

: তাই সঁচাকৈ কৈছ নে?

: আঃ-সাআ.....

: তাৰ মানে তাই সঁচাকৈ নাজান.....তোক কেনেকৈ কওঁ মই....। —সি থোকাথুকি মাতেৰে ক'লে

: জিম্লিয়েকালি.....

: কি হ'ল, কি কৰিলে জিম্লিয়ে ? ? ?

: কালি তাই....., তাই এই সংসাৰত আৰু নাই।

: কি, কেতিয়া, কেনেকৈ ? ? ? —সি একপ্ৰকাৰ তাক ঘটালি পেলালে।

: কালি তাই বাতি ভাতি খোৱাৰ পিছত নিজৰ কৰম দুৱাৰ মাৰিকিবা দৰব খালে.....।

পল্লৱে আৰু কি কৈছিল সি শুনা নাপালে। সি চকুৰে ধূৰলী-কুৰৰলী দেখিলে। চাৰিওফালে যেন শুণ্যতা। জিম্লি আৰু নাই! তাৰ ভাৰিবলৈ বৰ কষ্ট হ'ল। জিম্লি তুমি কিয় এনে কৰিলা? জিম্লিয়ে মুখখনে তাক আমনি কৰিলেহি।

: মাইনা, এতিয়া দুখত ভাগি পৰিলে হ'ব জানো? সিহাঁতৰ ঘৰৰ পৰাই এবাৰ আহোঁগৈ ব'ল।

: মই কি বুলি যাম, তাইয়েই ক'চোন?

: নহয়, আমি এবাৰ গৈ অহা ভাল হ'ব।

: ব'ল, এবাৰ হেপাহ পলুৱাই চায় আহোঁ জিম্লিক। তাইক কেইবাদিমো দেখা পোৱা নাছিলোঁ। আজি হেপাহ পলুৱাই চাম। আজি তাই মোৰ কাষৰ পৰা আতৰি নাযায়। —অসহায় শিশুৰ দৰে ফেকুৰি উঠিল মাইনা।

যেতিয়া সিহাঁতি জিম্লি হাঁতৰ ঘৰ পাইছিল, তেতিয়া জিম্লি শাস্ত্রমনে শুই আছিল। মাইনা আহি তাইৰ কাষত বহি পৰিলহি, ইতিমধ্যে আইনীকামসমূহ সম্পূৰ্ণ কৰি জিম্লিক ঘূৰাই আনা হৈছিল। ইমান শাস্ত্র হৈ আছে জিম্লিজনী। এই মাত্ৰ যেন ক'ব,— তুমি আহিছা, বৰ দেবি কৰিলা, তোমাৰ বাবে মই বৈ বৈ গুটি আহিলোঁ, মোক ক্ষমা কৰিবা দেই, তোমাক মই বৰ কষ্ট দিলো, মই ভাল হ'ম, তুমি মোৰ অধঃপতনৰ কাৰণে দুখ কৰিব নালাগে আৰু। মই সদাই তোমাৰ কাষতে থাকিম.....। কথাবোৰ ভাৰি ভাৰি মাইনাই হুকহকাই কানি উঠিল। তাইৰ শীতল দেহাটোত মূৰটো থৈ সি শাস্ত্র হৈ শুই পৰিল এসময়ত। আকাশত তেতিয়া অস্তগামী সূৰজে ডাৰৱৰ আৰ্বত লুকাই চকুপানী টুকিছিল। দুটোপাল চকুলো পৰিলহি দুটি নিঠৰ পৰিত্ব হৃদয়ত। □□

কর্মৰত অৱস্থাত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ
ড° বিবেকানন্দ শৰ্মা

মহাবিদ্যালয়ৰ সদ্য
অৱসৰপ্রাপ্ত অধ্যক্ষা
ড° বিভা বৰা

মহাবিদ্যালয়ৰ সদ্য অৱসৰপ্রাপ্ত
(ভাৰপ্রাপ্ত) অধ্যক্ষ
শ্ৰীযুত পদ্মধৰ শইকীয়া

মহাবিদ্যালয়ৰ সদ্য অৱসৰপ্রাপ্ত
(ভাৰপ্রাপ্ত) অধ্যক্ষ
শ্ৰীযুত থানেশ্বৰ হাজৰিকা

সম্পাদনা সমিতি : জেডিএচজিয়ান

ড° বিবেকানন্দ শর্মা
উপদেষ্টা

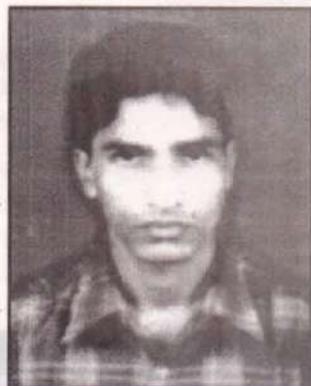
ড° বিভূতি বৰা,
উপদেষ্টা

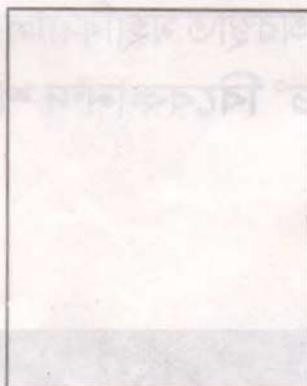
জয়ন্ত দাস, প্রক্তা
তত্ত্বাবধায়ক

ড° কণ্ঠী বৰা, প্রক্তা
সদস্যা

উমেশ হাজৰিকা, সম্পাদক

জমিন্দার চেট্ৰাৎ
সহযোগী সম্পাদক

মনিছ স্বামী
সহযোগী সম্পাদক

জয়ন্ত দাস,
সদস্য

মন্তু মিলি
সদস্য

মণু বৰা
সদস্যা

কুশল গোঁগা
সদস্য

বিশুপন নাথ
সদস্য

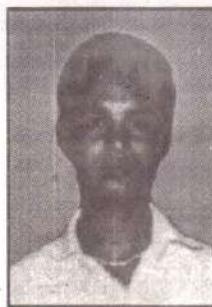
ছাত্র একতা সভা

ড° বিভা বৰা, সভানেত্ৰী
উপসভাপতি

অপূৰ্ব কৰ্ডং, সাধাৰণ সম্পাদক

শান্তু দাস
উপসভাপতি

দেবজিৎ হাজৰিকা
সহসংস্থাপক

চিৰাজুল ইছলাম
সাংস্কৃতিক সম্পাদক

উমেশ হাজৰিকা
আলোচনী সম্পাদক
(অসমীয়া বিভাগ)

জমিন্দাৰ টেৰাং
আলোচনী সম্পাদক
(ইংৰাজী বিভাগ)

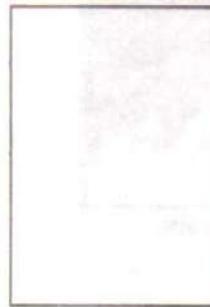
মনিষ স্বামী
আলোচনী সম্পাদক
(হিন্দী বিভাগ)

জেলিলউদ্দিন
আহমেদ
গুৰু ক্ৰীড়া বিভাগ

প্ৰণজ্যোতি তামুলি
লঘু ক্ৰীড়া বিভাগ

নিলোৎপল গৈগে
ফ্ৰিকেট সম্পাদক

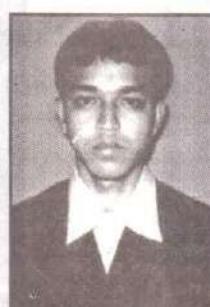
দীপক বয়
ফুটবল সম্পাদক

প্ৰণৱপ্ৰকাশ গৈগে
ছাত্র জিৰণি কোষ্ঠা

পৰিগীতা গৈগে
ছাত্রী জিৰণি কোষ্ঠা

বিশ্বজ্যোতি শৰ্মা
তৰ্ক সম্পাদক

জয়ন্ত বড়ু
সমাজ সেৱা বিভাগ

মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

২০০৬ বৰ্ষৰ নৰাগত আদৰণি সভাত ভাষণৰত মুহূৰ্ত
বিশিষ্ট অতিথি ত্ৰীযুত দেবেন দত্তদেৱ

২০০৬ বৰ্ষত ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ঠাইত সাংস্কৃতিক
কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ গৌৱৰ
কঢ়িয়াই অনা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দলটো

বিজয় দাস,
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ
শ্ৰেষ্ঠ খেলুৰৈ

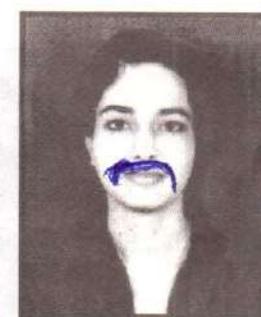
কপানজ্যোতি ভৱালী
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ
শ্ৰেষ্ঠ তাৰিক

জোনমণি নৰহ,
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শ্ৰেষ্ঠ
গায়িকা

২০০৬ বৰ্ষৰ স্নাতক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত
ডিস্টিংচনসহ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ চতুর্দশ স্থান
অধিকাৰ কৰা (বাণিজ্য শাখা) কামিনি গুপ্তা
জেডিএচজিয়ান, ০৫-০৬/৭২

২০০৬ বৰ্ষৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত
(কলা শাখা) শিক্ষা আৰু অৰ্থনৈতি বিভাগত
'লেটাৰ মাৰ্কিসহ' মুঠ ৮১.৬০ শতাংশ নম্বৰ
অধিকাৰ কৰা শ্যালিনি কাঞ্জুপ

২০০৬ বৰ্ষৰ স্নাতক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত
(শিক্ষা বিভাগ) প্ৰথম শ্ৰেণীত উৰ্বোগ হোৱা
আচুকীনা বেগৰম

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

সৰ্বপ্ৰথমে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° বিভা বৰা বাইদেউকে আদি কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষক শিক্ষায়ত্ত্বী, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু মোৰ বক্ষু-বান্ধৱী সকলক মোৰ আন্তৰিক নমস্কাৰ যাচিছোঁ। প্রতি বছৰৰ দৰে এইবছৰো মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত (২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ) মোক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলো সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে নিবাচিত কৰে। মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে এখন পৰিত্ব শিক্ষানুষ্ঠানত সাধাৰণ সম্পাদক পদৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাই মই সঁচাই গৌৰৰ অনুভৱ কৰিছোঁ। কিয়নো এই মহাবিদ্যালয়লৈ মই সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবিধা পাইছোঁ। মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত মই মহাবিদ্যালয়ত কি কৰিলো, কি নকৰিলো সেয়া বিচাৰ কৰি চাৰিলৈ আগবঢ়লো।

মহাবিদ্যালয়ত প্রতিবছৰে হৈ আহা ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যসমূহৰ বিষয়ে মই ক'বলৈ নায়াওঁ, কাৰণ সেয়া প্ৰত্যেকজন সম্পাদকৰ দায়িত্ব আৰু কৰণীয়। মই মোৰ কাৰ্য্যকালত কিছুমান কল্যাণমূলক কাম কৰাৰ চেষ্টা কৰিছিলো। বিষেশকৈ কেবাজনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ছাত্ৰ-একতা সভাৰ পুঁজিৰ সহায়ত বিনামূলীয়াকৈ নামভঙ্গী কৰিছিলো। বছতক ছুয়াহৰ কাৰণে মাহেকীয়া মাচুল বেহাই দিছিলো। কেবাবছৰো কাল নিৰৱ হৈ থকা সমবায় সমিতিখনৰ বাবে অনুমোদিত হোৱা কেৰাচিন তেল যোগান বিভাগৰ পৰা মোকলাই আনি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো। মই মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ত সকলো উৎসৱৰ পালন কৰিছিলো বুলি ক'লে ভুল কোৱা হ'ব। মই মোৰ কাৰ্য্যকালত বিশেষ কাৰণবশতঃ শংকৰদেৱৰ তিথি আৰু দাতাৰ তিথি অনুষ্ঠিত কৰিব নোৱাৰিলো। সেইদৰে মই মোৰ কাৰ্য্যকালত আন এটা দিশত ব্যৰ্থ হ'লো, সেয়া হ'ল কিছুমান বাহিৰা ঘূৰক আৰু প্ৰাক্তন ছাত্ৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাঙ্গনত অবাধ গতিক বাধা দিব পৰা নাছিলো। এইসকলে মহাবিদ্যালয়ত অপ্রয়োজনীয়ভাৱে ঘূৰি ফুৰি শৈক্ষক পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰিছিল। আনহাতে, নক'লেও নোৱাৰো যে মই জাতীয়ৰ স্বার্থত বাংলাদেশী বিহিনৰ সম্পৰ্কীয় আলোচনা সভাত সহযোগ কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ-একতা সভাৰ কেইজনমান সদস্যই মোৰ ওপৰত অনাস্থা প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয়াক আৱেদন পত্ৰ দিছিল। প্ৰকৃততে মই এজন ছাত্ৰ হিচাবে অন্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত এটা সমূহীয়া স্বার্থতহে সহযোগ কৰিছিলো। মোৰ ভুল ক্ৰটিবোৰ আঙুলিয়াই দি শুন্দ পথত অগ্ৰসৰ হ'বৰ বাবে মোক দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা নাছিল। যিকোনো কাৰমত মই আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে অংসৰ হ'ব পৰা নাছিলো। মূলতঃ ক'বলৈ গ'লৈ মোৰ কাৰ্য্যকালত ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ মাজত একতা নথকা যেন মোৰ অনুভৱ হৈছিল। সেয়েহে, মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত মই সফল হ'ব পৰা নাছিলো। সেয়েহে মই আশ্ব কৰোঁ, মহাবিদ্যালয়ৰ পৰৱৰ্তী সাধাৰণ সম্পাদকসকলো যিকোনো কাৰ্য্যকাজ আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ সৈতে সমিল মিলেৰে সমাপণ কৰাৰ বাবে চিন্তা কৰিব।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আন এটা সমস্যা সমাধানৰ বাবে মই আগবঢ়াচিৰ খুজিও থামকি ব'ব লগা হ'ল। সেয়া হ'ল — মহাবিদ্যালয়ৰ পৃথিব্বৰোলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰয়োজনীয় সকলো পাঠ্যপুঁথিৰ অভাৱ। ভৱিষ্যতে এই সমস্যা সমাধানৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰৱৰ্তী ছাত্ৰ-একতা সভাখনক মোৰ বিলম্ব অনুৰোধ জনালো।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়াক আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰফৰ পৰা অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। তেখেতে শাৰিৰিক অসুস্থতাৰ মাজেৰেও মহাবিদ্যালয়খন পৰিচালিত কৰি আহিছে। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাণুক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোলৈকে পুনৰৱাৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোক বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত যিসকলে দিহা পৰামৰ্শ তথা সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে, সেইসকললৈও মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। সৰ্বশেষত মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নৰোভৰ উন্নতি কাৰমনাৰে মোৰ প্রতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়তু জে,ডি,এছ,জি,
জয়তু জেডিএচজিয়ান,

অপূৰ্ব কাৰ্দং
সাধাৰণ সম্পাদক।

উপসভাপতিৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদনৰ ব'ব কাঁচলিতে সত্যৰ অঘেষণত আগবঢ়া আমাৰ শ্বাহী সকলৰ পুণ্য স্মৃতিত যাচিছোঁ অৰু অঞ্জলি। বোকাখাতৰ বাইজ আৰু দাতাৰ আপ্রাণ চেষ্টাত অনুকৰ নেওচি পোহৰৰ বাট দেখুৱাবলৈ প্রতিষ্ঠা হোৱা যো, দে, স, গো, মহাবিদ্যালয়ৰ বোকাখাতৰ উচ শিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এনে পৰিব্ৰজানুষ্ঠানৰ 'উপসভাপতি হিচাবে মোক বিমা প্ৰতিবন্দিতাৰে নিবাচিত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতিৰ হকে অক্ষয়ন সেৱা আগবঢ়াচাৰলৈ সুবিধা দিয়াত এই আপাহতে তেখেতসকললৈ জ্ঞাপন কৰিলো মোৰ হিয়াভাৰ কৃতজ্ঞতা। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ উপসভাপতি হিচাপে এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত মোৰ সীমাত জ্ঞানেৰে যিবিনি কাম কৰিলো। তাকে এই সংক্ষিপ্ত প্রতিবেদনৰ জবিয়তে লিখাৰ প্ৰয়াস কৰিলো।

উপসভাপতি হিচাবে দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতেই মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ আয়োজনৰ অৰ্থে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ তথা ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সভানোটী ড° বিভা বৰা বাইদেউৰ সভানোটীতৰ এখনি কাৰ্য্যবীহৰক সভা পাতি সমূহ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সদস্য আৰু তত্ত্ববৰ্ধকৰ উপস্থিতি ও আলোচনামৰ্মে বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ অনুষ্ঠিত কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হয়। ক্ৰীড়া সপ্তাহ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণ তথা সহায় সহযোগিতাৰে উলহ মালহেৰে সমাপ্ত কৰা হয়।

পৰবৰ্তী কাৰ্য্যসূচী হিচাপে এইবাবো সৰস্বতী পুজাৰাগ উলহ মালহেৰে পালন কৰা হয়। ইয়াৰ পৰবৰ্তী কাৰ্য্য হিচাপে বিগত বৰ্ষবৰোৰ দৰে এই বছৰো নৰাগত আদৰণি সভাখন অনুষ্ঠিত কৰা হয়। নৰাগত আদৰণি অনুষ্ঠানটোৰ আকৰণীয় দিশ আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি আৰু নৰাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ উৎসাহপূৰ্ণ সহযোগ। উক্ত অনুষ্ঠানটোৰ পাছতেই মুকলি সভা অনুষ্ঠিত হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° বিভা বৰা বাইদেউৰ পৌৰহিত্যত হোৱা সভাত নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাবে বক্তৃতাৰ্য আগবঢ়াচাৰ কঠন কলেজৰ প্ৰাক্তন উপাধ্যক্ষ তথা বিশিষ্ট সমাজকৰ্মী শ্ৰীযুক্ত দেৱেন দত্তদেৱে। লগতে তেখেতৰ পৰিবাৰ তথা অসমৰ এগৰোকী আগশ্মাৰীৰ লেখিকা শ্ৰীযুক্ত অৰুজনী দণ্ড বাইদেৱে তেখেতৰ বহুমূলীয়া ভাষণ তথা দিহা পৰামৰ্শই আমাৰ অনুষ্ঠানটো সফল কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষক সাফল্যমণ্ডিত কৰি তুলিছিল।

৫ চেপ্টেম্বৰ ২০০৬ তাৰিখে শিক্ষক দিৱস উপলক্ষে ছাত্ৰ-একতা সভা তথা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহায় সহযোগত শিক্ষক শিক্ষায়ত্ত্বীসকলক সমৰ্পণ জনোৱা হয়।

অতি দুৰ্বল কথা যে এইবছৰ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত শ্ৰীজি শংকৰদেৱৰ তিথি ভাগ আৰু যিজন মহান ব্যক্তি তথা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ দাতা শ্ৰী যোগানন্দ দেৱ সত্ৰাধিকাৰ গোস্বামী দেৱৰ আপ্রাণ চেষ্টাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে প্ৰাণ পায় উঠিছিল, সেইজন মহান ব্যক্তিৰ তিথি ভাগ আনুষ্ঠানিকভাৱে পালন কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে আমি ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সদস্যসকল দৃঢ়ীৰিত। ইয়াৰ মূলতেই হ'ল, সাধাৰণ সম্পাদকৰ অৱহেলা।

উপসভাপতি হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মই মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ সুস্থ কৰি বৰ্খাত, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা নিয়ম শৃংখলাৰ অটুত বৰ্খা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ ইউনিফৰ্ম পৰিধান কৰাৰ আদি কৰ্মৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিলো। কিন্তু ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ লগতে দুই এজন সদস্যই এই গণবেশে পৰিধান নকৰাইকে অহাত মই উপসভাপতি হিচাবে দায়িত্ব পালন কৰাত অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদককেই যদি গণবেশে পৰিধান নকৰাইকে মহাবিদ্যালয়ত প্ৰবেশ কৰে, তেন্তে মহাবিদ্যালয়ৰ অন্যান্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কি আৰ্দশ ল'ব? ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সদস্যৰ এনে মৰ্মাণ্ডিক আৰ্দশই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক নীতি-নিয়ম মানি চলাৰ ক্ষেত্ৰত উৎসাহ জ্ঞাব নোৱাৰে; সজাগ কৰিব নোৱাৰে। মই আশা কৰোঁ, পৰবৰ্তী সাধাৰণ সম্পাদক তথা ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বৰীয়াই এই ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি

মহাবিদ্যালয়খনির সৌষ্ঠব বৃক্ষিত সহায় করিব।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ দিনত মহাবিদ্যালয়ে যিথিনি উপতি হ'ব বা কৰিব
বুলি ভাৰিছিলো, মোৰ বোধেৰে সিমানখনি হৈ নুঠিল। কিয়নো এখন
শিক্ষানুষ্ঠানে যঠেষ্ট পৰিমানৰ উৱতি কৰিবলৈ হ'লে অৰ্থনৈতিক সবলতাৰ,
লগতে সমূহ ছা৤-ছাত্ৰী বা শিক্ষক-শিক্ষিয়তী, কৰ্মচাৰীৰ সহযোগিতা নিতাঞ্জি
প্ৰয়োজন। যিটোৰ কিছুপৰিমাণে অভাৱ পৰিলক্ষিত হোৱা সতকই আমাৰ
মহাবিদ্যালয়ত দেখা যায়।

যো.দে.স.গো. মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষা ড° বিভা বৰা
বাইদেউ, উপাধ্যক্ষ থানেষ্টৰ হাজাৰিকা মহাশয়, ছা৤ একতা সভাৰ সমূহ
বিষয়বৰ্বীয়াৰ লগতে যিসকলে মোক বহুমূলীয়া দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায়-
সহযোগ আগবঢ়ালে, তেখেতসকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন
কৰিবলো।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত এবছৰীয়া চমু কাৰ্য্যকালত মোৰ সাধানুসাৰে
যিথিনি কাম-কাজ কৰিলো সেয়া অতি সামান্য তাক মই স্পষ্টভাৱে অনুভৱ
কৰিবছো। মহাবিদ্যালয়খনিত এতিয়াও বছ সমস্যা সমাধান হ'লৈ বাকী
আছে। আশাকৰোৰ পৰবৰ্তী ছা৤ একতা সভাৰেৰ অনুষ্ঠানটোৱ উৱতিৰ
হকে কাম-কাজ কৰিব। কাৰ্য্যকালৰ সময়ছোৱাত বৈ যোৱা অনেক ভুল কৃটিৰ
বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা মাগিলো। ধন্যবাদ।

শান্তু দাস

গুৰু ক্ৰীড়া বিভাগৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষা ড° বিভা বৰা
বাইদেউ তথা মাননীয় অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু
মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছা৤-ছাত্ৰী, বন্ধু-বাঙ্কৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক প্ৰীতি আৰু
সন্তুষ্টি যাচিলো।

বিগত ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ ছা৤ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত গুৰু
ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক কৰে মনোনীত কৰা বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষা
বাইদেউ সমন্বিতে শিক্ষক, কৰ্মচাৰী, ছা৤-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বাঙ্কৰী সকললৈ
মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত মোক বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে
উপকৃত কৰা মোৰ বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীমুত মূলীন ফুকন ছাবলৈ মোৰ
আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিবছো।

মোৰ কাৰ্য্যকাল আৰম্ভ হোৱাৰ ঠিক পিছতে মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ
আৰম্ভ হয়। মোৰ দায়িত্বত থকা খেলসমূহ মই যিদেৰে পাত্ৰি লাগিছিল ঠিক
সেইদেৰে পাতিৰ নোৱাৰাৰ বাবে মই দুখিত। বিশেষকৈ প্ৰতিযোগীৰ অভাৱত।
তথাপি মোৰ দায়িত্বত থকা প্ৰতিটো প্ৰতিযোগিতাই মই অনুষ্ঠিত কৰিছিলো।
এই থিনিতে মই মোৰ অনুভৱৰ পৰা কওঁ যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছা৤-
ছাত্ৰীসকলৰ খেল-ধৰ্মেলিৰ প্ৰতি আগ্ৰহ কৰ। সেয়ে মোৰ কাৰ্য্যকালত
মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা কোনো প্ৰতিযোগী মহাবিদ্যালয়ৰ হৈ বাহিৰত খেলিবলৈ
নিব পৰা নগল। পৰবৰ্তী সম্পাদক সকললৈ মোৰ এটা অনুৰোধ, যাতে
তেওঁলোকে ছা৤-ছাত্ৰীসকলৰ মাজৰ পৰা প্ৰতিভা বিচাৰি মহাবিদ্যালয়লৈ
সুনাম কঢ়িয়াই অনাৰ চেষ্টা কৰে যেন, তাৰ বাবে ছা৤-ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগ
আৰক্ষুক।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ গুৰুক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে
গুৰুদায়িত্ব বহন কৰি কিমান দুৰ সফল হ'ব পাৰিলো সেয়া মোৰ অগোচৰ।
এইথিনিতে মোৰ কাৰ্য্যকালত মোক প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে সহায় কৰি অহা মোৰ
বন্ধু-বাঙ্কৰীসকললৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিবছো।

সৰ্বশেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অনিচ্ছাকৃত ভাৱে বৈ যোৱা ভুল
কৃটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিবে আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰবোজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা
কৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিবছো।

জয়তু জে.ডি.এছ.জি. ছা৤ একতা সভা।

মঃ জলিলউদ্দিন আহমেদ।

তৰ্ক বিভাগৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ নঙ্গলুম্বুত

জয়জয়তে জে.ডি.এছ.জি মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষা মহোদয়া ড°
বিভা বৰা বাইদেউ, সমূহ শিক্ষাগুৰু আৰু যাব আপ্রাণ প্ৰচেষ্টাৰ ফলশ্ৰুতিত
মহাবিদ্যালয়খনি প্ৰতিষ্ঠা হোৱা দিনৰে পৰা আজিৰ এই অৱস্থাত উপনীত
হৈছেহি সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদিবোঁ। আৰু
মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিগবাকী বন্ধু বাঙ্কৰী, সতীৰ্থবৰ্গলৈ আন্তৰিক প্ৰীতি যাচিবোঁ।

চমু খতিয়ান :

২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ ছা৤ একতা সভাৰ তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদক
হিচাবে কাৰ্য্যভাৱ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। এই
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সদনৰ মতে — “নুৰদৰ্শনে শৈক্ষিক দিশত নিজৰ
ভূমিকা পালনত সম্পূৰ্ণকপে বৰ্ধ হৈছে” শীৰ্ষক এখনি তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা
অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ইয়াৰ লগতে এখনি কুইজ প্ৰতিযোগিতা আৰু আকশ্মিক
বন্ধুতা প্ৰতিযোগিতা সু-সম্পন্ন কৰা হয়। মোৰ কাৰ্য্যকালত বিশ চেপেন্সৰ
তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত সদো গোলাঘাট জিলা ভিত্তিক এখনি
আন্তৰিক মহাবিদ্যালয় তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰা হয়। সদনৰ মতে—
'অসমত জনজাতীয় ৰাজ্যৰ মৰ্যাদা' প্ৰদানেহে খিলঝীয়া লোকৰ অস্তিত্ব বক্ষা
কৰিব' শীৰ্ষক তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাখনিত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰে কপজ্যোতি
ভৰালী আৰু দীপ কুমাৰ বড়িৰ দলে হিতীয়া শ্ৰেষ্ঠ তাৰিকৰণ বৰ্তা লাভ কৰিবলৈ
সন্ধৰ্ম হয়।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত সীমিত সংখ্যক
প্ৰতিযোগীৰ অংশগ্ৰহণ পতি লক্ষ্য কৰি তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰয়োজনীয়তা
আৰু ছা৤-ছাত্ৰীসকলৰ মনত ইয়াৰ পতি আগ্ৰহ জন্মাৰ বাবে বিভিন্ন পদক্ষেপ
ল'ব বিচৰা হৈছিল যদিও বিভিন্ন অসুবিধা বশতঃ বাস্তৱত এই পৰিকল্পনাই
পূৰ্ণতা নাপালৈ।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :

যিসকল শুভকাঙ্ক্ষী বন্ধু-বাঙ্কৰীৰ সহায় সহযোগিতা আৰু
সমৰ্থনৰ বাবে তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ
কিষিং সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবিধা পালো তেখেতসকললৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা
জ্ঞাপন কৰিবছোঁ। আদোৰ অধ্যক্ষা মহোদয়া প্ৰমুখো মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন
দিহা পৰামৰ্শৰ লগতে সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ সকল, তথা তৰ্ক বিভাগৰ
তহাবধায়ক কৰী বৰা বাইদেউৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

উপসংহাৰ :

মোৰ অপৈনত অভিজ্ঞতাৰে পৰিচালনা কৰা বিভাগীয় দায়িত্ব
সফলতা বিফলতা আপোনাসৰৰ বিচাৰৰ বাবে বাধিলো। সময়, পৰিস্থিতি
আদিৰ উপযুক্ত সুযোগৰ অভাবত হয়তো মোৰ কাৰ্য্যকালত খুঁটি বৈ যোৱাটো
স্বাভাৱিক। মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভুলৰ বাবে আপোনাসৰৰ ওচৰত ক্ষমাৰ হাত
কাজলি পাতিৰোঁ। শেষত 'জেডিএছজিয়ান'খন সৰ্বাংগসুন্দৰ, আৰু
মহাবিদ্যালয়খনিৰ ক্ৰমবৰ্দ্ধনাম উজ্জ্বল গৌৰৰ কামনা কৰিলো।

বিশ্বজ্যোতি শৰ্মা

লঘু ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয়তু জে.ডি.এছ.জি.জিয়ান।

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে উচ্চশিক্ষাৰ বাবে অহা অজন্ম ছা৤-ছাত্ৰীৰ
বাবে এই মহান মহাবিদ্যালয়খনিৰ দাতা স্বীকীয় যোগানন্দদেৰ সত্ৰাধিকাৰ
গোৱামী, তেওঁৰ পৰিয়ালবৰ্গ আৰু মহাবিদ্যালয়খনি সুকলমে পৰিচালনা
কৰাৰ বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়া বাইদেউলৈ সশ্রদ্ধ নমস্কাৰ জ্ঞাপন
কৰিবছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত লঘু ক্ৰীড়া
বিভাগৰ সম্পাদকৰ পদত বিনা প্ৰতিদলিতাৰে জয়ী হৈছিলো। সেয়েহে
সকলো ছা৤-ছাত্ৰী আৰু মৰমৰ বন্ধু-বাঙ্কৰীলৈ সশ্রদ্ধ প্ৰণাম আৰু হিয়াভৰা
মৰম এই প্ৰতিবেদনৰ যোগেদিয়োই যাচিলোঁ।

লঘু ক্ৰীড়া বিভাগৰ দায়িত্বভাৱ লৈয়েই মোৰ কাৰ্য্য আৰম্ভ কৰিলো
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহেৰে। প্ৰতিযোগিতাসমূহ আৰম্ভ কৰাৰ আগতে খেলসমূহ

কেনেদৰে পৰিচালিত কৰিব লাগিব, তাৰ বাবে এখনি আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি লৈ খেলসমূহ অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। মোৰ বিভাগত বেডমিন্টন, ভলীবল এই দুটি খেলহে অস্তৰভূত আছিল। এই বিভাগৰ অঙ্গৰ্ত খেলসমূহত যাতে অধিক সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰিব পাৰে তাৰ বাবে অশেষ চেষ্টা কৰিছিলো। এই খেলসমূহ অনুষ্ঠিত কৰিব বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ বৰফৰ পৰা বেডমিন্টন, ভলীবলৰ নেট, ভলীবল, চার্টোল আদিৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছিলো।

বিগত মোৰ কাৰ্য্যকালত সু-পৰামৰ্শ আৰু মোৰ ভূলসমূহ দেখুৱাই দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৱৰ্ত্তন সম্মানীয়া শ্ৰীযুত পৰিত্ব গণ্গৈ আৰু শ্ৰীযুত চন্দ্ৰকান্ত দাস মহোদয়ক সন্ধানৰে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু লগতে মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সামৰণিৰ আগতে যি সকল বন্ধু-বাঙ্ঘৰীয়ে মোক বিভিন্ন দিশত সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে তেওঁলোকক আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিদ্যমন্দিৰীয়ালৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সামৰণিত, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অধ্যক্ষ মহোদয়াৰ লগতে মোৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ ওচৰত মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়ছোৱাত অনিছুকৃতভাৱে বৈ যোৱা ভূল কৃটিৰ বাবে ক্ষমা ভিক্ষা মাগিছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি তথা মংগল কামনা কৰি মোৰ চৰু প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

ধন্যবাদ।

শ্ৰী ধৰঞ্জেতি তামুলী।

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতে বোকাখাত জে.ডি.এছ.জি মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ প্ৰমুখ্যে সমূহ শিক্ষাগুৰু তথা বন্ধু-বাঙ্ঘৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ, যিসকলে মোক ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাবে সম্পূৰ্ণ সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে।

মহাবিদ্যালয়ত প্ৰথম ভাৰি দিয়াৰ পৰাই মোৰ এটাই সপোন আছিল যে এদিন ময়ো ছাত্ৰ একতা সভাৰ অংশ হিচাবে মহাবিদ্যালয়লৈ সেৱা আগবঢ়াম আৰু এই আশা বাস্তৱত কৰিবলৈ সুযোগ পাইছিলো। ২০০৫-০৬ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মই ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাবে মনোনিত হৈছিলো।

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে দায়িত্ব প্ৰহণ কৰাৰ পিছত প্ৰথমে মই এই কোঠাটোত কিছুমান ছাত্ৰই পাণ, গুটখা আৰু চিগাৰেট খাই কোঠাটো সম্পূৰ্ণকৈ লেভেৰ কৰি থোৱা অৱস্থাৰ পৰা অধ্যক্ষ মহোদয়াৰ সম্মতি কৰে কোঠাটো ৰং বৰালো আৰু টি.টি.বি.ডুখন মৰামতি কৰিছিলো। কিন্তু কেইদিনমানৰ পিছতে দেখিবলৈ পাওঁ যে কোঠাটো পুনৰ আগৰ অবস্থালৈ পৰিণত হৈ পৰিছে। ইয়াৰ পৰিণতি ক'ত? সেইবাবে ছাত্ৰসকলৈ মোৰ বিনোদ অনুৰোধ যে এই জিৰণী কোঠাটো যাতে সদায় পৰিকল্পনা কৰি বাবে। এই কোঠাটো মহাবিদ্যালয়ৰ সম্পদ। মোৰ সেইসকলৰ ওচৰত বিনোদ অনুৰোধ, জিৰণী কোঠাটোক যিসকলে অপৰাহনৰ কৰে তেওঁখেত সকলে যাতে কোঠাটোক নিজৰ ঘৰৰ এটা কোঠা বুলি ভাবি পৰিকল্পনা পৰিচলন কৰি বৰ্খাত সহায় কৰে।

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাবে মোৰ আন এটা কৰ্তব্য আছিল মহাবিদ্যালয় সপুত্ৰ মোৰ দায়িত্বত থকা প্ৰতিযোগিতাসমূহ সুচাৰু কৰে আৰু পালন কৰা। মোৰ দায়িত্বত থকা টেবুল টেনিশ, ক্ৰেম আৰু ডোক প্ৰতিযোগিতা। এই সুবিধাতে মই এই প্ৰতিযোগিতাসমূহত যোগদান কৰা সমূহ প্ৰতিযোগিলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ তত্ত্বাধাৱক দায়িত্বত থকা শ্ৰীযুত প্ৰশান্ত শইকীয়া ছাৰলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছে।

অৱশ্যেত মোৰ কাৰ্য্যকাল সুচাৰুকৰে পালন কৰাত যিসকলে মোক বিশেষভাৱে সহায় কৰিলৈ তথা সমূহ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ জয় হওক।

প্ৰণৱ প্ৰকাশ গণ্গৈ

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতে বোকাখাত যোগানন্দ দেৱ সন্ত্ৰাধিকাৰ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়া তথা শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলক মোৰ সন্ধানৰে গ্ৰাম নিবেদিছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকললৈ আন্তৰিক শুভকামনা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। যি সকলে মোৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যকৰপে ছাত্ৰ জিৰণীকোঠাৰ সম্পাদিকাৰ পদত বহু ভোটৰ ব্যৱধানত জয় কৰালৈ ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ বাবে।

মই মোৰ দায়িত্বভাৱ প্ৰহণ কৰিবলৈ মোৰ কাৰ্য্যৰ পাতলি মেলিলো মহাবিদ্যালয়ৰ সপুত্ৰহৈবে। মহাবিদ্যালয়ৰ সপুত্ৰহৈ প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণকাৰী ছাত্ৰসকলৰ উৎসাহ আৰু ধাঁড়িতলৈ শুভেচ্ছ থাকিল। মোৰ সকলো কাৰ্য্য প্ৰিচালনাৰ বাবে দিহা পৰামৰ্শ আৰু সহায়ৰ হাতত আগবঢ়াই কাৰ্য্যসমূহ আগুৱাই নিয়াত সহযোগ কৰাৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয়া মাননীয়া ড° বিভা বৰাবাইডেউ, বিভাগীয় উপদেষ্টা শাস্ত্ৰিয়া বৰুৱা বাইডেউ প্ৰমুখ্যে সকলো ছাৰবাইডেউলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মই মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ সপুত্ৰহৈ বহু সংখ্যক ছাত্ৰীৰ পৰা উৎসাহ আৰু অনুপ্ৰেৰণ লাভ কৰিছিলো। ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাটো পৰিকল্পনা পৰিচয় কৰি বাধিবৰ যত্ন কৰিছিলো। অন্য কাম আৰু বহুতো কৰিবলৈ ধৰকাশ আছিল যদিও মোৰ কাৰ্য্যকালত সেয়া হৈ নুঠিল। অৱশ্যে জিৰণী কোঠাৰ উকা হৈ থকা থিবিকীসমূহত পৰ্যালোক কামটো মই কৰিছিলো। ইয়াৰ বাহিৰে মোৰ কাৰ্য্যকালৰ দিনত মই কৰা কাৰ্য্যৰে আপোনালোকক সন্তোষ প্ৰদান কৰিব পাৰিলো নে নাই সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰৰ বাবে আপোনালোকৰ পৰতৈই ন্যস্ত কৰিলো।

শ্ৰেষ্ঠ মোৰ কাৰ্য্যকালত বৈ যোৱা অজান ভূল-কৃটিবোৰৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমাভিন্ন মাগিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি তথা মংগলৰ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰণি মাৰিলো।

পৰিনীতা গণ্গৈ

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয়া অধ্যক্ষ মহোদয়া প্ৰমুখ্যে মোৰ শিক্ষাগুৰুসকল, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মকৰ্ত্তাসকল তথা মোৰ সতীষ্মসকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ। ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্বভাৱ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়া তথা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ। উক্ত পদত থাকি বিগত সময়চোৱাত ছাত্ৰ একতা সভাৰ হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো উন্নয়নমূলক কামত পূৰ্ণ সহায়-সহযোগিতা কৰি নিজকে নিয়োজিত কৰিছিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অস্তৰভূত বাস্ত্ৰীয় ব্ৰেছাসেৱক গোটাৰ অধীনত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা মোৰ নেতৃত্বত এটি দহ জনীয়া দল অসমৰ হৈ পশিছোৰী আৰু উৰিয়াত আয়োজন কৰা বাস্ত্ৰীয় ব্ৰেছাসেৱক শিৰিবৰ্ত যোগদান কৰিছিলো। অসম দলটোৱ হৈ অসমৰ আৰু আঠাখন মহাবিদ্যালয়ৰ অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। উক্ত শিৰিবৰ যোগদান কৰা ব্ৰেছাসেৱক সকললৈ এই আপাহতে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল। আমাৰ দলটোৱ নেতৃত্ব বহন কৰিছিল মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৱৰ্ত্তন কোঠাৰ মোৰ নেটোৱ কৃতজ্ঞতা কাৰকতি বাইডেউৰে। ইয়াৰ উপৰিও মোৰ কাৰ্য্যকালত সময়ে সময়ে মহাবিদ্যালয়ত ছাফাই অভিযান কাম হাতত বৈছিলো।

শ্ৰেষ্ঠ মোৰ কাৰ্য্যকালৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৱৰ্ত্তন মুনিন যুক্ত, দিপালী বাজখোৱা, কৰী বৰা, নিভানন্দী বৰা এই সকলোৱে ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। তাৰ উপৰিও প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত সহায় আগবঢ়াৰে মোৰ বন্ধু বৰ্গলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌশেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজ্ঞতে হৈ যোৱা ভূলৰ বাবে আপোনাসৱৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি, মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগিন উন্নতিৰ কামনাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

ধন্যবাদেৰে,

জয় একতা সভাৰ জয় হওক।

লেখক পরিচয়

ড° বিভা বৰা	প্রাক্তন অধ্যক্ষা	প্রবর্জ্যোতি দণ্ড	স্নাতক প্রথম বর্ষ
ড° বিবেকানন্দ শৰ্মা	অধ্যক্ষ	সঞ্জীৱ বাজগুৰু	উৎ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ
অমদা শইকীয়া	প্রাক্তন প্রবক্তা	বত্ত্বা পুৰুকায়স্থ	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
দিলীপ ফুকন	অতিথি কবি	কৃষ্ণ সাহা	উৎ মাঃ প্রথম বর্ষ
নিজৰা বৰঠাকুৰ	বিশিষ্ট লেখিকা	পূজা বৰদলৈ	উৎ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ
মহেন্দ্র শইকীয়া	প্রাক্তন উপাধ্যক্ষ	বীৰাজ কলিতা	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
বিমান বৰঠাকুৰ	প্রবক্তা	মনোজ গোৱেংকা	উৎ মাঃ প্রথম বর্ষ
ড° বৰী বৰা	প্রবক্তা	সীমা চাহ	উৎ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ
দীপা বৰঠাকুৰ	প্রবক্তা	বিশ্বজ্যোতি শৰ্মা	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
প্ৰশান্ত ফুকন	প্রবক্তা	বাজীৰ ভূঞ্জ	স্নাতক প্রথম বর্ষ
কলি খনিকৰ	প্রবক্তা	চিম্পকি শৰ্মা	স্নাতক প্রথম বর্ষ
কান্তা আগৰবালা	প্রবক্তা	প্রবর্জ্যোতি সাহা	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
শাস্তিছাঁয়া বৰুৱা	প্রবক্তা	প্ৰগৱ প্ৰকাশ গঁগে	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
সুৰোধ বৰা	প্রবক্তা	দীপ বড়ি	স্নাতক তৃতীয় বর্ষ
দীপা শইকীয়া	প্রবক্তা	মিষ্ট কলিতা	স্নাতক প্রথম বর্ষ
জয়ন্ত দাস	প্রবক্তা	কুচুম গঁগে	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
কৰবী মহস্ত বৰা	প্রাক্তন প্রবক্তা	ইয়াচমিন চুলতানা	উৎ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ
মণ্ডুমণি নেওঁগ	প্রবক্তা	ভূপ্ৰিয়া ম'ৰ	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
অনিমা কুটুম	প্রাক্তন প্রবক্তা	প্ৰবৰ্জ্যোতি তামুলী	স্নাতক তৃতীয় বর্ষ
অনুভূতি কাকতি	ছাত্রী, ডি.ছি.বি.কলেজ (অতি�ি লেখিকা)	প্ৰয়ৱী বৰুৱা	স্নাতক প্রথম বর্ষ
নমিতা বৰা	প্রাক্তন ছাত্রী	ব্ৰহ্মৰেখা কুলী	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
কুশল গঁগে	স্নাতক তৃতীয় বর্ষ	কগাড়োতি কলালী	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
অমৃত দলে	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ	অমুন শইকীয়া	স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
মণ্ডু বৰা	স্নাতক তৃতীয় বর্ষ	উত্তৰ মহস্ত	স্নাতক প্রথম বর্ষ
আৰিফ হছেইন	উৎ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ	বিৰজ দাস	স্নাতক তৃতীয় বর্ষ
আবিদুৰ বহুমান	প্রাক্তন ছাত্র	চিবাজুল ইহলাম	স্নাতক তৃতীয় বর্ষ
জিলমিল কাকতি	স্নাতক তৃতীয় বর্ষ	ৰবি চৌধুৰী	উৎ মাঃ প্রথম বর্ষ
শাস্তনু দাস	প্রাক্তন ছাত্র	মনীয়া শইকীয়া	উৎ মাঃ প্রথম বর্ষ

JDSGIAN

